SERIE NOUĂ - 347 • ANUL XLI • 8 IANUARIE 1998 • 16 PAGINI • 1300 LEI Nr. 1-2 (2097)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

50 DE MAGAZINE într-unul singur!

Aventuri pe mările lumii

ODISEEA MILENIULUI

pagina 3

ăsta-i „magazin"-ul!

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • PRIMA TV

Incursiune în paranormal 4
- Controversata reîncarnare !
- Strania „combustie spontană"

Universuri paralele 5
- Copiii supra-dotaţi
- Azbestul, o bombă cu efect întîrziat

Medicina la zi 7

SAREA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE

Ancheta ştiinţifică 10

ÎNCOTRO SE ÎNDREAPTĂ OMENIREA?

IDOLII 12-13

ACTORII victimele ale personajelor interpretate

POZITIV PE RASTER

Mergem înainte!

GEORGE CUŞNARENCU

Pornim, împreună cu dumneavoastră stimaţi cititori, să luăm în piept noul an, ca şi cînd nimic nu s-ar fi întîmplat, ca şi cînd am făcut un pas potrivit de mare peste un şanţ sau peste o băltoacă. Sîntem tot noi, sînteţi tot dumneavoastră, e drept, parcă un pic mai bătrîni cu un an. Un pesimist ar spune „mai aproape de moarte cu un an", în vreme ce un optimist, chiar şi bine temperat, nu spune decît „am devenit mai înţelept cu un an". Rămînem, chiar şi în această lume buimacă, fideli crezului nostru: să fim mai aproape de spectacolul vieţii, să adăugăm o mînă de lumină spectacolului cunoaşterii. Şi avem încredere în acest ţel, atîta vreme cît, prin toate scrisorile pe care mi le scrieţi personal sau pentru membrii redacţiei, nu ne cereţi, de fiecare dată, decît acest lucru. Iar noi încercăm, în limita umilelor noastre forţe să nu vă dezamăgim. Acesta este "MAGAZINUL" pe care-l cumpăraţi în fiecare săptămînă! Iar deasupra acestor rînduri, în fotografie îi puteţi vedea pe cei care săptămînă de săptămînă îşi pun toată inteligenţa în mişcare pentru a vă satisface această mică dar atît de profundă dorinţă, care se numeşte cunoaştere. Nu ştim exact ce îndrăgeşte fiecare cititor al nostru mai mult din cele 16 pagini de informaţie, niciodată frivolă şi superficială. Sînt unii care ne cumpără doar pentru programele tv, alţii îndrăgesc articolele de ştiinţă; unii citesc cu interes pagina de muzică, alţii rubrica "Femina club" sau "Idoli"; unii cumpără "Magazinul" pentru pagina de incursiuni în fenomenele paranormale, alţii pentru a intra în universurile paralele ale ştiinţei sau în dosarele enigmatice ale planetei. Preferăm să credem că sîntem alături de sufletul dumneavoastră de fiecare dată. Ne bucurăm cînd reuşim să vă cîştigăm atenţia şi suferim cînd pierdem încrederea fie şi numai a unui singur cititor. Astfel mergem înainte: umăr lîngă umăr. Chiar dacă ar fi şi pînă la ultima suflare. Nu pot încheia aceste rînduri fără a mulţumi fiecărui cititor care a felicitat, cu ocazia Sărbătorilor de iarnă, echipa "Magazin". În numele acestei echipe, vă întorc urările de bine în speranţa că vom reuşi cu toţii să ţinem piept şi acestui an, poate, poate mai bun decît celălalt.

6 Femina club

CUPLURI FERICITE

823.010

bibliotecaa judeţeană MUREŞ TIRGU-MUREŞ

TOPURILE ANULUI '97

ROCK

Melodia anului

1. Bitch - Meredith Brooks
2. Don't Speak - No Doubt
3. Midnight In Chelsea - Jon Bon Jovi
4. Bitter Sweet Symphony - The Verve
5. Until It Sleeps - Metallica

Solista anului

1. Meredith Brooks; 2. Gwen Stefani; 3. Courtney Love; 4. Marilyn Manson; 5. Skunk

Deceptia anului

1. Dispariția tragică a lui Michael Hutchence; 2. REM; 3. Destrămarea grupului Suede; 4. Megadeth; 5. Judas Priest

Revenirea anului

1. The Verve
2. Nick Cave & The Bad Seeds
3. Rolling Stones
4. Green Day
5. Alice Cooper

Live

1. Rolling Stones
2. Metallica
3. Alice Cooper
4. Marilyn Manson
5. Skunk Anansie

Evenimentul anului

1. Bizzarre Festival Koln
2. Bridges To Babylon World Tour - Rolling Stones
3. Concert Whitesnake la București
4. Monsters Of Rock - Donnington Castle
5. Concert Aerosmith la Rio

Solistul anului

1. Jon Bon Jovi; 2. Beck; 3. Nick Cave; 4. Mick Jagger; 5. Steven Tyler

Grupul anului

1. Rolling Stones 2. Radiohead; 3. No Doubt; 4. The Verve, 5. Metallica

Pagină realizată de
MARIAN MINCULESCU

Albumul anului

1. Urban Hymns - The Verve; 2. Tragic Kingdom - No Doubt; 3. OK Computer - Radiohead; 4. The Boatman's Song - Nick Cave & The Bad Seeds; 5. Blurring The Edges - Meredith Brooks

Videoclip 1997

1. Until It Sleeps - Metallica; 2. Bitter Sweet Symphony - The Verve; 3. Don't Speak - No Doubt; 4. Bitch - Meredith Brooks; 5. Midnight In Chelsea - Jon Bon Jovi

Săptămînalul „Magazin"
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculat la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1,
Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Mâran, Marian Grigore (222.83.21); Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita (1659); Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Ilie Elena (1282); Irina Stoica, Paul Ioan, Șerban Filip, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Paul Ioan
Secretar de redacție: Dumitru Mateuță
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dincă (șef departament),
Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Frâcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu (1612)

Tiparul: CROMOMAN, Piața Presei Libere nr.1, Telefon: 223.15.20/1583

Aventuri pe mările lumii
ODISEEA MILENIULUI

***Nu este pentru prima oară cînd în revista „Magazin" vă aduc la cunoștință, stimați cititori, întîmplări legate de aventurile pe mare ale primului și, deocamdată, singurului român care a făcut înconjurul lumii, e vorba despre brașoveanul Jimmy Cornell. Într-un număr anterior (Magazin, 47/20 noiembrie 1997) vă relatam despre temerarul raliu transatlantic pe care compania „World Cruising ltd." condusă de Jimmy Cornell îl organizează începînd din anul 1986, pe 23 noiembrie dîndu-se startul celei de-a 12-a ediții a ARC (Raliu Atlantic pentru iahturi de Croazieră). În acest an, însă, al treilea înaintea celui de-al treilea mileniu, ambițiile lui Jimmy Cornell sînt și mai mari. El a organizat, în cinstea mileniului trei, o uriașă aventură pe mările și oceanele lumii pe care a numit-o simplu: „Odiseea Mileniului". Voi încerca să rezum cîteva din caracteristicile acestei uriașe aventuri, ghidîndu-mă după informațiile pe care Jimmy Cornell a avut amabilitatea să mi le trimită de la Londra.* (GEORGE CUȘNARENCU)**

Prima Lumină

Ideea organizării unei călătorii în jurul lumii cu ambarcațiuni cu pînze este, după părerea organizatorilor, a participanților și a oficialilor, cea mai semnificativă acțiune de sărbătorire a mileniului III. Aceasta este *Odiseea Mileniului*. Este, de fapt, pentru prima oară cînd tuturor participanților, și sînt anunțate 48 de iahturi, li se oferă șansa de a cunoaște și de a comunica nemijlocit cu co-

munitățile locale pe care le vor întîlni pe parcurs, la un nivel nemaiîntîlnit pînă acum. Într-un fel, oamenii acelor comunități se vor simți și ei parte a acestei aventuri. O flacără simbolică va fi purtată la bordul fiecărei ambarcațiuni ca un simbol, al bunăvoinței și prieteniei. Simbolurile de acest gen îmi sînt foarte apropiate inimii mele. Astfel, cu ocazia organizării competiției *America 500*, în 1992, în care 142 de iahturi au navigat pe urmele călătoriei istorice a lui Columb, fiecare iaht a avut la bord un vlăstar de palmier din insulele Canare. Ajungînd la San Salvador, în Bahamas, echipajele au plantat palmierul pe locul în care Columb a pus piciorul în 1492. După cinci ani, jumătate dintre palmieri au supraviețuit, avînd acum o înălțime de doi metri. Flacăra pe care o va purta fiecare echipaj care va participa la *Odiseea Mileniului* va fi un simbol și mai puternic. Lumina acestei flăcări pe care navigatorii o vor da locuitorilor întîlniți în drumul lor (să nu uităm că a da lumină este unul dintre cele mai vechi simboluri ale memoriei colective ale umanității), dar și altor iahturi întîlnite în porturile de pe cele cinci continente ale planetei, va însemna pentru fiecare că este purtătorul unui mesaj simplu și generos: acela că în această lume măcinată de neîncredere și nevoi, un grup de navigatori poartă o flacără a speranței într-o lume mai bună. În ce fel poate fi mai bine sărbătorit noul mileniu? *(Jimmy Cornell)*

Om, Natură, Tehnologie

Odiseea Mileniului a căpătat o nouă dimensiune prin decizia organizatorilor Expoziției mondiale de știință și tehnologie care va avea loc la Hanovra în vara anului 2000, cea mai mare din întreaga istorie, de a alege oficial această competiție pentru a-i purta sloganul în jurul lumii: Om, Natură, Tehnologie. Startul Odiseei Mileniului se va da în luna august a acestui an, cînd un grup de iahturi va pleca din Israel purtînd o flacără aprinsă de la mormîntul Mîntuitorului din Ierusalim și transmisă și celorlalte iahturi cu care se vor întîlni pe parcurs ca un semn de prietenie și bunăvoință. La terminarea circumnavigației, flacăra va fi trimisă la Roma unde va ajunge în duminica Paștilor, în aprilie 2000. Alte grupuri de iahturi vor pleca din alte colțuri ale lumii, fiecare grup reprezentînd un raliu și fiind numit după locul de plecare. Astfel, va exista Raliul Greenwich, care va pleca de la meridianul 0. Cele două grupuri se vor întîlni în insulele Canare, unde vor hotărî dacă vor alege un parcurs de apă caldă, prin canalul Panama, sau de apă rece, prin Capul Horn. În Pacific, majoritatea iahturilor vor alege probabil ruta tradițională, prin sud, prin strîmtoarea Torres, dar, și pentru prima oara într-un raliu în jurul lumii, se va putea alege și un traseu prin țări ale Extremului Orient. În Oceanul Indian, se va putea alege ruta clasică, pe la Capul Bunei Speranțe, dar și ruta nordică ce trece prin sud-estul Asiei, Marea Roșie și Mediterana pentru a ajunge simbolic la Roma. *Raliul Florida* și *Raliul California* sînt cele două raliuri ale americanilor care vor putea pleca fie de pe coasta de vest, fie de pe coasta de est a Statelor Unite. Ei se vor întîlni în Pacificul de Sud cu ambarcațiunile plecate din Europa, urmînd ca toate iahturile să-și încheie circumnavigația în vara anului 2000.

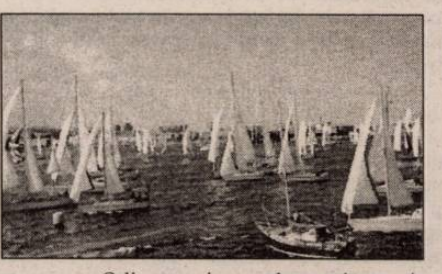

Principalele obiective ale Odiseei Mileniului:

✍ Nici o altă manifestare de sărbătorire a noului mileniu nu va întrece Odiseea prin amploare și semnificație; Odiseea este o manifestare într-adevăr internațională și va acoperi întreaga planetă.

✍ Prima călătorie maritimă în jurul lumii care va lega țări de pe toate cele șase continente, inclusiv Antarctica.

✍ Cel mai mare eveniment maritim din istorie.

✍ Simbolul *Odiseei Mileniului*, flacăra, va fi purtată similar cu flacăra olimpică, prin toate țările aflate pe ruta Odiseei. Spre deosebire de festivitățile prilejuite de prezența flăcării olimpice, Odiseea Mileniului este primul eveniment maritim care va implica comunitățile locale într-un mod neexperimentat pînă acum.

✍ Un program școlar va da posibilitatea copiilor din toată lumea să participe la această îndrăzneață aventură.

În loc de concluzie

Aceasta este, după cum se vede, cea mai mare aventură maritimă a tuturor timpurilor și mi se pare semnificativ că ea are loc la sfîrșitul acestui mileniu. Și mi se pare normal că ideea acestei extraordinare sărbătoriri simbolice a noului mileniu să aparțină unui român născut la Brașov, care pînă la vîrsta de 10 ani nu văzuse încă marea. Este și asta, în fond, o aventură... Va participa oare și vreun echipaj românesc la această Odisee a Mileniului? Probabil că nu; pentru această aventură e nevoie în primul rînd de o ambarcațiune de minimum 11 metri (36 picioare) ca să nu mai vorbesc de cunoștințele de navigație absolut necesare. Dar visul nostru de a înfrunta mările și oceanele lumii rămîne intact. Pînă într-o zi cînd, cine știe...

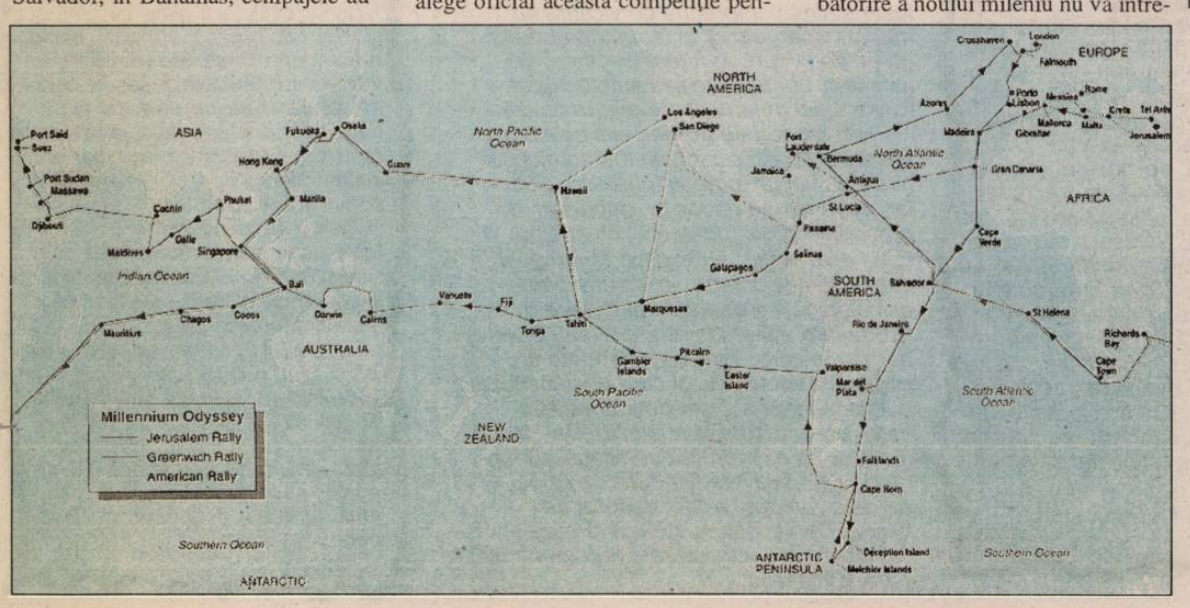

Strania taină a cerului: RAZELE GAMMA 2

ADRIAN HOAJĂ

Ca atare, ipoteza stelelor neutronice a fost abandonată - ce-i drept, nu fără păreri de rău, întrucît, pentru a complica și mai mult datele problemei, s-a dovedit a fi imposibilă stabilirea distanței la care se află sursele gamma în raport cu Terra. Imposibilitatea este datorată atît impreciziei actualelor instrumente de cercetare, cît și - mai ales! - unei însușiri a radiațiilor gamma, potrivit căreia energia lor descrește proporțional cu pătratul distanței, ceea ce face să fie posibil ca același impuls gamma să provină de la un eveniment foarte violent petrecut la o distanță inimaginabilă sau de la un eveniment de mici proporții, dar petrecut undeva, în „vecinătatea" Sistemului nostru Solar, în Norul lui Oort, de exemplu, „rezervorul" nostru de comete... Altfel spus, dacă ele ar fi produse în zone îndepărtate ale Cosmosului, în galaxia Andromeda, să spunem, aflată la „numai" 2,2, milioane de anilumină, aceste flash-uri gamma nu ar mai apuca să fie captate în proximitatea Terrei... De la această depărtare, ele ar putea fi captate de noi numai dacă ar fi produse de un eveniment gigantic, de proporții catastrofale, la scară galactică, așa cum ar fi ciocnirea și fuziunea a două „găuri negre" de dimensiuni apreciabile, eveniment încă neobservat pînă în prezent, cu toată multitudinea aparaturii de cercetare terestră sau cosmică aflată la dispoziția oamenilor de știință.

În prezent, peste 130 de modele încearcă să explice sursa, modalitățile de producere a acestor impulsuri gamma, - modele care aduc în prim planul discuțiilor întreaga „faună" de stranii obiecte cosmice, de la stele neutronice, pitice brune, pînă la „găuri negre" - fapt ce dovedește trăinicia misterului care le însoțește existența... Una din ipoteze presupune producerea unei coliziuni între un asteroid de dimensiuni medii cu o cometă, în celebrul Nor al lui Oort - eveniment care ar justifica durata extrem de scurtă a impulsurilor gamma. Însă șocul produs de coliziunea dintre Shoemaker-Levy 9 și Jupiter a produs ceva radiații gamma, însă cantitatea cea mai mare de energie s-a risipit sub forma razelor infraroșii și în spectrul vizibil. O întrebare încurcă însă oamenii de știință: cum se poate transforma o mare parte din energie în fotoni gamma? Nimeni nu știe... În plus, nu se știe încă dacă acest „nor" este sferic, așa cum ar fi de presupus dacă ținem seama de infinitatea direcțiilor din care sînt captate astfel de impulsuri gamma.

Au mai fost avansate ipoteze potrivit cărora ar putea fi vorba de ciocniri între comete sau asteroizi și minuscule „găuri negre" care vagabondează în apropierea Sistemului Solar, de fenomene petrecute în la fel de ipoteticul halo al galaxiei noastre, de ciocnirea între stele neutronice duble care sfîrșesc prin a fuziona, de ciocnirea între stele neutronice și „găuri negre" sau între două „găuri negre"... De altfel, s-ar părea că astronomii și astrofizicienii sînt fascinați de scenarii catastrofice pe care le imaginează satisfăcuți de eleganța cu care acestea s-ar potrivi descrierii matematice a fenomenului razelor gamma... Lista ipotezelor e, desigur, departe de capăt, fiecăreia dintre ele găsindu-i-se puncte slabe sau contradicții interne care le invalidează, ceea ce face, din nefericire, ca adevărul să fie la fel de nebulos ca și pînă acum.

Cu alte cuvinte, știm că... nu știm nimic!

Controversata reîncarnare!

ION ŢUGUI

În ultimii ani, accesul la iniţiatica spirituală a Orientului a produs o adevărată avalanşă faţă de anumite postulate spirituale nespecifice Europei. De pildă karma şi reîncarnarea au creat deja o suită de legende, la noi folclorizate adeseori, recrutînd pe de o parte adepţi ai principiului reîncarnării, pe de altă parte opinii opuse categoric acestui principiu...

Evident, nu mi-am propus să vin eu cu *adevărul*, ci mai curînd cu o invitaţie la o cunoaştere rezumată şi, implicit, la concluzii pe care fiecare cititor şi le pot formula singur.

Un principiu neacceptat de creştini

Pe scurt, reîncarnarea se spune că aparţine timpului creaţiei, cînd s-a decis ca un număr impresionant de suflete să coboare în regiunile materiale, pentru a împlini un deziderat iniţial: fiinţarea în planurile cauzal, astral şi material. Deci sufletul semnificînd prin acestea, o prezenţă importantă în Univers, fiind obligat prin *lege* să se implice în structurile suprasensibile ale Universului.

Un suflet, se spune, născut într-un corp, îl va părăsi după viaţă pentru a renaşte în altul; asupra acestei succesiuni de naşteri şi reîncarnări decide sufletul însuşi, prin dorinţele şi acţiunile anterioare, devenite însăşi justificarea reîncarnării. Există chiar aşa-numita „Roată a celor Optzeci şi Patru", sau ciclul celor 8.400.000 în care se poate reîncarna un suflet. Fie şi această cifră, ne înfricoşează prin complexitatea şi pelerinajul ce-i stau în seamă sufletului. În scrierile hinduse toate aceste descrieri, participînd la ele şi statistica şi matematica, sînt considerate ca *sigure*, nenegociabile...

O definiţie satisfăcătoare despre reîncarnare ne va arăta de fapt sinteza unui proces sinuos, care se poate întinde pe mii şi milioane de ani: „Reîncarnarea este doar trecerea sufletului în specii diferite, pentru a-i da posibilitatea de a-şi realiza sarcina repartizată în conformitate cu propria karmă. Sufletul se iveşte din marele ocean al vieţii şi se întoarce în el".

Analizînd cele de mai sus prin „logica noastră europeană", evident că definiţia ni se pare inacceptabilă, altfel spus imposibilă sau fantezistă. Ne întrebăm: Ce sarcină va îndeplini un suflet reîncarnîndu-se într-un tigru sau într-un arbore? Principiul reîncarnării este respectat de mai multe religii - hindusă, jainistă, buddhistă, sikh şi altele. Reîncarnarea este dependentă calitativ în mod strict de *karma*. Fiecare reîncarnare este marcată de faptele, acţiunile, evenimentele anterioare. Deci tot ce trăim *acum*, în bine sau în rău, este rezultatul karmei noastre. Această justiţie este greu de acceptat atîta vreme cît noi nu avem memoria trecutului nostru dintr-o reîncarnare anterioară. Cine ne garantează toate acestea? „Cuvîntul de onoare" al iniţiatului?

Religiile creştine nu tolerează principiile reîncarnării. Dar nici evreii, şi nici musulmanii nu cred în reîncarnare. În ceea ce ne priveşte pe noi, creştinii, acceptarea principiului reîncarnării subminează însăşi prezenţa Fiului lui Dumnezeu, Iisus Christos, în viaţa oamenilor. De vreme ce reîncarnarea rezolvă problemele morale şi sufleteşti, nu mai e nevoie de o autoritate cerească. Iar noi ştim că Iisus a pogorît pe pămînt ca să aducă mîntuirea oamenilor prin jertfă şi revelarea Tatălui Ceresc...

Influenţele karmei

Absolvit de mîntuirea prin Iisus, prin Dumnezeu, omul credincios principiilor karmatice ale reîncarnării devine independent, în sensul că el însuşi îşi va gestiona trecutul şi viitorul. Principiul karmatic spune că Dumnezeu ne-a dăruit un corp fizic, dar în acelaşi timp acest corp nu este exclusiv omenesc, el poate fi un corp într-o specie oarecare, fie şi inferioară. O asemenea mutare are rolul de curăţare karmatică, ea echivalează cu destinul. De destinul său nu poate scăpa nimeni, deşi se spune în aceste religii că „Dumnezeu este liber şi El conduce întreaga lume prin porunca Sa".

Cum spuneam mai sus, faptele noastre din trecut sînt răspunzătoare de calitatea vieţii în prezent. Aici se includ şi bolile - de asemenea forme karmatice de pedepsire. Nouă nu ne rămîne decît să suportăm în prezent, ce-am făptuit în trecut! Este un fel de perfecţionism în care se epuizează sufletul chinuind numeroase corpuri pînă la epuizarea relelor şi intrarea într-un univers purificat, asupra căruia nu mai planează influenţele karmei şi nu mai este necesară o altă reîncarnare...

În fine, iată o idee în legătură cu toate acestea: „...orice experimentăm, fie bunăstare sau necaz, bucurie sau supărare, se datorează numai propriilor noastre fapte şi nu trebuie să învinuim pe nimeni altcineva. Cum poate cineva spera să culeagă numai roade bune ca urmare a unor fapte rele?"

Fiecare din noi poate judeca aceste principii spirituale prin propria sa cunoaştere şi intuiţie, prin credinţă sau ca liber cugetător...

ESCROC SAU AMBASADOR ECTRATERESTRU

DAN D. FARCAŞ

George Adamski îşi propune să fotografieze şi să filmeze faimoasele OZN-uri care constituiau una dintre enigmele fierbinţi ale începutului anilor cincizeci. După mai multe încercări infructuoase, în 20 noiembrie 1952, a văzut, într-o zonă deşertică din California, atît el cît şi secretara lui, dar şi alţi cinci însoţitori, o navă gigantică, în formă de trabuc planînd deasupra munţilor. Adamski face cîteva fotografii, după care se îndreaptă cu maşina spre locul unde aparent nava se pregătea să aterizeze. Ceilalţi se întorc, lăsîndu-l pe Adamski singur, doar cu un aparat cu care încerca să filmeze obiectul. Nava însă se îndepărtează şi dispare. Aşa cum ne istoriseşte chiar el, cînd Adamski îşi strîngea aparatele, apare o săgeată luminoasă pe cer, iar în urma ei pe şaua dintre două dealuri se iveşte, aşezată pe sol, o navă mai mică. Din ea coboară un ins cu înfăţişare omenească, înalt de vreo 1,70 metri, cu păr blond care-i cădea pe umeri, îmbrăcat într-o salopetă. Acesta îi transmite telepatic lui Adamski informaţia că se numeşte *Orthon* şi că nava vine de pe *Venus*. Adaugă că *extratereştri sînt foarte îngrijoraţi de experienţele nucleare pămîntene care strică echilibrul ecologic al Universului* şi că ei se feresc de oameni deoarece unii semeni de-ai lor au fost ucişi de pămînteni. Nu i-a permis lui Adamski să-l fotografieze; acesta totuşi va face navei cîteva clişee, care se vor dovedi parţial voalate. Prietenii săi, care au urmărit întîlnirea de la distanţă, au făcut ulterior mulaje după urmele de paşi, rămase în nisip, ale vizitatorului.

Adamski va realiza numeroase alte observaţii, fotografii, filme, ca şi alte contacte (de exemplu în 13 decembrie 1952). Eroul nostru va fi luat în cele din urmă într-un OZN, cu care va survola partea întunecată a Lunii, va vizita, zice-se, planeta Saturn, apoi *Venus*, unde va vedea minunile unei civilizaţii mult avansate faţă de noi. Adamski este de acum convins că a fost ales de această civilizaţie extraterestră să propage în rîndurile oamenilor venirea *Fraţilor Spaţiali*. El va întemeia o sectă în acest scop.

OZN-uri de pe celălalt tărîm

Reacţia oficială (dar şi a omului de pe stradă cu o minimă instrucţie) nu este greu de intuit. Despre OZN-urile pe care le-a fotografiat, obţinînd în final imagini neobişnuit de clare, s-a spus că sînt falsuri şi reprezintă de fapt capacele unor felinare cu gaz din California sfîrşitul de veac trecut sau eventual nişte adăpătoare pentru găini. Opiniile negative s-au accentuat atunci cînd s-a descoperit că Adamski mai încercase să întemeieze şi înainte de război o sectă, numită „ordinul regal al Tibetului", fiind totodată în relaţii strînse cu William Dudley Pelley, şeful mişcării fasciste din S.U.A., ca şi alte secte şi mişcări similare care au înflorit în această perioadă în zonă.

Numai că cercetările ulterioare asupra negativelor acestor fotografii, efectuate de specialişti renumiţi, cu aparatura cea mai sofisticată n-au reuşit să descopere nici o fraudă. Pew Marley, din Hollywood, declara la terminarea unei expertize că dacă fotografiile ar fi totuşi falsuri, ele sînt cele mai reuşite pe care le-a întîlnit în viaţa lui. În plus, din numeroase ţări au fost semnalate fotografii şi filme reprezentînd exact *acelaşi* tip de vehicul, cu aceleaşi detalii, de pildă trei emisfere plasate în partea de jos într-un triunghi echilateral. În 26 februarie 1965 de pildă, *Madeleine Roedeffer*, din Silver Springs (Maryland) filmează decolarea unui OZN identic, surprinzînd pe peliculă o stranie metamorfoză în care emisferele se retrag pe rînd iar partea din spate pare să se alungească înainte ca vehiculul să accelereze şi să dispară. Un capac de felinar nu prea este capabil de o atare performanţă. Dar mai sînt şi alte semne de întrebare. În călătoria sa cosmică Adamski descrie o centură de radiaţii în jurul Pămîntului; abia peste cîţiva ani se vor descoperi centurile de radiaţii *Van Allen*. Există şi alte astfel de coincidenţe care, chiar dacă nu fac istoriile sale perfect credibile, au totuşi darul să pună pe gînduri.

(Va urma)

Spectator la graniţa realităţii

STRANIA „combustie spontană"

PAUL IOAN

Unul din cele mai înspăimîntătoare fenomene paranormale este cel numit „combustie spontană". Este vorba de sinistrul caz în care, din motive neelucidate nici pînă astăzi, o persoană este mistuită cu repeziciune de un foc extrem de puternic, care nu se extinde în ambientul respectiv.

Unul din cele mai recente evenimente de acest gen, larg studiat de specialişti din poliţie, medicină şi chiar meteorologie este cel al d-rei Mary Reeser din St. Petersburg, statul american Florida. Imaginea odăii în care au fost găsite rămăşiţele corpului ei ars ridică mari semne de întrebare. Focul mistuise cu o incredibilă energie totul pe o rază de 1,20 - 1,30 metri în jurul fotoliului pe care stătea cînd s-a declanşat combustia spontană. Transformarea oaselor în cenuşă poate rezulta doar în urma degajării unei energii calorice caracterizate de temperaturi de 1650 - 1700ºC, dar obiectele din cameră, inclusiv cele din plastic, au fost neatinse! Împreună cu victima au mai ars doar fotoliul şi lampadarul de lîngă el, ca şi cum ar fi fost un „incendiu selectiv", un foc care s-a autolocalizat foarte strict în jurul persoanei în cauză.

Nici rapoartele poliţiei, nici cele ale medicilor legişti şi nici ale meteorologilor (care au lansat ipoteza fulgerului globular, acea minge de foc cu deplasări imprevizibile şi distrugătoare, chiar cînd cerul este senin) nu explică fenomenul combustiei spontane. În viziune parapsihologică, se poate vorbi despre o acumulare uriaşă de energie (sau bioenergie) în corp, care nu mai poate fi controlată metabolic şi care declanşează autoincendierea. Este doar o ipoteză care face trimitere la implozie. Dar de ce focul nu se extinde? El se stinge într-un mod enigmatic imediat după ce trupul care l-a „produs" a fost devorat de flăcări. Combustia spontană rămîne unul din cele mai controversate fenomene ale paranormalului.

PSIHOCHIRURGIA PRO şi CONTRA

SUPERMAN devine om obişnuit...

MIHAELA DOROBANŢU

Uneori, Edivaldo pune diagnosticul instantaneu, înainte de a examina sau a-l asculta pe pacient. Aşa s-a întîmplat, de exemplu, cînd Playfair însuşi i-a adus ca pacientă, o fată surdă. Fără să o consulte, el i-a prescris un tratament din care făcea parte un medicament folosit frecvent în cazuri de surzenie. De fapt, Playfair i-o adusese pe fată pentru a-i testa calităţile de vindecător, dar Edivaldo nici nu îi examinase urechile! Apoi - în alte cazuri, manifestările sale erau departe de a fi „amabile", cum s-a întîmplat în aceeaşi şedinţă cu o doamnă în vîrstă care venise să se plîngă de tulburări nervoase. „Nervi? - a strigat Edivaldo - Eşti în pragul azilului de nebuni! Nu este vorba de nervi, ci de schizotimie". Iar cînd, timidă, bătrîna l-a întrebat ce-i sugera să facă, i-a răspuns cu aceeaşi voce puternică şi cu ton necruţător: „Nu-ţi sugerez nimic, te tratez. Altfel te aşteaptă sanatoriul!" Şi din nou cîteva rînduri pe hîrtie, din nou Dr. Firmino care aştepta la etaj ca să descifreze reţeta şi din nou... următorul, vă rog!

Totul părea că se va desfăşura după acelaşi tipic întreaga zi. La un moment dat însă, Edivaldo a spus asistenţilor să-l ia pe „englez" şi să-l ducă în camera cealaltă, lăsînd însă sub patul pe care erau operaţi pacienţii, magnetofonul în funcţiune. Playfair s-a conformat şi s-a aşezat la masă cu ceilalţi „observatori", toţi cu calităţi de medium, încercînd să se concentreze şi să gîndească „pozitiv". Nu după mult timp a aflat că ultimul pacient, o femeie, fusese operată de cancer al uterului - aceasta era motivul pentru care i se ceruse să părăsească sala de operaţie.

Stăteau toţi acolo, la masă. La un moment dat a venit şi Edivaldo. Era însă sub influenţa spiritului care îi ocupa corpul şi care operase prin el. S-a aşezat, a spus o scurtă rugăciune, apoi s-a ridicat zîmbind - era din nou Edivaldo cel obişnuit. Superman se întorsese printre oameni, reluînd figura obişnuită a lui Clark Kent. S-a ridicat de pe scaun şi s-a dus să bea o cafea. Vraja se sfîrşise.

Playfair s-a întors acasă. Simte nevoia să bea o bere. Se uită la rafturile bibliotecii pline cu cărţi şi se întreabă dacă va găsi acolo răspunsul. Deschide o carte şi vorbele lui Einstein îi sar în ochi: „A şti că ceea ce este de nepătruns pentru noi există cu adevărat şi se manifestă sub forma celei mai înalte înţelepciuni şi a celei mai strălucitoare frumuseţi, pe care slabele noastre puteri o pot înţelege doar sub formele sale cele mai primitive - această cunoaştere, acest sentiment, se află în centrul oricărei rèligiozităţi".

Cu gîndul la cartea pe care avea să o scrie, Guy Lyon Playfair, englezul care s-a luptat să înţeleagă lumea Braziliei şi pe vindecătorii atît de respectaţi şi ascultaţi acolo, şi-a terminat de băut berea. Recunoaşte că e bine să ştii că unele lucruri sînt de nepătruns chiar şi pentru un Einstein...

Anatomia secundei

ALEXANDRU MIRONOV

COPIII SUPRADOTAȚI

Spre un nou ideal pașoptist?

Am avut, recent, la TVR2, o emisiune despre premianți. Am ales ca temă politica dar, bineînțeles, i-am întrebat și cum le merge acolo pe unde sînt, cum învață, ce au de gînd - vedeți, eu sînt printre cei care cred că România poate ieși în față numai prin cei mai capabili cetățeni tineri ai ei. Aceste elite - fără de care nu se poate progresa - există, școala românească este încă bună (urmare a unui proces firesc, declanșat de marele Spiru Haret), o competiție specială, numită „olimpiada școlară", inventată acum mai bine de un sfert de veac, oferă cuantificare valorilor - *avem deci toate premisele pentru a construi efectiv o clasă conducătoare.* Așa am gîndit, cu ceva ani în urmă - cît mi-a stat în putință - am deschis uși și ferestre, „călătorii ale premianților" către cele patru țări, pentru ca deștepții pămîntului nostru *să vadă lumea și să se întoarcă acasă cu ea.*

Pentru emisiunea de care vă vorbesc mi-am ales două fete și doi băieți - o premiantă la olimpiada de filosofie, aflată încă în România, o studentă în drept la Sorbona și doi băieți, medaliați la Olimpiada de matematică, acum studenți la Universitatea Harvard - și cu această ocazie mi-am dat seama că *aproape toți premianții români ai olimpiadelor din ultimii ani sînt plecați la studii în SUA sau Europa de Vest!*

Mi-am făcut emisiunea, mi-au răspuns la întrebări, sînt, toți, buni la învățătură, așa cum mă așteptam (cei 17 români de la Universitatea Harvard, mi se spune, se află clasați, fără excepție, în primii 5%), au început să se organizeze, au un web-page pe INTERNET și un „club" al lor, se gîndesc la România dar... politica nu-i interesează, li se pare curată debandadă, nici măcar ademenirea supremă (nu vrei să candidezi la președinția României în 2008? am întrebat) nu pare să-i tenteze, mai degrabă vor ajuta România de oriunde se vor afla, cu puterile pe care le vor avea, în America, Franța sau aiurea. Dar pașoptiștii, îi întreb, cei care au construit România modernă? Erau alte vremuri, mi se răspunde, acum lucrurile stau altfel.

Eu însă gîndesc așa: în România învățămîntul este, prin Constituție, gratuit. Întreținerea școlii, leafa și instruirea educatorului, manualele sînt plătite din bugetul sărac al țării, de către toată lumea. La fel marile concursuri gen „olimpiade școlare" naționale sau internaționale, competițiile artistice sau sportive. Copiii noștri excepționali costă imens. Cînd merg la vreo mare universitate americană, la vreun mare club din străinătate, ei sînt primiți cu brațele deschise, oferindu-li-se instruire, cazare, masă gratuite și viitor de aur... cît mai local cu putință. Iar tinerii absolvenți, tinerii artiști, tinerii sportivi (mai puțin) aleg, cel mai adesea, propășirea materială, poate carieră briantă dar... departe de pașoptismul strămbunicilor din secolul trecut. Ce se poate face?

Să încercăm să proiectăm deci legi speciale, prin care superperformanților să li se asigure acces mai rapid, nebirocratic, în posturi de răspundere, pe măsura capacității, inteligenței, geniului lor.

Ca vechi profesor și vechi ziarist interesat de ziua de mîine, eu sper ca societatea noastră să înceapă să se trezească din euforiile proNATO și euroatlantice, să se reculeagă, și să-și dea seama că ne aflăm într-o secundă a istoriei contemporane cînd *omul este mai scump ca oricînd.*

NEMURITORII

GEORGE BARON LOVENDAL

Un renascentist pe plaiurile Bucovinei

ADRIAN HOAJĂ

Născut la Sankt Petersburg, pe 10 mai 1897, George Baron Lovendal este descendentul unei străvechi familii nobiliare daneze, care numără printre înaintași viceregi danezo-norvegieni, precum și multe alte personalități militare, politice și artistice. Între anii 1914-1917, urmează Școala de Belle Arte din Sankt Petersburg. Din aceeași perioadă datează și prima sa întîlnire cu lumea teatrului, fiind succesiv, la Teatrul Imperial din capitala Rusiei, actor, dansator scenograf. Mînat de vicisitudinile unor tragice evenimente istorice, în 1918 ajunge în România, angajîndu-se ca pictor-scenograf la Teatrul din Cernăuți. Apoi se stabilește în București. Numeroase expoziții personale, în țară și străinătate, între 1935 și 1950, îi jalonează creația artistică. După 1950 și pînă la sfîrșitul vieții va fi profesor la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu" din București. Se stinge din viață pe 18 februarie 1964.

*

Sînt rare, în veacul nostru, personalitățile artistice de vast orizont spiritual care să se afirme într-o multitudine de domenii ale creației - literatură, arte plastice, artă dramatică, regie, balet...

Excelînd în toate aceste modalități de expresie artistică, Lovendal se dovedește a fi un strălucit continuator al fascinantei tradiții spirituale renascentiste, dominat fiind de un profund umanism stimulat de întîlnirea cu oamenii și locurile cu parfum de basm ale patriei sale adoptive. Lor le va dărui cu har un strai nou, pictural, dezvăluindu-le frumusețea și dimensiunile veșniciei. În miile de tablouri și schițe, el reînvie, mereu și mereu, chipul țăranului bucovinean, ale cărui trăsături par să obsedeze penelul portretistului.

De altfel, interesul lui pentru lumea satului românesc trece dincolo de hotarele creației artistice, făcîndu-l să se numere printre inițiatorii înființării la București a unui Muzeu al Satului - idee materializată în 1932 de prietenii săi, profesorul Dimitrie Gusti și scriitorul Victor Ion Popa.

O altă dimensiune a operei sale plastice o reprezintă rafinata spiritualitate ortodoxă, exprimată prin lucrările ce restituie atmosfera de reculegere a celebrelor biserici și mănăstiri bucovinene, precum și prin realizarea unor icoane împărătești (precum cele de la biserica Trei Ierarhi din Iași) și iconostase.

Ca om de teatru, Lovendal a cunoscut toate ipostazele în care se poate regăsi un creator - poet, actor, dansator, mim, director tehnic, regizor, scenograf, secretar literar. Se dăruia spectacolului dramatic - fie acesta pe scena unui teatru din București, din Cernăuți, Timișoara sau Craiova - cu pasiune și devotament inegalabile. Astfel, chemat la Timișoara să realizeze decorurile pentru montarea operetei lui Lehar „Țara surîsului", va fi în stare să picteze fără întrerupere timp de 118 ore!... Neîmpăcat cu limitele tehnice ale epocii, Lovendal se numără printre inovatorii scenei românești, imaginînd pentru Teatrul din Cernăuți o scenă glisantă, o alta cu „buzunare" precum și efecte scenice cu ajutorul proiecțiilor de imagini!

...E dificil, firește, ca, în cîteva rînduri, să poți cuprinde personalitatea proteică, de mare complexitate, a unui artist precum Lovendal. Succinta consemnare s-a dorit a fi doar un omagiu adus memoriei unui om pentru care creația a însemnat esența vieții, țelul suprem al existenței, o pecete a destinului...

Viața de lîngă noi

AZBESTUL - o bombă cu efect întîrziat

MARIAN GRIGORE

Din punct de vedere chimic, azbestul aparține marii familii a silicaților - minerale conținînd siliciu și oxigen -, caracterizat fiind, însă, de structura sa fibroasă. O caracteristică ce a stîrnit din cele mai vechi timpuri curiozitatea și interesul. Încă în secolul III î.e.n., Teofrast (unul dintre discipolii lui Aristotel) îl menționa în tratatul său *„De lapidibus"* („Despre pietre"), descriindu-l ca fiind o substanță cu aspect de lemn putred, care are curioasa (sau, dacă vreți, miraculoasa) calitate de a putea fi utilizat ca feștilă în opaițele cu ulei, fără a se consuma oricît am menține-o aprinsă. Cu condiția, firește, de a o alimenta cu suficient ulei. Patru secole mai tîrziu, azbestul este regăsit în scrierile lui Plinius cel Bătrîn (căruia îi datorăm și denumirea de azbest), ale geografului Strabon și cele ale medicului grec Dioscoride (cel care l-a denumit *amiantos* - „incoruptibilul" - datorită rezistenței sale la foc, termen preluat astăzi ca denumire generică a acestui mineral în limba franceză).

Au trebuit să treacă două milenii pentru ca azbestul să iasă din sfera ciudățeniilor naturii, cu utilizări mai degrabă spectaculare decît spectaculoase și extraordinare (fiind folosit, spre exemplu, la obținerea unor țesături curățibile prin foc, o legendă populară povestind chiar modul în care Carol cel Mare, împăratul francilor, a reușit să-și uimească oaspeții aruncînd în foc o prețioasă față de masă pătată de mîncare, pentru a le-o așterne apoi din nou, imaculată. Abia în secolul XIX apar primele utilizări industriale, legate de apariția mașinilor cu aburi (fiind folosit ca izolant sau ca material de etanșare), mai ales la fabricarea primelor materiale de construcții compozite moderne, caracterizate prin rezistență la foc, la intemperii și la șocuri mecanice. Tocmai aceste din urmă utilizări au făcut gloria și, mai apoi decăderea azbestului în secolul XX, mai ales după cel de-al doilea război mondial, cînd nevoia reconstruirii orașelor distruse a impus utilizarea pe scară largă a acestor materiale cunoscute în general sub numele de azbociment. De la tuburile alimentărilor cu apă din marile aglomerări urbane și pînă la acoperișurile ondulate ale barăcilor provizorii de pe șantierele de construcții, acest miraculos mineral, devenit banal prin utilizare curentă, putea fi întîlnit peste tot. Consumul anual de azbest, în Statele Unite, spre exemplu, atingea un vîrf de aproape un milion de tone, în 1973, respectiv 170000 de tone, în anul 1970, în Franța. Un vîrf care nu avea să fie și nu va mai fi atins niciodată. Ca în multe alte cazuri, și azbestul s-a vădit a fi dăunător sănătății, fiind dovedit ca responsabil de apariția unui val de cazuri de cancer pulmonar. Motiv pentru care, începînd din acest an, folosirea sa este interzisă total în Franța (excepțiile, pentru unele utilizări specifice, în industria chimică sau aerospațială, fiind strict limitate și acceptate doar temporar, pînă la găsirea unor înlocuitori adecvați). Pînă acolo s-a mers, încît n-ar fi de mirare ca, ajungînd la frontiera franceză, să fiți întrebați de vameși dacă mașina pe care o conduceți are plăcuțele de frînă sau placa de ambreiaj cu sau fără azbest în compoziție.

Problema, sesizată încă de la începutul secolului, mai întîi în mediile industriale legate de utilizarea azbestului, a devenit una din temele predilecte ale mișcărilor ecologiste după cazul, devenit celebru prin mediatizare, al Liceului din Géradmer, la a cărui construcție fuseseră folosite copios materiale pe bază de azbest. Un liceu în care, în anii '90, șase profesori au decedat de o formă rară de cancer pulmonar, legată strict de la inhalarea microfibrelor acestui mineral.

Deși cît se poate de real, pericolul (odată trecut șocul emoțional provocat de acest eveniment) nu s-a dovedit a fi nici atît de iminent și nici atît de acut pe cît s-ar crede luînd în considerare draconica lege franceză. Pe de o parte, datorită lungii perioade de latență - între 10 și 40 de ani - între momentul pătrunderii fibrelor de azbest în plămîni și apariția unui cancer. În al doilea rînd, datorită condiției ca expunerea la riscul inhalării fibrelor de azbest să fie *de durată* și relativ *importantă* (peste 0,5 fibre la un mililitru de aer), pragul stabilit de lege în Franța pentru dezafectarea construcțiilor vechi în care s-a utilizat azbestul fiind însă cu mult mai ridicat: doar 25 de microfibre la un litru de aer. Fapt pentru care, cititorii noștri care locuiesc sau lucrează în construcții în care s-a utilizat sau (ceea ce nu este totuși de dorit) încă se mai utilizează azbestul, nu au de ce să intre în alertă. Ceea ce nu înseamnă că grija pentru generațiile viitoare nu trebuie să se manifeste și în acest domeniu de către organismele specializate în protecția mediului din România.

Cititorul nostru GH. NICOLESCU din Moreni, Dîmbovița, ne întreabă ce pericole sînt legate de folosirea azbestului în construcții și, în general, ce se știe despre acest material. Încercăm să-i răspundem prin articolul de față.

Înlăturarea azbestului din clădirile publice franceze (o obligație legală) necesită precauții deosebite pentru a nu agrava poluarea prin praful produs...

„Salamandrele" moderne - pompierii marilor incendii - în costumele lor azbestizate!

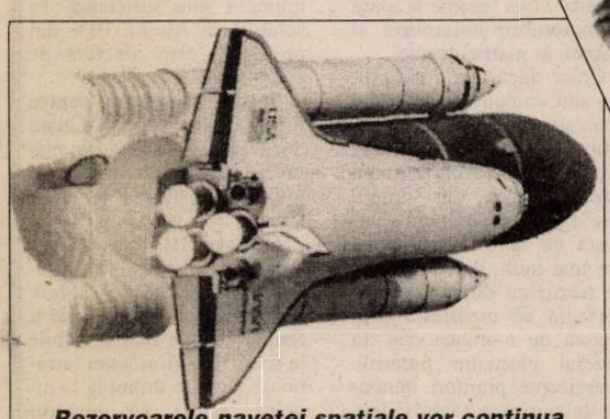

Rezervoarele navetei spațiale vor continua să fie izolate cu azbest, cel puțin pînă se va găsi un înlocuitor

◆ Indiscreţii ◆ Indiscreţii ◆ Indiscreţii

Cupluri fericite

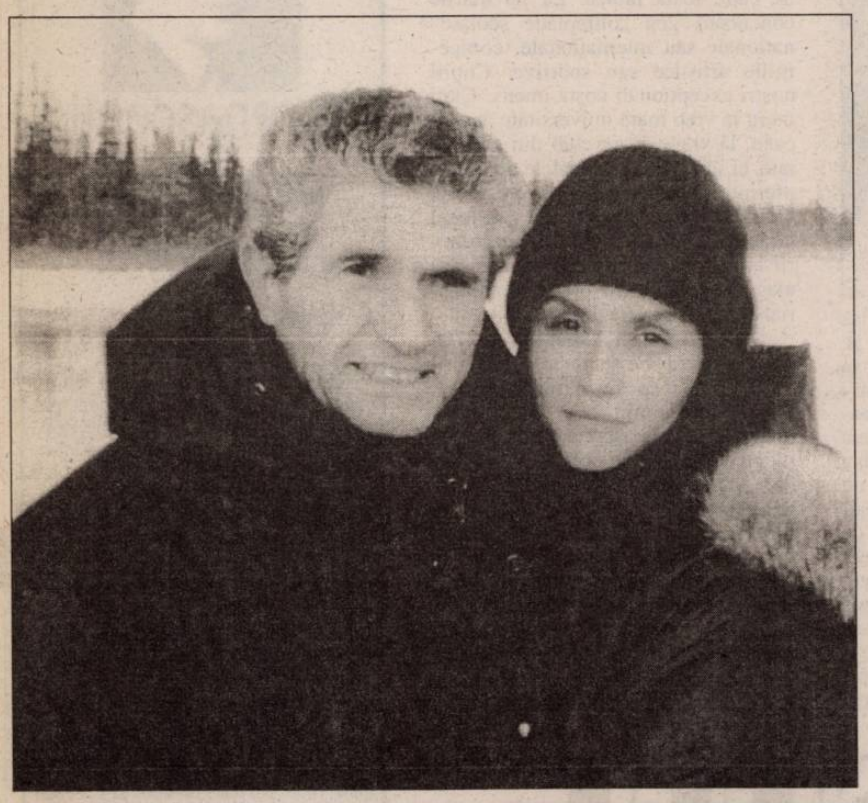

◆ Claude Lelouch şi Alessandra, un cuplu fericit, au sărbătorit recent cîteva evenimente. Este vorba despre aniversarea lui Claude, care a împlinit 60 de ani, aniversare ce a coincis cu sărbătorirea a doi ani de căsnicie cu Alessandra. Cei doi se adoră şi sînt convinşi că iubirea lor este semn al destinului. Tocmai terminase turnarea celui de-al 36-lea film al său cînd, sub privirile echipei, a suflat cu nesimulată tinereţe în cele 60 de lumînări ale tortului aniversar. După filmul „Un bărbat şi o femeie", povestea de iubire a unui tînăr de 28 de ani, Claude Lelouch a rescris, cu o pasiune mereu admirată, iubirea sa de viaţă şi aventură.

◆ Cine stă acum alături de cel mai sexy bărbat al planetei? Despre George Clooney se spune că are un surîs irezistibil. Asocierea unui fizic de dur şi a unei priviri infinit mai blînde conduce la ravagiile amoroase pe care le face. Graţie serialelor de televiziune în care joacă, deci marii popularităţi, el îl secondează pe Brad Pitt în inima femeilor. „Este imposibil să-l priveşti în ochi pe acest bărbat şi să nu te îndrăgosteşti", mărturiseşte regizoarea unuia din filmele sale. Mai vechile eşecuri din carieră i-au marcat obrazul şi i-au sculptat caracterul. Faptul că acum, la 36 de ani, i se recunosc meritele profesionale nu i se urcă la cap, pentru că modestia pare a-i fi înscrisă în gene, la fel cu fidelitatea faţă de prieteni sau curajul proverbial. Este un bărbat adevărat. Céline Balitron, tînăra franţuzoaică de 23 de ani care pînă nu demult mărturisea că nu poate fi îndrăgostită mai mult de... şase zile, a sărbătorit un an de la prima întîlnire cu George Clooney. Zvonurile despre un nu prea îndepărtat mariaj au fost argumentate şi de recentele comentarii despre „talentul de seducător": „Reputaţia de Don Juan este avantajoasă cînd ai 20 de ani, dar cînd te apropii de 40 devine periculoasă". Partenerele de pe ecran ale actorului, Nicole Kidman şi Michelle Pfeiffer, au pariat pe 20000 de dolari că nu va trece mult timp şi George Clooney va deveni... cel mai sexy tătic al planetei.

Gastronomice

Pentru ***BUDINCA DE MĂLAI*** pe care o propunem gospodinelor cu experienţă, dar şi „începătoarelor" sînt necesare: 300 g brînză de vaci, 300 g smîntînă, 5 ouă, 2 pahare mălai, 1 pahar făină, 1 lingură zahăr, 1 linguriţă sare, 1/2 pachet praf de copt, 1 linguriţă zeamă de lămîie, 1 lingură unt. Se freacă brînza de vaci cu gălbenuşurile, puse pe rînd, se adaugă smîntîna, sarea, zahărul, făina, praful de copt stins cu zeama de lămîie şi mălaiul cernut. După ce amestecul este bine omogenizat se încorporează albuşurile bătute spumă. Compoziţia obţinută se toarnă într-o formă unsă bine cu unt şi se introduce în cuptorul încins în prealabil, la foc potrivit, aproximativ 45 de minute. Cînd budinca este frumos rumenită şi se desprinde uşor de marginile formei, este gata. Se serveşte imediat, simplă sau cu smîntînă.

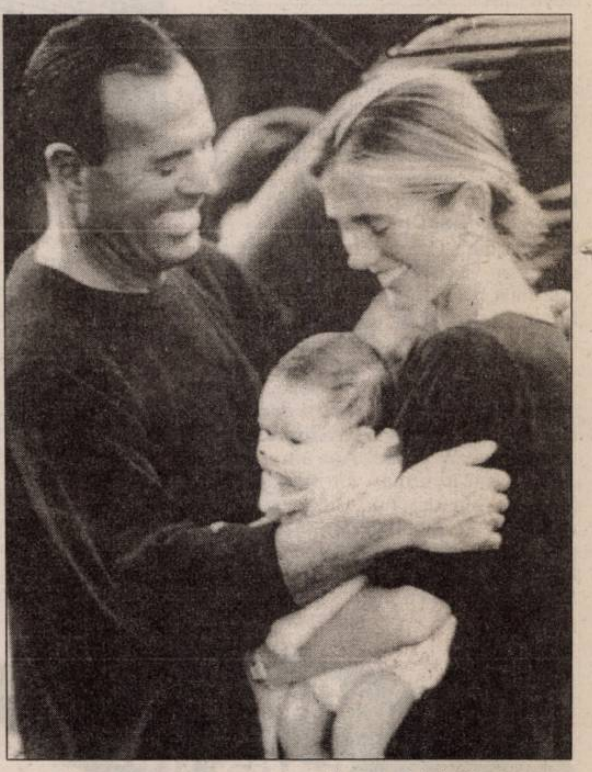

◆ Julio Iglesias trăieşte din plin fericit statutul de tată. După o legătură de şapte ani cu Miranda, micuţul Miguel Alejandro este mărturia soliditătii iubirii lor. „Fiul meu are ochii mamei sale, dar pielea mea, mată. Am un copilaş extraordinar", mărturiseşte Julio, jucîndu-se cu micuţul în grădina sa din Indian Creek (Miami), sub privirea maternă a Mirandei. „Cu prilejul naşterii lui, dovadă a unei noi energii vitale, mărturiseşte cîntăreţul, am început o etapă decisivă a existenţei mele. Acestui micuţ doresc să-i dedic de acum încolo mult timp. El îmi bulversează viaţa". Miguel Angel Alejandro nu este „un copil de ora 10 seara", un accident plăcut, ci un „copil de 8 dimineaţa" făcut cu mintea limpede. Conceperea sa a fost rezultatul unui act de iubire".

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc G.E. şi locuiesc în Bucureşti. Un cancer osos de care suferă mama mea m-a îndreptat spre doamna Vasilica Ciupea, în momentul în care medicaţia administrată nu o mai ajuta. Din cauza bolii nu mai putea merge, stătea în permanenţă în pat şi avea dureri mari. Surprinzător, de la a doua şedinţă de bioenergie durerile s-au ameliorat. Pînă acum a efectuat trei serii de tratament bioenergetic telepatic şi starea sănătăţii s-a ameliorat simţitor. În plus are o stare psihică bună, i-au dispărut insomniile, şi-a recăpătat pofta de viaţă"...

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

TALONUL NR. 1

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 31 ianuarie 1998 ●

Programări la telefon: 6862046

MONDO Femina

Continuăm seria personalităţilor feminine reunite de doamnele Mioara Mincu şi Elena Mironescu în insolitul Dicţionar al „Femeii Române".

Barnea Ştefănescu Georgeta (n.1934 - Satu Mare)

Solist concertist de pian, conferenţiar universitar, editor. Absolventă a Conservatorului „Ciprian Porumbescu" Bucureşti. A publicat numeroase lucrări de specialitate în ţară şi străinătate. A primit titlul „Femeia anului" 1994 acordat de „The American Biographical Institute" din Raleigh, Carolina, SUA, pentru întreaga carieră.

De sezon

Odată cu micşorarea duratei zilei, deci încă de la venirea toamnei, multe femei se simt prost, fără energie, deprimate. Această stare durează toată iarna, pentru ca în primăvară moralul să revină la „parametri optimi". Cum puteţi învinge această depresie sezonieră? Cum puteţi păstra peste iarnă un moral „de oţel"? Veţi afla opinia dr. Dominique Atlar-Levy.

Spre deosebire de „astenia clasică", cea sezonieră apare în octombrie-noiembrie şi dispare în martie-aprilie.

Chiar dacă unele simptome sînt comune cu celelalte depresii, există şi unele specifice, precum hipersomnia şi hiperfagia. Nevoia de somn este mai mare, dar somnul este agitat, nereparator. Durează cu aproximativ două ore mai mult, dar dimineaţa vă treziţi cu dificultate. Hiperfagia se manifestă prin nevoia de a mînca des, în special alimente puternic energizante: prăjituri, făinoase, dulciuri de tot felul. Efectul va fi însă, în multe cazuri, îngrăşarea. Căror cauze se datorează? Specialiştii spun cu certitudine că acest tip de astenie este corelat cu diminuarea influenţei luminii naturale. Aceasta influenţează secreţia melatoninei, hormon ce joacă un rol important în reglarea ritmurilor biologice. Reglarea acestui hormon în contratimp generează somn şi apetit.

Acest tip de astenie este puţin cunoscut în ţările ecuatoriale, unde informaţia luminoasă este suficientă. În schimb, în Alaska 10% din populaţie este afectată de această maladie.

Foarte interesant, pentru femei există un risc mai mare decît pentru bărbaţi şi, mai mult, 80% dintre cazuri se întîlnesc în rîndul femeilor tinere.

Cercetătorii încearcă să determine elementele implicate în acest proces. Doresc să ştie, de exemplu, de ce ar fi femeile tinere mai sensibile la scăderea informaţiei luminoase şi ce se întîmplă la nivelul retinei. Ce remedii putem adopta veţi afla săptămîna viitoare.

SAREA
noastră cea de toate zilele

ARCADIE PERCEK

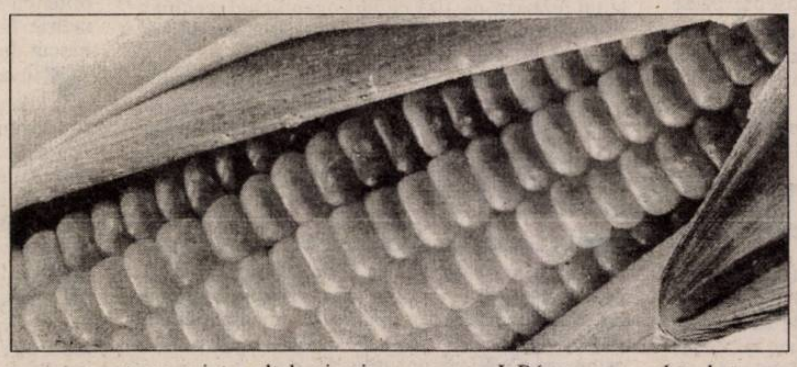

Statistici de specialitate ne demonstrează faptul că pe timpul sărbătorilor şi în special al acelora de iarnă, consumul de sare este mai mare decît în timpul celorlalte zile. Desigur, caracterul sărbătoresc al respectivelor zile contribuie la această realitate. Sarea, indiscutabil, reprezintă capul de afiş al oligoelementelor, deci al sărurilor minerale, constituienţi obligatorii ai alimentaţiei umane. Tot sarea mai reprezintă şi capul de afiş al condimentelor.

Valoarea sării ţine însă şi de anume aspecte simbolistice ce îi revin. Dacă despre pîine, de exemplu, putem spune că întruchipează simbolul alimentelor în general, în aceeaşi măsură putem spune, de asemenea, că sarea se identifică cu simbolul condimentelor, de unde şi această alăturare sau cuplare a lor, în ritualul de primire a oaspeţilor importanţi.

Vorbind despre acelaşi simbolism al sării, vom preciza că prin faptul că sarea se extrage printre altele şi prin evaporare din apa mării, constituindu-se în acest fel într-o chintesenţă a acestui mediu vital primordial, ea reprezintă în multe mitologii şi tradiţii focul eliberat din ape, respectiv esenţa lor. În tradiţiile nipone, sarea este investită şi cu virtuţi protectoare şi purificatoare, de unde şi obiceiul arhaic ce se practică în această ţară, constînd din presărarea de sare pe pragul casei sau chiar prin încăperi, cînd se intenţionează şi se doreşte ştergerea urmelor paşilor ca şi a direlor spirituale ale unor persoane indezirabile.

Apoi prin faptul că sarea reprezintă combinaţia chimică a două elemente - clorul şi sodiul -, care se menţin indestructibil în stare de stabilitate şi echilibru, acest element mineral mai sugerează pe plan simbolistic şi ideea, popularizată de altfel de alchimişti, cum că sarea reprezintă un simbol al cristalizării şi mai ales al stabilităţii.

Abordînd în continuare valenţele nutritive ale sării vom sublinia faptul că acest element mineral etichetat de către un poet satiric francez dintre secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea, şi anume J. Béranger, cu zahărul săracului, este absolut necesară păstrării echilibrului volumetric ca şi a echilibrului presiunii lichidelor extracelulare. Iată raţiunea pentru care un adult normoponderal trebuie să consume, după cum au demonstrat calcule de specialitate, între 10-15 g pe zi.

Cum însă un vîrf de cuţit cu sare reprezintă cam 5g din acest produs şi cum alimentele deţin şi ele în structura lor o anume cantitate de sare, ce variază de la un aliment la altul, *realizăm foarte bine faptul că se poate trece uşor în materie de sare de la uz la abuz.* La această realitate se ajunge, pe de o parte, în virtutea unui automatism în contul căruia punem de regulă sare în bucate înainte de a le gusta şi pe de alta, pentru faptul ca mulţi, viciindu-şi gustul, confundă gustul bun al unei mîncări în funcţie de situaţia dacă aceasta este bine sărată sau nu. Dar, despre aspectele negative ale abuzului de sare în alimentaţie, ne rezervăm a vorbi în articolul următor.

Terapie naturală

În caz că suferiţi de...
INSOMNIE

Insomnia (tulburare de somn) se caracterizează prin imposibilitatea de adormire, sau printr-o trezire după o scurtă şi insuficientă perioadă de somn (circa 1-3 ore de la adormire). Specialiştii au constatat că nu există insomnie totală, de zile sau chiar de săptămîni, şi are o etiologie variată: tensiune, frică, anxietate, diverse dureri, fobie sau abuz de cafea, alcool, psihostimulatoare etc. De asemenea se întîlneşte în nevroze, depresii, boli cardiovasculare, toxicomanii medicamentoase, în ateroscleroză cerebrală, tumori cerebrale etc.

Pentru combaterea insomniei terapia naturală recomandă: plante medicinale: măghiran, odolean/valeriană, hamei, salcie, sulfină, tei; ceai Plafar.

Consumarea de fructe: caisă, măr, piersică; legume: varză, lăptucă, dovleac; cereale: ovăz.

Se recomandă medicamente din plante: Extraveral.

Pentru combaterea insomniei terapia naturistă mai recomandă:

- regim alimentar naturist standard, mai ales seara;
- plimbare seara în aer curat, timp de 1-2 ore, aceasta înlocuind „un pumn" de somnifere la care apelează destui suferinzi;
- sucul de cartofi obţinut din tuberculi sănătoşi, neîncolţiţi şi neînverziţi;
- băi generale (+36°C) cu flori de tei şi mac;
- este interzis a se consuma seara: băuturi alcoolice, conserve, ouă, grăsimi;
- se recomandă ca în camera de dormit să predomine culoarea albastră, verde sau galbenă;
- climatul marin este total contraindicat, şi mai ales în lunile călduroase de vară.

(D.R.)

Medicul vă răspunde

Cum în răspunsul trecut, nu am epuizat problema care îl interesează pe cititorul Traciu Bogdan, de 21 de ani, din Botoşani, respectiv ce tratament să facă pentru pitiriasisul versicolor care i s-a diagnosticat, continuăm a face aceasta în răspunsul de azi. În primul rînd, stimate Dle Traciu, este bine să ştiţi că familia acestor boli, cunoscute cu denumirea generică de pitiriasis, este foarte numeroasă. Denumirea provine de la grecescul pityron care înseamnă tărîţe. În această numeroasă familie de boli dermatologice, caracterizate în special prin descuamare intră:

- Pitiriasisul alb, al feţei, care este sinonim cu cel simplu al feţei;
- Pitiriasis simplex sau pitiriasisul simplu, care este echivalent cu mătreaţa;
- Pitiriasisul lichenoid cronic;
- Pitiriasisul maculos cronic (denumit şi Parapsiriasis);
- Pitiriasisul rozaceu sau Boala Gilbert;
- Pitiriasisul rubra;
- Pitiriasisul steatoid;
- Pitiriasisul versicolor;

Acesta din urmă, care vi s-a diagnosticat dv., reprezintă o micoză superficială mai ales a regiunii cervicale şi toracice, provocată de ciuperca denumită Microsporon furfur, şi se caracterizează prin pete cafenii cu diverse nuanţe, sau prin macule acromice, (e vorba de forma clinică denumită pitiriasis versicular acromiant); pete însoţite de o descuamare fină. Tratamentul care vi s-a indicat însă la Botoşani, ţine de medicamentul denumit Selsun, care, de regulă, vizează forma clinică de pitiriasis denumită Pitiriasis simplex, respectiv mătreaţa. Or, această maladie a pielii capului, constă dintr-o descuamare difuză a pielii capului, însoţită de cele mai multe ori de prurit. Această formă de boală apare în general la pubertate, (or, dv., avînd vîrsta de 21 de ani, se pare că aţi depăşit această categorie de vîrstă). Aceeaşi boală evoluează în puseuri şi poate dura toată viaţa.

Ceea ce se impune, ca atare, să faceţi, este să repetaţi examenul de specialitate, stabilind în felul acesta cu precizie forma clinică a pitiriasis pe care o aveţi, şi să faceţi tratamentul prescris, sub stricta supraveghere a medicului dermatolog care a stabilit diagnosticul.

Dr. ANDREI ONU

Ne scriu cititorii:
In vino veritas, dar nu numai...

Primim de la Braşov o scrisoare în care cititorii noştri Dr. Olimpia Medeşan şi Dr. Ion Medeşan ne propun cîteva colaborări. Pentru început, dăm curs uneia dintre ele.

Pe lîngă calitatea de băutură alcoolică, vinul are multiple calităţi chiar terapeutice, următoarele citate fiind semnificative:

- Prof. dr. A. Caporelli - arăta că în unele părţi, ţăranii italieni puteau lucra 12 ore în continuare fără alte alimente, decît 1 kg de pîine şi 1,5 l vin, ei nu acceptau să le fie suprimat vinul şi nici să fie înlocuit cu alte alimente oricît de hrănitoare ar fi fost, pretextînd că buna lor dispoziţie şi putere de muncă sînt datorate vinului;
- Prof. dr. A. Lusting arăta că observaţiile în cei 30 de ani de activitate au demonstrat că durata muncii intelectuale şi fizice este completată numai de... vin (cantităţi moderate), sănătatea nu poate fi completată la cei ce nu beau vin niciodată;
- Pliniu Cel Bătrîn vorbind despre calităţile vinului, declara că este întăritor şi producător de sînge, întreţine sănătatea, ajută digestia, odihneşte stomacul, măreşte pofta de mîncare, alungă răceala, produce somn liniştit, vinul întăreşte vederea şi nervii. El recomanda vinul ca remediu contra otrăvurilor de ciuperci, argint viu, înţepăturilor de paianjen şi muşcăturilor de şerpi;
- Chauney Leake: vinul ajută la dilatarea vaselor periferice. Vinul sec este digestiv şi se recomandă chiar şi diabeticilor, iar vinul alb este socotit cel mai bun diuretic;

- Pasteur a definit vinul drept cea mai sănătoasă şi mai nobilă dintre băuturi. El considera că în doze moderate, vinul produce o excitare cerebrală binefăcătoare, manifestată în sfera inteligenţei şi afecţiunii;
- Baudelaire a spus: cine bea vin, bea geniu;
- Datorită vinului, Eschil a creat cele mai bune tragedii, Hoffman, cele mai fantastice romane, Steen, cele mai frumoase tablouri, Demostene a dedicat elocvenţa sa cupei cu vin. Vinul a stimulat creaţia marilor poeţi şi artişti ca Goethe şi Kant, care iubeau vinul. Mozart şi Wagner ale căror acorduri aveau fire trainice în puterea şampaniei. Maxim Gorki spunea despre vin că în el este o imensă cantitate de soare şi adresa celor ce preparau vinul o urare plină de simţire: „Trăiască oamenii care ştiu să prepare vinul şi prin ei să introducă în sufletele oamenilor puterea solară";
- Francezii susţin că datorită vinului, băutură tradiţională, ţara lor este patria artelor, a cîntecului şi a poeziei. Voltaire susţine că nu există alt popor care să aibă un număr atît de mare de cîntece frumoase precum cel francez;
- Eduard Bartho, fost preşedinte şi întemeietor al Oficiului internaţional al viei şi vinului spunea: „Sufletul naţional a fost modelat de virtuţile vinului, el a inspirat artiştii şi scriitorii noştri";
- Baudelaire, înfocat apărător al vinului, a declarat cu multă convingere: „Dacă vinul ar dispare din producţia omenirii, cred că s-ar produce în sănătatea şi inteligenţa locuitorilor planetei noastre un gol, o absenţă, mult mai înspăimîntătoare decît toate excesele de care este făcut răspunzător".

Din nou despre sîngerarea terapeutică

ALEXANDRU DAN

Începînd din antichitate, trecînd prin evul mediu şi hăt către începutul secolului 19, imaginea medicului era indisolubil legată de aceea a bărbierului cu nelipsita sa lanţetă folosită la „luarea de sînge". Un remediu bun pentru toate bolile, de la guturai şi pînă la apoplexie (în acest din urmă caz fiind, chiar, singura soluţie salvatoare, acceptată şi de medicina modernă). În zilele noastre „sîngerarea terapeutică" părea definitiv căzută în desuetudine, fiind intens practicată numai sub forma donărilor de sînge, efectuate însă de oameni perfect sănătoşi, pentru a veni în ajutorul semenilor lor aflaţi în suferinţă.

Iată însă că citirea unui studiu medical care releva faptul că persoanele ce au o cantitate mare de fier în sînge (deci de hemoglobină) sînt de două ori mai expuse la un infarct decît persoanele „mai anemice" i-a suscitat cercetătorului David Mayers - un cardiolog la Centrul Medical Universitar din Kansas - întrebarea dacă pierderea de sînge (şi, implicit, de fier) nu poate scădea riscul producerii unui infarct. Pentru a găsi un prim răspuns, Mayers a studiat un grup de 3855 de femei şi bărbaţi din Nebraska, toţi trecuţi de 40 de ani, care participau la un program de sănătate, notîndu-şi cîţi dintre participanţi donaseră sînge în ultimul timp. Cercetătorul a descoperit că bărbaţii care au donat sînge cel puţin odată în ultimii trei ani erau cu 30% mai puţini decît cei care aveau probleme cardiace. În schimb, nu a găsit nici o diferenţă semnificativă între femeile donatoare şi celelalte, fapt pe care, firesc, şi l-a explicat prin pierderile naturale, lunare, de sînge pe care le suferă femeile. Explicaţie ce se vede întărită de mai vechea constatare că femeile înainte de menopauză suferă numai jumătate din numărul de infarcturi care afectează bărbaţii de vîrstă asemănătoare, echilibrul revenind la normal ulterior.

„Cînd apare ciclul lunar - arată Mayers - *femeile pierd şi o cantitate de fier, astfel încît ele au, în sînge, în mod obişnuit, cam jumătate din cantitatea de fier pe care o are un bărbat".* Iar fierul - spun cercetătorii - acţionează ca un catalizator, oxidînd colesterolul. *„Colesterolul este periculos, dar oxidul de colesterol este chiar otrăvitor* - precizează Mayers. *El produce multe din leziunile care apar pe artere".*

În ciuda acestor rezultate preliminare, Mayers crede că sînt necesare mai multe studii pentru a fi siguri că pierderile de sînge reduc riscurile apariţiei unui atac de cord. *„Este posibil* - spune el - *ca noile studii să reflecte exact contrariul. Pentru a ne lămuri, vom testa un alt grup de bărbaţi şi vom hotărî noi cine să doneze sînge şi cine nu. Apoi vom vedea ce se întîmplă după un timp"...*

ASTRONOMIE

UN NOU SISTEM SOLAR?

ALEXANDRU DAN

La nu mai puțin de 450 ani-lumină de Terra se află constelația Auriga. Aici se pare că ar fi apărut un nou Sistem solar.

În ultimii ani, cercetătorii de la Caltech au descoperit mai multe sisteme în jurul stelelor mai îndepărtate. Aceste descoperiri nu au fost făcute, așa cum sîntem tentați să credem, prin observații asupra stelelor, ci prin calcul matematic.

Urmînd stelele tinere din apropierea galaxiei noastre, Vincent Mannings, cercetător la Caltech, a observat cu ajutorul unui radiotelescop o pată în jurul stelei cunoscută sub numele de *mwc 480*. Această pată este formată din gaz și praf cosmic. Comentînd această descoperire, Mannings a spus: *„Poate fi un brîu de asteroizi, dar poate fi și un sistem planetar"*.

„Brîul", care are o lățime de 40 de ori mai mare decît diametrul lui Jupiter și un diametru de 10 ori mai mare decît sistemul nostru solar, nu este primul de acest fel, fiind descoperite anterior încă 6 de același tip. Dar, cu toate astea, discul din Auriga este unic din două motive.

„Această «pată» este cea mai clară dovadă că am găsit un disc rotitor în jurul unei stele noi - spune Mannings, care a depistat rotirea prin observarea variațiilor slabe de frecvență de undă provenite din două părți diferite ale petei.

A doua diferență, a notat el,

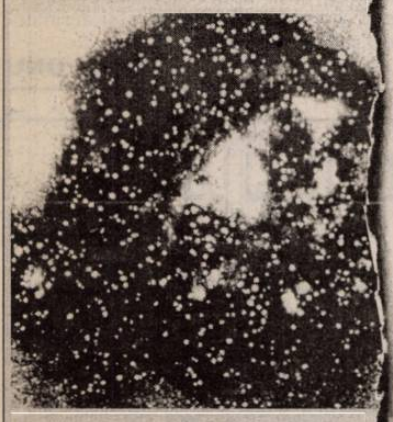

este că *mwc 480* este mult mai mare decît celelalte stele ce au în jurul lor un disc. *„Această stea este de trei ori mai mare ca stelele obișnuite"* - declara Mannings. Dar cea mai interesantă trăsătură a discului este aceea că el pare a fi o „versiune îmbunătățită" a unui disc ce a fost descoperit cu ani în urmă, disc al stelei cunoscută sub numele de *Beta Pictoris*.

Beta Pictoris este însă cam de 20 de ori mai bătrînă decît *480 mwc*. Ea are, de asemenea, un disc format din praf cosmic și gaz. *„Dar discul lui* 480 mwc, *este mult mai dens, posibil din cauză că nu a fost „aspirat" de formarea unei planete"*.

În încheiere, Mannings concide: *„Credem că discul este similar cu cel care a existat în jurul Soarelui nostru acum cîteva miliarde de ani"* (înaintea formării planetelor). Dacă această ultimă afirmație ar putea duce la o serie lungă de întrebări, oricum, prima întrebare care ne vine în minte este: *„Dacă acest disc evoluează precum cel al Soarelui, va putea exista viață în acest sistem solar? Și oare ea va fi precum cea de pe Terra?"*

APOLLO cei care n-au putut zbura

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

REMEMBER

Inițial, în Programul Apollo au fost prevăzute 20 de misiuni, dintre care zece operaționale, cu ajungerea pe Lună a unor echipe formate din doi astronauți. După eșuarea dramatică a misiunii APOLLO-13 și apariția cerinței de a avea rachete SATURN și cabine APOLLO și pentru alte misiuni (SKYLAB, SOIUZ-APOLLO), NASA a hotărît: final la APOLLO-17!

În perioada din noiembrie 1963 și pînă la finele anului 1996, au avut loc zece lansări fără echipaj, în care au fost testate componente majore ale ansamblului SATURN-APOLLO; astfel, APOLLO-1 a efectuat un test la 26 februarie 1996, care s-a sfîrșit în Oceanul Atlantic și care nu a adus satisfacția ca motorul principal al modulului de comandă să atingă tracțiunea calculată. A fost folosită racheta SATURN-1: toate sistemele acesteia au funcționat corect.

La 5 iulie 1966 o rachetă SATURN-1B a plasat pe orbită un ansamblu spațial de 26 t format din etajul S-IV B al rachetei, cabina APOLLO-2 și un rezervor de 10 t cu hidrogen lichid, pentru a studia comportamentul acestui lichid în condiții de microgravitație.

La 25 august 1966 o rachetă SATURN-1B a satelizat cabina APOLLO-3 care, după cca 30 de minute de zbor orbital, a fost scoasă automat de pe orbită, unde motorul acesteia a funcționat corect fiind pornit de trei ori! Recuperarea cabinei în Oceanul Pacific.

La analiza făcută în decembrie 1966 de managerul programului dr. Joseph Shea, s-a recunoscut că în cei șase ani parcurși de programul APOLLO, au fost descoperite și remediate 20000 de defecțiuni, dintre care 200 chiar la sistemul de asigurare a vieți astronauților!!

Primul echipaj care urma să zboare în primul zbor circumterestru al unei cabine APOLLO, a fost format din stronauții Virgil I. Grissom (a zburat în programele MERCURY și GEMINI), Edward H. White (primul astronaut american care a ieșit în spațiul liber, cu ocazia zborului GEMINI-4) și Roger B. Chaffee (n.15 februarie 1935, Grand Rapids, st. Michigan - m. 27 ianuarie 1967, KSFC st. Florida).

După absolvirea Universității Purdue și primirea titlului de inginer aeronautic, R. Chaffee a intrat în forțele aeriene cu gradul de locotenent; în 1957 el îndeplinea la Baza aeriană a marinei de la Jacksonville, Florida, funcțiile de pilot și ofițer cu siguranța zborurilor la Rgt. 52 de fotogrametrie. În această perioadă, în familia Chaffee s-au născut doi copii: un băiat și o fată.

În ianuarie 1963 Roger s-a înscris la Institutul tehnologic militar de la Baza Wright Patterson, pentru a-și pregăti doctoratul în fiabilitate. A zburat cca 1900 de ore - din care 1600 pe avioane cu reacție - cînd a fost selecționat de NASA (octombrie 1963) pentru a deveni astronaut. Chaffee a fost numit responsabil în progamul APOLLO pentru intercomunicații.

La 27 ianuarie 1967, în timpul unei operații de simulare la sol a zborului la bordul unei cabine Apollo, echipajul Grissom, White și Chaffee a pierit într-un incendiu, provocat în atmosfera de oxigen a cabinei, de un scurt circuit al instalației electrice.

(Va urma)

ARHEOLOGIE

Alți FARAONI, alte PIRAMIDE...

MIHAELA DOROBANȚU

- ***Marile piramide de la Dașur***
- ***Tată și fiu – concurenți pentru eternitate***
- ***20000 de muncitori pentru două piramide***
- ***Surpriza camerei regale***
- ***În căutarea unei mumii***
- ***Cel mai prolific constructor de piramide***

Piramida Roșie

Piramidele s-au numărat dintotdeauna printre construcțiile ridicate de mîna omului care au fascinat, au declanșat pasiuni (uneori fatale) și continuă și azi să atragă milioane de turiști gata să înfrunte depărtările pentru a călători înapoi în timp, într-o vreme cînd lumea de-abia se năștea...

46 de secole!

Egipt, mileniul trei i.e.n. Nobili în haine albe, împodobite cu bijuterii fără preț, trăiau în sunet de flaute și harpe. Pe malurile Nilului era pace,de armată încă nu era nevoie. Pentru aproape orice exista un zeu sau o zeiță, gata să intervină pentru a-i ajuta pe muritori. Regele se îngrijea de el, de familia sa, dar și de prieteni și slujitori, ale căror morminte sînt mastabele care și astăzi înconjoară piramidele stăpînului. Nimeni nu pleca singur în eternitate...

Trei dintre piramide, cele de la Gizeh, și-au cucerit o faimă atît de mare, încît au lăsat pe nedrept în umbră altele, la fel de interesante. Printre acestea - piramidele de la Dașur, la 30 km sud de Cairo, pînă nu de mult inaccesibile din cauza bazei militare aflată în această zonă. Ele au fost construite începînd de acum 4600 de ani, odată cu regele Snefru, primul din Dinastia a patra. De la Snefru ne-au rămas Piramida Aplecată (sau Romboidală) și Piramida Roșie (numită astfel din cauza culorii roșietice a pietrelor, din care este construită, bogate în oxid de fier). Cea de a treia, Piramida Neagră (sau Piramida-Turn), a fost construită 750 de ani mai tîrziu Amenemhat III, în timpul Imperiului de Mijloc.

Dașur a fost excavat pentru prima oară acum peste un secol, de Jacques de Morgan. El a folosit însă metode destul de primitive și pare să fi fost interesat doar de numele regilor și de... comori. Apoi, locul cade în uitare pînă acum vreo trei ani cînd săpăturile sînt reluate de echipa lui Dieter Arnold (Muzeul Metropolitan de Artă din New York) care a aplicat criterii științifice. Evident că și ei s-au bucurat de descoperirea unor podoabe fabuloase, care pot fi admirate la Muzeul din Cairo.

Tată și fiu

Snefru a fost un adevărat campion al construcțiilor. În vreme ce majoritatea faraonilor își „permiteau" o singură piramidă, el și-a construit cinci, menționîndu-i ca arhitecți pe doi dintre fiii săi. Mai mult, acestea au suprafața netedă, în timp ce toate celelalte sînt construite în trepte!

Stelă funerară înfățișîndu-l pe Snefru

Dar, într-un fel, faima lui Snefru a fost umbrită de fiul și succesorul său, Khufu - celebrul Keops, care a construit marea piramidă de la Gizeh, într-o zonă mult mai ușor accesibilă și devenită astfel punct major de referință. Aceasta este însă aproape identică cu... Piramida Roșie, ceea ce face ca mulți specialiști să considere că Snefru merită să-și recapete gloria. Numele său înseamnă „aducător de frumusețe", iar pe stela sa funerară este numit „stăpîn suprem al justiției, conducător al Nilului superior și inferior". El se considera personificarea vie a zeului-soare Ra și a avut grijă să orienteze ansamblul funerar pe direcția est-vest, pentru a „prinde" și răsăritul și apusul soarelui. 20000 de muncitori calificați (nu simpli sclavi!) au lucrat timp de 15 ani la ridicarea piramidelor - datoria ultimă a fiecărui faraon, menită să aducă viață veșnică nu doar lui ci și întregului său popor...

Taina faraonului

Ca și mai tîrziu Keops, fiul său, Snefru *nu* și-a construit camera mortuară (cea mai frumoasă din tot Imperiul Vechi) sub piramidă, ci undeva la înălțime, spre vîrful acesteia. În fond, el era nu doar reprezentantul lui Ra, ci Zeul-Soare însuși! Dar camera este goală. Mumia lui Snefru lipsește. S-a găsit, e drept, o mumie în 1948 în această cameră, s-a crezut că ar fi fost a lui, dar și aceasta a dispărut. Rainer Stadelman, directorul Institutului Arheologic German din Cairo, care a săpat timp de 16 ani la Dașur, o mai caută și astăzi prin școlile de medicină din Egipt, unde uneori sînt aduse mumiile pentru a fi salvate. Dar cine poate spune cînd își va regăsi Snefru, cel mai prolific constructor de piramide din Egiptul Antic, pacea și se va dezlega și ultima taină a marelui faraon...

POD lung de... 95 km

O ceață groasă, a îndoielilor, s-a lăsat asupra șanselor de realizare a unui ambițios proiect, unic în practica mondială a constructorilor de poduri, care a fost prezentat în Indonezia. În august, președintele Suharto a aprobat ideea edificării unui pod, lung de 95 de kilometri, peste strîmtoarea Malacca. S-au angajat să se ocupe de construcție unele companii malaieziene și indoneziene, dintre care una aparține fiicei președintelui Suharto. Firește, companiile contau pe sprijin financiar din partea guvernului Indoneziei. Totuși, din pricina devalorizării bruște, de 4 ori, a rupiei indoneziene, bugetul țării s-a văzut în primejdie. Ministrul de finanțe al țării a proclamat necesitatea reducerii cheltuielilor statului. Se revăd planurile privind construcția a 14 centrale electrice, a două rafinării petroliere, a rețelei de drumuri. Podul de peste strîmtoarea Malacca a fost considerat ca „neprezentînd importanță primordială", ceea ce înseamnă că proiectul lui mai poate aștepta mult și bine.

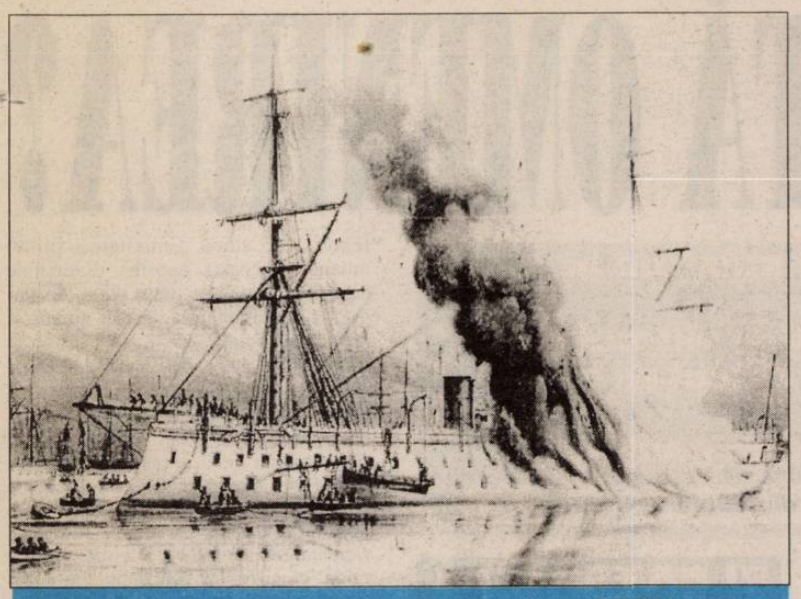

Magenta, o fregată de 97 m lungime şi 7000 t, una din cele mai mari nave din lemn construite vreodată

COMORILE MAGENTEI

DORIN MĂRAN

Distrusă în rada portului Toulon în anul 1875, nava amiral „Magenta" a fost uitată pe fundul mării de-a lungul a 120 de ani. Odată cu redescoperirea ei, în anul 1994, este adusă la suprafaţă o parte din preţioasa ei încărcătură: peste 50 de fragmente de stele (mici monumente cu caracter comemorativ alcătuite dintr-un singur bloc de piatră purtînd inscripţii şi sculpturi specifice antichităţii) provenind din Cartagina. O aventură de mari proporţii care începe în data de 31 octombrie 1875, ora 3 şi 35 de minute, cînd o teribilă explozie zdruncină portul Toulon. *Magenta* e cuprinsă de flăcări. Pierderile sînt enorme: 7 marinari morţi şi o comoară de stele din sec. al II-lea î. Ch. care e înghiţită de apele mării. Pupa este pulverizată de explozie şi *Magenta* alunecă zdrobită în adîncuri. O veritabilă comoară arheologică ambarcată în portul Tunis, rezultatul a trei ani de explorări şi săpături în pămîntul Cartaginei, compusă din 3000 de stele votive şi o statuie a împărătesei Sabina, s-a aflat imediat în atenţia scafandrilor care au efectuat scufundări în timpul iernii aducînd la suprafaţă fragmente ale statuii Sabinei din care lipsea însă capul. Pentru a se asigura succesul acţiunii au fost oferite recompense. Eforturile au fost însă zadarnice. Marina a fost nevoită să înceteze operaţiunile de recuperare a comorii. Cu timpul epava care umplea prima pagină a ziarelor a fost dată uitării. Pînă într-o zi în care arheologul francez Jean Pierre Laporte remarcă într-o carte consacrată Cartaginei cîteva rînduri referitoare la *Magenta*.

Împreună cu un vechi ofiţer de marină, Max Guérout, el consultă arhivele şi descoperă că *Magenta* a fost legată de geamandura nr.6 pe care au localizat-o într-o hartă de la începutul secolului. Localizarea coincide cu o epavă neidentificată reperată în 1985 de serviciul hidrografic al Marinei. În aprilie 1994, magnetometrul din Gran detectează o enormă masă de fier. *Magenta* este reparată! Scafandrii se pun pe treabă şi în ultima zi a explorărilor găsesc două fragmente de stele. Lucrările sînt reluate în cea de-a doua campanie în 1995.

Capul împărătesei Sabina recuperat în 1995

În data de 9 mai un scufundător repereză o stelă într-un nor de „praf". Debarasată de depuneri, piatra se transformă într-un superb cap al Sabinei. În ciuda acestui succes, operaţiunile sînt sistate din lipsă de bani. Sute de stele rămîn mai departe înghiţite de mîlul apelor. Max Guérout însă persevereză. Reuşeşte să convingă cîţiva sponsori şi o mînă de voluntari şi în iunie 1997, după cîteva plonjări, scafandrii sînt în extaz. Sînt recuperate 60 de fragmente de stele din care o bună parte poartă gravuri şi inscripţii, precum şi o serie de obiecte aflate în bordul navei: vase de gresie de mici dimensiuni pentru transportul fragilor, veselă marcată, bijuterii, amulete cu inscripţii stereotipice. Cei care le dedicau îşi menţionau ascendenţa şi îşi adresau ururile zeilor protectori ai Cartaginei... Cu Magenta se închide încă o filă din istoria recuperării comorilor din adîncuri. După operaţiile de curăţire şi conservare, stelele provenind din Cartagina vor intra în zestrea de antichităţi a Muzeului Luvru.

În urma operaţiunilor de recuperare a navei din octombrie 1876, a fost adusă la suprafaţă elicea Magentei (îmbrcată în metal)

IRINA STOICA

Cătălina Iancu din Bucureşti ne întreabă cînd au apărut şi de cînd se poartă bijuteriile.

Odoare şi bijuterii

Admirate, purtate şi în orice caz dorite de femei şi chiar de bărbaţi, bijuteriile fac parte din viaţa noastră. Aurul este cel mai vechi dintre metalele preţioase folosite în bijuterii. Folosirea lui începe din vremurile străvechi ale istoriei omenirii.

În anticul Egipt, cu mai bine de 4000 de ani în urmă se realizau bijuterii, adevărate opere de artă din aur, argint, email, împodobite cu turcoaze sau alte pietre semipreţioase. Se purtau ca în zilele noastre inele, cercei, broşe sau se împodobeau platoşe şi coifuri. Pentru vechii greci aspectul bijuteriei şi materialul din care era realizat aveau aceeaşi importanţă. Fire subţiri de aur erau împletite astfel încît să arate ca fluturi sau greieri. Cameele erau la mare preţ pentru meşteri dar şi pentru amatorii de podoabe.

Cei mai vestiţi bijutieri ai antichităţii au fost, fără îndoială etruscii. În afară de măiestria modelelor, aceştia erau cunoscuţi prin suprafeţele granulate ale odoarelor, ca şi cum ar fi fost pudrate cu o pulbere fină. Romanii purtau bijuterii pentru a-şi etala bogăţia. Femei şi bărbaţi adorau smaraldele şi aveau toate degetele încărcate de inele.

În timpul evului mediu, cea mai mare parte dintre bijutieri erau călugări. Ei îşi consacrau întreaga lor artă decoraţiilor religioase: icoane, statui, ferecături de cărţi, obiecte de cult. Breasla bijutierilor a apărut după secolul al IX-lea şi abia în 1327 aurarii şi-au format propria asociaţie la Londra.

Dintre bijuterii, însă, cea mai curioasă pare cercelul, care necesită perforarea urechii. Acest obicei are la rîndul său rădăcini preistorice fiind întîlnit la indieni, persani, egipteni, arabi şi evrei. Etruscii îi ornau cu figurine reprezentînd flori, scoici, păuni, lebede. Băieţii din Grecia antică purtau cercei pînă la vîrsta adolescenţei iar la romani obiceiul devenise atît de popular şi chiar primejdios prin încărcătura lui, încît în secolul al III-lea s-a dat un edict pentru interzicerea cerceilor.

În evul mediu bărbaţii au început să poarte cercel numai în urechea stîngă, iar apoi moda părului lung a scos obiceiul din modă, acesta revenind în secolele al XV-lea şi al XVI-lea. Multă vreme doctorii au crezut că perforarea urechii este foarte sănătoasă şi s-ar putea ca această credinţă superstiţioasă să fi revenit, de vreme ce tinerii zilelor noastre îşi fac o mulţime de asemenea perforaţii, purtînd mai mulţi cercei într-o singură ureche.

Serisori primite

Stimate Domnule Profesor *PETRU IANCU* (Stănija, Hunedoara), răspunderea pentru acurateţea conţinutului reclamelor şi materialelor publicitare apărute în revista noastră, revine *integral*, ca pretutindeni în lume, firmelor care le-au comandat. Aşa încît, nu vedem cum am putea noi să „garantăm" pentru unul sau altul din produsele prezentate...

Stimate Domnule VASILE SEGHINAŞ (Ramna, Caraş-Severin), am ţinut seama de sugestiile pe care ni le-aţi făcut, sugestii pentru care vă mulţumim!

Vă mulţumim, stimate Domnule MARIAN BABA (com. Măgura, str. Principală nr.195, jud. Buzău, cod 5129), pentru frumoasele aprecieri la adresa revistei! Totodată, ţinem să vă felicităm pentru interesanta iniţiativă pe care o aveţi - aceea de a înfiinţa *un club al iubitorilor geografiei patriei noastre, care să se întîlnească prin corespondenţă!* Drept pentru care, iată, v-am publicat integral adresa, nutrind, ca şi Dvs., speranţa că toţi împătimiţii de frumuseţi ale naturii, de turism, aventuri polare şi descoperiri geografice, indiferent de vîrstă, vă vor scrie, devenind astfel întemeietorii unui inedit club! Mult succes şi să ne ţineţi la curent cu progresele făcute!

Observaţiile Dvs., stimate Domnule Acad. Prof. univ. dr. ing. DINU ŞTEFAN T. MORARU (Bucureşti), se dovedesc a fi deosebit de utile, drept pentru care vă mulţumim! Şi tocmai pornind de la aceste observaţii, îndrăznim să vă solicităm colaborarea în paginile revistei noastre! Cu ajutorul Dvs., rubrica respectivă va dobîndi un plus de interes pentru cititori!

Aveţi perfectă dreptate, stimate Domnule CORNEL BUŢA (Braşov), şi subscriem la opinia Dvs. potrivit căreia *„lipsa de cunoaştere este un imens handicap intelectual* - şi nu numai, am adăuga noi! - *al fiecărui om"!* Şi noi credem că omenirea a progresat - ştiinţific şi tehnic - mult în miile de ani ai existenţei ei şi că o aşteaptă povîrnişul altor mii de ani de evoluţie, în care enigmele de azi vor deveni, poate, certitudini (sau nu)... banale! Cît priveşte aparenta neînţelegere, ea îşi are o explicaţie simplă: atîta vreme cît nu avem mărturii palpabile care să ateste existenţa sau nonexistenţa altor civilizaţii în necuprinsul Universului, *singure logica, raţiunea ne pot face să intuim că e imposibil ca omenirea să fie singură pe lume.* Dar aici, de la *dorinţa* noastră de a ne afla semeni întru raţiune şi pînă la *certitudinea* existenţei lor (sau, şi mai mult, la certitudinea unor vizite pe Terra) credem că e o distanţă... astronomică! Oricum, vă mulţumim pentru scrisoare, ne-aţi impresionat prin puternica Dvs. implicare sufletească în acest subiect!

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

Flirturi de sărbători

Stimate Domnule Profesor Constantin Păunescu, *sărbătorile reprezintă pentru tineri ocazii mult aşteptate de odihnă, dar mai ales de distracţie. Uneori însă, ele prilejuiesc legături efemere, nu totdeauna fără urmări mai mult sau mai puţin... „neplăcute". Ce ne poate spune psihologia despre un asemenea subiect?*

Departe de a constitui un subiect lăturalnic, mai ales prin întîmplările pe care, din nefericire, le generează, de la flirtul nevinovat la crimele bestiale, acest interval prezintă un interes deosebit sub raport psihologic, social, spiritual.

Frecvenţa sporită a tulburărilor în relaţiile interumane nu se datorează - după cum se crede - faptului că acest interval este liber de activitate dirijată. Cercetat mai de aproape, fenomenul oferă şi alte explicaţii. Ne vom opri la una dintre acestea şi anume la aceea că întreaga gamă de perturbări ale relaţiilor interumane este cauzată de concepţia, de viziunea asupra rostului şi rolului sărbătorii în viaţa individului şi a colectivităţii.

Această concepţie îşi are izvoarele în însăşi istoria devenirii umane. Cel mai îndepărtat izvor a influenţat permanent conştientul individual şi colectiv. Peste această aluviune de fond operează în permanenţă elemente de natură psihosocială, prin stilul de viaţă al comunităţii, gradul de evoluţie culturală şi spirituală şi tot ce se cuprinde în fenomenul de „pressing social".

Pe acest model, în cadrul evoluţiei sociale, i s-a descoperit sărbătorii şi un sens psihofiziologic, care este dat de faptul că ea reprezintă în cadrul bioritmului fiinţei umane, intervalul de pauză reconfortantă a organismului.

Modul cum se desfăşoară, cum se organizează acest interval denumit sărbătoare, constituie un indicator al direcţiei de evoluţie a personalităţii omeneşti.

Pentru acest fapt, ni se pare de folos să închegăm o discuţie plecînd de la rezultatele unei investigaţii efectuate pe un grup de mărime mijlocie de adolescenţi şcolari, asupra modului cum aceştia percep realitatea sărbătorii.

S-au selecţionat 70 de noţiuni, care în conţinutul lor purtau nuclee semantice, legate de conţinutul conceptului generic de sărbătoare. Subiecţilor li s-a cerut să sublinieze acele cuvinte care au legătură cu conceptul respectiv. Grupa de cuvinte cu cea mai mare frecvenţă, în cadrul răspunsurilor a fost cea formată din noţiuni care indică o definire a sărbătorii prin activităţi distractive: joc, petrecere, filme, plăcere, televiziune, dans, sport, distracţie.

Din grupa a doua fac parte cuvinte care desemnează noţiuni specifice sărbătorii: repaus, destindere, veselie, libertate, rîs, excursie, somn, petrecere în gaşcă.

În grupa a treia, în frecvenţe mai scăzute: plimbare, excursie, chef, sex, mîncare bună.

În ceea ce priveşte identificarea rolului, rostului sărbătorii, dintr-o listă de şapte cuvinte (psihologic, destindere, bucurie, distractiv, educativ, moral, cultural) au fost indicate cu o frecvenţă foarte ridicată noţiunile de distracţie şi odihnă.

O altă întrebare a fost la ce tip de sărbătoare s-au gîndit. Majoritatea subiecţilor au avut în minte aniversarea, onomastica şi sărbătorile şcolare.

Pentru a stabili cadrul de referinţă, atunci cînd vom interpreta rezultatele globale, este necesar să cunoaştem conţinutul conceptului conform Dicţionarului Explicativ al limbii române. Acesta reţine elemente comune ale comportamentului uman (printre care aniversare, eveniment, întrerupere de activitate etc.), excluzînd - ca şi subiecţii noştri, din păcate - funcţia culturală, spirituală şi de educaţie a sentimentelor, a comunicării, participării la viaţa comunitară etc.

Constatăm, nu fără regret, o similitudine între conţinutul fixat de DEX şi cel fixat de subiecţii noştri.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

ÎNCOTRO SE ÎNDREAPTĂ OMENIREA?

1. Care credeți că a fost evenimentul științific al anului 1997?
2. Care credeți că este „urgența" pentru viitorul omenirii, ca descoperire științifică, pe care așteptați să o rezolve anul care vine?
3. Ce așteptați, în plan profesional, de la anul 1998?

Publicăm, în această pagină, continuarea anchetei din numărul trecut.

INVENTICĂ

GH. LUCACI, Timișoara

1 Consider în prim plan acea descoperire care deschide un orizont nou în pespectiva cercetării și cunoașterii, punînd pe planul doi realizările apărute la apogeul tehnicii actuale.

O nouă formă de agregare a materiei, descoperire facută de către *Hellmut Haberland* de la Universitatea din Freiburg din Germania, constituie o nouă fereastră spre Univers, întrucît acest fenomen se leagă cu proprietățile unor izotopi stabili de a rezona la energiile spațiului și a influența practic cîmpul gravific.

2 Consider că o nouă treaptă de civilizație separarea și folosirea izotopilor stabili în medicină, chimie și metalurgie, realizînd în acest fel medicamente pentru bolile incurabile și elemente de rezonanță pentru influențarea cîmpului gravific.

3 Sînt implicat în atîtea proiecte, încît sper ca 1998 să-mi aducă realizarea cel puțin a unuia dintre ele.

PSIHOLOGIE

Prof. dr. CONSTANTIN PĂUNESCU

1 A devenit evident faptul că între ritmul de propulsie al iventivității și creativității inteligenței umane și progresul cunoașterii structurilor spirituale - aici incluzîndu-se cele morale - a intervenit o disritmie. Datorită naturii duale a conștiinței umane, evenimentele științifice își capată sens și cîmp de utilizare, de interpretare, în funcție de dominanta negativă-destructivă sau cea constructivă, binefăcătoare. Oricît de minunată, de extraordinară ar fi o descoperire (vezi fisiunea nucleară), aceasta poate deveni sursă benefică și de energie sau armă de distrugere completă. La fel, poate, și clonarea.

2 Indiferent cît de mirabile ar fi descoperirile tehnico-științifice, dacă Omul, care le imprimă sensul și semnificația de utilizare în Univers, nu dispune de o conștiință evoluată la același nivel și în același ritm alert de inventivitate intelectivă, rezultatele cunoașterii și creativității vor fi convertite în energii apocaliptice.

Preocuparea accentuată a oamenilor pentru previziunile dezastruoase cuprinse în profețiile lui Nostradamus și ale altor profeți amatori, sînt în mare măsură provocate de efectele fricii la nivelul inconștientului colectiv, în fața amenințării nu în primul rînd a efectelor destructive ale descoperirilor sau ale tehnologiei, ci ale necunoscutului din mecanismele deciziei umane.

3 În măsura în care omul își va cunoaște și deci își va dezvolta energiile sale creatoare și își va spori dimensiunea morală a spiritualității, evenimentele științifice vor căpăta o valoare benefică pentru destinul omenirii. O asemenea „construcție" - o psihologie alternativă - năzuiesc să vestesc în anul care vine. Pe baza libertății intrinseci a ființei noastre putem opta pentru o fortificare spirituală neîncetată, pentru ca să ne putem bucura de progresele miraculoase ale cunoașterii.

DEMOGRAFIE

EINAR SANDVED, Reprezentantul Fondului Națiunilor Unite pentru Populație

1 Se poate spune că au fost mai multe evenimente care împreună au format un mare eveniment, care a fost anul 1997 însuși. Vechi neînțelegeri au ajuns să fie lămurite, între țări au avut loc negocieri privind subiecte istorice - vedeți, toate acestea sînt ele însele un anume eveniment, dar s-a ajuns în 1997 ca ele să fie cu adevărat discutate...

2 Mult mai mult decît o descoperire științifică singulară, cel mai important lucru pentru Europa și mai ales pentru Europa de Est este nevoia ca oamenii să se organizeze mult mai bine pentru a descoperi - poate nu în sensul științific tradițional - cum pot lucra local, cum se pot conduce. Cînd am venit acum doi ani în Europa, acesta a fost lucrul pe care l-am descoperit a fi marea problemă. Poți avea oricîte descoperiri pur științifice, dar dacă lumea nu învață să folosească cunoașterea, să se organizeze, nu va putea profita de ele. Aceasta consider că va fi marea revoluție în Europa de Est: ca oamenii să învețe să se organizeze, să-și administreze fiecare situație, ceva care în alte părți ale lumii s-a realizat cu mult timp în urmă și care din multe puncte de vedere este nou pentru Europa de Est. Aceasta este nevoia cea mai urgentă. Sigur, toți sperăm că se va găsi o soluție pentru SIDA, dar poți salva o mulțime de vieți organizînd oamenii și folosind cunoașterea. Aceasta este pentru mine cea mai urgentă nevoie: cum să organizezi oamenii între ei. În special în sectorul sănătății, cu care lucrăm în strînsă colaborare.

3 Cel mai mare proiect al meu, cea mai mare ambiție, este de a continua și a dezvolta ajutorul adus de Fondul Națiunilor Unite pentru Populație în România. Am o mulțime de ambiții - am deschis biroul de la București acum aproape doi ani. Activitățile s-au dezvoltat și au fost foarte bine primite. Am multe speranțe că ne vom putea dezvolta poate și în alte domenii. Am ajutat pînă acum la dezvoltarea unei rețele pentru planingul familial și serviciile de sănătate reproductivă, ne-am extins la grupuri specifice de adolescenți, lucrăm nu doar cu Guvernul, dar și cu noi organizații neguvernamentale. Cred că a venit timpul să privim spre zonele rurale ale României - aceasta este una din ambițiile mele; iar o a doua este de a ajuta cu adevărat la dezvoltarea educației sexuale în școli, care este o altă zonă slabă. Dacă putem adăuga aceste două elemente la ceea ce facem acum, continuînd să facem ceea ce facem - aceasta este ambiția mea imediată pentru 1998. Vedeți că totul este legat de poziția pe care o am aici în România.

ISTORIA CULTURII

Prof. dr. RĂZVAN THEODORESCU, Membru al Academiei Române

1 Mărturisesc, mi-ar fi greu să răspund. Preocupările științifice, altele decît cele din sfera umanistă, care este a mea, fiindu-mi - o recunosc cu umilință - mai puțin știute. Sigur, ca un om informat, aș spune că una dintre chestiunile care au început să circule foarte mult în ultima vreme, problema clonării, m-a interesat.

2 Există o singură descoperire științifică pe care o așteptăm de ani buni - și, evident, ca mine, bănuiesc că vor răspunde foarte mulți - este descoperirea unui remediu pentru cele două boli ucigătoare ale acestui sfîrșit de veac și de mileniu, care sînt cancerul și SIDA... Aș adăuga că, în istoria culturii, istoricii au ajuns la concluzia că există așa-numite „boli stilistice" ale unor civilizații. A fost cîndva lepra, a fost apoi ciuma, a fost apoi sifilisul, a fost apoi tuberculoza, fiecare se leagă de secole ori de tranșe mari de timp, ele au venit, au plecat și omenirea a mers înainte. Din perspectiva istoricului culturii, evident, aceste maladii, cancerul și SIDA, ocupă un loc cronologic, un spațiu cronologic foarte restrîns în evoluția umanității. Dar, cum orișice umanitate este subiectivă, cum noi sîntem contemporanii acestor două boli, cred că, pentru viitorul omenirii, lucrul cel mai important este să depășim aceste maladii și, fără îndoială, să ne găsim în pragul unor alte maladii ucigătoare... Dar asta e, deja, altceva...

3 Pe plan profesional, de la anul 1998 aștept publicarea - în editura Fundației Culturale Române - a unui volum de eseuri pe subiecte istorice și de istoria culturii, a artei, eseuri care au apărut covîrșitor, ca număr, în „Tinerama", unele din „Dilema", din „Azi", din „Cronica Politică", deci din unele săptămînale sau chiar cotidiene care au pagini culturale, și în care mi-am spus opinia despre diverse aspecte ale istoriei civilizației din cele mai vechi timpuri pînă astăzi. Eu sînt unul dintre cei care, așa cum le spun și studenților mei, găsesc întotdeauna răspunsuri, sau mă străduiesc să găsesc răspunsuri, sau *mă iluzionez* să găsesc răspunsuri în trecut pentru problemele actuale. Este ce am încercat să fac, ce încerc să fac în acest volum care se va numi „Picătura de istorie". De asemenea - probabil în țară sau în străinătate - îmi voi publica un volum care va cuprinde studii ale mele în limbi străine apărute mai ales înainte de 1989 dar și după această dată. Ultimii ani, chiar dacă m-am văzut deprins într-o serie întreagă de îndeletniciri civice, să le spunem așa, obștești, nu m-au făcut să abandonez cercetarea științifică propriu-zisă. Dar am ajuns la vîrsta în care trăiești din trecut...

ELECTRONICĂ

Prof. dr. ing. GHEORGHE BREZEANU, Universitatea Politehnică București

1 O realizare importantă a anului 1997 pentru știința informației și ingineria comunicațiilor este transmisia în direct, la mare distanță (peste Oceanul Pacific), de imagini în trei dimensiuni (3D). Rețeaua de transmisie folosește un sistem de televiziune 3D pentru reconstrucția imaginilor stereoscopice ale organelor umane, de exemplu. Se permite astfel medicilor specialiști din SUA și Japonia să vadă imaginile în același timp și deci să participe în comun la efectuarea de intervenții chirurgicale complexe.

2 În anul 1998 știința programării calculatoarelor trebuie să rezolve o parte din numeroasele probleme generate de neputința computerelor de a interpreta corect schimbarea datei 1999/2000. Dificultăți vor întîmpina atît calculatoarele din generațiile mai vechi, cît și cele mai moderne care sînt folosite în diverse domenii: gestiunea bancilor, controlul traficului, sisteme de securitate și protecție, iluminat etc.

3 Aș vrea ca în anul ce vine creșterea interesului absolvenților de liceu pentru învățămîntul universitar în electronică, constatat în ultimii doi ani, să se confirme.

De asemenea, îmi doresc ca programul de cercetare, finanțat de Comunitatea Europeană, la care colectivul meu din Facultatea de Electronică și Telecomunicații e partener (alături de colective din Spania, Franța și Rusia), să se finalizeze, prin introducerea în cercetarea de microelectronică a unei direcții de mare actualitate și perspectivă: studiul dispozitivelor de carbură de siliciu pentru puteri și temperaturi mari.

GENETICĂ

Prof. dr. doc. PETRE RAICU Universitatea București

1 În domeniul geneticii, cred că evenimentul științific cel mai important îl constituie *clonarea organismelor animale* pornind de la celule diferențiate.

Evident că cercetările privind clonarea organismelor ridică probleme de bioetică la specia umană. De altfel, recent, la Consiliul Europei s-a adoptat o hotărîre care interzice clonarea la om, asigurînd totodată protecția embrionului și foetusului. Caracteristic speciei umane este diversitatea genotipică și fenotipică, adică „unicitatea ființei umane". Această enormă diversitate este utilă și trebuie conservată, ea asigurînd supraviețuirea speciei umane și progresul social.

2 O altă mare descoperire recentă constă în faptul că circa 20% din americanii de origine europeană posedă o mutație a genei CCR5. Atunci cînd această genă ajunge în stare homozigotă, adică se găsește plasată pe ambii cromozoni ai unei perechi, determină *rezistența la virusul imunodeficienței umane (HIV)*. S-a observat, de pildă, că circa 1% din populația europeană posedă mutația genei CCR5 pe ambii cromozomi ai unei perechi, fiind astfel protejată de SIDA. Această descoperire explică nu numai rezistența unor persoane expuse infecțiilor cu HIV, cum sînt de pildă homosexualii, dar creează posibilitatea realizării unor *metode mai eficiente de tratament anti-SIDA*. Iată o perspectivă interesantă și importantă a cercetărilor pentru viitorul apropiat.

3 Sper să pot continua cercetările privind cultura „in vitro" de celule și țesuturi, precum și a mecanismelor care determină variabilitatea genetică a organismelor regenerate pe această cale. De asemenea aștept apariția unui manual universitar *Genetică generală și umană* în Editura Humanitas, manual care sper să fie util nu numai studenților, dar și specialiștilor care se ocupă de probleme de genetică. Împreună cu mai mulți colegi vom publica și un manual de *Genetică moleculară și inginerie genetică*, care va fi pus la dispoziția celor interesați de această știință pasionantă care se cheamă *Genetica*.

FIZICĂ

Prof. dr. VALENTIN I. VLAD, Membru corespondent al Academiei Române

1 Cred că un mare eveniment este *obținerea undelor coerente ale materiei*, rezultat raportat la Massachussetts Institute of Technology (SUA) de M.O. Mewes și colab., în ianuarie 1997. Este vorba de obținerea unor unde asociate particulelor (introduse de Louis de Broglie, pr. Nobel 1929, membru de onoare al Academiei Române) cu proprietăți asemănătoare undelor emise de laseri, cele care pot produce fenomene de interferență și au intensități mari la lungimea de undă corespunzătoare.

Undele de Broglie asociate fasciculelor atomice emise de două picături de gaze condensate (circa 1 miliard de atomi de sodiu la temperatura foarte scăzută) au interferat, producînd imagini clare cu maxime și minime și probînd comportamentul ondulatoriu-coerent al acestor fascicule atomice.

2 Realizarea magistralelor informaționale pe fibre optice (information highways) care vor constitui „sistemul nervos" al civilizației umane moderne, la nivel planetar. Aceste magistrale vor utiliza, în 1998, cele mai noi fibre optice cu laseri și amplificatori integrați, precum și cu dispozitive neliniare pentru generarea impulsurilor cu formă stabilă în propagare, numite solitoni optici.

3 Așteptările mele se leagă de o muncă perseverentă în domeniul opticii neliniare și cuantice, la Institutul Național de Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației, din Măgurele - București. Astfel, în 1997, împreună cu colegul meu, Prof. Nicolae Ionescu-Pallas, am descoperit spectrul discret al radiației Planck emise de corpuri (cavități cubice) macroscopice, la temperaturi scăzute. Acest fenomen este unul dintre puținele fenomene cuantice observabile la nivel macroscopic și poate conduce, în cercetările din 1998, la obținerea unor noi rezultate în mecanica cuantică și în particular, la obținerea unor noi laseri cu un singur atom.

La realizarea anchetei au contribuit:
ECATERINA BĂTRÂNEANU, MIHAELA DOROBANȚU, AURORA POPESCU, IRINA STOICA, GEORGE CUȘNARENCU, MARIAN GRIGORE, ȘERBAN FILIP și ADRIAN HOAJĂ

■ „Prima doamnă" apelează la critică

RĂZBOIUL FUMULUI DE ŢIGARĂ NU VA AVEA LOC !

Între Hillary Clinton şi actriţa Julia Roberts a izbucnit un adevărat „război deschis" din cauza... fumatului! Prima Doamnă a SUA, care la capătul unor încercări repetate a reuşit să-l convingă pe soţul ei, Bill Clinton, să renunţe la fumat, s-a declarat în dezacord cu faptul că Julia Roberts în ultimul său film intitulat „Căsătoria celui mai bun prieten" fumează ţigară după ţigară ceea ce în accepţia doamnei Hillary Clinton constituie un exemplu foarte nociv pentru toţi spectatorii. „Dacă un star ca Julia Roberts dă un asemenea exemplu care probabil în scenariu nu este prevăzut, ea lasă impresia că fumatul constituie o adevărată fascinaţie pentru ea, motiv să nu mă declar de acord cu ea", a declarat Hillary. Să fie fumatul de vină sau invidia din pricina faimei de care se bucură actriţa?

■ O păcăleală de milioane

Jaf cu „sprijinul" victimei

Unul din cele mai inteligente jafuri, petrecut în ultimii ani la Paris, a fost numit de presa franceză „hold-up telefonic". El s-a desfăşurat la miezul zilei de 19 septembrie 1996, la bijuteria „La Marc" din plin centrul capitalei Franţei.

Totul a început printr-un apel telefonic dat de unul din gangsteri. Acesta s-a dat drept comisarul Barianni, binecunoscut în acel departament parisian. „Deţinem informaţii cu privire la o spargere iminentă la magazinul dv. Nu opuneţi rezistenţă, vom fi acolo şi-i vom prinde în flagrant". Acesta a fost mesajul înşelător, iar bijutierul şi cele două ajutoare ale sale s-au conformat. Peste numai un sfert de oră, doi indivizi mascaţi şi înarmaţi au pătruns ca la ei acasă în respectivul magazin, au deconectat telefonul, i-au legat pe cei trei care aşteptau intervenţia poliţiei şi apoi şi-au umplut două pungi cu obiecte preţioase în valoare de aproximativ 3 milioane de franci... Apoi dl. La Marc a privit neputincios cum hoţii se urcă liniştiţi pe motociclete şi dispar în iureşul traficului rutier. Cînd comisaul Barianni a aflat păţania, era prea tîrziu.

Părea un furt fără greşeală, iar metoda nu mai fusese folosită de nici unul din delincvenţii cu cazier. Practic, nu exista nici o pistă de cercetare, se aştepta doar o eroare a infractorilor... Şi aceasta a venit mai repede decît se aşteptau autorităţile. Peste numai trei săptămîni un bijutier din Padova (Italia) sună carabinierii şi le relatează faptul că un individ a încercat să-i vîndă un inel cu marcaj tipic franţuzesc. Suspectului i se face portretul-robot şi devine ţinta Interpolului. Peste încă douăsprezece ore, cei doi hoţi sînt arestaţi pe aeroportul din Roma, de unde voiau să plece la Madrid. „Creierul" acţiunii fusese David Delisle (în fotografie) din Paris, care a afirmat că s-a inspirat dintr-o piesă de teatru văzută la televizor.

BUNICUL A ABSOLVIT FACULTATEA

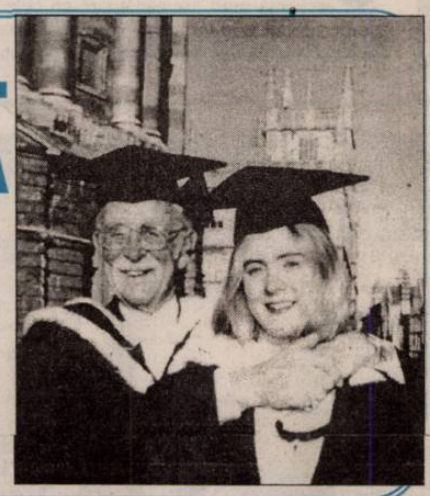

Englezul Ion Earle a avut toată viaţa sentimentul neîmplinirii. Toţi membrii familiei sale reuşiseră să absolve un institut de învăţământ superior în afară de el. Se pregătise intens pentru acest pas important dar izbucnirea celui de-al doilea război mondial l-a trimis pe frontul din Middle East. Anii au trecut o dată cu obsesiile universitare. Pînă în urmă cu cîţiva ani cînd nepoata sa Melanie Bird s-a decis pentru facultatea de limbi moderne din Oxford. Impulsionat de această decizie, bunicul s-a pregătit intens şi surpriza s-a produs: Melanie şi Ion erau colegi de facultate. Iată-i în fotografia alăturată în ziua absolvirii facultăţii de limbi moderne din Oxford. Bunicul, în vîrstă de... 80 de ani şi nepoata sa în vîrstă de numai 23 de ani.

JOCUL DE BILIARD CUCEREŞTE AMERICA!

Jocul de biliard a devenit ultima modă în SUA. Numărul sălilor şi, implicit, al celor care practică acest sport a sporit considerabil. În toate oraşele s-au înfiinţat noi localuri care, zi şi noapte, sînt asaltate de amatori. Sălile sînt dotate şi cu baruri sau mici restaurante unde, între două partide, jucătorii se pot destinde în sunetele muzicii. Localurile cele mai elegante sînt „Biliard Club Hovard Beach" din New York, „Cosmos" din Los Angeles, „Empire Newport" şi „Marino's" din Miami, unde se întîlnesc cei mai buni practicanţi ai acestui sport şi îndeosebi vedete ale cinematografiei americane. În ultima vreme au fost realizate chiar şi filme cu acest subiect.

■ Cînd va fi dezvăluit adevărul ?

LADY DI S-A MĂRITAT CU DODI ?

Tot mai multe voci susţin că, în momentul cînd s-a produs tragicul accident mortal din tunelul Almo, Lady Diana şi Dodi ar fi fost căsătoriţi. Potrivit acestor zvonuri, Dodi Al Fayed şi prinţesa Diana s-au căsătorit în secret anul trecut, în cursul lunii aprilie, la Londra. Ceremonia a fost celebrată în apartamentul lui Dodi, amenajat pentru acest prilej ca o mică moscheie, de un imam egiptean, prieten al familiei, pe care Diana îl cunoscuse bine cînd a însoţit-o în calitate de consilier particular cu ocazia unei călătorii în Pakistan. Un „mullah" (notar islamic) a redactat contractul matrimonial, conform prevederilor Coranului.

Ceremonia a durat cîteva minute, documentul fiind semnat de miri şi de doi martori, după care a fost plasat în arhivele marii moschei din Regent's Park, Londra. Potrivit regulilor musulmane, două copii au fost depuse la loc sigur la Cairo (Egipt) şi Riad (Arabia Saudită). În ciuda tuturor măsurilor de precauţie, Serviciile secrete engleze au reuşit să intre în posesia unei copii a documentului respectiv. Firesc, a fost imediat informată curtea regală, ceea ce a provocat o adevărată furtună, Lady Diana devenind un adevărat pericol pentru monarhia britanică, prin scandalul uriaş care s-ar fi putut dezlănţui...

Gurile rele afirmă că această căsătorie reprezintă în fapt o răzbunare pentru umilinţele pe care le-a îndurat ani de zile din partea lui Charles şi a familiei regale. Zvonurile nu au putut fi nici confirmate, nici dezminţite...

Marea moschee din Regent's Park, de exemplu, punct de referinţă pentru circa două milioane musulmani din Londra şi împrejurimi, reprezintă o adevărată cetate a tăcerii, iar imamul Raafat Maglad care a oficiat la funeraliile lui Dodi este de negăsit.

Cercuri bine informate din Anglia (şi nu numai) susţin că, dacă ipoteza căsătoriei se va confirma, atunci poate fi susţinută ideea unui complot care ar fi avut drept ţel tragicul sfîrşit cunoscut...

POVESTEA UNOR ERORI POPULARE

● Cimpoiul nu este nicidecum un instrument muzical tipic scoţian, cum se obişnuieşte a se considera. El fusese cunoscut grecilor, romanilor, perşilor, chinezilor şi altor popoare. Germanii îi spuneau, în evul mediu, „sac fluierător". Cezar a adus cimpoiul în Anglia, de unde a trecut la scoţieni.

● Cît despre ghilotină, ea nu are nici o legătură cu medicul Joseph Ignatio Guillotin. Securile căzătoare erau cunoscute încă de pe vremea perşilor; cu ele se tăiau capete şi în Germania, în evul mediu. În Franţa au ajuns însă la sfîrşitul secolului al XVIII-lea, după recomandarea medicului Mez Anton Louis, fiind numite „louisettes". Primul prototip al ghilotinei franceze a fost construit de germanul Schmitt, iar prima victimă a fost un tîlhar de drumul mare, numit Pélisier. De altfel, maşina pentru decapitări a fost numită ghilotină mai tîrziu. În procesele verbale ale Adunării Naţionale, din 1789, s-a notat propunerea unui cetăţean, pe nume Guillotin, ca de atunci înainte, în Franţa, toate execuţiile să se realizeze printr-un singur procedeu, cu securea căzătoare, indiferent de neamul şi rangul criminalului. Cînd cumplita maşină a fost botezată ghilotină, toţi au legat acest nume de cel al cunoscutului medic, nicidecum de cel al anonimului său tiz. Copiii doctorului Guillotin au fost atît de revoltaţi, încît după moartea tatălui lor chiar şi-au schimbat numele.

● Cifrele arabe nu au fost descoperite de arabi, ci de hinduşi, iar Arhimede nu a putut să dea foc flotei romane la Siracuza cu ajutorul unor oglinzi.

Înlocuind tibişirul cu calculatorul...

„Noaptea Omului de zăpadă" – *Desen de LIVIA HOAJĂ (10 ani)*

Scene de film, în plină stradă

Robert De Niro

Visul oricărui aspirant la faima carierei de actor se compune din secvențe de genul: vedeta trăind în lux și bogăție, înconjurată de câini și oameni de pază, vedeta înconjurată de admiratori care cer autografe, vedeta pe coperțile și în paginile celor mai citite reviste din lume și, de ce nu?, vedeta urmărită pas cu pas de fotografi care vînează instantanee din viața ei personală. Dar, pentru mulți actori, deveniți celebri, ultima secvență din visul lor de început de drum devine un coșmar. Pînda fotografilor e resimțită ca o hărțuială, un atentat la viața personală, o imixtiune în intimitate. Deși sîcîitoare, unele vedete privesc cu oarecare înțelegere această „piesă", cu locul ei firesc în puzzle-ul vieții lor de star. Alții, „ajutați" de un temperament mai impulsiv, se revoltă și, uneori, iau atitudine nu tocmai lăudabilă împotriva celor ce insistă să forțeze ușile „spațiului lor vital". Cîteva dintre aceste incidente au făcut, fiecare la timpul respectiv, deliciul presei de senzație:

ROBERT DE NIRO sau „Rocky Marciano"

Robert De Niro a oferit în plină stradă o secvență mult asemănătoare cu cele ce se succed în filmele cu „duri" în care el joacă de obicei. Noaptea, la ieșirea dintr-un bar, un tînăr fotograf (care după incident a ajuns celebru, e vorba de Joseph Ligier), a declanșat asupra actorului o salvă de clic-uri. De Niro, cu sînge italian pulsîndu-i în vene, l-a somat să înceteze, dar, cum se întîmplă de obicei în astfel de situații, fotograful și-a continuat tirul, avid să-și surprindă „prada" din cît mai multe unghiuri. Brusc, s-a trezit însă proiectat pe capota unei mașini, în urma unei puternice lovituri de pumn, în stil „Rocky Marciano", lansată de De Niro. Incidentul nu s-a încheiat aici. În următoarele zile, au apărut pretențiile de despăgubire, invocate de fotograful molestat: 300000 de dolari, ca să nu se ajungă în justiție. Totul suna a șantaj, așa că în scenă a intrat avocatul lui De Niro care, prin negocieri, a promis doar suma de 150000 de dolari. S-a stabilit și locul unde trebuiau predați banii, dar între timp fusese anunțată poliția care a avut grijă să înregistreze pe bandă întreaga derulare a discuțiilor privind „afacerea". În final, nimeni n-a dat, nimeni n-a luat bani. Tînărul s-a ales cu o lovitură zdravănă, dar de atunci și cu un nume devenit peste noapte celebru, mult mediatizat. Iar De Niro... a continuat să joace roluri de dur. Desigur, în filme!

Marlon Brando

ALEC BALDWIN își apără familia cu... pumnii

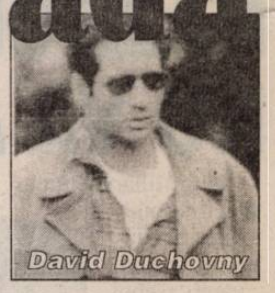
David Duchovny

Scandalul provocat de Alec Baldwin în fața maternității în care frumoasa lui soție Kim Basinger o adusese pe lume pe fiica lor Ireland Elliesse a fost, de asemenea, un subiect gras pentru presă și, mai ales, un incident care i-a dat destulă bătaie de cap furiosului actor care l-a produs. Cei doi fericiți părinți împreună cu nounăscutul tocmai ieșeau din clădirea maternității cînd s-au trezit asaltați de blițurile fotografilor, dornici să rețină pe peliculă mult așteptatul eveniment. Dar Alec Baldwin își făcuse deja faima unui bărbat care își apără ca o fiară familia de ochii indiscreților. Suprasolicitat de tensiunea și emoția pricinuite de noua lui ipostază, a reacționat cu o agresivitate ieșită din comun, lovind un fotograf. Gestul l-a împins pe Baldwin mai întîi după gratiile arestului poliției, apoi l-a obligat la plata unei cauțiuni consistente urmată de un proces, din care actorul a ieșit doar cu imaginea șifonată, aspect puțin important în comparație cu pericolul ce-l pîndea privind pedeapsa cu închisoarea. De la acest incident, Alec Baldwin nu s-a mai bucurat de atenția presei, cu atît mai mult cu cît succesul său ca actor a cunoscut o scădere considerabilă.

TVR

LUNI, 12 ianuarie

PROGRAMUL 1: **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **13.00** Avocatul poporului (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Meridianele dansului (r) **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Arhive românești **18.30** Camera ascunsă **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Serial: „Echipa de intervenție" **22.15** Fețele schimbării **23.30** Scena **24.00** Serial: „Canary Wharf" **0.25** Pop show nocturn.

PROGRAMUL 2: **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Ecranul (r) **13.30** Club 2020 (r) **14.00** Convietuiri **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.40** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.10** Serial: „Pasiuni" **21.00** Credo **22.00** Film: „Povestea unui star: Jayne Mansfield" (SUA, 1980). Cu: Arnold Schwaezenegger **24.00** Nocturna muzicală.

MARȚI, 13 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **13.00** Credo (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.30** Ecclesiast '98 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** În flagrant **18.30** Camera ascunsă **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Telecinemateca: „Valea păpușilor" (SUA, 1967) **0.30** Serial: „Canary Wharf".

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.55** Serial (r): „Echipa de intervenție" **9.50** Gala muzicii ușoare (r) **10.30** Serial (r): „Efecte secundare" **11.55** Serial (r): „Sunset Beach" **12.40** Scena (r) **14.15** Convietuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Dosarele istoriei **20.25** Patinaj artistic • Proba de perechi **24.00** Tenis de masă feminin: România - Croația.

MIERCURI, 14 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Patinaj artistic (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Tradiții **15.30** Pro patria **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Medicina pentru toți **18.30** Camera ascunsă **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Patinaj artistic • proba de perechi **24.00** Cultura în lume **0.30** Întîlnirea de la miezul nopții.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.45** Portrete în acvaforte (r) **10.15** Teleenciclopedia (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Portret în oglindă (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.00** Patinaj artistic • proba individuală masculină **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.40** Dreptul la adevăr **20.10** Serial: „Pasiuni" **21.00** Avocatul poporului **22.00** Film: „Tinerețe furată" (SUA, 1996) **24.00** Varietăți internaționale.

JEAN GABIN
TVR 2, joi, ora 22[00]

JOI, 15 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **13.00** Sensul tranziției (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.45** Lege și fărădelege **16.00** Convietuiri **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Timpul Europei **18.30** Camera ascunsă **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Patinaj artistic • Proba individuală masculină **24.00** Bank-note **0.30** Serial: „Canary Wharf".

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.55** Universul cunoașterii (r) **9.55** Medicina pentru toți (r) **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Dreptul la adevăr (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.00** Patinaj artistic • Proba de dans **18.00** Ceaiul de la ora 5 **19.10** Față în față cu autorul **20.10** Serial: „Pasiuni" **21.00** În fața dv.! **22.00** Cinematograful de artă: „Iluzia cea mare" (Franța, 1937). Cu: Jean Gabin **24.00** Varietăți internaționale.

VINERI, 16 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **13.00** Convietuiri **14.10** Patinaj artistic (r) **15.00** De la lume adunate... **15.30** Emisiune în limba germană **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Ora Warner **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Patinaj artistic • Proba de dans **24.00** Planeta cinema **0.50** Cinematograful de noapte: „Ca o pisică în cușcă" (SUA).

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **10.25** Cultura în lume (r) **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Tezaur folcloric (r) **14.00** TVR Cluj-Napoca **14.30** Patinaj artistic • Proba individuală feminină **18.00** Pentru dv., doamnă! **19.10** Contemp-art **20.10** Serial: „Pasiuni" **21.00** Robingo 2 **22.20** Lumea sportului **23.00** Serial: „Berlin Alexanderplatz" **24.00** Să rîdem cu Mr. Bean.

SÎMBĂTĂ, 17 ianuarie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineața de la Timișoara și de la București! **8.30** Alfa și Omega **9.05** Feriți-vă de măgăruș! **10.05** Serial: „Viața ca în viață" **10.50** Film: „Katia și nebunul" (Rusia, 1992) **12.30** Serial: „Mork și Mindy" **13.00** Ecranul **13.30** Mapamond **14.10** Video-magazin în... Gerar **16.30** Patinaj artistic • proba individuală feminină **18.30** Disney **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Efecte secundare" **23.05** Serial: „Dna King, agent secret" **24.00** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **9.30** Pas cu pas **10.35** Mondo-blitz **11.30** TVR Timișoara **14.00** Serial: „Familia Borgia" **15.10** Tradiții **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **17.45** Serata muzicală TV **20.00** Film: „Mafia japoneză" (SUA, 1995) **23.10** Convietuiri **23.40** Concert extraordinar Placido Domingo.

DUMINICĂ, 18 ianuarie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineața de la București! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Desene animate **9.30** Serial: „Fetița cu pistrui" **10.00** Ala-Bala, Portocala! **11.00** Viața satului **12.30** Tezaur folcloric **13.00** Serial de călătorii **14.40** Atlas **15.00** Desene animate **15.25** Patinaj artistic • Gala laureaților **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **18.55** Robingo **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Noapte sfîntă" (SUA, 1992) **22.50** Vedete în recital **0.30** Salieri în oglinda lui Mozart.

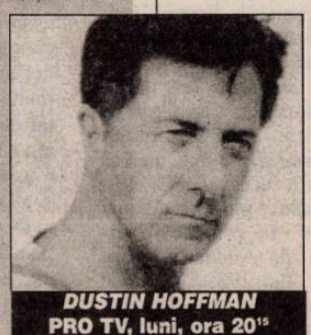
DUSTIN HOFFMAN
PRO TV, luni, ora 20[15]

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **9.35** Ferestre deschise **10.35** Lecția de muzică **11.30** TVR Iași **13.30** Memoria exilului românesc **14.00** Serial: „Familia Borgia" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.45** Alo, tu alegi! **19.15** Serial: „În plină acțiune" **21.00** Repriza a treia • Fotbal: A.C. Parma - A.C. Milano **24.00** Jazz alive.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.00** Serial: „Vărul din străinătate" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Film: „La limita extremă" (r) **13.00** Film: „Guvernatoarea III" (r) **14.45** Desene animate **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! (concurs) **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Ishtar" (SUA, 1987). Cu: Dustin Hoffman, Isabelle Adjani **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Talk show: Ești obligat să răspunzi **0.15** Serial: „Nemuritorul".

AVA GARDNER
PRO TV, vineri, ora 21[15]

MARȚI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Film: „Ishtar" (r) **13.00** Ești obligat să răspunzi (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Spitalul de urgență" **21.15** Serial: „De partea legii" **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Profesiunea mea cultura **0.15** Serial: „Nemuritorul".

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „De partea legii" (r) **13.00** Pasiunea mea cultura (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Timpul ucide dragostea" (SUA, 1982) **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Pro și contra **0.15** Serial: „Nemuritorul".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Film: „Timpul ucide dragostea" (r) **13.00** Pro și contra (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Doctor în Alaska" **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Punctul pe I **0.15** Serial: „Nemuritorul".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **13.00** Punctul pe I (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Am întîlnit și români fericiți **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X" **21.15** Film: „Răpirea unui președinte (Canda/SUA, 1980). Cu: Ava Gardner **23.45** Serial: „La limita imposibilului" **0.30** Serial: „Zona Crepusculară" **3.00** Baschet NBA: Orlando - Phoenix. Transmisiune în direct.

SÎMBĂTĂ **7.00** PRO TV Junior: Desene animate * Povestea magică **9.00** Serial: „Superboy" **9.30** Film: „Aventurile rabinului Iacob" (Franța, 1973). Cu: Louis de Funès **11.00** PRO Motor **11.30** Secretele bucătăriei **12.00** Întîlnire cu presa **13.00** Serial: „Dragul de Raymond" **13.30:** Serial: „Cine este șeful?" **14.00** Generația PRO **16.00** Serial: „Hercule" **17.00** Serial: „Xena, prințesa războinică" **17.45** PRO Fashion **18.15** Serial: „Fete de bani gata" **18.45** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Cineva care să mă apere" (SUA, 1987) **22.20** Serial: „Millennium" **23.15** Serial: „NYPD Blue - viață de polițist" **0.00** Film: „Decepție fatală" (SUA, 1993).

AGENTUL MULDER şi noile lui arme... „de foc”.

Atît de supus autocontrolului în rolul său din „Dosarele X”, David Duchovny nu e la fel de cenzurat şi în viaţa de toate zilele. La puţin timp după căsătorie, se afla cu soţia lui, actriţa Tea Leony („Adevărul gol-goluţ”) pe terasa unei cafenele din faţa unui hotel din New York. Ochiul său exersat de „agent F.B.I.” a zărit o fotografă pregătită „să fure” o fărîmă din fericirea tînărului cuplu. Înfuriat şi în lipsa revoltei din serial, „Mulder” foloseşte ceaşca de cafea pe post de... proiectil. Lovitura nu a fost mortală, de vreme ce a doua zi, cînd David şi Tea se aflau pe un teren de baschet, fotografa şi-a făcut din nou, discret, apariţia. De data aceasta, „agentul”, agasat peste măsură, n-a avut la îndemînă decît un măr pe care l-a lansat împotriva.... „inamicului”. Cele două scene au fost savuroase în special pentru martorii oculari, fără să facă însă obiectul vreunui proces.

Obiceiuri vechi şi noi

Există şi poveşti mult mai vechi, avîndu-l, de exemplu, ca protagonist pe Marlon Brando care i-a fracturat maxilarul unui fotograf faimos, Ron Gallella, pentru că acesta o surprinsese pe Jacqueline Kennedy Onassis goală pe o plajă. În urmă cu mai bine de zece ani, presa a vuit şi pe seama lui Sean Penn care îl bătuse zdravăn pe fotograful Ian Markham Smith.

Actorii, victime ale personajelor interpretate

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

În special în seriale, rolurile impun diverşi actori în conştiinţa publicului într-o anumită ipostază: de bărbat romantic şi seducător, de tînără inocentă şi vulnerabilă, de prieten necondiţionat... sau de uzurpator, ipocrit, profitor, cinic, impostor etc. Uneori, telespectatorii sînt tentaţi să atribuie dominanta de caracter a personajului urmărit pe micul ecran actorului care, de fapt, doar îşi interpretează convingător rolul. Confuzia are din cînd în cînd şi repercusiuni neplăcute în viaţa de zi cu zi a actorilor.

Xena, în taior clasic sau rochie de seară?

Primii care au uitat că actriţa Lucy Lawless nu este doar „Xena - prinţesa războinică” au fost chiar colegii şi prietenii ei. Li s-a părut firesc să o trateze ca pe un voinic dur, bine călit în luptă, mereu îmbrăcată „în armură de oţel”, care poate fi întîmpinat cu un simplu „Salut!” şi o strîngere bărbătească de mînă. Cînd Lucy şi-a invitat o prietenă la cumpărături - intenţiona să-şi înnoiască garderoba cu cîteva taioare în stil clasic - a fost întîmpinată cu un val de comentarii de-a dreptul dezarmante. Şi totuşi, cînd Lucy a apărut la o recepţie organizată de producătorii mult îndrăgitului serial îmbrăcată într-o superbă rochie de seară şi încălţată cu sandale fine, aurii, perfect asortate cu un şal decorativ purtat graţios pe umeri, lumea şi-a amintit că „războinicul” din serial e totuşi o femeie elegantă şi plină de farmec.

Hercule: legendă şi realitate

Kevin Sorbo pare să fi fost special clădit de mama-natură pentru a întruchipa un personaj de legendă. Are 1,90 înălţime şi 105 kg armonios dispuse pe un trup ca de statuie, ochi albaştri pătrunzători, păr blond-mătăsos. Personajul fascinează, e povestea unui semi-zeu de o frumuseţe tulburătoare, cu minte ascuţită şi muşchi de oţel. Este un invincibil, deşi uneori vulnerabil, ca orice muritor. Să nu fi fost niciodată Hercule - personajul întruchipat de el în serial - şi totuşi Kevin Sorbo nu s-ar fi numărat printre oamenii care trec neobservaţi pe stradă. Or, el este un uriaş superb, în carne şi oase, care circulă prin mulţime şi intră în localuri publice. Dar, pentru mulţi muritori de rînd, el e chiar Hercule. Iar tentaţia unora dintre aceştia de a-şi măsura puterile cu invincibilul din serial devine o obsesie sau un motiv de amuzament. Aşa că nu de multe ori, Kevin Sorbo a avut de înfruntat provocările „durilor” de pe stradă sau din baruri. „Luptele” nu au mai fost, desigur, la fel de spectaculoase ca în film şi rănile au fost reale.

Kevin Sorbo

Rosaura, pleacă din oraşul ăsta!

Cu siguranţă, v-o mai amintiţi pe Rosaura din „Kassandra”, servitoarea diabolică, expertă în intrigi, capabilă de crimă, dotată cu o inegalabilă putere de disimulare. Loly Sanchez, actriţa care a interpretat-o pe Rosaura, a fost şi ea victima personajului (negativ) căruia i-a dat viaţă în serial. Fanii neajutoratei Kassandra au considerat că-i pot veni în ajutor eroinei lor preferate, agresînd-o verbal pe actriţa Loly Sanchez. Uneori, la porţile casei ei se înfiinţau mici grupuri de telespectatori care, desigur, o detestau şi care îşi exprimau furia prin huiduieli şi ameninţări: „Să o laşi în pace pe Kassandra! Să pleci din oraşul ăsta, intriganto!” Pentru Loly Sanchez, partea neplăcută a situaţiei a avut cu totul altă semnificaţie: fusese capabilă să întruchipeze un personaj verosimil, deşi odios.

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **9.00** Serial: „Lassie” **9.30** Super Abracadabra **11.00** Serial: „One West Waikiki” (ep.1) **12.00** Profeţii despre trecut **13.00** Serial: „Dragul de Raymond” **13.30** Serial: „Cine este şeful?” **14.00** Film: „Un detectiv cu greutate: Indienii” **16.00** Lumea filmului **16.30** Serial: „Efecte speciale” **17.15** Serial: „Al şaptelea cer” **18.00** Serial: „Beverly Hills” **19.00** Preţul e corect **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Albii nu ştiu să sară” (SUA, 1992) **22.05** Serial: „Susan” **22.45** Procesul etapei.

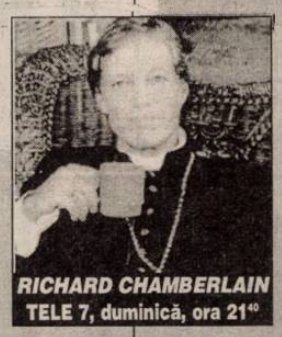
RICHARD CHAMBERLAIN
TELE 7, duminică, ora 21[40]

LUNI **6.30** Desene animate **7.00** Teledimineaţa **9.40** Serial: „Cape Canaveral - Eroii spaţiului” (r) **10.30** Film: „Îndrăgostitele” (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat” **14.20** Serial: „Dempsey şi Makepeace” **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginaţie” **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie” **19.00** Observator **19.45** Film: „Urmărire la New Orleans” (SUA, 1996) **21.30** Serial: „Viitorul începe azi” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

MARŢI **6.30** Desene animate **7.00** Teledimineaţa **9.40** Serial: „Viitorul începe azi” (r) **10.30** Film: „Urmărire la New Orleans” (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat” **14.20** Serial: „Dempsey şi Makepeace” **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginaţie” **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie” **19.00** Observator **19.45** Film: „Vînătorul vrăjit” (Ungaria/SUA/Canda) **21.30** Serial: „Legea lui Burke” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

MIERCURI **6.30** Desene animate **7.00** Teledimineaţa **9.40** Serial: „Legea lui Burke” (r) **10.30** Film: „Vînătorul vrăjit” (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat” **14.20** Serial: „Dempsey şi Makepeace” **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginaţie” **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie” **19.00** Observator **19.45** Film: „Independence” (SUA, 1986) **21.30** Serial:”„Doctor Bramwell - o femeie ambiţioasă” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

JOI **6.30** Desene animate **7.00** Teledimineaţa **9.40** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambiţioasă” (r) **10.30** Film: „Independence” (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat” **13.10** Serial: „Vise şi oglinzi” **14.20** Serial: „Dempsey şi Makepeace” **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginaţie” **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie” **19.00** Observator **19.45** Film: „Harrison Bergeron” (Canada, 1995) **22.45** Serial: „Cronici paranormale” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

VINERI **6.30** Desene animate **7.00** Teledimineaţa **9.40** Serial: „Cronici paranormale” (r) **10.30** Film: „Harrison Bergeron” (r) **12.10** Serial: „O iubire de neuitat” **13.10** Serial: „Vise şi oglizi” **14.20** Serial: „Model Academy” **16.30** Serial: „Un cîine cu imaginaţie” **17.00** Onyx **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie” **19.00** Observator **19.45** Film: „Motociclistele” (SUA) **21.30** Serial: „Puterea banilor” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

SÎMBĂTĂ **7.00** Ştiri **8.00** Serial: „Vise şi oglinzi” (r) **9.20** „Ultimele 5 minute” **12.30** Muzică populară **13.00** Documentar: „Viaţă sălbatică” **13.30** Serial: „Viaţa de la zero” **14.20** Serial: „Model Academy” **14.50** Poveştile prietenilor mei **15.30** Onyx **16.30** Între prieteni **17.30** Serial: „Club Hawaii” **18.00** Serial: „Tarzan” **19.00** Observator **19.45** Film: „O familie de străini” (SUA) **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare” **22.00** Serial: „Arli$$” **22.30** Serial: „Beavis & Butthead” **23.00** Film: „Comportament indecent 2” (SUA, 1996).

DUMINICĂ **7.10** Serial: „Tarzan” (r) **8.30** Serial: „A treia planetă de la Soare” (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show” **10.30** Serial: „Oraşelul fantastic” **11.10** Controverse istorice **12.10** Vedeta în papuci **12.50** Caleidoscop **14.00** Doc.: „Descoperiri” **14.45** O femeie - un bărbat şi jumătate **15.10** Onyx **16.20** Serial: „Viaţa de la zero” **16.50** Serial: „Club Hawaii” **18.15** Millennium **19.00** Observator **19.45** Film: „Fata misterioasă” (Canda, 1994) **21.30** Serial: „Burlacul” **22.00** Serial: „Cape Canaveral - Eroii spaţiului” **22.50** Film: „Ameninţare nucleară” (SUA, 1995).

LUNI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis” **15.35** Serial: „Celebritate” **16.30** Serial: „O singură viaţă” **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air” **19.00** Serial: „Miami Vice” **20.00** Serial: „Căsuţa din prerie” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra” **22.25** În numele dumneavoastră **0.00** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis” **15.35** Serial: „Celebritate” **16.30** Serial: „O singură viaţă” **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air”” **19.00** Serial: „Miami Vice” **20.00** Serial: „Căsuţa din prerie” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver” **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **8.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis” **15.35** Serial: „Celebritate” **16.30** Serial: „O singură viaţă” **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air”” **19.00** Serial: „Miami Vice” **20.00** Serial: „Medici la datorie” **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Shogun” (ep.1) **22.30** Mafalda.

VINERI **8.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis” **15.35** Serial: „Celebritate” **16.30** Top Ten Viva Tele 7 **18.15** Poliţia în acţiune **19.00** Viaţa între DA şi NU **20.00** Serial: „Medici la datorie” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Pointman” (ep.1) **22.20** Concert **23.30** Tentaţii **0.05** Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ **8.00** Ştiri **9.05** Desene animate **9.55** Serial: „Femeia Bionică” **13.05** Serial: „Croazieră de lux” **14.20** Desene animate **15.40** Cinema ’97 **16.10** Magazinul femeilor **17.05** Serial: „Roseanne” **17.40** Necenzurat **18.10** As Show **19.10** Serial: „Lou Grant” **20.00** Serial: „Colbys” **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Serenadă în Valea Soarelui” (SUA, 1941) **23.10** Rendez-vous la Tele 7 **0.05** Serial: „Playboy”.

DUMINICĂ **8.00** Ştiri **9.05** Desene animate **9.55** Serial: „Incredibilul Hulk” **13.05** Serial: „Croazieră de Lux” **14.20** Desene animate **15.00** Se întîmplă numai duminica **17.40** Forţa destinului **19.05** Serial: „Lou Grant” **20.00** Serial: „Colbys” **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Infernul din zgîrie-nori” (SUA, 1974). Cu: Paul Newman, Faye Dunaway, Richard Chamberlain **0.30** Gala Tele 7.

ISABELLE ADJANI
PRO TV, luni, ora 20[15]

LUNI **7.00** Videoclipuri muzicale **8.00** Serial: „Christy” (r) **10.00** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” (r) **11.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” (r) **12.30** Faţă în faţă la Hollywood (r) **13.30** Serial: „Elefăntelul” **14.00** Serial: „Lumea lui Eric” **14.30** Xuxa - show pentru copii **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine” **16.00** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake” **17.30** Serial: „Celebri şi bogaţi” **18.30** Lexic - emisiune concurs **19.00** Focus **19.30** Serial: „Meşterul casei” **20.00** Serial: „Un nou început” **21.00** Film: „Ultima misiune” (SUA, 1993) **23.30** Starea de veghe **0.30** Colpo Grosso - show.

KIRK DOUGLAS
PRIMA TV, sîmbătă, ora 15[30]

MARŢI **7.00** Videoclipuri muzicale **8.00** Serial: „Un nou început” (r) **11.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” (r) **13.30** Serial: „Elefăntelul” **14.30** Xuxa **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine” **16.00** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” **17.30** Serial: „Celebri şi bogaţi” **19.00** Focus **19.30** Serial: „Meşterul casei” **20.00** Serial: „Contralovitura” **21.00** Film: „Complotul” (SUA, 1992) **23.30** Starea de veghe.

MIERCURI **7.00** Videoclipuri muzicale **8.00** Serial: „Contralovitura” (r) **11.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” (r) **13.30** Serial: „Elefăntelul” **14.00** Serial: „Lumea lui Eric” **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine” **16.00** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake” **19.00** Focus **19.30** Serial: „Meşterul casei” **20.00** Serial: „Atingerea îngerilor” **21.00** Film: „Vizită la domiciliu” (SUA, 1978) **23.30** Starea de veghe.

JOI **7.00** Videoclipuri muzicale **8.00** Serial: „Atingerea îngerilor” (r) **11.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” (r) **13.30** Serial: „Elefăntelul” **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine” **16.00** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” **17.30** Serial: „Celebri şi bogaţi” **19.00** Focus **20.00** Serial: „911: apel de urgenţă!” **21.00** Film: „Întoarcerea acasă” (Australia, 1986) **23.30** Starea de veghe.

VINERI **7.00** Videoclipuri muzicale **8.00** Serial: „911: apel de urgenţă!” (r) **11.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” (r) **13.30** Serial: „Elefăntelul” **14.00** Serial: „Lumea lui Eric” **16.00** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake” **19.00** Focus **19.30** Serial: „Meşterul casei” **20.00** Serial: „Christy” **21.00** Film: „Smokey şi banditul” (SUA, 1983) **23.30** Film: „Răzbunarea muntelui Eiger” (SUA, 1975). Cu: Clint Eastwood **1.30** Film: „Casa blestemată III” (SUA).

SÎMBĂTĂ **7.00** Videoclipuri muzicale **8.00** Serial: „Bailey Kipper” **8.30** Desene animate **12.30** Serial: „1999” **13.30** Film: „Cenuşăreasa” (SUA). Cu: Richard Chamberlain **15.30** Film: „Lista lui Adrian Messenger” (SUA, 1963). Cu: Kirk Douglas **18.00** Serial: „Lumea lui Dave” **19.00** Focus **19.30** Serial: „Incursiuni în imprevizibil” **20.00** Serial: „Misterele din New Orleans” **21.00** Film: „Profesioniştii” (SUA, 1993) **23.30** Film: „Mantia ucigaşă” (SUA, 1990). Cu: Anthony Perkins **1.30** Serial: „Secretele din Insula pescăruşilor”.

DUMINICĂ **7.00** Videoclipuri muzicale **8.00** Desene animate **10.00** Serial: „Gaşca lui Betty” **13.30** Film: „Madigan” (SUA,1968). Cu: Henry Fonda **16.00** Faţă în faţă la Hollywood **17.00** Videofashion **19.00** Focus **19.30** Serial: „Nimeni nu e perfect” **20.00** Serial: „Călătorii în lumi paralele” **21.00** Film: „În căutarea fericirii” (SUA, 1992) **23.30** Doc.: „Tipare”.

„Magazin” nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 12.01 - 18.01

BERBEC (21.03 - 20.04): Două veşti foarte bune, la scurt interval una de cealaltă, vor reprezenta cele mai semnificative momente ale acestei săptămîni. Prima este de ordin financiar (luni, marţi) şi vă va confirma un cîştig destul de substanţial, care vă va ajuta să debutaţi o mică afacere. Cealaltă veste (miercuri, joi) este de natură sentimentală.

TAUR (21.04 - 21.05): Totul vă merge din plin, configuraţia astrală vă este extrem de favorabilă. Rînd pe rînd, Mercur, Soarele şi Uranus vă influenţează pozitiv situaţia financiară (cu un maximum miercuri), relaţiile din cuplu şi din anturajul profesional şi cariera. Spre finele intervalului sînt posibile divergenţe cu un Taur sau Balanţă.

GEMENI (22.05 - 21.06): În prima jumătate a perioadei aveţi o dispoziţie sufletească excelentă, umorul şi buna-dispoziţia dv. sînt molipsitoare. Inspiraţia şi fantezia vă sînt de un real folos, întrucît aveţi de luat o decizie importantă, pe plan profesional. Din nefericire, în a doua jumătate a săptămînii curba financiară scade vertiginos.

RAC (22.06 - 22.07): Umbra Lunii asupra Soarelui - consemnată în constelaţia dv. - poate însemna o stare de iritare, un surmenaj nervos şi ieşiri temperamentale mai puţin controlate. Cel mai nimerit lucru ar fi să purtaţi un dialog sincer cu dv. înşivă şi să înlăturaţi cu luciditate cauza acestei stări nefavorabile intereselor imediate.

LEU (23.07 - 22.08): Şi dv. aveţi o clară tendinţă de a vă complica singur existenţa, luînd hotărîri hazardate, cu urmări imprevizibile. Din fericire, cercul de amici sau jumătatea vieţii dv. va şti să vă arunce un binevenit colac de salvare. Pe de altă parte, curba financiară are o ascensiune sensibilă, probabil veţi primi bani (marţi, miercuri).

FECIOARA (23.08 - 21.09): Dinamismul, spiritul de iniţiativă vor caracteriza această săptămînă, în care vă veţi implica pînă la capăt în rezolvarea unor probleme urgente. Situaţia financiară este staţionară, dar eforturile dv. o vor îmbunătăţi, cu certitudine. Mai puţin favorabilă este curba afectului, care denotă lîncezeală în viaţa cuplului.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Parcurgeţi o săptămînă monotonă, în care nu doriţi să vă implicaţi în nici o activitate deosebită, nu vreţi să riscaţi nimic. În majoritatea intervalului curbele astrale principale oscilează în jurul normalului. Cea a psihicului indică faptul că vă stăpîneşte un pesimism (trecător) cronic, şi doar o veste bună vă mai poate însenina.

SCORPION (23.10 - 21.11): Influxul astral al perioadei, total favorabil, vă găseşte cu zîmbetul pe buze, în urma unei realizări profesionale sau a uneia de ordin sentimental. Curbele astrale (în special cea financiară) se situează la cote înalte şi se pare că bugetul dv. se va înviora considerabil. Atenţie la un Berbec sau Taur din anturaj!

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Luni sau marţi veţi avea de luat o decizie importantă privind ameliorarea financiară. Sînt posibile două sau mai multe variante şi fără sfatul dezinteresat al unui apropiat vă va fi destul de greu. Avînd în vedere poziţia Soarelui şi a lui Jupiter, cred că hotărîrea dv. va fi cea mai profitabilă.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Uranus, planeta imprevizibilului, nu este contracarată pozitiv de nici un astru şi în consecinţă se pot ivi situaţii delicate, care vă vor pune la grea încercare tactul şi înţelepciunea dv. proverbiale. Din fericire, zona afectivă a vieţii este foarte bogată şi asta va compensa probabila amărăciune izvorîtă din alte domenii.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Aliaţii de bază din această săptămînă sînt farmecul şi inteligenţa. Două evenimente contradictorii vă vor solicita din plin aceste calităţi, iar curba psihicului sugerează că veţi ieşi triumfător din ambele situaţii. Pe de altă parte, curba financiară are tendinţa de scădere, astfel că se impune o prudenţă sporită în acest sens.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Se pare că cel mai remarcabil aspect al perioadei este fie o realizare profesională de excepţie, fie una financiară consistentă. Oricare ar fi adevărul, veţi savura o satisfacţie sufletească deosebită (miercuri, joi). Spre finele intervalului, două întîlniri neprogramate vor avea darul să vă ofere noi idei pentru viitorul apropiat.

Self Service

Îmbunătăţirea arderii în focarele casnice

MUNTEAN C. MIRCEA - Oţelu Roşu

„Focare casnice" sînt diversele tipuri de sobe de fontă sau oţel pentru preparat hrana şi încălzit, sobele de teracotă, aragazele cu cuptor, plitele cu ochiuri pentru gaz metan şi focarele cazanelor de încălzire centrală.

Arderea care are loc în aceste focare casnice trebuie să fie permanent în atenţie deoarece trebuie astfel organizată şi condusă încît să se obţină cît mai multă căldură.

La o ardere completă a combustibililor, principalele elemente ale lor (carbonul, hidrogen şi sulful) se regăsesc, după ardere, în gazele de ardere sub formă de compuşi cu oxigenul. La o ardere incompletă, carbonul se oxidează numai parţial sub formă de oxid de carbon. Drept urmare apare funingine şi se va diminua cantitatea de căldură degajată.

A îmbunătăţi arderea, înseamnă a lua toate măsurile pentru înlăturarea posibilităţii de ardere incompletă.

Pentru aceasta trebuie:

- Să utilizăm aparate de încălzit corespunzătoare, care să aibă arzătoare sau injectoare specifice tipului de aparat.
- Să urmărim ca în focar să fie aer de ardere suficient. Pentru aceasta se verifică periodic starea grătarului cenuşarului şi orificiile de admisie a aerului practicate în uşa focarului sau în spatele aparatului de încălzit;
- Să dispunem de un astfel de cazan la instalaţia de încălzire centrală, care în perioadele reci ale anului să asigure o temperatură de 80º-90ºC pe conducta de tur, ceea ce va atrage după sine o temperatură de 50º-60ºC pe conducta de retur.

Ideal este să se intercaleze o pompă de apă pe circuitul de retur. Prin circulaţia mai rapidă a apei, temperatura de pe conducta de tur şi cea din conducta de retur să fie mult mai apropiate.

(Va urma)

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi cîştigă

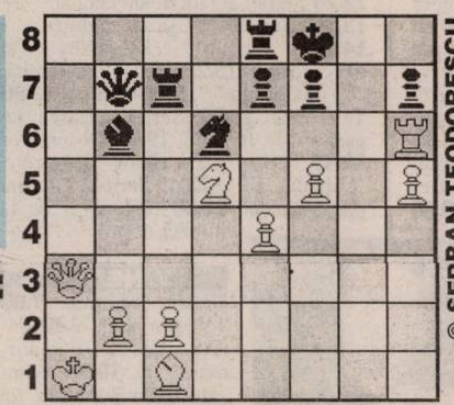

© ŞERBAN TEODORESCU

1. T:d6! şi acum, dacă: 1... Nf2 (1... e: d6 2. Nh6+ Rg8 3. Dg3 + Rh8 4. Dg7 mat) 2. Cf6!! e:f6 (2... e: d6 3. D: d6 Rg7 4. C:e8 + Rg8 5. Cf6+ Rg7 6. h6+ Rh8 7. Dh8 mat) 3. T:b6+ şi cîştigă dama, sau 1... D:a3+ 3.b:a3 N:c7 2. C: c7! preferat mutarea, Tădaral!! D:a8... (1... D:a7 2. T:b6 şi cîştigă) 2. C: c7! T:d8+!! (Numai aşa) 1...Ta8?? A urmat: 2. T:d8 3.Nh6+ Rg8 (Negrul şi-a pus mari speranţe în acest rokfugiu, dar...) 4. 1)o:o7+!! T:o7 5.Cf6 mat! foarte ispititoare, 1...Ta8?? A urmat: 2.

mini DICŢIONAR de ARTE DIVINATORII

CLIDOMANCIE - Veche metodă de divinaţie, avînd la bază un procedeu bizar: atunci cînd Soarele sau Luna se află în semnul zodiacal al Fecioarei, o tînără fată îşi lega Biblia de degetul inelar prin intermediul unei chei, apoi se intonau psalmi sau alte texte sacre. După modul de rotire sau balans era interpretat viitorul în dragoste. Aceeaşi metodă era folosită şi la ghicirea vinovăţiei unui suspect de furt sau crimă.

COCOŞ - zodie a zodiacului chinezesc, corespunzînd intervalului zodiei Fecioarei (23.08-21.09). Este o zodie a semnului cosmic Metal, guvernată de Venus, avînd drept vulnerabilitate medicală plămînii. Cocoşul este în deplină armonie cu Şarpele (Taur) şi Boul (Capricorn). Tradiţia spune că nativii Cocoşului sînt tradiţionalişti şi intransigenţi, fideli în dragoste şi prieteni devotaţi. Principalele lor defecte par a fi egoismul şi atitudinea dominatoare excesivă. Ei au, de obicei, o fire închisă dar cîştigă repede încrederea celor din jur prin inteligenţa lor practică şi prin spiritul de sacrificiu pentru o idee, un ideal. E greu să-ţi faci prieten un Cocoş, însă atunci cînd ai reuşit poţi să fii sigur de sprijinul lui necondiţionat.

COLONNA, Pompeo - celebru ocultist italian din secolul al XVIII-lea, descendent al unei importante familii romane. S-a remarcat în arta numerelor (numerologie) şi, ca discipol spiritual al lui Paracelsus, s-a preocupat de conotaţiile filosofice ale metodelor de divinaţie şi ale medicinii ermetice şi taumaturgiei (vindecările „magice"). *(PAUL IOAN)*

DIALOGURILE LAUREI

Gata! Sărbătorile s-au isprăvit, am strîns şi beteala, şi globurile pomului de Crăciun şi iată-ne pregătiţi să înfruntăm greul altui an al Golgotei noastre de... tranziţie! Ţin să mulţumesc din inimă tuturor prietenelor şi prietenilor acestei rubrici, care mi-au trimis urările lor de Sărbători, dorindu-le înmiit, din tot sufletul, ca aceleaşi urări să li se împlinească acum şi totdeauna!

Zău că n-are nici o legătură cu cele ce zic în rîndurile acestei rubrici, dragul meu VASILE T... (Bucureşti), dar, pentru a nu începe cu stîngul noul an, iată, voi răspunde! Da! Sînt de aceeaşi părere cu tine! Maimuţăreala fandosită a unor posturi de radio - de a-şi face reclamă în alte limbi decît în româneşte - zău că-mi aduce aminte de... anii copilăriei mele, cînd găvărea la radio un alt punct cardinal! De, vremurile-se schimbă, numai năravul - nu! Iaca, ţi-am răspuns!

Sinceră să fiu, draga mea MIHAELA M... (Constanţa), n-am înţeles despre ce colegiu doreşti tu amănunte. Şi, prin urmare, nu-ţi pot oferi informaţiile pe care le doreşti, referitoare la „ce probe (şi programe de examen) se cer". Îmi pare rău dar... asta e!

Vai ce... fatalistă te-ai făcut, la nici 23 de ani, draga mea MIHAELA V... (Reşiţa)! Păi, dacă ne-am împăca aşa uşor, ca tine, cu „ideea" că „există un zid care desparte lumea-n două: favorizaţi de soartă şi defavorizaţi", după cum zici, ce rost ar mai avea să sperăm, să luptăm, să ne pregătim cît mai bine pentru viaţă, pentru meserie, dacă... tot proşti rămînem, de „cealaltă parte a zidului"... Dacă nu ne-am zbate cu îndîrjire pentru bucata noastră de cer, pentru bucata noastră de pîine, pentru bucata noastră de viaţă, însăşi viaţa ce rost ar avea?! Ce rost ar avea speranţa şi credinţa că ne va fi *mai bine* poate mîine, poate poimîine... poate luna viitoare sau poate în viitor?! Nu, draga mea, omul, *dacă vrea,* poate dărîma orice zid! Totul e *să vrea,* să-şi trezească vîna de luptător, să nu se împace cu „filosofii" leşinate care, în loc să-i netezească drumul în viaţă, îl aruncă-n şanţ... şi-acolo-l lasă! Nu ştiu ce mari „răzmeriţe" s-au petrecut în sufletul tău de poţi gîndi cum gîndeşti, de vreme ce, în toată scrisoarea, nu sufli o vorbuliţă, un oftat măcar, despre *cauza* al cărei efect a fost scrisoarea... Dacă vrei să nu cred ceea ce nu vreau să cred, atunci aştept o scrisoare de lămurire! Şi fruntea sus! S-ar putea - şi nu cred să mă-nşel! - ca anul acesta să nu fie chiar atît de... negru pe cît eşti tentată să-l vezi!

Tuturor, un început de nou an de viaţă trăită din plin, cu gîndul că la vară va fi... cald.

SPORT

Formula 1, sportul ridicat la nivel de spectacol, are toate şansele să devină sport olimpic începînd cu Olimpiada din 2004 de la Atena după ce, în prealabil, va fi sport demonstrativ la Sidney în anul 2000. Acordul dintre Comitetul Internaţional Olimpic şi Federaţia Internaţională de Automobilism a fost deja ratificat. Singurele probleme sînt ridicate de organizatorii Olimpiadei de la Atena care, potrivit AutoRace, trebuie să mai scoată din buzunar încă 60-75 milioane de dolari pentru construirea unui circuit de Formula 1.

Ayrton Senna, de la accidentul căruia au trecut aproape patru ani, a murit din cauza mecanicilor echipei Williams, care i-au scurtat tija volanului nepermis de mult. Aceasta este concluzia la care a ajuns un tribunal din Bologna care i-a achitat pe tehnicienii, designerii şi pe Frank Williams, acuzaţi de moartea marelui pilot brazilian.

Deşi echipa lui Michael Jordan a pierdut cu 95 la 99 partida disputată pe 31 decembrie în compania celor de la Minnesota Timberwolves, acesta nu s-a sinchisit prea tare şi a stabilit ultimul record al anului. El a marcat 33 de puncte, acesta fiind jocul cu numărul 788, în care „Air" Jordan a marcat 10 sau mai multe puncte, detronîndu-l astfel pe legendarul pivot Kareen Abdul-Jabar. Ultima zi a anului a adus o bucurie şi celor de la Minnesota care revendică astfel prima victorie împotriva echipei Chicago Bulls din întreaga carieră a clubului. Timberwolves pierduseră toate cele 16 meciuri jucate pînă acum. Datorită acestui record şi a celor 11 victorii şi doar 3 înfrîngeri ale echipei sale, Michael a fost numit jucătorul lunii decembrie în NBA.

Duminică seară, Chicago Bulls a cîştigat cu 105 la 96 meciul disputat în compania celor de la Detroit Pistons. Michael a terminat partida cu 34 de puncte, 9 recuperări şi 9 pase decisive. Cu această victorie, Bulls îşi consolidează poziţia de lider în Divizia Centrală a Conferinţei Estului cu 21 de victorii şi 10 înfrîngeri.

Am păstrat vestea proastă pentru final: începînd cu această ediţie a All-Star Game-ului, spectaculosul concurs de slam-dunk nu va mai avea loc. Michael Finley, Brent Berry, Kobe Bryant şi alţii nu vor mai avea ocazia să ridice publicul în picioare. Concursul a fost înlocuit cu cel de „2-ball" care constă în aruncări la coş contra cronometru din trei puncte prestabilite. La acesta participă echipe mixte formate dintr-un jucător din NBA şi o jucătoare din WNBA.

ANDREI TOMA

Jordan îndreptîndu-se spre un nou record

PE BICICLETĂ

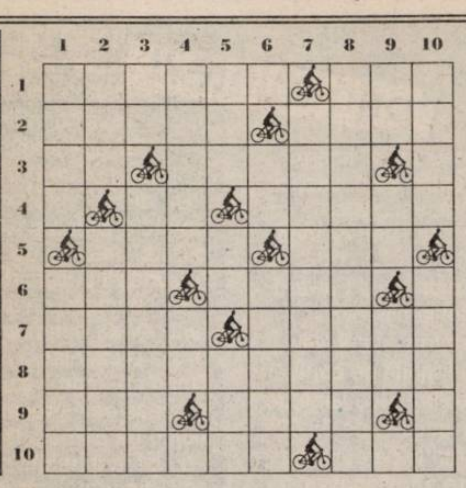

ORIZONTAL: 1) Englezul care a realizat lanțul de bicicletă prin industriașul J.K. Starley, fiind prezentat la Rover Safety în 1885 (Harry) - Plantă erbacee cu miros neplăcut. 2) Căpitan de artilerie care a înființat în anul 1920 la Galați „Clubul ciclist" (Constantin) - A mișca din ghidon la stînga sau la dreapta în timpul mersului. 3) Cană! - Centru de repartiție a spițelor. 4) Cornul din stînga! - Astfel de cauciucuri a avut bicicleta pînă în 1889 cînd irlandezul Dunlop construiește camera pneumatică. 5) Locul unde își parchează unii bicicleta... - Trustul de Construcții Industriale (siglă). 6) Galben - Rival. 7) Oraș românesc reprezentat de Carlo Giordana în cursele cicliste din anii 1923-1927 - Aparători la bicicletă. 8) Protagoniști ai curselor cicliste desfășurate pe șosele. 9) Plin de miros! - Spiță de origine iraniană. 10) Neîntrecuți la curse - Aproape de bicicleta.

VERTICAL: 1) Unul dintre elementele principale ale bicicletei - Oraș european unde în 1817 baronul german Carl von Drais de Saverbrun prezintă drezina cu ghidon. 2) În acest mod - Îi arată calea biciclistului pe timpul nopții (pl.). 3) William Levy - Aflat în cursă. 4) Vin în contact cu roata cînd sînt acționate frînele de mînă (sing.) - Doru Ionescu. 5) Organizația Națiunilor Unite (siglă) - Apare pe margini! - Răsărit. 6) Traian Popa - Pegas, Tohan, Carpați pentru biciclete. 7) Numele secției de ciclism înființată n 1927 care funcționa pe lîngă clubul D.V.A. Galați 8) Fac antrenamente la velodrom. 9) Ultimul călător la intrarea în Oradea! - Nae Ionescu - 24 de spițe! 10) Intră în componența lanțului - Sînt ținute pe coarne în timpul deplasării cu bicicleta.

DICȚIONAR: IRO.

VASILE IFRIM
Movilița, Vrancea

Soluția careului **„UN ZÎMBET PENTRU ANUL NOU"**

Orizontal: LA MULTI ANI - E - URATOR - RAVAS - MASA - APARATE - ITI - VIORI - EN - NUNI - ACE - B - T - ARAGON - ORASE - TA - IA - IROZI - E - VESELI - ALO - VIN - LA - IRIS - TAVANE - AN - NP - USA - EVIDENTA - RETETE - ALUAT.

Verificați-vă cunoștințele

1. Care este cel mai mare atol de pe planeta noastră?
2. Ce este calapărul?
3. Cine erau Heliadele în mitologia greacă?
4. Cine a descris tabloul clinic al anemiei pernicioase?
5. Cînd a fost descoperit clorul?
6. Cine a sculptat marele basorelief de pe cupola Mausoleului de la Mărășești?
7. Cum se numește personajul feminin din drama „Meșterul Manole" de Lucian Blaga (1895-1961), corespondentul Anei, din balada populară?
8. Cine este autorul operei „Nevestele vesele din Windsor"?
9. Ce era în Țara Românească și Moldova o „menzilhanea"?
10. Din ce ordin de insecte fac parte fluturii?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Prenumele Cristian și Cristina reproduc numele latine Christianus, Christiana, la origine adjective prin care erau desemnați adepții noii religii, creștinismul. Posesorii acestor nume își serbează ziua numelui în prima zi de Crăciun, ziua nașterii Domnului. 2) După refixarea datei Crăciunului la 25 decembrie, acesta a fost sărbătorit prima dată la Roma în anul 354 și în Bizanț în 375. 3) Muzica oratoriului „Copilăria lui Iisus" a fost compusă de Hector Berlioz (1803-1869). 4) Cei trei Magi se numeau Gaspar, Melchior și Balthazar. 5) Cei trei Magi au adus în dar pruncului Iisus: aur, smirnă și tămîie. 6) Vicleimul este o dramă populară în versuri, bazată pe dialogul între Irod și Magi. După Miron Costin, Vicleimul s-a reprezentat prima oară la Curtea lui Vasile Lupu, în secolul al XVII-lea. 7) În credințele vechi, clopoțelul care însoțește recitativul „Plugușorului" avea rol apotropaic, adică de alungare a duhurilor rele. 8) Conducătorul cetei de colindători se numește adesea „vătaf". 9) Darurile primite de colindători au numele popular de colindețe. 10) Din ritualurile de Anul Nou ca „Uratul", „Buhaiul" sau „Clopotul" este nelipsit biciul. (IRINA STOICA)

Mozaic

◆ Castanul bun, cu fructe comestibile, este originar din sudul Europei crescînd și la noi, mai izolat în regiuni cu climă mai blîndă: în Gorj la Tismana, în Vîlcea la Polovraci, în Mehedinți la Cornet, în împrejurimile orașului Baia Mare. Castanul sălbatic, arbore ornamental împodobind multe din parcurile noastre, este originar din nordul Greciei și din Asia Mică.

◆ Cel mai bun cărbune pentru prepararea prafului de pușcă se produce din lemnul de crușin, un arbust comun, crescînd pe marginea pădurilor și prin tufărișuri, cu lujerii brun-cenușii și flori alb-verzui.

◆ Cea mai adîncă depresiune, de pe uscat, a planetei noastre este Hollick-Kenyon Platean din Antarctica, în Țara Marie Bird (Marie Bird Land) la 80º latitudine sudică și 90º-100º longitudine vestică. Acoperită cu un strat de gheață de 4267 m grosime, suprafața ei se află la 1800 m altitudine absolută, iar fundul depresiunii la 2467 sub nivelul mării.

PAR (anormale) de ȚOPAN

TEST PSI

Crezi în tine?

Ești convins că succesul sau insuccesul tău în viață depinde în mod exclusiv de resursele tale interioare și de capacitatea de a trece peste obstacole? Sau, dimpotrivă, ești convins de faptul că viața ta e în voia destinului, că reușitele tale sînt într-un fel exterioare ființei tale? În primul caz se poate spune că ești un tip „interior", în al doilea se poate spune că ești începător în „exterior", doar forțe din afara ta putînd să-ți conducă viața. Verifică-te răspunzînd la acest test.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) În prima zi de muncă observi că șeful nu te apreciază. Ești sigur că-l vei face să-și schimbe părerea despre tine? 1 2 3 4 5

2) Încă de copil te-ai considerat un tip volitiv? 1 2 3 4 5

3) Detești persoanele care-și justifică eșecurile prin lipsa de noroc? 1 2 3 4 5

4) Ești pus într-o situație fără ieșire. Ai încredere în tine și în ce vei face? 1 2 3 4 5

5) Ești sigur că prin iubire treci peste orice obstacol? 1 2 3 4 5

6) Cîștigi la pronosport. Crezi că asta se datorează doar măiestriei tale în a da pronosticuri? 1 2 3 4 5

7) Ești profund convins că oricine este responsabil al propriului destin? 1 2 3 4 5

8) Un prieten vrea să-ți încredințeze un secret. Crezi că acțiunea este stupidă? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: Ești un tip „exterior". Consideri că nu poți decide asupra acțiunilor tale, că e imposibil să controlezi capriciile destinului. Ai grijă ce faci!

De la 19 la 31 puncte: Oscilezi între „exterior" și „interior". Oricum, admiți faptul că fără un pic de noroc, eforturile tale personale nu vor putea fi premiate.

De la 32 la 40 puncte: În mod categoric, ești un tip „interior". Îți asumi în mod permanent și total responsabilitățile propriilor alegeri, gesturi și acțiuni, oricît de frumoase sau de urîte ar fi.

Umor

☺ *- De ce urli așa?*
- Domnule căpitan, se scufundă vaporul!
- Și care-i treaba dumitale? Ești proprietarul lui?

☺ *- Știi dragule, în nici o poză n-am ieșit așa cum sînt eu în realitate!*
- Bucură-te, draga mea!

☺ *- Chelner, uite ce gaură are fața asta de masă!*
- Scuzați, domnule! Vă aduc imediat ac și ață!

☺ *Două prietene stau de vorbă:*
- Vai, cîte minciuni am auzit spunîndu-se despre mine!
- Ce noroc pe tine că nu se spune adevărul!

☺ *- Ca să slăbească, nevastă-mea călărește două ore în fiecare zi.*
- Și asta ajută cu ceva?
- Bineînțeles! Calul a slăbit cu 20 de kilograme.

☺ *- Vai draga mea, se confesează o tînără unei prietene, nici nu știi cît de atentă trebuie să fiu să nu rămîn însărcinată!*
- Dar spuneai că soțul tău este steril.
- Păi tocmai de aia!...

☺ *- O cunoști pe soția mea?*
- Sigur, am avut plăcerea!
- Dacă e vorba de plăcere, n-a fost soția mea!

☺ *- Chelner, friptura asta e mult prea mică și teribil de proastă!*
- Atunci de ce-ați fi vrut să fie mai mare?

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„BINE"

NĂRAVIT DIN FIRE / ABILĂ		PAPAGAL / FĂRĂ VALOARE		ACTORI MUȚI / ROSTURI		PĂTURI / DĂUNĂTOR		ZGLOBII / MARI ȘI TARI		FII / CARAȘ	
FOARTE POLITICOS / SPUS!											NĂVĂLITOR
TOCIȚI / POM DE IARNĂ				DIN TIPAR! / DIN DECOR!					ACUT! / PRENUME SLAV		
PODIȘ LA NOI / PUSE LA CURENT			ÎNTORȘI / DÎRZ			EȘALON / VRUT					DOMOL
OK! / CIUDĂȚENII				RIDICATE ÎN SLAVĂ / DE PE PERON!		MORFEU INDIGEN		SCUMP / RODICA	DIN POCAL! / DEBUT DIFICIL!		
SUCCINT / ANIMALE									EMISAR	CUTĂ! / CASĂ!	
				DARE PE FAȚĂ							

Dezlegarea integramei **„DE ANUL NOU"**

R - C - A - PIN - C - CASCADOR - ANI - VA - DORIM - ON - RAMA - RAGUSIT - SARBATORI - A - CIRTITOR - LER - TI - FERICITE - TATRA - IERNAT - I - EE - TE - IT - I - CANARI - AVAR - PILOTINA - AS - ST - ADUNATURA

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	4700 LEI	❑ 4 LUNI	18800 LEI
❑ 2 LUNI	9400 LEI	❑ 5 LUNI	23500 LEI
❑ 3 LUNI	14100 LEI	❑ 6 LUNI	28200 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____
cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.
Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

GREENWICH aşteaptă anul 2000!

Oraşul Greenwich, din sud-estul Londrei, a fost ales pentru a găzdui expoziţia britanică dedicată anului 2000. O clădire ultramodernă din fibră de sticlă (în fotografie), cu o înălţime de 50 de metri, va adăposti 12 pavilioane consacrate industriei de divertisment şi petrecere a timpului liber, precum şi mijloacelor de comunicare. În jurul edificiului urmează să fie amenajate grădini, parcări şi magazine.

Cele circa 550 milioane de lire sterline necesare realizării acestui proiect vor fi furnizate, în cea mai mare parte, de loteria naţională engleză, care patronează comisia însărcinată cu alegerea celor mai bune proiecte pentru celebrarea anului 2000. După încheierea festivităţilor, noua clădire va fi folosită pentru găzduirea unor manifestări sportive şi artistice.

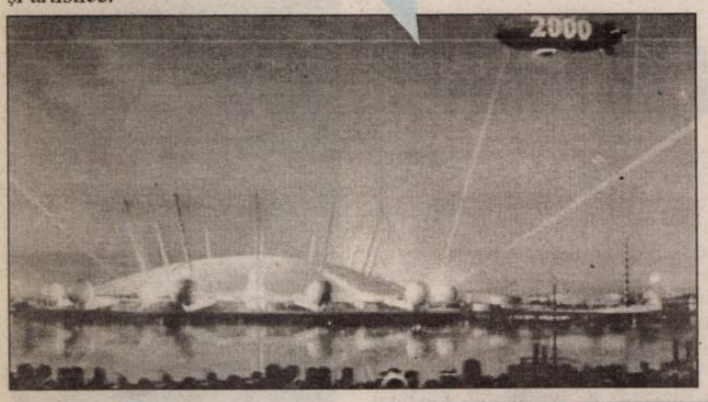

Ce le trece unora prin minte?!

Înghiţitorii voluntari de obiecte sînt, de obicei, persoane care fac acest gest cînd parcurg o criză psihologică (copiii nu sînt înregistraţi ca atare). Cel mai spectaculos exemplu în constituie o canadiancă avînd tulburări psihice şi care s-a prezentat la Ontario Hospital, Canada, pentru că avea „uşoare dureri abdominale". După radiografia de rigoare, medicii au purces la extragerea a nu mai puţin de 2533 mici obiecte metalice, din care 947 ace cu gămălie... „Lacoma" pacientă a supravieţuit acelei intervenţii de excepţie.

Cel mai greu obiect extras din stomacul unui om a cîntărit 2,334 kilograme. Este vorba de o sferă din fire de păr, care s-a format cu timpul în stomacul unei tinere englezoaice de douăzeci de ani (acest „record" datează din 1895 şi încă rezistă).

Americanul Edward Benjamin, din Binghamton, statul New York, a înghiţit de bună voie treisprezece lame de cuţit în lungime de 58,42 centimetri fiecare! Nu se ştie care a fost motivaţia acestui act sinucigaş, dar eroul a fost multă vreme între viaţă şi moarte, reuşind în final să scape teafăr.

Un hoţ de buzunare din Londra a înghiţit, pentru a scăpa basma curată, un ceas de buzunar (cu diametrul de 4,8 centimetri) cu tot cu lanţ. Avînd dureri atroce, el s-a prezentat la medic. După operaţie, văzînd că pe ceas este gravat un alt nume de bărbat, doctorul l-a luat la întrebări şi, în cele din urmă, infractorul şi-a recunoscut fapta...

„Moşii" englezi vor... hornuri curate!

Şi anul trecut au intrat în case pe coş!

Poate nu ştiaţi, dar în oraşelul englez Leicester există un „Club al lui Moş Crăciun". Membrii acestui club se întrunesc o dată pe an, în zilele premergătoare marii sărbători şi, împreună cu părinţii „copiilor cuminţi", hotărăsc ce daruri să le aducă acestora din urmă. „Moşii" se echipează „ca la carte" şi nimic nu le lipseşte din recuzită, iar, pentru a da mai multă credibilitate acţiunii lor, ei îşi fac apariţia prin hornurile caselor! Toate bune şi frumoase, veţi zice, copiii desigur că vor fi încîntaţi, dar ce te faci cînd coşul este plin de funingine? „Anul trecut, se plînge John Hateley, unul dintre membrii clubului, şase dintre noi şi-au văzut rolul compromis de mizeria acumulată pe coşuri, iar micuţii, în loc să se bucure de venirea lui Moş Crăciun, s-au înfricoşat de-a binelea. Pînă cînd? Cei care ne vor invita să aducem cadouri fiilor lor, trebuie să ne asigure că, în prealabil, coşul a fost curăţat cum se cuvine," încheie Hateley, convins că avertismentul său va fi luat în seamă de cei în cauză, începînd chiar cu acest an.

În numărul viitor

■ Fascinaţia ştiinţei: Fizica mezoscopică ■ Hărţile „inteligente" ale României ■ Obsesia colectivă a catastrofei ■ Sîntem speriaţi de şocul viitorului? ■ Între Jurămîntul lui Hypocrate şi justiţie ■ Medicina la zi: Complicele ucigaşului ascuns ■ Glob: Privind în ochii insectelor ■ Stresul automobiliştilor ■ Idoli: Demi Moore, hărţuită de umbrele trecutului ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate

ICAR 2 - zbor solar

Avionul solar ICAR 2, pus la punct de studenţii de la Facultatea de navigaţie aeriană şi spaţială de la Universitatea din Stuttgart (Germania), este un aparat de zbor unic în felul său. Avînd o anvergură de 25 metri, avionul este echipat cu un motor electric propulsat prin conversia energiei solare şi poate zbura cu o viteză de peste 120 km/oră. În cazul lipsei razelor Soarelui, durata maximă de zbor este de 40 de minute, efectuîndu-se cu ajutorul acumulatorilor de la bord. Decolarea şi zborul se fac fără cel mai mic zgomot. Studenţii germani au fost recompensaţi cu „Premiul Berblinger 1996" al oraşului Ulm pentru realizarea lui ICAR 2 - primul avion solar utilizabil în prezent. Apariţia acestuia reprezintă, în opinia experţilor în materie, un mare pas înainte al navigaţiei aeriene cu ajutorul energiei solare. (foto IN-PRESS)

Destinul unor naţiuni se poate citi în... cafea?

O anume relaţie dintre cafea şi puterea unor state i-a venit în minte celebrului istoric-publicist, nu lipsit de simţul umorului, Josef Joffe, pe cînd se afla pentru prima oară la Moscova, în anul 1978.

„Pe atunci, «imperiul răului» avea încă vîntul în pupa. Brejneviştii declanşează în întreaga Europă o campanie contra bombei americane cu neutroni. Cu prilejul unei vizite oficiale cu o «delegaţie», m-am plîns însoţitorului meu de la KGB de «abominabila spălătură de vase» pe care hotelul «Rossia» îl servea sub numele de „cafea". El mi-a răspuns printr-un banc tipic «kaghebist»: «Care este punctul comun între cafeaua rusească şi bomba cu neutroni?» Eu am rămas mut.

«Ambele ucid oamenii, fără a distruge imobilele. Dar deosebirea dintre ele? Contra bombei cu neutroni se poate manifesta, pe cînd contra cafelei ruseşti, nu!». Exact în acel moment, în creierul meu, în lipsa unei cafele bune, a început să încolţească embrionul unor teorii, care explică mai bine decît toate celelalte pricina decăderii unor mari puteri în cursul ultimelor 4 secole. Pe scurt: cine zice cafea proastă, zice expansionism şi război, pe cînd o cafea bună e sinonimă cu civilizaţie, pacifism şi... declin."

(Va urma)

Fotografia săptămînii

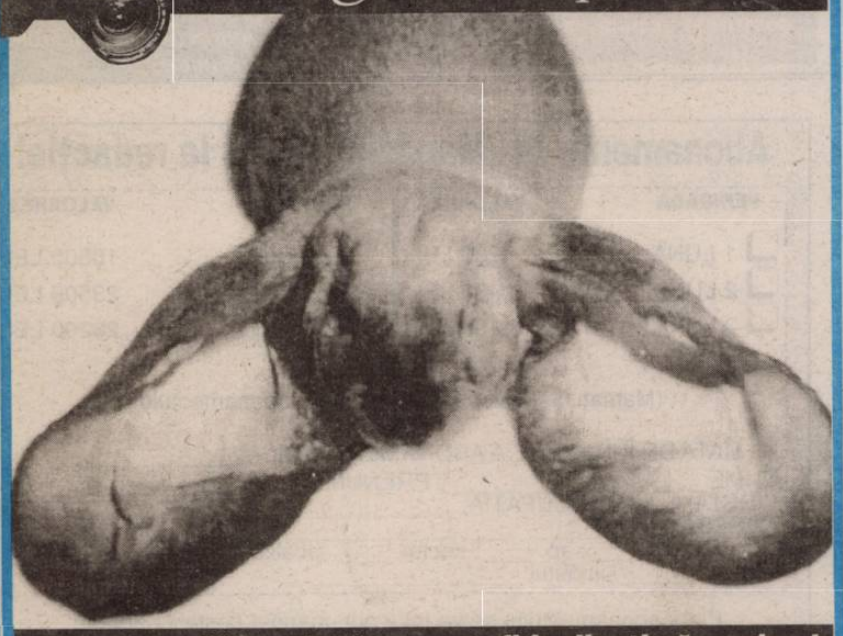

Nu este un liliac, după cum am fi înclinaţi să credem! Este un iepuriă care va intra în acest an în Guinness Book - graţie uriaşelor lui urechi, ce măsoară 74,3 cm lungime şi 18,7 cm lăţime - spre marea fericire a proprietarului său englezul Phill Wheeler din Barusley, South Yorkshire.

METEO la sfîrşit de săptămînă

ÎN ŢARĂ

VINERI şi SÎMBĂTĂ. Vremea se va menţine caldă pentru această perioadă a anului. Cerul va fi variabil. Înnorări mai accentuate se vor produce în regiunile din nordul şi centrul ţării unde pe alocuri vor cădea precipitaţii slabe de scurtă durată. Vor fi predominant ploi iar în zona de munte lapoviţă şi ninsoare. Vor fi condiţii de formare a poleiului. Vîntul va prezenta intensificări la munte şi în estul ţării. Temperaturile minime vor fi cuprinse între -7º şi 2ºC, izolat mai coborîte în depresiuni, iar cele maxime între 2º şi 10ºC mai ridicate în sud-vest.

DUMINICĂ. O vreme predominant frumoasă. Cer variabil. Răzleţ în nordul ţării va ploua slab. În zonele joase va fi ceaţă. Maximele vor fi cuprinse între 4º şi 12ºC în general iar minimele de la -6º la 4ºC.

BUCUREŞTI

Vremea va fi caldă pentru această perioadă. Cerul va fi variabil. Temperaturile minime se vor situa între -2º şi 0ºC, iar cele maxime vor fi cuprinse între 7º şi 10ºC. Dimineaţa va fi ceaţă.

OTILIA DIACONU

(Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie)

PREMIILE PENTRU SUPERTOMBOLA FIDELITĂŢII

Cum v-am anunţat, stimaţi cititori, pe lîngă avantajele pe care le oferă abonarea direct la redacţia noastră (vezi talonul din pagina a 15-a), cei care s-au abonat deja vor participa la o Tombolă a Fidelităţii, iar primii 5000 de cititori care se vor abona PE TOT ANUL 1998, direct la redacţie, vor participa la o Supertombolă a Fidelităţii.

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie, PE TOT ANUL1998, vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că preţul abonamentului pe 12 luni este de numai 56.400 lei.

PREMIILE

Primii 5000 de cititori care s-au abonat pe întreg anul 1998 vor participa la tragerea la sorţi a Supertombolei Fidelităţii, premiile fiind TREI TELEVIZOARE COLOR care se vor acorda la sfîrşitul lui ianuarie 1998. Pentru toţi ceilalţi cititori care s-au abonat la redacţia revistei noastre, indiferent de perioada abonamentului, se vor acorda, tot prin tragere la sorţi, TREI premii în valoare de UN MILION DE LEI, fiecare.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 348 • ANUL XLI • 15 IANUARIE 1998 • 16 PAGINI • 1300 LEI Nr. 3 (2098)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

50 DE MAGAZINE într-unul singur !

Sîntem speriaţi de...

SOCUL VIITORULUI?

pagina 5

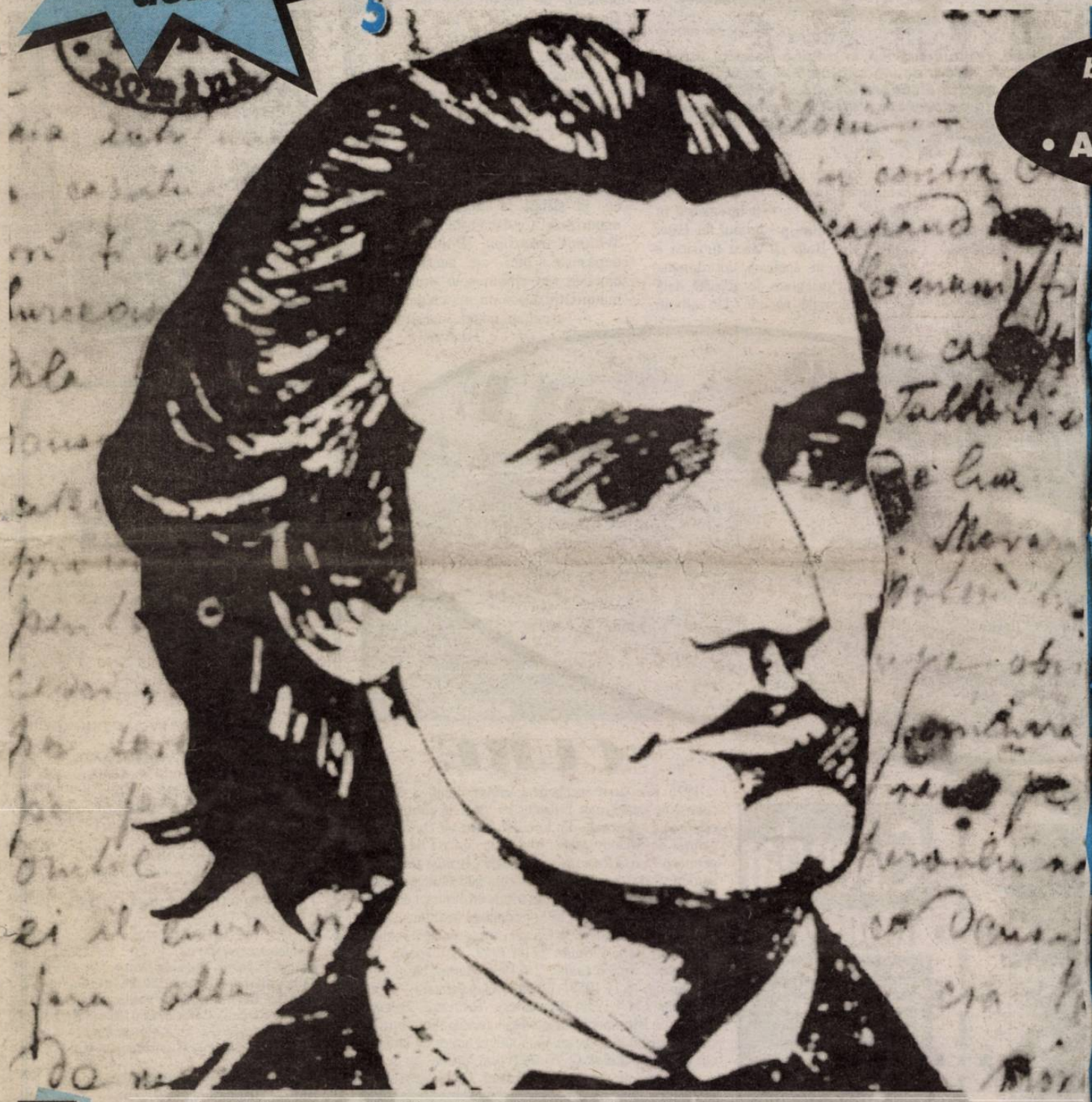

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR • PRO TV • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3
- Fizica mezoscopică
- Hărţile „inteligente" ale României

Incursiune în paranormal 4
- Noi mărturii despre „Moartea aparentă"
- Un dosar al vindecărilor miraculoase

Universuri paralele 5
- Între jurămîntul lui Hipocrat şi justiţie...

Medicina la zi 7
- Complicele ucigaşului ascuns
- Alimentele - hrană şi medicament

Glob 8
- Privind în ochii insectelor

- Biblioteca de artă „Magazin" nr.1

IDOLI

DEMI MOORE, hărţuită de umbrele trecutului

Acest număr al revistei noastre se întâmplă să apară chiar pe 15 ianuarie, sărbătoarea naţională a literaturii române, ziua de naştere a lui Mihai Eminescu. Nu am un orgoliu atât de nimicnic încât să-mi permit a scrie fie măcar şi câteva rânduri originale despre poetul nostru naţional, atâta vreme cât mari spirite ale culturii noastre au făcut-o înaintea mea. De aceea, pentru cititorii noştri, fie că sunt tineri sau adulţi, elevi, studenţi sau pensionari, o să reproduc câteva cuvinte ale celui care a scris cea mai valoroasă monografie despre viaţa şi opera lui Mihai Eminescu, e vorba despre istoricul literar G. Călinescu. Judecând în lumina însăşi a documentelor, scrie G. Călinescu, putem spune că nici un scriitor român nu-şi poate afirma mai cu putere ca Eminescu însuşirea de poet ce aparţine poporului român şi nu-şi poate număra ca el strămoşii moldoveni pe degete, vreme de două veacuri. Încât, îndreptăţit să ia biciul împotriva celor care, străini ei înşişi de origine, îl învinovăţeau a fi străin, el poate fi iertat să răspundă adversarului cu aceste cuvinte de foc: "...eu nu mă supăr de loc de modul cum se reflectă persoana mea în ochii dumitale, căci de la aşa oglindă nici nu mă pot aştepta la alt reflex... el nu mă opreşte de-a fi dintr-o familie nu numai română, ci şi nobilă neam de neamul ei - să nu vă fie cu supărare - încât vă asigur că între strămoşii din ţara de sus a Moldovei, de care nu mi-e ruşine să vorbesc, s-or fi aflând poate ţărani liberi, dar... păzitori de temniţă nici măcar unul.". Şi totuşi, când s-a născut Eminescu? Informaţiile sunt controversate, aproape că nimeni nu poate spune cu mâna pe inimă o dată exactă. 14 decembrie 1849 declara el la gimnaziu; 20 decembrie 1849 ştiau Junimiştii. Dar apare şi un 8 noiembrie 1848(!). Gh. Eminovici, tatăl poetului, scrie pe o Psaltire, unde el a însemnat naşterea tuturor copiilor săi, aceste rânduri: "Astăzi, 20 decembrie, anul 1849, la patru ceasuri şi cincisprezece minute evropineşti, s-au născut fiul nostru Mihai." Cu toate acestea, în registrul de naşteri şi botezuri pe anul 1850, din Botoşani, stă scris cum că Mihail s-a născut pe 15 ianuarie. N-a ştiut ce scrie tatăl în carte? Sau o înregistrare târzie în acte? Călinescu acceptă ca reală această ultimă dată, 15 ianuarie 1850, dar adaugă: "de altfel, când e vorba de un mare poet, puţină mitologie nu strică". Aşa e. Voi încheia aceste rânduri tot cu G. Călinescu, autorul acestor extraordinare, prin unicitatea lor, cuvinte: "...cel mai mare poet pe care l-a ivit şi-l va ivi vreodată, poate, pământul românesc. Ape vor seca în albie, şi peste locul îngropării sale va răsări pădure sau cetate, şi câte o stea va vesteji pe cer în depărtări, până când acest pământ să-şi strângă toate sevele şi să le ridice în ţeava subţire a altui crin de tăria parfumurilor sale.".

Acesta este motivul pentru care şi noi, ca un omagiu adus naşterii lui Eminescu vă oferim, în pagina a 9-a, una din cele mai actuale poezii eminesciene, Satira a III-a, într-o cărticică pe care v-o puteţi confecţiona singuri. De ce Satira a III-a? Pentru că vorbind despre prezentul lui, Eminescu vorbeşte, parcă, despre prezentul pe care-l trăim noi. Eminescu este, fără îndoială, contemporanul nostru.

POZITIV PE RASTER

Contemporanul nostru

GEORGE CUŞNARENCU

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

Tolba cu SCRISORI

Gabriela Firea - Zimnicea: Cel mai recent disc al lui *Bryan Adams* este *„Unplugged"* și a fost înregistrat pe 26 septembrie la New York în studiourile *MTV*. Pe lîngă șlagărele fredonate de o lume întreagă, celebrul solist canadian a introdus și trei melodii noi - *„When You Love Someone"*, *„Back To You"* și *„A Little Love"*.

Andreea Socaci - București: 1) despre noua încercare numită *Bravo* în limba română îmi mențin părerea exprimată la lansarea din urmă cu doi ani!... 2) despre un abonament la revista cu pricina prin Rodipet, mă tem că nu mai poate fi vorba în condițiile în care s-a ajuns la suma de două milioane de lei pentru un an întreg!

Mihai Oprescu - Galați: Noul album semnat *Enya* este *„Paint The Sky With Stars"* și la această oră ține primul loc din topul britanic. Încă nu l-am ascultat dar, dacă îl voi găsi interesant, vi-l voi prezenta...

Nicoleta Roșu - Craiova: Nu are rost să pendulezi inutil între cele două variante! Toți zicem - „rău cu rău dar mai rău fără rău" și continuăm, de multe ori, să ne îndreptăm, oricum, spre un deznodămînt nu tocmai plăcut... Scrie-i *Laurei,* ea este experta noastră în probleme sentimentale dar nu uita, am spus-o și altora, „a nu te putea hotărî înseamnă, de fapt, a te hotărî să nu faci nimic"!

Violeta Dumitru - Călan: Ramazzotti are un album - *„Eros"*. Nu l-am ascultat...

Florin Nancu - Tecuci: Cele scrise te trădează a fi un bun cunoscător în soul music! Te asigur că i-am luat în colimator pe cei de la *Lighthouse Family* care promit să elimine concurența în domeniu, albumul lor *„Postcards From Heaven"* fiind cel mai bun disc de soul pe care l-am ascultat în ultimul an! Urmează cronica...

Radiografii sonore

DISCURI pentru eternitate

The Love Songs Album - CHRIS DE BURGH

Trubadurul nostru britanic, născut în Buenos Aires, continuă pe linia sa melodică, departe de orice avataruri specifice show-business-ului, romantismul său dovedindu-se a avea aceeași priză puternică la melomani, mărturie stînd cele peste 40 de milioane de albume vîndute de *De Burgh* în toată lumea! Chiar dacă este vorba de o apariție a anului trecut părerea mea este că *„The Love Songs Album"* își merită pe deplin locul în rubrica de față, melodiile sale, care au trecut proba timpului, fiind la această oră intrate în categoria *evergreens: „Lady In Red"*, *„Here Is Your Paradis"*, *„Missing You"*, *„Much More Than This"*, *„Separate Tables"*, *„In Love Forever"* (și mă opresc aici...), lor alăturîndu-li-se prospături ca *„So Beautiful"* și *„It's Me"* ca o dovadă a continuității melodice a solistului! *„The Love Songs"* - un album pe care vi-l recomand fără rezerve...

Cum întotdeauna am ținut cont de sugestiile voastre iată că introducem, începînd de astăzi, o nouă rubrică în pagina noastră muzicală, „Radiografiile sonore" oferindu-vă, săptămînal, posibilitatea aflării celor mai recente apariții discografice, fiecare dintre acestea fiind însoțită de o scurtă prezentare. Veți fi informați, cu promptitudine, despre albume noi, compilații sau reeditări. Așteptăm părerea voastră! Să începem:

„Come Walk With Me" - Oleta Adams: După debutul din 1989, *Oleta* s-a orientat spre gospel, acesta fiind și registrul sonor al celui mai recent album al său! Religie, business și Dumnezeu, de ce nu?

„Stupid, stupid, stupid" - Black Grape: Trupa britanică a debutat în 1995 cu albumul *„It's Great When You're Straight"* (Pe primul loc în Marea Britanie, șase sute de mii de copii vîndute!) caracterizat printr-un umor acid al textelor și printr-un punk-rock de calitate! *„Stupid"* a fost înregistrat în doar 8 săptămîni în studioul lui *Peter Gabriel* din Bath iar dacă muzica a rămas cam în aceleași coordonate, textele sînt orientate de această dată spre problemele sociale. Un album inteligent care merită a fi ascultat!

„Aquarium" - Aqua: După teroarea sonoră numită *„Barbie Girl"* danezii aruncă pe piață și albumul de debut care nu este altceva decît un talmeș-balmeș muzical, o combinație care se vrea a fi reușită între *Whigfield* și *Madonna!* Pînă la proba contrarie îi consider pe *Aqua* doar o minune de o zi...

„Forever" - Bobby Brown: Au trecut 14 ani de la debutul cu *New Edition* și copilul teribil al soul-ului american nu dă semne că, în sfîrșit, a început să se maturizeze! Ce dacă este soțul lui *Whitney Houston, Bobby* nu depășește, nici cu acest al cincilea său album solo pragul maturității! Dacă nu mă credeți, ascultați textele acestui *„Forever"*...

Top Albume

1. Evolution - Boyz II Men
2. The Big Picture - Elton John
3. The Love Songs - Chris De Burgh
4. Greatest Hits - Eternal
5. Butterfly
6. Urban Hymns - The Verve
7. Galore - The Cure
8. Backstreet's Back - Backstreet Boys
9. Be Here Now - Oasis
10. Men In Black - Soundtrack

PROPUNERI: Higher Ground - Barbra Streisand, Spiceworld - Spice Girls, Let's Talk About Love - Celine Dion, Reload - Metallica.

Albumul Săptămînii

Fresco - M. PEOPLE

Trupa din Manchester revine, după un an de pauză, în din ce în ce mai populata lume a soul music cu un album de valoare medie, exponent tipic al actualului val de soul britanic! *Shovel, Mike Pickering, Paul Heard* și *Heather Small* (foto), cu antecedente notabile în show business (șase milioane de copii vîndute ale precedentelor lor trei albume și deținători ai unui *Mercury Music Prize*) nu vin cu nimic nou de această dată, doar vocea solistei aflîndu-se într-o continuă transformare în bine...

Primul extras pe single este *„Just For You"* destul de bine mediatizat dar cu putine șanse de a reedita succesul mai vechilor hituri semnate *M People* - *„Moving On Up"* și *„Search Fot The Hero"*... De ce? Îi lipsește spiritul ludic prezent pe discurile trecutului, *„Fresco"* avînd, ce-i drept, un sound perfect dar steril, toate melodiile părînd a fi interpretate la modul automat! *„Fresco"* nu prea își justifică titlul, *M People* trecîndu-și în cont un prim rateu...

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU

CURE

1976 este anul începerii aventurii punk a acestei cunoscute astăzi trupe britanice iar locul de pornire spre celebritate - o școală din Londra! După un concurs organizat de *Melody Maker* împreună cu casa de discuri germană *Hansa Records* sub numele *„Wanna Be A Recording Star?"* băieții, grupați acum sub titulatura *Easy Cure*, cîștigau pentru demo-ul trimis un contract de 1000 de lire sterline din care își vor cumpăra instrumente... E timpul să-i cunoaștem pe toți cei care și-au legat numele de *Cure: Robert Smith* (21.4.1959, Blackpool, vocal/chitară), *Simon Gallup* (1.6.1960, Harley, bass), *Porl Thompson* (8.11.1957, Londra, clape/chitară), *Boris Williams* (24.4.1958, Versailles), *Laurence Tolhurst* (3.2.1959, Blackpool, clape/tobe) - aceasta fiind formula care a rezistat pînă astăzi, de-a lungul anilor au mai trecut prin grup *Peter O'Toole* (vocal, primul lor solist, actualmente în Israel...), *Michael Dempsey* (bass), *Mathieu Hartley* (clape) și *Phil Thornalley* (bass).

POP-ROCK, de la A la Z

Primul lor single apărea în decembrie 1978; este vorba de *„Killing An Arab"* - puternic influențat, potrivit declarațiilor grupului, de *„Ciuma"* lui *Albert Camus*. Albumul de debut apărea în vara lui 1979 și deschidea o nouă filă în istoria rockului, care se va numi punk-pop! Pînă în prezent *Cure* (sau *The Cure*, ambele denumiri sînt folosite de presa muzicală...) au 13 albume de studio scrise toate de *Robert Smith* și 3 compilații (vă recomand pe cea din acest an *„Galose"*) și vreo duzină de hituri din care menționez aici *„The Walk"* (1983), *„Love Cats"* (1983, primul lor succes în Topul 10 britanic), *„In Between Days"* și *„Close To Me"* (ambele 1985), *„Boys Don't Cry"* (1986), *„Why Can't I Be You?"* și *„Catch"* (1987), *„Lullaby"* și *„Lovesong"* (1989), *„Pictures Of You"* și *„Never Enough"* (1990), *„High"* și *„Friday I'm In Love"* (1992) iar din restul albumelor merită reținute pentru fonoteca voastră *„Boys Don't Cry"* și *„Wish"*...

Calendar

16.01 - 22.01

16 - Paul Webb (1962, Talk Talk), Sade (1960); 17 - Shabba Ranks (1966, nume real Rawlston Fernando Gordon), Dalida (1933-3.5.1987), Paul Young (1956), Susana Hoffs (1961), Mick Taylor (1948); 18 - Bobby Goldsborro (1941); 19 - Robert Palmer (1949), Rod Evans (1945, Deep Purple), Janis Joplin (1943-4.10.1970), Michael Virtue (1957, UB40); 20 - Gary Barlow (1971), Paul Stanley (1952, Kiss), Duane Allman (1946), Malcom McLaren (1947); 21 - Richie Havens (1941), Cordell Crockett (1965, Ugly Kid Joe), Janick Gers (1957, Iron Maiden), Billy Ocean (1950); 22 - Michael Hutchence (1960-1997, INXS), Steven Adler (1965, ex-GN'R), Sam Cooke (1931-11.12.1964).

Săptămînalul „Magazin" este editat de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculat la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore (222.83.21); Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita (1659); Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Ilie Elena (1282); Irina Stoica, Paul Ioan, Șerban Filip, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Dorin Măran
Secretar de redacție: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dincă (șef departament),
Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu (1612)

Tiparul: CROMOMAN, Piața Presei Libere nr.1, Telefon: 223.15.20/1583

Sfidare pentru secolul XXI

Fizica mezoscopică

ADRIAN HOAJĂ

Vă puteți imagina un calculator al viitorului, care nu va mai fi „electronic" ci... cuantic?!

Componentele unui astfel de calculator cuantic nu vor mai fi vizibile cu ochiul liber, ele avînd dimensiuni de ordinul nanometrilor (miliardimi de metru, adică „zece la puterea minus nouă"!) și nemaifiind fabricate piesă cu piesă, prin tehnologiile cu care sîntem azi obișnuiți (litogravura, utilizată la realizarea microprocesoarelor), ci prin autoasamblarea chimică automată în nanostructuri, aidoma organismelor vii! Și memoriile acestor calculatoare ale viitorului vor fi alcătuite din nanoparticule magnetice de 20 nanometri diametru... Pare un scenariu S.F.? Dar pînă una-alta, ce este fizica mezoscopică?...

În 1959, fizicianul Richard Feynman (Premiul Nobel, 1965) a avut o intuiție care, la vremea respectivă, părea de domeniul utopiei - dezvoltarea într-un viitor incert a unui nou domeniu al fizicii, fizica mezoscopică (sau nanofizica), practic o nouă știință care va deschide omenirii fabuloase posibilități teoretice și practice. Nu puțini au zîmbit amar la aflarea acestei predicții, clătinînd sceptici din cap la gîndul... veacurilor care ne despart de aceste minunății întrezărite vizionar de Feynman...

Dar iată, la nici patru decenii de la această predicție, două reviste internaționale, de referință în știință, „Nature" și „Science", au publicat anul trecut, la numai o săptămînă distanță (28 martie și, respectiv, 3 aprilie), rezultatele la care au ajuns două echipe de cercetători asupra comportării unui... „nanocablu" capabil să transporte sarcina electrică a unui singur electron (!) prin intermediul unui proces de conducție cuantică. Efervescența care a cuprins comunitatea mondială a fizicienilor pare să confirme că ne aflăm într-unul din acele momente istorice în care se naște o nouă știință care promite să împlinească intuiția lui Feynman, producînd o inimaginabilă revoluție tehnologică, sub forma nanotehnologiilor secolului XXI! Cum s-a ajuns, însă, la acest prag al cunoașterii și implicit al posibilelor aplicații practice?

Puțină istorie...

Pînă prin anii deceniului trei al secolului nostru, cu toate cuceririle fizicii - relativitatea, descoperirea radioactivității, teoria cuantică etc. -, încă se mai făcea simțit, fie și palid, ecoul concepțiilor mecaniciste din epocile anterioare. Astfel, fizicienii încă mai socoteau lumea ca fiind „împărțită" în două: orice fenomen trebuia să-și afle o explicație fie la nivelul macroscopic, cunoscut nouă din viața de zi cu zi, studiat de fizica „clasică", fie la nivelul infinitului mic, la scară atomică. Piatra care cade, zborul unei păsări, termodinamica, dinamica fluidelor etc. erau fenomene ce păreau a nu avea nici o legătură cu strania lume a fizicii infinitului mic, populată de particule (materie) și unde (radiație) care trădau un comportament ce sfida rațiunea bunului simț. În această lume bizară, aparent fără legătură cu lumea noastră, „reală", fizicienii credeau că nici un obiect, particulă sau undă, nu se poate afla simultan în două locuri. Istorica descoperire a fizicianului francez Louis de Broglie (Premiul Nobel, 1929) a dualității undă-corpuscul, care proclamă existența unui unic obiect fizic - *unda-corpuscul* - a însemnat actul de naștere al fizicii cuantice, care va demola multe din miturile și „credințele" fizicienilor epocii. Potrivit teoriei cuantice a lui de Broglie, o undă-corpuscul își va dezvălui una din cele două înfățișări - undă *sau* corpuscul - în funcție de ceea ce putem observa cu aparatura adecvată uneia sau alteia dintre cele două fațete ale realității cuantice. Logic, întrucît cu aparate sensibile la *radiație* nu poate fi relevată însușirea de *particulă* a undei-corpuscul. Și invers. Ca urmare, teoria cuantică a spulberat principiul unicității locului și stării, de care aminteam, postulînd că o undă-corpuscul are darul ubicuității, ea putînd fi, în același moment, în două locuri diferite sau avînd simultan două stări!

Un foton = doi fotoni?!...

Firește, e greu de „digerat" o astfel de idee, la nivelul experienței de zi cu zi! Și totuși, ideea a fost demonstrată cu succes prin celebra experiență denumită „a fantelor lui Young". Prin această experiență, s-a putut demonstra natura ondulatorie a luminii - grație franjurilor de interferență. Însă unda luminoasă este totodată și particulă (fotonul!) iar încercarea de a face să treacă *un singur foton printr-o singură fantă* (din cele două) s-a soldat cu o concluzie stupefiantă, în epocă: s-a observat formarea unei figuri de interferență pe ecran! Cu alte cuvinte, *fotonul, fără a se fracționa, trece prin cele două fante în același timp!* Această caracteristică, neconformă bunului nostru simț, a primit numele de „principiul delocalizării cunatice". Fotonul „delocalizat" reacționează ca o dublă entitate desemnată prin termenul de „fotoni corelați". Pentru a beneficia de această însușire a ubicuității, particulele elementare trebuie să îndeplinească încă o constrîngere: particulele corelate trebuie să fie permanent în contact, astfel încît influența asupra uneia să aibă simultan același răspuns din partea celeilalte, fenomen denumit „coerență cunatică". Ar fi încă foarte multe de spus despre acest fascinant și greu de înțeles univers cuantic al undelor-corpusculi, atît de „fluid" și de schimbător, dar ne vom mărgini să notăm că, în zilele noastre, datorită uriașelor progrese tehnologice în direcția realizării sistemelor microscopice, practica umană a atins frontiera universului cuantic, astfel încît fenomenele de care am amintit mai sus au devenit realități care trebuie stăpînite tehnologic, în pofida faptului că ne aflăm printre ciudățenii fizice nemaivăzute... Iar printre aceste ciudățenii se află electroni gigantici, particule magnetice care au însușirea ubicuității, capcane și cabluri care acționază ca o... strungă, lăsînd să treacă electronii unul cîte unul! Uneori, nici măcar fizica cuantică nu mai ajută intuiția oamenilor de știință pentru a înțelege ce se întîmplă... Aflați la frontiera unui tărîm nebănuit, fizicienii au descoperit, după cum vom vedea în numărul viitor, o fizică nouă!

(Va urma)

Bicicletă... solară

Deși sîntem în plină iarnă, specialistul galez Tony Case a pus la punct o bicicletă solară (în fotografie): pe portbagaj se află trei plăci compuse din celule fotovoltaice, care alimentează o baterie cu o putere echivalentă cu cea a unui motor de 12 volți. Capabilă să atingă o viteză maximă de 75 km/oră, bicicleta are o autonomie de 125 km, fără ca biciclistul să fie nevoit să pedaleze! Două prototipuri circulă în prezent în Marea Britanie.

Palmieri artificiali

Pentru a transforma deșerturile în grădini tropicale, laboratorul de ecologie al universității din Sydney (Australia) a găsit o soluție: utilizarea unor palmieri din plastic, desigur, nu pentru a-i substitui pe cei adevărați, ci pentru a drena și valorifica apa sălcie din subsol. Unele deșerturi se caracterizează prin existența unor gigantice pînze freatice, dar apa lor este sărată și inutilizabilă. Principiul este simplu: se folosesc palmieri artificiali înalți de 3 metri, umpluți cu fibre vegetale, care pompează apa prin vase capilare. Ajunsă la vîrf, apa încălzită de soare se disipează în atmosferă sub formă de vapori. Această vaporizare ar putea face să scadă cu multe grade temperatura și să sporească umiditatea atmosferei. Circa 50 de asemenea palmieri ar fi suficienți pentru a se crea microclimatul necesar unor culturi, iar sarea reziduală astfel recuperată ar putea fi valorificată. Delir sau idee genială?, se întreabă revista franceză „Ça m'intresse". O experiență pilot ar permite un răspuns sigur.

Monument

Dat fiind că revista noastră a inițiat o rubrică despre monumente ale culturii românești, avînd în prim plan bisericile și mănăstirea, ne facem datoria din a reproduce apelul preotului paroh Tudor Marian din Roșiorii de Vede privitoare la biserica Sfînta Adormire a Maicii Domnului din oraș.

Aflată pe strada Ana Ipătescu, biserica a fost construită în 1836, ctitorie a lui Alexandru Dep

ărățeanu. Avînd un plan arhitectural în formă de arcă și o imensă turlă octogonală la intrarea de deasupra pridvorului, biserica este pictată în stil neobizantin cu o strălucire deosebită datorită prafului de aur din compoziția vopselelor. Din nefericire biserica a suferit avarii grave în urma cutremurelor repetate, zidurile au puternice crăpături, turla este în pericol de prăbușire, iar pictura este înnegrită de un strat de fum de 3 mm. Părintele paroh ne-a comunicat că devizul pentru renovarea bisericii este de 100 milioane, sperînd într-o adevărată minune pentru obținerea banilor necesari restaurării acestui lăcaș.

NASA, drogurile și... păianjenii!?!

Să nu vă imaginați că specialiștii Agenției Spațiale nord-americane au numai preocupări legate de astronomie și de Cosmos. Nici vorbă! Multe dintre cercetările lor vizează și fenomene mai... pămîntene! Astfel, o echipă a realizat recent cîteva experimente asupra păianjenilor! Desigur tot în scop științific. Oamenii de știință americani au administrat micilor arahnide droguri, pentru a studia efectele acestora asupra activității insectelor. Rezultatul a fost că, cu cît doza de drog era mai mare și drogul mai puternic, cu atît calitatea pînzei era mai scăzută. După cîte se poate observa și în imaginea alăturată, păianjenii drogați își pierd cu totul îndemînarea, țesînd o pînză mai fragilă și total diferită de cea obișnuită. Savanții vor să observe ravagiile pe care drogurile le provoacă asupra ființelor vii și mai ales asupra activității lor cerebrale. De aceea au și fost aleși drept cobai păianjenii, pentru că, în opinia cercetătorilor NASA, activitatea lor reflectă cel mai bine, dintre cea a tuturor animalelor de laborator, efectul concret al toxicității drogurilor. Mulți oameni de știință s-au arătat ostili acestor experimente, acuzînd organizația americană că urmărește cu totul alte scopuri decît cele științifice și lansînd un avertisment serios: „Oameni, vi se pregătește ceva!". Oare, chiar așa să fie?...

GABRIEL TUDOR

În Aula Academiei

HĂRȚILE „INTELIGENTE" ale României

PAUL IOAN

Recent, s-a desfășurat în Aula Academiei Române conferința „Hărțile Digitale ale României", susținută de doamna Daniela FLOREA, master în management la Cambridge, director general al societății GEO STRATEGIES din Sibiu. Cu acest prilej, am dorit să aflăm detalii despre acest (pentru noi) relativ nou domeniu de activitate.

Rep.: Ce sînt hărțile digitale și care sînt avantajele lor față de hărțile clasice?

Daniela Florea: Hărțile digitale (HD) reprezintă cel mai modern procedeu de cartografiere multitematică computerizată. Sînt hărți realizate pe un tip special de calculator, cu ajutorul unor stații grafice complexe. O HD cuprinde, pentru un teritoriu dat, mai multe straturi tematice de date corespunzînd unor domenii bine definite, în funcție de necesitățile utilizatorului. Acest tip de procesare oglindește conceptul modern de „GIS" (Geografic Information System), care cuprinde numeroase sisteme computerizate de prelucrare a datelor cu referințe geografice. Chiar și din această succintă prezentare se pot deduce avantajele HD față de hărțile clasice, pe hîrtie: acces în timp real la informații, actualizare extrem de rapidă și eficientă.

- Cînd a debutat în țara noastră această activitate și ce factori concură la buna ei desfășurare?

- În anul 1993 a fost fondată la Sibiu societatea GEO STRATEGIES, cu sprijinul specialiștilor de la Cambridge. Factorii esențiali ai realizării HD sînt echipamentul tehnologic adecvat, sursele de informare (de la hărți pe hîrtie pînă la imagini satelitare) și un personal foarte competent.

- Cine sînt beneficiarii hărților digitale?

- Practic, HD se adresează tuturor factorilor de decizie, publici sau privați, care sînt interesați în a obține, pentru propria lor strategie, informații în care este inclusă și componenta geografică.

- V-aș ruga să ne descrieți o hartă digitală.

- Alegînd un județ oarecare al României, pe monitor ne apare mai întîi harta admnistrativă digitalizată. Apoi, apelîndu-se baza de date, peste acea zonă pot apărea succesiv, în funcție de interesul utilizatorului, informații despre: situația demografică, relief, climă, fertilitatea solurilor, starea de sănătate și repartiția spitalelor, statistici din varii domenii economice, rețeaua căilor rutiere și feroviare etc., etc. Acestea sînt „straturile" (de care aminteam mai sus) tematice ale acestor hărți inteligente, cu care se lucrează într-un regim dinamic optim.

- Ați elaborat și hărți digitale care ilustrează situații mai deosebite?

- Teme mai aparte sînt reprezentate pe așa-numitele hărți ale riscului și ale managementului dezastrelor. Acest tip de HD localizează statistic catastrofele naturale de pe teritoriul României (seisme, inundații, secetă, alunecări de teren). Totodată, ele informează utilizatorul despre posibilitățile de ajutorare a victimelor (rețele de spitale și specificul lor, rețeaua de acces cea mai rapidă pentru transportul răniților etc). De asemenea, elaborăm și scenarii concrete pentru astfel de cazuri - cu sprijinul Comandamentelor apărării civile. Prima simulare de dezastru am realizat-o acum doi ani și a avut tema: ruperea barajului de la Sadu.

- Întreg teritoriul țării este acoperit cu hărți digitale?

- La scări mari (1/1.000.000 etc.), GEO STRATEGIES a elaborat HD pentru toată România, cu cele mai variate teme. La scări mai mici sînt reprezentate orașele.

- Proiecte de viitor?

- Caracterul dinamic al elaborării și actualizării HD reprezintă o permanență a activității noastre. Dorim, în viitorul apropiat, să finalizăm proiectul de cadastru agricol - pămîntul și proprietarii lui -, conform legii 18.

- Vă mulțumim!

Noi mărturii despre

„MOARTEA APARENTĂ”

ION ŢUGUI

După publicarea serialului dedicat fenomenelor descrise de suceveanul Gheorghe Pesclevei, din experienţa sa în momentul morţii clinice, am primit o altă mărturie despre acelaşi fenomen, din partea doamnei Elena Ciuruş, din Oradea. Aflîndu-mă acum în posesia unei mici arhive de evenimente de această natură, îmi fac o datorie din a le reproduce. Fără îndoială că există la ora actuală o cazuistică românească despre aşa numita moarte aparentă, există fenomene descrise de oameni care le-au trăit, fără a fi fost influenţaţi în vreun fel de celebrele cărţi ale psihanalistului american Moody.

Doamna Ciuruş îşi aminteşte: „Şi eu am fost în comă 18 ore, dar am călătorit şi pe cealaltă lume, de aceea experienţa personală îmi dă posibilitatea să dezleg unele enigme. Eu am făcut o călătorie mult mai lungă (comparativ cu a suceveanului Pesclevei), cu mult mai multe evenimente care s-au petrecut cu mine şi sînt în măsură să mă exprim despre fenomenul morţii clinice.”

Un fenomen legat de creier?

„Cred că fenomenul este legat şi de creier (spune dna Ciuruş). Dar şi de tot corpul omenesc, deoarece spiritul care conţine elementele esenţiale ale întregului corp, părăseşte corpul fizic şi, ridicîndu-se, călătoreşte. Legea este aceeaşi pentru toţi oamenii, diferenţa e că unii se întorc, iar alţii nu se mai întorc. Cei care suferă o moarte aparentă şi nu ştiu nimic de «cealaltă lume», înseamnă că de fapt nu au murit, nu au trăit evenimentul morţii clinice.

Cei care au anumite responsabilităţi, de a spune ce au văzut, e normal să revină. Părerea mea este că astfel de persoane au fost în primul rînd duse, conduse în acest scop - ca, revenind, să spună ce au trăit, ce-au văzut. Acolo, în «cealaltă lume», cum spunem noi, eu ştiu că totul este de o claritate pe care aş numi-o fantastică, te găseşti într-o formă perfect conştientă, iar frica şi de a fi murit şi de a nu te mai întoarce înapoi te face foarte lucid în tot ce percepi şi vezi. Te afli într-o stare de imponderabilitate cu o libertate totală de mişcare în spaţiu. Noi care am trăit aceste evenimente ştim că la întoarcerea din moartea aparentă avem obligaţia să spunem tot ce am văzut şi să mulţumim tot timpul pentru reîntoarcerea la viaţă.”

O confirmare fără echivoc!

„Pot mărturisi că lumea cealaltă există! Că mulţi din jurul nostru nu cred, este firesc să fie aşa. Nici eu nu am crezut pînă nu am văzut ce-am văzut. Dar ştiu că acei oameni care se întorc, sînt foarte rari; ei sînt oameni buni şi corecţi pe care Puterea Divină îi iubeşte în mod special, iar de la naştere sînt însemnaţi şi au calităţi deosebite şi comunică adesori cu altă lume, dar se feresc să mărturisească pentru că ştiu din capul locului că nu-i va crede nimeni! Şi poate că sînt făcuţi nebuni - acestea sînt motivele pentru care mulţi care trăiesc astfel de experienţe refuză să spună despre ce-au trăit.

Este bine că noi, care cunoaştem fenomenul, începem să rupem tăcerea. Mesajele sînt receptate într-adevăr de creier, dar datorită întregului spirit debarasat de trup, el poate călători, în anumite situaţii şi în anumite condiţii, în anumite perioade ale anului în care cele două lumi au «porţile» deschise.

Eu pot spune că într-adevăr există două lumi paralele. Eu ştiu unde se află acel «loc», sper să am ocazia să descriu ce-am văzut. Unii văd palate, ca-n cazul d-lui Pesclevei, dar de fapt eu ştiu că este un labirint. Acel bătrîn care apare este Sfîntul Andrei, un om blînd şi bun, cu o voce caldă, dar care nu poate fi văzut, ci doar auzit. Deoarece suceveanul se afla într-o sală de primire de dinaintea labirintului, Sfîntul Andrei era chiar în labirint, nevăzut.

Călătorii programate!

Doamna Ciuruş crede că aceste călătorii sînt programate - din experienţa sa, reiese această programare. În situaţia cînd se trece de labirint - ne spune dumneaei -, întoarcerea nu mai este posibilă!

O altă observaţie interesantă a doamnei Ciuruş, este că persoanele care trăiesc astfel de experienţe posedă un biocîmp puternic, sînt „încărcate” cu o bioenergie intensă la plecarea din labirint - fără această bioenergie spiritul nu ar avea puterea de a reveni în corp. Nu numai în lumea materială, dar şi în lumea spirituală sînt legi fizice fără de care acest proces complex trăit în cazul morţii clinice nu ar putea funcţiona. Cum în lumea noastră, materială, nu se pot întîmpla lucruri fără o explicaţie prin legi fizice, tot aşa şi acolo funcţionează legi fizice, alte legi, firesc, care coordonează viaţa imaterială după legile respective, necunoscute nouă.

Deducem că, pentru a reveni dintr-o moarte clinică, la viaţă, este nevoie de o încărcătură bioenergetică puternică, cu mult mai mare decît în mod obişnuit. De aceeaşi încărcătură bioenergetică depinde în bună parte capacitatea de a comunica în continuare cu lumea din care ai revenit...

P.S.: *Sper ca d-na Ciuruş să ne expedieze întregul material al experienţei trăite, pentru a-l face cunoscut.*

Psihochirurgia PRO şi CONTRA

UN DOSAR al vindecărilor miraculoase

MIHAELA DOROBANŢU

Din cele mai vechi timpuri şi pînă astăzi istoria este plină de şarlatani care au profitat de bunăcredinţa şi, de ce nu, de disperarea unor suferinzi, unii dintre ei de boli incurabile şi le-au promis cele mai miraculoase şi senzaţionale vindecări. Mulţi nu au fost salvaţi. Alţii s-au vindecat de la sine. Oricum, legenda „vracilor” atotştiutori a rezistat probei timpului şi... „concurenţei” cu practica ştiinţifică. Şi totuşi există vindecători cinstiţi, care par să se bucure de un număr substanţial de reuşite. O mare parte dintre ei nu cer bani pentru ceea ce fac şi, direct sau indirect, transmit omenirii un mesaj de-a dreptul tulburător: vindecarea se află, de fapt, în... bolnavul însuşi! Să trecem în revistă cîteva dintre cele mai importante categorii de vindecări, să le spunem, nesperate:

Vindecări religioase Această categorie de vindecări are la bază convingerea în intervenţia salvatoare a divinităţii - indiferent că este vorba despre un Dumnezeu unic sau de zeii panteonului diferitelor popoare. Vindecările de la Lourdes, bine catalogate şi îndelung cercetate, constituie un exemplu.

Vindecări magice Se bazează pe ideea existenţei unei anume legături între fiinţe şi lucruri (obiecte), legătură care influenţează diferitele părţi ale unui organism. Pe bază de unguente, talismane, poţiuni magice, transferuri de maladii (să ne aducem aminte de exorcisme!), etc., se identifică legătura potrivită şi se „procedează” la vindecarea celui bolnav.

Tratamente magnetice Avînd în celebrul Mesmer un precursor bine cunoscut, acestea se bazează pe o serie de manipulări fizice la care recurge vindecătorul în scopul de a capta şi întări fluxul vital al pacientului.

Tratamente psihice Avîndu-i ca pionieri pe Dr. Dubois şi pe Emile Coué, ele recurg esenţial la sugestie şi constau în coborîrea pragului de conştiinţă al bolnavului şi la condiţionarea acestuia. În fine,

Tratamente psihanalitice Se bazează pe o interpretare simbolică a bolii şi urmăresc regăsirea propriului liber arbitru de către pacient. Ele sînt utilizate în medicina psihosomatică.

Unde se situează aici psihochirurgii despre care am relatat în serialul nostru? Am putea spune că ei se află la un fel de intersecţie a numeroase dintre aceste domenii. Ceea ce trebuie de asemenea subliniat este abundenţa acestui gen de practici într-o ţară ca Brazilia, unde spiritismul este foarte puternic, constituind efectiv o religie naţională nedeclarată. Aproximativ 80% din populaţie crede în existenţa spiritelor şi, uneori, chiar şi reţete eliberate şi semnate de medici nu sînt onorate de farmacii decît după ce sînt „verificate” în şedinţe de spiritism. Apoi, cum a reieşit şi din relatările despre diverşii vindecători, aceştia nu „operează” niciodată singuri, direct, ci doar „posedaţi” de spiritele unor faimoşi chirurgi dispăruţi. Notabilităţi, personalităţi ale vieţii culturale şi publice, preşedinţi chiar, au fost vindecaţi în acest fel de boli mai mult sau mai puţin grave, mai mult sau mai puţin incurabile.

Ar mai rămîne totuşi o întrebare: de ce a trebuit să se aştepte ca acei mari medici care „însufleţesc” acum vindecătorii să dispară pentru ca să-şi poată da întreaga măsură a puterii lor? Simplă fraudă, sau o legătură pe care nu o sesizăm încă, sau nu o înţelegem, cu o lume dincolo de hotarele noastre şi de unde aceştia se „hrănesc” cu cunoştinţe, practici şi puteri pe care, în felul lor, le aduc înapoi lumii care odată a fost şi a lor?

Cercul contactaţilor se lărgeşte

DAN. D. FARCAŞ

Contactatul George Adamski a reuşit să şocheze cu afirmaţiile sale nu doar autorităţile ştiinţifice ci şi pe acei cercetători oarecum marginalizaţi, care încercau să dezlege în mod onest misterele fenomenului OZN. Totuşi afirmaţiile lui Adamski, mort în anul 1965, au revenit cu insistenţă în lucrări ulterioare care nu doreau cîtuşi de puţin să-l omagieze sau să-l reabiliteze. Astfel, pe lîngă centurile de radiaţii ale Pămîntului, Adamski vorbeşte de extratreştri care trăiesc, deghizaţi, pe Pămînt, despre faptul că Pămîntul e un soi de creşă pentru civilizaţia noastră care face primii paşi ai evoluţiei sale, despre oameni răpiţi de OZN-uri şi duşi să trăiască pe alte planete, ca şi despre multe alte elemente care vor reveni mai tîrziu, eventual sub hipnoză, în rapoartele unor martori.

Bineînţeles că afirmaţia lui Adamski după care el ar fi călătorit în *Venus* a fost ridiculizată, mai ales după ce sondele spaţiale au descoperit că la suprafaţa acestei planete condiţiile sînt cu totul improprii vieţii: o temperatură de 460 grade Celsius, vînturi de 350 kilometri pe oră, fugărind nori de acid sulfuric groşi de 50 kilometri etc. Dar, admiţînd că legătura prin telepatie cu misteriosul vizitator ar fi avut cu adevărat loc, ne putem întreba - transmisia telepatică a numelor proprii se face oare fără greş? Nu putea fi cumva şi o confuzie între „Venus” şi o altă planetă din Univers, sau poate chiar de o călătorie reală dar într-o *bază spaţială* de pe Venus, sau într-o lume virtuală (de tipul *realităţii virtuale* experimentată şi pe calculatoarele noastre)? Sau interlocutorul misterios nu putea oare să dea o informaţie voit greşită pentru a-şi disimula vizita îndărătul unei perdele de confuzie? Ipoteza aceasta este cu atît mai demnă de atenţie cu cît situaţii similare se întîlnesc, în rapoartele unor persoane care afirmă că au fost răpite de extratereştri, mult mai des decît s-ar crede la prima vedere.

După un timp, mai mulţi asociaţi sau prieteni ai lui Adamski se vor declara şi ei *contactaţi*, între aceştia au fost autori de cărţi ca John McCoy, George Hunt Williamson, Ray şi Rex Stanford sau întemeietori de secte ca faimosul părinte al bisericii scientologice L. Ron Hubbard.

Truman Bethurum, lucrător la asfaltarea şoselelor, avea 56 de ani în 1954 cînd, la îndemnul lui Adamski, a publicat o carte intitulată *Aboard a Flying Saucer*, în care vorbeşte despre întîlniri cu extratereştri pe care le-ar fi trăit. Totul a început, scria, în zona deşertului Mojave; Bethurum, trezindu-se brusc într-o noapte se vede înconjurat de opt sau zece omuleţi care-l invită, într-o engleză fluentă, să urce într-o farfurie zburătoare, unde face cunoştinţă cu şefa expediţiei, o femeie splendidă numită *Aura Rhanes*, pe care o va reîntîlni de repetate ori, şi în condiţii foarte pămînteşti. Ea îi spune că sînt veniţi din planeta *Clarion*, o lume ideală unde nu există boli, medici, politicieni sau impozite, pentru a nu mai vorbi de arme nucleare. Această lume este ascunsă vederii pămîntenilor fiind pe aceeaşi orbită cu Terra dar în partea dindărătul Soarelui. Pe lîngă problemele legate de pericolul atomic, căpitanul Rhanes se arată îngrijorată de deteriorarea valorilor familiei pe planeta noastră.

Un alt faimos contactat, *Daniel Fry*, era specialist de vîrf în dezvoltarea noilor tipuri de rachete americane şi prieten cu *Ronald Reagan*, viitorul preşedinte al SUA. Un vizitator numit *Alan* i-a transmis lui Fry că Pămîntul se îndreaptă către un holocaust nuclear, apoi îl invită să efectueze o călătorie cu farfuria zburătoare, îndemnîndu-l să scrie într-o carte tot ce va vedea şi va auzi cu această ocazie. Extratereştri îi spun, între altele, că nu vor să ia legătura oficial cu pămîntenii deoarece un astfel de contact ar avea efecte dezastruoase asupra echilibrului sufletesc al oamenilor.

(Va urma)

OZN-uri de pe celălalt tărîm

Spectator la graniţa realităţii

OBSESIA COLECTIVĂ a catastrofei

PAUL IOAN

Speculaţie sau autentică precogniţie colectivă? Cercetătorii de la Centrul regal de Psihologie din Londra înclină spre varianta veridicităţii cazului Sunderfan, o localitate din Ţara Galilor situată în apropierea unui bazin carbonifer.

La sfîrşitul anului şcolar 1974-1975, elevilor claselor a VII-a din Sunderfan li s-a cerut să scrie o compunere cu tema „Cum vă veţi petrece vacanţa mare?”. Nu era probă de virtuozitate, ci mai degrabă o sondare a năzuinţelor copiilor. Dar abia după catastrofa naturală care s-a produs două luni mai tîrziu, la finele lui august 1975, profesorii au simţit nevoia să reevalueze o parte din gîndurile liber exprimate ale ciracilor lor. Din 168 de opţiuni nu mai puţin de 25 menţionau explicit dorinţa de a părăsi zona respectivă definitiv, fie din cauza climei capricioase, fie pentru că părinţii nu aveau un loc stabil de muncă, fie pentru că, atenţie!, „nu se simţeau în siguranţă”... La 28 august se produce dezastrul. În urma unor ploi diluviene, se declanşează o bruscă alunecare de pămînt în miezul zilei şi îşi pierd viaţa aproape o sută cincizeci de persoane, în majoritate copii. Multe dintre victime staţionau la barieră la calea ferată, în maşini şi autobuze. Poate că tragedia n-ar fi atras atenţia profesorilor, dacă ziarul londonez „Evening Standard” - specializat de cîţiva ani în recoltarea de premoniţii anonime - n-ar fi dat publicităţii o listă de apeluri telefonice conţinînd un avertisment privind iminenţa unei drame colective în zona Sunderfan. Coroborînd „declaraţiile” scrise ale elevilor cu mesaje anonime, psihologii Centrului Regal de Psihologie au ajuns la concluzia că a fost vorba de o precogniţie colectivă autentică, sau o percepţie extrasenzorială a unui cîmp malefic destul de bine localizat în spaţiu şi chiar în timp. Pe de altă parte, poate fi o întîmplare sau nu, dar nici unul din copiii de 13-14 ani care şi-au exprimat dorinţa de a părăsi definitiv acea localitate nu a căzut victimă dezastrului. Interesant este faptul că pentru această previziune, nici unul dintre ei n-a avut nevoie de starea de transă, ci doar de provocarea reprezentată de tema compunerii respective. Fără îndoială, cazul Sunderfan consolidează acest capitol al parapsihologiei, atît de erodat de ghicitorii de duzină.

VIITOROLOGIE

Sîntem speriaţi de

ŞOCUL VIITORULUI?

MIHAELA DOROBANŢU

● Întrebări la care am vrea să ştim răspunsul ● Ştiinţă sau industrie? ● Sîntem pregătiţi pentru viitor? ● Un trust al cybercreierelor... ● ...şi un telejurnal al ştirilor de mîine ● Vizionari şi prezicători ● Cît costă viitorul?

Western Union, raport intern, 1876: „Acest 'telefon' are prea multe neajunsuri pentru a-l lua serios în consideraţie ca mijloc de comunicare. Un dispozitiv total lipsit de valoare pentru noi"; *Lord Kelvin, Preşedinte, Royal Society, 1985:* „Maşinile de zbor mai grele decît aerul sînt imposibile"; *Charles H. Duell, Oficiul de Patente al SUA, 1899:* „Tot ce era de inventat a fost inventat"; *Mareşal Ferdinand Foch, Profesor de strategie, Şcoala Superioară de Război:* „Aeronavele sînt jucării interesante, dar fără valoare militară"; *David Sarnoff's Assoc., anii 1920, răspuns privind insistenţele de a investi în radiofonie:* „Cutia muzicală fără fir nu are nici o valoare comercială. Cine ar plăti pentru un mesaj trimis fără adresă?"; *Harry M. Warner, Warner Bross, 1927:* „Cine dracu' vrea să-i audă pe actori vorbind?"; *Thomas Waston, Preşedinte, IBM, 1943:* „Cred că există o piaţă pentru, poate, cinci calculatoare"; *Ken Olsen, Preşedinte şi fondator al Digital Equipment Corp., 1977:* „Nu există nici o motivaţie pentru ca cineva să aibă un calculator la el acasă".

...După cum se vede din această sumară selecţie a revistei „Time", prezicerea cu precizie a viitorului nu este un lucru chiar atît de uşor de făcut! Doar că astăzi, experienţa mai veche sau mai recentă a altora, ne-a făcut - poate - mai precauţi. Ca să nu mai vorbim că pe lista întrebărilor apar alte şi alte subiecte: Care vor fi peste un an slujbele cele mai bine plătite? Care produse electronice se vor vinde cel mai bine peste zece ani? Cum va schimba Internet-ul comerţul mondial în secolul 21? Unde va avea loc următoarea catastrofă ecologică şi ce vom putea face pentru a o evita? Oricine ar dori să primească un răspuns. Nevoia de a şti, de a încerca să întrevedem măcar ce se va întîmpla peste un secol, sau un an, sau chiar o lună, a făcut însă mai mult: a determinat apariţia unei noi profesii:

Viitorologia:

Cassandra sau Nostradamus, Herbert Wells, Jules Verne sau George Orwell au fost, în fond, şi ei viitorologi, chiar dacă acest termen nu exista încă, iar predicţiile lor au purtat haină de preoteasă, de protest criptic sau de scriitor Sci-Fi. Prin cei asemenea lor, societatea omenească a realizat cît de multă nevoie are să ştie „ce o aşteaptă", să afle că proiecţiile posibilelor evenimente viitoare pe ecranul prezentului se fac pe baze ştiinţifice cît mai solide. Viitorologia modernă se naşte de fapt cam odată cu bomba atomică - adică acel eveniment care a făcut pentru prima oară omul să se gîndească şi că s-ar putea ...să nu aibă de fapt nici un viitor! Herman Kahn este cel care, în 1962, foloseşte primul principii ştiinţifice pentru a descrie, cu foarte multă acurateţe, posibilele efecte ale unui război termonuclear. Cartea sa se numeşte „Gîndind la ceea ce nu poate fi gîndit". Apoi - viitorologia se transformă brusc într-o adevărată industrie, sofisticată şi profitabilă. Nume celebre din economie, mass media şi chiar din cultura pop se impun în box-office-ul celor mai bine plătiţi specialişti. Dar, cum subliniază prestigioasa revistă „Time", ne aflăm - încă şi astăzi - în umbra celor doi oameni care se identifică cu însuşi domeniul care le datorează faima şi succesul internaţional:

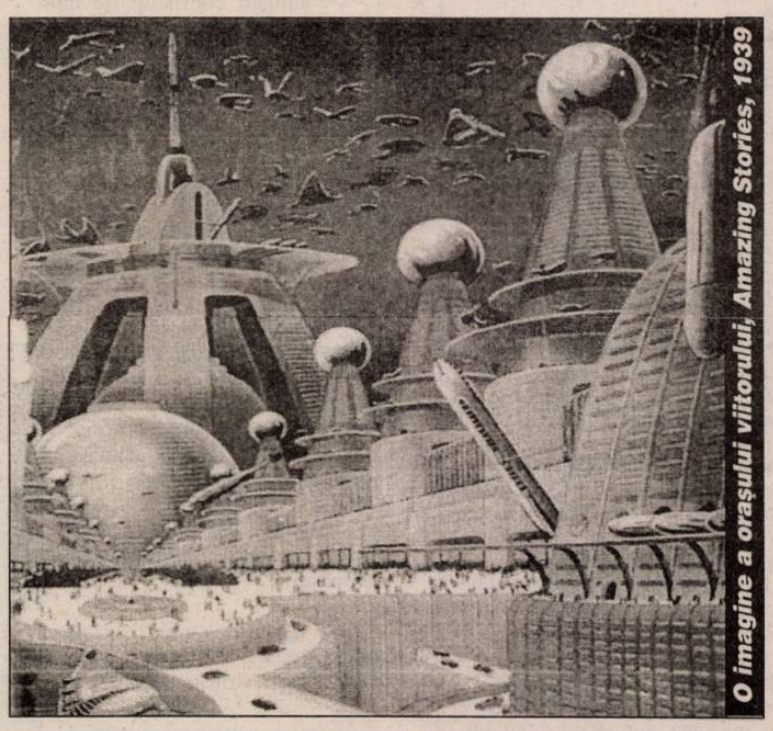

O imagine a oraşului viitorului, Amazing Stories, 1939

Familia Toffler

Heidi şi Alvin Toffler sînt cei care, prin cartea lor „Şocul viitorului" (1970) au transformat peste noapte o ştiinţă care de-abia se năştea într-un best seller mondial. Au urmat celelalte mari titluri, „Al treilea val" (1984) şi „Puterea în mişcare - Power shift" (1990). Apoi, în 1995, prin asocierea cu „trustul cybercreierelor" al lui Newt Gingrich, purtător de cuvînt al Camerei în SUA, sînt propulsaţi din nou pe prima pagină a ziarelor, în timp ce Creative Artists Agency din Hollywood îi pregătesc pentru pasul următor: era digitală. Vehiculul folosit - FutureNet, un conglomerat multimedia, pregătit să facă totul, de la simpla (astăzi) adresă pe World Wide Web, la telegazeta de week end şi la ambiţiosul NNN - Next News Now, programul săptămînal de 30 minute care să prezinte *nu* ce a fost astăzi, sau ieri, ci ceea ce va fi mîine.

Pe frecvenţa viitorului

„Există un canal (TV,nn) pentru istorie, dar nu există unul pentru viitor", spune Toffler, care îşi propune să umple acest gol. Pentru că preocuparea pentru viitor devine din ce în ce mai pregnantă. Pentru că adevăratul şoc al viitorului, cum spune tot el, se datorează faptului că schimbarea are loc mai rapid decît se poate omul adapta la ea. Marea problemă este enorma pondere a viitorului în preocupările prezentului. Iată de ce se simte din ce în ce mai mult nevoia unei predicţii ştiinţifice solide. A privi în viitor este astăzi un credo atît de bine implantat în ierarhia executivă a unor mari companii, încît un manager modern care nu gîndeşte ca un viitorolog cel puţin o parte din zi... se poate spune că nu îşi face datoria! Şi, pe urmă...

Viitorul se plăteşte bine!

Cel puţin aşa spune Joe Coates, proprietar de firmă şi care acum zece ani cu greu găsea clienţi interesaţi pentru ce avea să se întîmple în următorii cinci ani. Astăzi are 50 de clienţi, toţi interesaţi de predicţii pe zece ani şi chiar mai mult „Dacă cineva vorbeşte despre ceea ce crede că se va întîmpla în 2010 - este ca o adevărată magie. Toţi devin interesaţi şi imediat apar cele două întrebări-cheie: cum de ştii că ai dreptate şi care sînt consecinţele dacă nu ai".

De fapt există două mari categorii de viitorologi: „vizionarii", ca super starul mass media Nicholas Negroponte, de la M.I.T., care construiesc o viziune asupra viitorului şi apoi încearcă să o transforme în realitate, şi „prezicătorii", ca Paul Saffo de la Institutul pentru Viitor (o instituţie nonprofit) care îşi ajută clienţii să-şi lărgească percepţia asupra posibilităţilor viitoare. Se poate cîştiga bine în această nouă meserie - companii importante (şi celebre!) plătesc pînă la 7500 de dolari pe oră pentru strategii elaborate de viitorologi. Care, uneori, folosesc şi tehnica „înspăimîntării" clientului, convingîndu-l apoi că deţin acea cunoaştere secretă care să-l poată salva.

Oricum ar fi, este timpul ca, la o generaţie după ce soţii Toffler semnau actul de naştere al viitorologiei moderne, ei şi urmaşii lor să-şi pună în aplicaţie tot ceea ce pînă acum doar au predicat. Care vor fi rezultatele? Greu de spus. Poate că încă mai trebuie să-l aşteptăm pe viitorologul care să dea răspunsul corect (şi) la această întrebare...

Anatomia secundei

Lăsarea la vatră

ALEXANDRU MIRONOV

S-a întîmplat să mă aflu, pentru cîteva zile, la San Diego, într-o perioadă de mare fierbere (tăcută) pentru societatea americană: urmare a încheierii celui de-al treilea război mondial (cel „rece"), militarii erau lăsaţi la vatră, cu miile, cu zecile şi sutele de mii. Pragmatici cum îi ştiu, americanii, fie ei şi militari, au organizat o acţiune eficientă, încercînd să cucerească societatea civililor cu desantul militar astfel aruncat peste California, dar nu numai.

Cum au făcut? Au coborît din ceruri (astronauţi, aviatori, instructorii de maşinării de război aeriene) sau au ieşit din ape (marinarii - amatori de nave de război) sau au „mărşăluit" infanteriştii NATO - cantonaţi vreme de decenii, prin Germania - spre solul sfînt al patriei americane (über alles, în ochii lor, cum nu vă închipuiţi...), aducînd cu ei, în afaceri, în familiile lor, în societate mare parte din cunoaşterea tehnică, din descoperirile, din invenţiile şi inovaţiile pe care le-au realizat, în lungii ani ai războiului rece, ani teribili de productivi pentru ingineria americană.

Aşa au apărut nişte proiecte nou nouţe, civile cît cuprinde, luate direct de pe planşetele proiectanţilor militari. Cel mai important este cel coborît din „războiul stelelor" (vă amintiţi? sperietoarea cu care actorul Ronald Reagan l-a înfrînt pe luminatul Mihail Gorbaciov acum parcă... o mie de ani, pe vremea cînd pe Pămînt încă existau comunismul şi două blocuri antagonice...) şi anume instalarea, pînă la 2002, a unei reţele de 840 de sateliţi de telecomunicaţii! Cu o finanţare de 10 miliarde de dolari pentru demararea proiectului, cu toate planurile puse la punct, cu zeci de societăţi transnaţionale gata să „ponteze" în serviciul acţiunii, reţeaua globală este ca şi instalată, prin ea vom avea la îndemînă, în 2002, deci mîine: telefonie celulară în absolut orice loc de pe Terra, de la bantustanele Africii de Est la moţii din Munţii Apuseni; cîteva sute de posturi TV în fiecare cămin planetar, aduse pe acelaşi aparat, care îndeplineşte şi funcţia de telefon; practic orice post de radio-TV de pe Pămînt (care se abonează la această companie stelară de telecomunicaţii); nu în ultimul rînd INTERNET-ul, reţeaua reţelelor informatice, de care va fi branşat fiecare dintre noi, dacă ne vom achiziţiona aparatul numit, poate, *teleradioPCfon* şi vom plăti abonamentul la reţea.

Valorosul Moş Teacă nu s-a oprit aici, scutele nenumărate îi scapă, din raniţă - oalele Zepter (tehnică spaţială, ştiaţi?) sau mănuşile calorice sau tehnologia G.P.S. de urmărire a navelor maritime - mii şi mii de alte tehnologii ies acum la suprafaţa cîmpului social, îmbogăţesc zi de zi cunoaşterea umană.

Acelaşi lucru, probabil, se întîmplă în Rusia, fără ca noi, să o ştim şi cine ştie în ce alte provincii ale Republicii Terra.

Realitatea este că, coborît în civilie, Moş Teacă îşi insinuează în civilizaţia modernă înaltele sale cunoştinţe inginereşti şi sociale. Folosit ca jandarm, diplomat, cosmonaut, aeronaut sau constructor, tînărul - reconditionat - „civil" Moş Teacă poate fi elementul de stabilitate pentru lumea celor 5,7 miliarde de fraţi ai lui.

PARADOX

Între jurămîntul lui Hipocrat şi justiţie...

MARIAN GRIGORE

O zi după ce pornea spre tipar manuscrisul unui articol în care se relata opinia unor oameni de ştiinţă referitoare la virtuţile terapeutice ale transfuziilor sanguine - virtuţi ce se referă, precizăm, la persoana donatorilor, mai puţin expuşi riscului unui atac de cord, ca o răsplată imanentă pentru gestul lor generos - sosea la redacţie un fax cu un comunicat de presă al *Organizaţiei Religioase a Martorilor lui Iehova*, relativ tot la transfuzia sanguină, dar dintr-un cu totul alt unghi de vedere. *„Recent, o instanţă din Statele Unite* - se arată în comunicat - *a acordat despăgubiri în valoare de 150000 USD unei femei căreia i s-a administrat o transfuzie de sînge împotriva voinţei sale (...) Această despăgubire va fi cea mai mare sumă cîştigată vreodată de un Martor al lui Iehova pentru administrarea unei transfuzii fără consimţămîntul pacientului (...) Martorii lui Iehova nu intenţează proces pentru un cîştig personal (...) Martorii lui Iehova au stabilit dreptul de a determina felul tratamentului medical (s.n.) pe care îl vor urma. Noi intentăm proces pentru ca medicul să ştie că dacă alege să violeze drepturile pacientului, va plăti din propriul buzunar"... Acesta ar fi, în esenţă, conţinutul comunicatului de presă.

Ca revistă cultural-ştiinţifică, am fi ignorat, probabil, acest „comunicat", considerînd că între religie şi ştiinţă deosebirea (iar nu contradicţia!) este de esenţă, coabitarea lor fiind posibilă doar dînd Domnului ce e al Domnului şi Cezarului (respectiv ştiinţei) ceea ce este al Cezarului. Pentru că nu poate exista contradictorialitate decît între elementele aparţinînd aceleiaşi mulţimi. O atitudine care a permis, de altfel, şi permite unor reputaţi oameni de ştiinţă să-şi păstreze şi să-şi afirme profundele lor convingeri religioase. Am fi ignorat, spunem, „comunicatul", sau, cel mult, l-am fi plasat sub zodia „întîmplărilor adevărate", care nu o dată frapează tocmai prin ieşirea din normă, generînd situaţii paradoxale. Dacă n-am procedat astfel, a fost dintr-un motiv bine întemeiat.

Nu încercăm, în nici un fel, să discutăm credinţa aparţinătorilor la această Organizaţie religioasă (cum singură se autodefineşte). Dintr-un motiv numai de Dumnezeu ştiut, în Biblie există o serie întreagă de interdicţii (dintre care unele comportă, chiar, o pertinentă explicaţie ştiinţifică), între care şi aceea de a nu mînca sînge, întrucît *„sîngele este viaţa trupului şi este dat spre jertfă pentru curăţirea sufletului"*. Biblia nu avea cum să vorbească despre transfuziile sanguine şi, pe de altă parte, nici un medic nu va recomanda să se *mănînce* sînge (şi încă de om!) ca mijloc terapeutic. Ceea ce nu împiedică Martorii lui Iehova să interpreteze „in extenso" litera Bibliei, refuzînd transfuziile.

Există însă, în Biblie, şi porunca a şasea: *„Să nu ucizi"*. O poruncă imperioasă pentru medicii care se supun, deopotrivă, şi jurămîntului lui Hipocrat, şi legii care îi obligă să acorde prin toate mijloacele ştiinţei lor ajutorul necesar persoanelor în pericol. Şi aşa cum medicul nu are a se amesteca în cele ale preotului - deci ale credinţei - nici preotul nu are a se amesteca în cele ale medicului, deci în ale ştiinţei. Altfel, acceptarea faptului că *„Martorii lui Iehova au stabilit dreptul de a determina felul tratamentului medical pe care-l vor urma"* l-ar transforma pe medic într-un executant orb şi docil al unor „tratamente" stabilite de către diletanţi. Sau, dimpotrivă, refuzînd acest „fel de tratament" ceri contrazice toate cunoştinţele şi experienţa, respectînd totodată libera opţiune a pacientului, ar intra într-un veritabil cerc vicios, aflîndu-se în neputinţa de a acorda ajutorul imperios necesar celui ce a apelat la competenţa sa de specialist, deşi într-un mod care i-o neagă totodată. Un comportament care l-ar scoate definitiv din rîndul slujitorilor lui Hipocrat.

Aşa stînd lucrurile, este de înţeles riscul pe care şi l-a asumat medicul, salvîndu-şi pacientul. Dar, vorba aceea: pe cine nu laşi să moară, nu te lasă să trăieşti. „Vina" lui s-ar cuveni să fie judecată doar în ceruri. Paradoxul este, însă, că s-au găsit judecători care să se substituie lui Dumnezeu, încălcînd prezumţia de nevinovăţie. Căci pentru fapta sa doar la judecata de apoi va avea de dat seamă, într-un talger al balanţei aflîndu-se viaţa pe care, ca om şi ca medic, a salvat-o, iar în celălalt sîngele salutar - „viaţa trupului".

Încotro, oare, se va înclina cumpăna înfricoşatei judecăţi?

Gastronomice

Pentru a uita (dv., dar mai ales stomacul şi ficatul dv.) de festinurile grele, consumate recent, vă sugerăm, acum, la început de an, două reţete extrem de simple, cu fructe.

● Pentru ***MERE COAPTE*** sînt necesare: 10-12 mere, 50 g unt, 2-3 linguri de dulceaţă, cîţiva mieji de nucă. Se spală merele, se şterg şi se scot, cu grijă, cotorul şi căsuţa cu sîmburi. Se umple adîncitura respectivă cu puţină dulceaţă (sau, eventual stafide înmuiate în rom), nuci şi un vîrf de cuţit de unt. Se aşază merele pe o tavă şi se lasă să se coacă în cuptor timp de 20-30 de minute. Se servesc reci.

● Din 1/2 kg ***GUTUI,*** 100 g zahăr, (1 lingură de zahăr pentru ars) şi zahăr vanilat puteţi realiza rapid un desert cu iz „retro". Gutuile se curăţă de coajă şi de mijlocul cu sîmburi, se taie felii, se pun la fiert în apă cu zahăr. O lingură de zahăr se arde într-o tigăiţă şi se stinge cu zeama în care au fiert gutuile. Se toarnă zahărul ars peste gutuile aproape fierte. Se adaugă zahărul vanilat. Este gata atunci cînd a scăzut zeama atît încît să rămînă un sos gros. Se servesc calde sau reci.

Mai frumoase ca oricînd!

Mai ales acum, la început de an nou, este firesc să vă ocupaţi şi de frumuseţea şi sănătatea dv. Vă poate fi utilă firma „Avram Exim" ce vă oferă o paletă largă de produse cosmetice, testate calitativ şi avizate de Ministerul Sănătăţii. Este vorba despre:

◆ ***LOŢIUNE CAPILARĂ TONICĂ*** ce conţine extract de ardei şi mesteacăn. Componentele au capacitatea de a activa circulaţia capilară.

◆ Un produs mai special este ***CREMA ÎMPOTRIVA SCABIEI.*** Substanţa activă din cremă permite vindecarea printr-o singură utilizare.

◆ Şi tot la fel de eficace este în situaţii extreme ***CREMA-BALSAM ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI.*** (Dacă copilaşul dv. „s-a căptuşit" de la grădiniţă sau de la şcoală cu păduchi, printr-o singură utilizare a acestui balsam rezolvaţi delicata problemă).

◆ În seria produselor pentru copii se înscriu şi ***ŞAMPONUL CU COLAGEN ŞI CREMA ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER.***

◆ În seria produselor speciale este inclusă ***PASTA PENTRU CURĂŢAT MÎINILE.*** Este vorba de curăţiri grele, iar această pastă îndepărtează uşor şi complet grăsimile industriale, vaseline, „mîzga de motor" etc. Dar iată seria completă a produselor cosmetice oferite de firma ***„Avram Exim SRL":***

◆ ***Loţiunea STOP ACNEEA*** (împotriva coşurilor şi a punctelor negre) are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant şi cicatrizant, conţinînd substanţe de reglare a PH-ului ce asigură vindecarea acneei (coşurilor).

◆ ***Crema STOP ACNEEA*** (împotriva coşurilor şi a punctelor negre) pare a fi o cremă magică ce penetrează profund pielea dv. înlăturînd acneea şi punctele negre.

◆ ***MASCA FILMOGENĂ STOP ACNEEA*** (împotriva coşurilor) conţine extracte de plante care ajută la vin-

decarea acneei şi la dispariţia punctelor negre. După cîteva zile de tratament veţi vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperităţi ce vă ştirbesc personalitatea. Acum, datorită produselor STOP ACNEEA, veţi putea fi din nou admirat(ă).

◆ ***SECRETUL NOPŢII*** - Cremă împotriva cearcănelor. Are acţiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conţinînd principii active de combatere a umflăturilor, a pungilor de sub ochi şi înalbeşte porţiunea vineţie din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos şi tineresc.

◆ ***TAINA TINEREŢII*** - Cremă antirid. Conţine principii de revitalizare celulară cu rol de protecţie a obrajilor, menţine pielea suplă şi fragedă, prevenind apariţia ridurilor şi le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten şi asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

◆ **Crema *LILY*** (pentru îngrijirea unghiilor). Prin aplicarea acestei creme se combat fragilitatea şi friabilitatea (ruperea) unghiilor, precum şi desprinderea dureroasă a pielii din jurul lor. Folosind cu încredere acest produs, unghiile cresc, îşi păstrează elasticitatea şi culoarea roz, sidefie, sănătoasă, imprimînd mîinii un aspect elegant şi plăcut.

◆ ***VERRUCA PLANTARIS*** - Loţiune pentru îndepărtarea negilor. Conţine extrase din plante şi principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porţiunea cu negi -, aceştia se usucă şi dispar.

◆ ***ADELA*** - Cremă de înălbire a pielii mîinilor avînd şi acţiune hidratantă. Prin aplicarea unui strat subţire de cremă, pielea mîinilor capătă elasticitate, se întinde, iar mîna va avea aspect tineresc de un alb sidefiu.

◆ ***UNGHII FALSE*** - Dacă tot ţineţi la frumuseţea mîinilor dv., puteţi adopta şi ideea unghiilor false. În orice moment al zilei mîinile dv. vor putea fi admirate.

◆ **Crema *ANTICLAVUS*** (împotriva bătăturilor, a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi). *ANTICLAVUS* are un efect rapid de îndepărtare a crustelor şi bătăturilor, aceste zone rămînînd netede şi catifelate. Senzaţia de confort datorată acestei creme este persistentă.

◆ **Crema *CASTELLANI*** (contra transpiraţiei picioarelor). Prin aplicarea unui strat subţire din această cremă, transpiraţia şi mirosul neplăcut dispar. Formula cea mai sigură împotriva transpiraţiei şi a mirosului neplăcut al picioarelor este crema *CASTELLANI.*

◆ **Loţiunea *LELIA ANTI - PISTRUI.*** Prin aplicarea acestei soluţii, pistruii şi petele de pe întreg corpul dispar cu siguranţă. Efectul este rapid. Încercaţi şi nu veţi regreta!

◆ **Loţiunea *CREOLA*** (pentru bronzarea artificială). Prin aplicarea acestei creme obţineţi o piele frumoasă, sănătoasă, de culoare arămie, care se menţine mult timp. Folosind Crema CREOLA, pielea capătă un aspect de bronz natural, aducînd un plus de sănătate şi frumuseţe.

◆ ***STIMULENT SEXUAL*** Produs natural pe bază de plante şi produse apicole, combate impotenţa şi frigiditatea, garantează creşterea duratei de erecţie cît şi durata şi calitatea actului sexual, ambii parteneri avînd satisfacţii nebănuite.

Pentru a primi produsele descrise, trebuie să le comandaţi firmei, pe baza bonului alăturat. Şi cum stocurile sînt limitate, cu cît vă veţi decide mai repede, cu atît veţi fi sigură că dorinţa dv. va fi îndeplinită cu promptitudine. Şi încă un argument tentant: cumpărătorii fideli ai firmei, care comandă trei produse, vor avea surpriza de a descoperi în pachetul solicitat şi un „cadou-surpriză".

BON DE COMANDĂ
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL CP 73, OP 82, BUCUREŞTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:

___ buc. Cremă STOP ACNEEA la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune STOP ACNEEA la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă MASCĂ FILMOGENĂ STOP ACNEEA la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ANTICLAVUS la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă CASTELLANI la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune LELIA ANTIPISTRUI la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă LILY la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune CREOLA la preţul de 35.000 lei
___ buc. Cremă SECRETUL NOPŢII la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă TAINA TINEREŢII la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune VERRUCA PLANTARIS la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ADELA la preţul de 30.000 lei
___ STIMULENT SEXUAL la preţul de 35.000 lei
___ UNGHII FALSE la preţul de 15.000 lei
___ Loţiune capilară tonică, la preţul de 25.000 lei
___ SCABEX. Cremă împotriva scabiei, la preţul de 25.000 lei
___ PEDEX, balsam-cremă, la preţul de 25.000 lei
___ Şampon cu colagen pentru copii, la preţul de 20.000 lei
___ Cremă împotriva eritemului, la preţul de 20.000 lei
___ Pastă de curăţat mîinile, la preţul de 25.000 lei

Suma corespunzătoare + taxele poştale şi de ambalare se plătesc la primirea coletului

Nume: _____ Prenume: _____
Strada: _____ Nr. ____ Bl. ____ Sc. ____ Ap. ____
Localitate: _____ Judeţ: _____ O.P. _____ Cod: _____
Telefon: _____

Pentru părinţi

CALMUL!

Păstraţi-vă

Vîrsta între 1 an şi jumătate şi 4 ani este perioada derulării unor scene spectaculare. Pentru rezolvarea acestora aveţi nevoie de mult tact dar şi de explicaţiile şi argumentele psihopedagogilor. Senzaţia de frustrare declanşată de neîndeplinirea imediată a unei dorinţe impusă de micuţul sau micuţa dv. „prinţesă" pot fi pretextul unei furii de o intensitate invers proporţională cu dimensiunile personajului. O jucărie văzută într-o vitrină sau în braţele prietenului şi care nu poate deveni a lui, „îndrăzneala" de a-i întrerupe joaca pentru a-l trimite să se spele pe dinţi sau la culcare sînt motive de mare supărare... Oricît de mic ar fi, spun specialiştii, el doreşte să decidă singur tot ceea ce priveşte viaţa sa. Dar se simte atît de mic şi de neputincios faţă de dv.! Ce-i rămîne de făcut?

Esenţial este ca dv. să faceţi efortul să-l înţelegeţi, să-l calmaţi şi să vă faceţi respectat. Fără să bateţi din picior.

Nu accentuaţi astfel o criză, ci încercaţi mai bine să stingeţi conflictul fie ignorînd capriciile micuţului, fie izolîndu-l, trimiţîndu-l, de exemplu în camera lui. Tensiunea nervoasă trebuie să scadă. A lui, dar şi a dumneavoastră.

Amintiţi-vă, chiar şi în astfel de momente, că atitudinea dv. are întotdeauna valoare de exemplu pentru copil.

Nu cedaţi niciodată dorinţelor exprimate violent. S-ar putea ca astfel crizele să se repete des, micuţul speculînd slăbiciunea dv.

Cînd simţiţi că furia s-a mai estompat, încercaţi să-l calmaţi, luîndu-l în braţe, alintîndu-l, făcînd pace. Copilul are absolută nevoie să ştie, să simtă că furia lui nu a diminuat iubirea pe care i-o purtaţi.

Ajutaţi-l, cu tact dv. să repare şi eventualele jucării stricate sub impetriul nervilor. Dar, explicaţi-i, în acelaşi timp că a greşit.

Psihopedagogii spun că este esenţial să dezamorsaţi la timp o criză distrăgîndu-i atenţia fie oferindu-i, pe un ton afectuos, un biscuit, o cărticică de colorat, un program de desene animate la televizor.

Arătaţi că îi înţelegeţi dorinţa, înainte de a-i refuza satisfacerea acesteia.

Pentru a evita comportarea capricioasă, tiranică, pentru a nu se simţi frustrat, încetîncet trebuie să i se impună limite: el trebuie să ştie cu claritate că nu este cel ce comandă în casă. Dar, adulţii sînt cei care trebuie să demonstreze că sînt capabili să-şi controleze emoţiile şi să-şi păstreze calmul.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc I.C., din Bucureşti, în vîrstă de 68 de ani. De peste zece ani sufăr de diabet zaharat. În timp, boala a progresat dîndu-mi o stare proastă, cu oboseală accentuată, slăbiciuni şi o glicemie crescută la 2,26 mg. Constatînd că tratamentul clasic are limitele sale, am apelat şi la tratamentul bioenergetic practicat de doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. După zece şedinţe de tratament bioenergetic m-am simţit extraordinar. În plus, glicemia a scăzut foarte mult, respectiv de la 2,26 la 1,60 mg. Sînt convinsă că bioterapia poate fi un remediu pentru multe suferinţe"...

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

TALONUL NR. 2

Numele şi prenumele pacientului.....
.....
Adresa.....
Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 15 februarie 1998 ●

Programări la telefon: 6862046

COMPLICELE ucigaşului ascuns

„Ucigaşul ascuns" la care mă refer este, indiscutabil, hipertensiunea arterială, afecţiunea vasculară constînd din depăşirea constantă a valorilor tensiunii arteriale normale, afecţiune care nu este străină de faptul că mortalitatea prin boli cardiovasculare se află după cum ştim pe primul loc pe scara mortalităţii din ţările dezvoltate, pe cel de-al doilea aflîndu-se boala canceroasă, iar pe cel de-al treilea accidentele rutiere.

„Complicele" acestui ucigaş este, tot indiscutabil, sarea. Şi, într-adevăr, relaţia dintre hipertensiune şi aportul de sare este de mult timp cunoscută. Anchetele epidemiologice privind hipertensiunea arterială, afecţiune care atinge procente foarte mari, (15-25% în SUA, de exemplu şi 20% în Franţa), au demonstrat că în majoritatea ţărilor dezvoltate, consumul de sare este ridicat, consum care în SUA oscilează în jurul valorii de 10 grame, în Belgia între 4-10 g, în Olanda în jurul valorii de 8 g, iar în Japonia între 8-14 g.

După cum afirmă însă experţii Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, *un aport zilnic de 6 grame sare, este absolut suficient pentru adultul sănătos şi normoponderal.* Un aport de sare care depăşeşte acest prag reprezintă după cum afirmă experţii aceleiaşi organizaţii o agresiune atît pentru inimă, cît şi pentru artere. Astfel, nu întîmplător, un american din patru suferă de o formă de hipertensiune, boală responsabilă de jumătate din decesele înregistrate în SUA. Culmea este că mulţi dintre cei ce suferă de boala menţionată deci de hipertensiune nici nu bănuie că o au, şi aceasta pentru că nu prezintă simptome întotdeauna sesizabile, rămînînd mult timp nedetectată, situaţie ce se soldează adesea cu un accident vascular, cu un infarct handicapant sau chiar mortal.

Există un argument bazat pe obiceiurile alimentare ale populaţiei, care pledează în favoarea legăturii dintre sare şi bolile cardiovasculare. Acest argument ţine de faptul că în ţările în care consumul de sodiu şi implicit de sare este mare, frecvenţa hipertensiunii este crescută. Consumul la care ne referim reprezintă o agresiune atît pentru inimă, cît şi pentru artere, şi aceasta pentru că sodiul - componentă de bază a sării - provoacă o creştere a lichidului circulant din vasele arteriale, ceea ce duce la o presiune excesivă şi la o supraîncărcare a travaliului muşchiului cardiac.

Nu întîmplător, în triburile din Noua Guinee, din bazinul Amazonului, din regiunile muntoase ale Malaesiei şi Ugandei, unde consumul de sare este foarte redus, hipertensiunea arterială este practic necunoscută.

Există însă şi un argument experimental, care pledează pentru faptul că *sarea în exces reprezintă un complice al hipertensiunii.* Astfel, cercetări efectuate pe 26 de cimpanzei, care au fost supuşi unui regim alimentar identic, cu excepţia a zece dintre ei care au primit un supliment de sare timp de 67 de săptămîni, demonstrează că tocmai aceştia zece au prezentat valori tensionale peste cele normale, valori care au revenit însă la normal, la circa 20 de săptămîni de la suprimarea sării în exces.

ARCADIE PERCEK

DIETOTERAPIE
Alimentele - hrană şi medicament

Au fost peste patru decenii din viaţa românilor în care revistele, filmele sau literatura venite din Occident le trezeau oftaturi triste atunci cînd aflau ce mănîncă şi ce beau „capitaliştii".

În acele vremuri, cei care reuşeau să călătorească în străinătate - mai ales în Occident - povesteau cu patos despre „bunătăţile" pe care le mîncaseră, despre fructele, legumele, zarzavaturile, cărnurile şi preparatele care abundau „dincolo" şi despre care noi - cei de aici - ştiam doar din cărţi sau ne aminteam vag şi cu drag din vremurile vechi.

După ce multe dintre acestea au ajuns şi în România - din 1990 - s-a declanşat noul „război al hranei".

Poftele deschise de noile produse alimentare, tentaţia „fast-food"-urilor de tot felul, ne-au scos aproape cu totul din ritmul nostru ancestral, din tradiţiile alimentaţiei româneşti (care conţineau multe elemente valoroase), aruncîndu-ne în valurile înşelătoare ale unui ocean de tentaţii şi pericole.

Rezultatul se regăseşte în statisticile medicale. Mortalitatea a crescut simţitor, provocată, printre altele, de maladii cardiovasculare, gastrointestinale, ale sistemului nervos, afecţiuni osteo-articulare, alergii (unele inexplicabile), cancere, scăderea imunităţii etc.

Deşi stresul este o componentă principală între cauzele care determină această predispoziţie sporită a românilor la afecţiuni organice şi/sau nervoase, ca, de altfel, şi pauperizarea, alimentaţia reprezintă un factor foarte important.

Despre modul în care ne alimentăm pentru a ne menţine sănătoşi ori pentru a ne recăpăta sănătatea vom trata în cele ce urmează.

Va trebui să învăţăm noi principii de abordare a alimentaţiei; să descoperim sau să redescoperim valorile terapeutice ale alimentelor. Va trebui, totodată, să lăsăm deoparte exagerările şi să ne deschidem mintea către tot ceea ce este valoros din cele ce provin din Orient, în speţă China, şi să nu confundăm adoptarea unor principii sănătoase pentru toată lumea cu renunţarea la tradiţiile naţionale şi, cu atît mai puţin, cu trecerea la o altă religie.

Taoismul - filosofia care stă la baza principiilor de alimentaţie şi dietoterapie - nu este o religie, cum greşit cred unii. Deci nu se poate vorbi nici despre un îndemn la deznaţionalizare, la convertire religioasă şi nici la bilingvism în bucătăria românească.

Nu putem să ignorăm faptul că în China, din iniţiativa unui împărat inteligent şi cultivat care a înţeles că un imperiu şi o naţiune pot fi puternice doar dacă oamenii care le compun şi le apără sînt sănătoşi, s-a trecut încă de acum peste 5000 de ani la o educaţie medicală populară, bazată pe filozofia care avea să fundamenteze Taoismul de mai tîrziu. Aşa se face că majoritatea chinezilor cunoaşte şi respectă principiile înrădăcinate de milenii în tradiţia şi cultura lor, ducîndu-le, cu sfinţenie, peste tot în lume, acolo unde şi-au găsit noi patrii.

Nu putem ignora nici faptul că, în toată istoria sa, China a avut o populaţie extrem de numeroasă, cu un nivel de mortalitate redus (raportat la totalul populaţiei), în condiţiile în care chinezii au fost întotdeauna recunoscuţi ca oameni muncitori şi perseverenţi, răbdători şi migăloşi. După cum nu putem trece cu vederea nici faptul că, deşi sînt inventatorii furculiţei, chinezii continuă să mănînce cu beţişoarele, marea lor majoritate nefiind afectată de obezitate sau de boli de nutriţie. Nu trebuie, însă, nici să credem că toate calităţile acestea li se potrivesc doar lor, că toate metodele de a menţine corpul sănătos sau de recuperare a sănătăţii folosite în China sînt adecvate doar chinezilor, prin moştenire genetică.

Sînt multe lucruri pe care ni le putem însuşi cu uşurinţă pentru a obţine rezultate fascinante. Pentru a fi cît mai elocvent, voi expune aici o primă părere personală: alimentaţia exclusiv vegetariană sau cea cu alimente netrecute prin foc nu este o necesitate pentru omul sănătos. Aceste forme de dietă au o incontestabilă valoare terapeutică pentru bolnavii care au consumat în exces carne şi produse animale, sau ale căror afecţiuni impun eliminarea acestor alimente. Vom vedea împreună că preparate culinare care conţin (şi) carne pot deveni adevărate medicamente, naturale şi savuroase în acelaşi timp. Afirmaţiile unor specialişti, precum că la originea sa, omul ar fi fost exclusiv vegetarian, sînt discutabile şi greu de acceptat. Dacă acesta ar fi fost cazul, nu am fi putut nicicum să digerăm carnea. Nici măcar argumentul unei clime austere, care l-ar fi determinat pe omul primitiv - în lipsă de vegetale - să vîneze celebrii mamuţi pentru a se hrăni nu este de necontestat; dacă omul nu se putea alimenta cu vegetale, atunci cu ce ar fi supravieţuit bieţii mamuţi, care mîncau şi ei tot... „verdeţuri"? Să remarcăm, apoi, că nu s-au semnalat situaţii în care vaci sau oi înfometate să se fi apucat să vîneze alte animale; inofensivele ierbivore au preferat să moară de fiecare dată în aceste împrejurări. Probabil că acelaşi lucru s-ar fi întîmplat şi cu omul primitiv care s-ar fi hotărît să-şi schimbe „meniu"-ul.

ADRIAN FLOREA

(Va urma)

Terapie naturală

Îngrijirea tenului

„Frumuseţea este o scrisoare de recomandare pe care natura o dă favoriţilor ei". VOLTAIRE

- Compresele cu *decoct de nalbă* împrospătează şi hidratează *tenul ofilit.* Pentru tenurile înroşite şi iritate, un remediu practic şi eficace îl constituie *ceaiul de muşeţel,* preparat prin infuzarea a 50 g de floare la 500 ml apă.

- În cazul în care *iritaţia tenului* este însoţită de mîncărimi se spală cu *decoct de mărar,* răcit şi strecurat (o mînă de frunze la un litru de apă); *infuzia de frunze de coada şoricelului* sub formă de comprese calmează *tenurile înroşite şi iritate.*

- *Tenurile palide* se înviorează cu infuzie de *flori de arnică* - 4g%, sub formă de comprese.

- Unele *fructe,* bine coapte (căpşuni, fragi, caise, piersici) pot fi folosite în îngrijirea *tenului gras,* mai ales pentru ameliorarea unui ten cu tendinţă de *acnee.* De reţinut că, înainte de folosire, fructele trebuie bine spălate, curăţate de coajă şi seminţe. Persoanele cu ten foarte gras pot folosi masca de gutuie (care este puternic astringent), astfel: gutuia bine curăţată de coajă, se dă prin răzătoare şi se amestecă cu puţină pudră de talc. Pasta rezultată se aplică pe faţă, în prealabil degresată şi curăţată; după 20 de minute se scoate cu apă călduţă.

- *Decoctul de rădăcină de brusture,* singur sau asociat cu rădăcină de *urzică* şi frunze de *mesteacăn,* sub formă de comprese, se aplică pe *tenurile seboreice* (grase) şi în acnee; *tenurile grase* mai beneficiază şi de utilizarea *ceaiului de frunză de nuc.*

De reţinut: perseverenţa şi răbdarea - doamnelor şi domnişoarelor - vor fi răsplătite cu rezultate miraculoase, veţi fi frumoase şi dornice de viaţă!

DUMITRU RĂDUCANU
- Farmacist primar -

PRODUSELE stupului

Dacă vorbim de produsele oferite de albină, ne gîndim de obicei numai la miere, ceară şi eventual polen, dar trebuie să ştim că mai sînt alte 5 produse ale stupului după cum urmează: propolisul, păstura, lăptişorul de matcă, veninul de albine şi apilarnilul.

Din cele 8 produse ale stupului, mierea este produsul cel mai cunoscut şi este totodată oferit într-o varietate mare, funcţie de compoziţia nectarului.

Mierea poate fi consumată ca atare, extrasă din fagure, sub formă fluidă, vîscoasă sau cristalizată, conţinînd 330 cal/100g. Este bine ca mierea să fie consumată sub formele ei de prezentare naturală arătate mai sus, avînd astfel certitudinea că nu a fost supusă unui tratament termic şi inhibitor al fenomenului natural de cristalizare, ştiind că astfel de tratamente diminuează valoarea terapeutică a mierii. Efectele terapeutice ale mierii sînt determinate în principal de plantele care au oferit nectarul cules de albine, precum şi de adausurile pe care le aduce albina prin prelucrarea nectarului în miere, cu ajutorul glandelor secretoare de fermenţi.

Există miere de origine florală (din nectarul florilor) şi miere extrafloralã (miere de mană, din secreţiile insectelor producătoare de mană, mierea de conifere, din secreţiile vegetale ale coniferelor). Sortimentele de miere cele mai uzuale la noi, oferă următoarele efecte benefice organismului:

Mierea de salcîm, calmant al tusei, avînd aciditate mai redusă este mai bine tolerată de persoanele cu afecţiuni datorită heperaciditătii. În combinaţie cu propolis şi ulei de măsline este indicată în tratamentul adjuvant al afecţiunilor gastrice.

Mierea de tei, sedativ nervos, combate tusea, bronşita şi insomnia, este antiseptică.

Mierea de mentă (din zona de baltă, are efect tonic, antispastic, la dischinezii biliare şi gastrointestinale, uşurează digestia, este carminativă.

Mierea de conifere este antiseptică, antiinflamatorie pentru căile respiratorii şi urinare (acţiune diuretică).

Mierea de mană din pădurile de foioase are acţiune laxativă şi uşor calmantă ale inflamaţiilor intestinale.

Ing. NOSIEVICI ROMULUS

Un nou robot pe Marte

Un robot capabil să parcurgă 100 de kilometri în timp de un an va fi depus pe Marte la începutul secolului XXI, a anunţat la 6 noiembrie agenţia spaţială americană. Acesta va fi puţin mai voluminos decît robotul „Soujourner", care a funcţionat timp de 3 luni, în vara acestui an, pe Planeta Roşie; el va fi transportat la destinaţie de către una dintre cele două sonde ale misiunii „Mars Surveyor 2001" ce vor fi lansate în anul 2001.

Carl Pilcher, directorul programului NASA de explorare a sistemului solar, a subliniat că viitoarea misiune va constitui „un mare pas înainte în cunoaşterea planetei şi în încercarea de a aduce pe Pămînt eşantioane de sol marţian". Sonda care va rămîne pe o orbită marţiană va fi lansată în martie 2001, iar cea care va coborî pe planetă, la o lună după aceea. Robotul va fi echipat cu un complex de instrumente numit „Athena", ce îi vor permite să analizeze rocile şi solul, precum şi cu un utilaj care va săpa solul, prelevînd mostre. Acestea pot fi aduse pe Terra de către o altă misiune marţiană, care va fi întreprinsă în anul 2005. Printre celelalte instrumente ale misiunii „Mars Surveyor 2001" figurează camere de luat vederi şi un spectrometru cu raze Gama pentru observarea mediului şi atmosferei planetei.

„Mars Surveyor 2001" va fi precedat de „Mars Surveyor '98 Orbiter" şi „Mars Surveyor '98 Lander", două alte sonde ce vor fi lansate la sfîrşitul lui 1998 şi începutul lui 1999. Cea din urmă va avea sarcina de a descoperi urme de apă, vechi sau recente, pe Planeta Roşie. Responsabilii NASA anunţaseră la 5 noiembrie 1997 că nu mai e nici o şansă de a se relua legătura cu sonda „Mars Pathfinder", care se află de la 4 iulie în valea Ares de pe Marte. O altă sondă, „Mars Global Surveyor", se află încă pe orbită marţiană. (ARPRESS)

Forarea gheţurilor Antarctidei

Primul grup de cercetători din diverse ţări, inclusiv din Mongolia şi Papua-Noua Guinee, a sosit în staţiunea antarctică neozeelandeză Skott. Împreună cu cercetătorii ştiinţifici şi cu alţi specialişti, ei vor participa la realizarea proiectului de forare a unui puţ lîngă ţărmul Antarctidei. Instalaţia de forare, cîntărind 20 de tone, va fi amplasată la aproximativ 16 km de linia ţărmului, pe o fişie de gheaţă densă, de lîngă capul Roberts. Scopul autorilor proiectului, elaborat vreme de 10 ani de către institute ştiinţifice neozeelandeze, constă în a se obţine două coloane de rocă din fundul oceanului, fiecare de 400 m lungime. Adîncimea apei în acel loc este de 200 m. Cercetătorii presupun că fundul stîncos al oceanului s-a format în acele locuri, în urmă cu 300 milioane de ani, iar cunoaşterea structurii lui ar permite descifrarea a numeroase secrete ale vieţii planetei noastre. Înfăptuirea proiectului a fost posibilă datorită eforturilor comune a 6 state - Noua Zeelandă, S.U.A., Germania, Italia, Marea Britanie şi Australia.

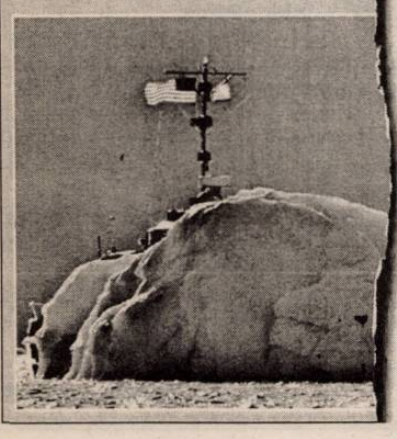

ZOOLOGIE

Privind în OCHII INSECTELOR

Un exemplu interesant de percepţie senzorială este oferit de nimfa de ţînţar (corethra) care conform majorităţii nimfelor de insecte ajunse la metamorfoză completă, are o viaţă activă aquatică pînă la ultima sa „năpîrlire". Ochii foarte bine dezvoltaţi îi permit să se deplaseze şi să supravegheze mediul înconjurător. Trecerea la starea de adult printr-o „năpîrlire" instantanee propulsează în universul aerian, unde se va adapta perfect, graţie multor percepţii senzoriale.

Marea diversitate a invenţiilor naturii se poate detecta şi la organismele luminiscente, în ochii „în faţete" ale insectelor şi în complexitatea procesului vederii la mamiferele superioare.

V-aţi uitat vreodată în ochii unui vierme de pămînt? Puteţi să-l examinaţi cu lupa de la cap la coadă fără a găsi o urmă de ochi. Şi totuşi, acest animal care se teme de lumină, ştie s-o distingă foarte bine de întuneric. Un examen atent cu microscopul descoperă celule izolate împrăştiate pe tegument. Fiecare se comportă ca o veritabilă „placă sensibilă". Aceste organe vizuale fac parte din categoria celor mai rudimentare din cîte se cunosc. Ele sînt compuse din celule fotoreceptoare, fără de care nu poate fi conceput nici un organ de vedere.

Pare curios, de exemplu, că libelulele care foarte uşor îşi prind din zbor victimele, nu disting deloc insectele care se află peste tot, aparent mai la îndemînă - pe frunzele de arbori. Ochii lor mari însă, care pot vedea de la mare distanţă o insectă în zbor sînt încapabili să discearnă formele imobile. Pentru libelule aceste „lucruri" care nu se mişcă, „nu există".

De o parte şi de alta a capului unei albine sau muşte se găsesc mii de ochi microscopici. Fiecare oferă nu o imagine completă a obiectului privit ci doar un punct al acestui obiect.

Ansamblul punctelor astfel captate formează un adevărat „mozaic", care redă imaginea, mai puţin clară decît la vertebrate.

Musca însă, este o „maşină" aeriană mult mai complexă... Pentru a zbura, ea trebuie să-şi moduleze în permanenţă frecvenţa şi amplitudinea bătăilor aripilor, dar, de asemenea, şi orientarea acestora. Pentru a comanda celor 18 perechi de muşchi cu care sînt echipate aripile, creierul trebuie la rîndul lui să primească informaţii extrem de precise asupra lumii care-l înconjoară. În acest moment, se ştie că la nivelul celui de al treilea ganglion optic, există un grup de 45 neuroni specializaţi în detectarea mişcării. Fiecare se ocupă cu „citirea" unei anumite deplasări, orizontale sau verticale.

...Conectate unor faţete diferite ale ochilor panoramici, aceste duzini de neuroni devin un adevărat „motor de condus", care le permite în permanenţă redresarea zborului, evitarea obstacolelor şi păstrarea sensului înaintării.

Dacă omul poate distinge două obiecte separate de un centimetru la o distanţă de 20 m, păsările rămîn mult mai dotate în acest domeniu. De exemplu, distanţa la care şoimul mic vede o libelulă este de două ori mai mare decît distanţa de la care poate un om să vadă. S-a calculat că acuitatea vizuală a acestui şoim are un unghi mai mic de 21 secunde - adică poate vedea două obiecte cu condiţia ca ele să susţină un unghi de mai puţin de 21 secunde.

Dar, este de domeniul fanteziei şi anecdoticului să se creadă că într-adevăr taurul se enervează la vederea culorii roşii. Nu distinge nici un fel de culoare! Mişcările toreadorului şi ale capei sale sînt cele care-l „provoacă" pe taur. Deci este total inutil să vă ascundeţi părţi de îmbrăcăminte, eşarfe de culoare roşie, atunci cînd treceţi sau traversaţi o poiană unde pasc vaci, boi sau bivoli. Trebuie doar să mergeţi cît mai liniştit posibil.

Nimfe de ţînţar (corethra)

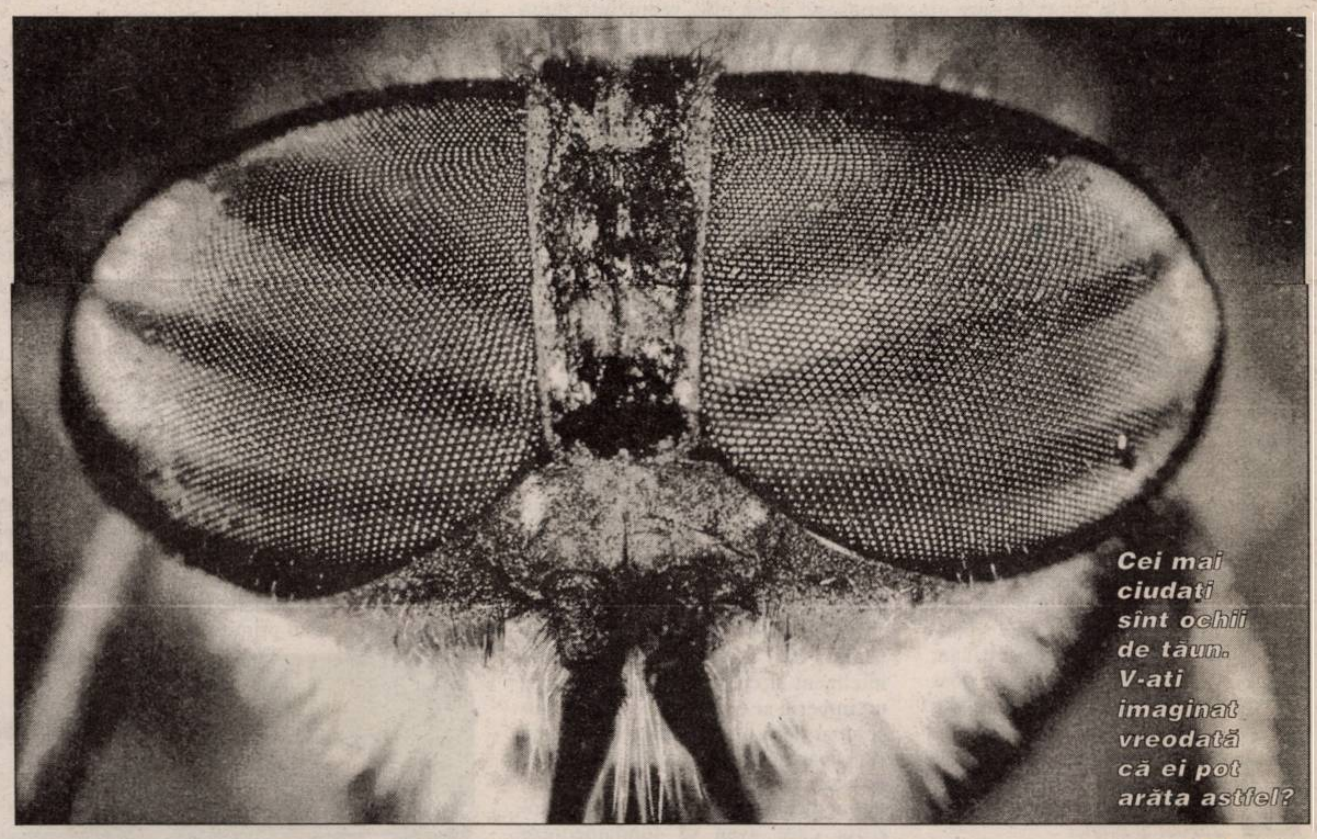

Cei mai ciudaţi sînt ochii de tăun. V-aţi imaginat vreodată că ei pot arăta astfel?

Înainte şi după CATASTROFĂ

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

Astronauţii NASA s-au implicat în proiectarea cabinelor APOLLO, aşa cum făcuseră şi în cazul programelor MERCURY şi GEMINI; sînt semnificative cîteva din declaraţiile membrilor primului echipaj APOLLO, format din Grissom, White şi Chaffee, la timpul respectiv considerat cel mai sudat şi competent echipaj astronautic:

Roger Chaffee, mezinul echipajului, afirmase referitor la nivelul tehnologic al cabinei APOLLO: „...apreciez că am primit o navă spaţială excelentă. Am locuit şi chiar am dormit în aceasta; o cunosc bine. Să ştiţi că ne cunoaştem nava cosmică tot aşa cum ne ştim propriile locuinţe. Desigur, au fost cîteva probleme privind dezvoltarea. În primul rînd să ne gîndim la aceasta."

Ed White, cu referire la nominalizarea echipajului: „...cred că trebuie înţeles sentimentul pe care-l are un pilot, şi anume un pilot de încercare, că primul zbor reprezintă totdeauna o mare realizare pentru el, o realizare care implică mîndria de a efectua chiar el acest prim zbor..."

Virgil Grissom, referindu-se la eventualitatea unui accident: „Cred că aceasta trebuie să ne iasă din gînd. Desigur, totdeauna există posibilitatea de a se produce o defecţiune catastrofală; aceasta se poate întîmpla în oricare zbor, începînd cu primul şi pînă la ultimul... Deci, trebuie să faci tot ce e necesar spre a fi atent la o asemenea eventualitate şi să dispui de un echipaj bine antrenat cu care să efectuezi zborul". Totuşi Grissom a ţinut să adauge: „...dacă vom muri, dorim ca naţiunea să accepte aceasta. Ne aflăm într-o activitate riscantă şi sperăm că orice s-ar întîmpla cu noi, aceasta nu va întîrzia programul. Cucerirea spaţiului implică riscul vieţii...".

Realismul opiniilor astronauţilor nu mai implică comentarii... Imediat după catastrofă, NASA a organizat o comisie de anchetă, condusă de dr. Floyd L. Thompson, directorul Centrului de cercetări LANGLAY, din care au făcut parte mari specialişti în domeniul aerospaţial, printre care astronautul Frank Borman, constructorul cabinei MECURY, M. Faget etc.

Rezultatele a zece săptămîni de activitate a acestei comisii s-au concretizat într-un raport de 3000 file, care a impus, în concluzie, NASA să ia următoarele măsuri principale: reanalizarea tuturor sistemelor cabinei APOLLO; eliminarea folosirii materialelor combustibile în cabină; perfecţionarea procedurilor de salvare a astronauţilor; prevederea unei ieşiri de avarie din cabină; înlocuirea oxigenului cu aer în atmosfera cabinei.

Remember

În timpul audierilor făcute de subcomitetele de profil ale Senatului şi Camerei SUA s-a aflat că la 19 decembrie 1965 generalul S. Phillips, director de program la NASA, făcuse o scrisoare către firma North American, reproşînd multe defecţiuni directorului acesteia, J.L. Atwood. De-abia după catastrofă s-au făcut schimbări „la vîrf": la NASA Joseph Shea a fost înlocuit, ca manager al Programului, cu George M. Low, iar la North American, primul contractant pentru cabina APOLLO, W.B. Bergen i-a luat locul lui H.A. Storms...

La Cape Canaveral, dinamicul Rocco A. Petrone a primit un colaborator de marcă: Bastian „Buzz" Hello, de la North American!

(Va urma)

Răspundem cititorilor

STRESUL automobiliştilor

IRINA STOICA

Cititorul nostru Vasile Cizmaru din Iaşi ne întreabă dacă este adevărat că automobilul poate declanşa instincte primare.

Astăzi este suficient ca o altă maşină să depăşească o alta nepermis pe o autostradă, pentru ca şoferul depăşit să se dezlănţuie într-o avalanşă de ofense împotriva unei întregi generaţii de automobilişti. Chiar oprirea într-un parking al unui supermagazin, un adevărat loc de surprinzătoare interferenţe sociale în acest sfîrşit de secol XX, declanşează un adevărat război şi aceasta este principala problemă pe care şi-o pun antropologii.

După Barry Ruback de la Universitatea din Pennsylvania un parking este un teritoriu de tip trei: noi nu-l posedăm decît un timp limitat, după care devine inutil. Teritoriile de tipul unu sînt cele în care ne desfăşurăm cea mai mare parte a vieţii, cum ar fi locuinţa sau biroul. Teritoriile de tipul al doilea sînt cele pe care le ocupăm temporar, cum ar fi o masă la restaurant pe care n-o revendică nimeni, atîta timp cît o ocupăm noi.

Cu ce viteză îşi părăseşte „proprietatea" temporară cel care şi-a lăsat maşina în parcare în timpul cumpărăturilor? Apărarea acestui teritoriu este contra-productivă, deci inutilă. „Prădătorul" nu trebuie, în principiu, decît să părăsească locul „vînătorii" sale şi să dispară cu prada. Totuşi, dacă socotim în medie 32 de secunde pentru părăsirea unui loc, trebuie să mai socotim încă 7 secunde pînă cînd un alt vehicul se instalează aici. De unde şi „amabilităţile" care se schimbă între cei doi conducători auto.

O parte dintre acestea se datorează stresului, anxietăţii generale sau unor instincte ancestrale care ne fac să vedem în orice obiect străin o violare a spaţiului nostru strîmt de existenţă. Aici intervine reacţia de apărare. Ea este declanşată şi de semnalul sonor, agresiv, al celui care îşi aşteaptă locul pe care noi l-am ocupat poate cu 12 secunde mai mult decît ar fi trebuit. Această imixtiune ne limitează libertatea şi provoacă reacţii negative.

Civilizaţia nu a suprimat reacţiile primitive. Ea a reuşit numai să le transforme. Deci nu putem recomanda automobiliştilor altceva decît să-şi frece mîinile şi să numere cel puţin timp de 12 secunde înainte de a claxona.

Pentru a face o cărticică din textul de mai jos trebuie să urmăriţi acest drum: 1) Decupaţi chenarul de pe pag. 9 cu atenţie. 2) Cu textul de pe pag. 9 spre dv., pliaţi dreptunghiul în jumătate, jumătatea stîngă **peste** jumătatea dreaptă. 3) În continuare, pliaţi jumătatea de sus **peste** jumătatea de jos. 4) Apoi, jumătatea din dreapta **sub** jumătatea din stînga. 5) Apoi, pliaţi jumătatea de sus **peste** jumătatea de jos. În acest moment aveţi în mînă cărticica promisă. În funcţie de fantezia dv. îi puteţi face o copertă, pentru ca în continuare să-i găsiţi un loc în bibliotecă. **Succes!**

CAZURI şi... NECAZURI

Sexualitatea şi viaţa omului

dr. DANIELA POPESCU

- Stimată Doamnă Dr. Daniela Popescu, prima scrisoare ne soseşte de la P.I. din Jud. Arad, în vîrstă de 29 de ani, care are o serie de probleme specific masculine. Întrebarea sa principală se referă la influenţa masturbării asupra potenţei la bărbaţi peste 20 de ani, la posibilităţile terapeutice în acest caz şi la recurgerea la diferite medicamente. Avînd în vedere că probleme de acest gen apar în multe scrisori primite la redacţie, ce sfaturi le puteţi da celor care ni se adresează?

- În principiu va trebui să consultaţi medicul androlog. După un examen general, în care acesta examinează starea penisului şi a testiculelor, va verifica tensiunea arterială şi conţinutul de zahăr din sînge (glicemia). Dacă mergeţi la medic cu această problemă e bine să fiţi pregătit să discutaţi despre probleme intime cum ar fi: dacă aveţi erecţii matinale la trezirea din somn, dacă aveţi răspuns la fanteziile despre sex, dacă aveţi libidou şi orgasm. Este bine să ştiţi că la bărbaţi, producţia de testosteron (hormonul sexual masculin) poate scădea. Acest lucru apare relativ mai frecvent la bărbaţii care înaintează în vîrstă din cauza modificărilor aterosclerotice. Pe lîngă scăderea testosteronului sanguin, modificările aterosclerotice pot afecta şi ele erecţia, deoarece acest fenomen este produs de creşterea fluxului de sînge la nivelul ţesuturilor spongioase ale penisului. De asemenea, potenţa nu revine peste noapte. Dacă nivelul de testosteron este relativ scăzut, puteţi beneficia de terapie de substituţie hormonală. În prezent există terapii eficiente şi cu riscuri mici, care nu trebuie injectate: Undestor capsule gelatinoase care conţin testosteron natural. Majoritatea bărbaţilor care urmează această terapie timp de 4-6 săptămîni cu 2 capsule/zi constată o îmbunătăţire şi o stimulare a dorinţei sexuale. Desigur că există o proporţie mică de bărbaţi la care problema este alta şi nu beneficiază cu rezultate la fel de bune de această terapie. În acest caz veţi fi trimis la un medic specialist, pentru teste mai aprofundate. Nu s-a stabilit încă o corelaţie între masturbare şi dinamica sexuală. Adică, în nici un caz nu trebuie să legaţi fenomenele. Există o anumită vîrstă la care bărbaţii, mai ales cei tineri, din anumite motive recurg la această practică. Cel mai important lucru, consider eu că este acela de a nu vă culpabiliza. Veţi vedea că, tratînd fenomenul ca normal pentru o anumită circumstanţă, veţi putea depăşi această „criză". *Produsul de mai sus se găseşte disponibil în farmacia bucureşteană Leda - lîngă Gara Basarab.* Despre disponibilitatea acestuia în Arad nu cunosc dar ar fi bine să întrebaţi o farmacie dacă nu se poate comanda la distribuitor.

- Mulţumim Dnei Doctor pentru răspunsuri. Aşteptăm şi alte scrisori de la cititori.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

Scrisori primite

Vă mulţumim pentru aprecieri, stimate Domnule GHEORGHE PITARCA (Orăştie)! Din nefericire, pîrdalnicul spaţiu de care dispunem în acest moment nu ne permite să publicăm materiale de genul celui trimis nouă. Sperăm ca, în viitor, să reuşim şi soluţionarea acestei probleme!

Stimate Domnule NECULAI I. JITIANU (Viişoara, Neamţ), vă mulţumim pentru multitudinea opiniilor şi observaţiilor pe care ni le-aţi transmis! Majoritatea lor este permanent în atenţia noastră şi, după cum ne-aţi scris, desigur, mai avem încă multe de făcut... Bunăoară, ne-am propus să acordăm un loc mai însemnat oamenilor şi realizărilor în ştiinţă, artă culturală, care-şi au obîrşia pe meleagurile noastre. Cît priveşte eroarea semnalată, aveţi dreptate. Din nefericire, fondul nostru documentar în acest domeniu este destul de... anemic, întrucît sîntem abia la începutul constituirii unui astfel de fond documentar în imagini şi date. De aceea, ţinem să vă mulţumim atît Dumneavoastră, cît şi Părintelui Stareţ Ciprian pentru generosul dar pe care ni l-aţi făcut! Ne dorim să fiţi şi pe viitor alături de noi, cu sugestii, păreri şi... critici! Multă sănătate!

Împărtăşim întrutotul preocupările Dvs., stimate Domnule GHEORGHE SCARLAT (Comarna, Iaşi), referitoare la păstrarea şi cultivarea celor mai de preţ bunuri ale unui popor - limba şi istoria sa! Mai mult, considerăm că bine ar fi dacă unii tineri de azi - şi nu numai! - ar gîndi tot atît de limpede şi frumos despre ţară, neam şi tradiţii. Pe scurt, istoria ortografiei latine a limbii române este deosebit de complexă, întrucît curentul etimologic s-a confruntat cu cel fonetic. Discuţiile scrierii cu â sau cu î datează de multă vreme, practic during din chiar secolul trecut. Şi înainte de al doilea război au fost filologi (lingvişti) care au susţinut scrierea cu î! Complicatele reguli ale scrierii cu â şi î în acelaşi timp reprezintă, într-un anume sens, o soluţie aflată la jumătatea drumului, între scrierea fonetică şi cea etimologică. Mai adăugăm doar că, într-o astfel de problemă, nu factorul politic sau cel emoţional trebuie să se pronunţe, ci numai autoritatea ştiinţifică a filologilor! Cu toate acestea, probabil că vom trece şi noi la „noua" ortografie, din dorinţa de a nu deruta tinerele generaţii care învaţă potrivit acestor norme.

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

Un Sultan, dintre aceia ce
domnesc peste vreo limbă;
Ce, cu-a turmelor păsune, a ei
patrie ş' o schimbă,
Astfel Asia, Europa, Africa cu-a
ei pustiuri
Şi corăbiile negre legănându-se
pe răuri,
Valurile verzi de grâie
legănându-se pe lanuri
Marile ţărmuitoare şi cetăţi
lângă limanuri,
Toate se întind nainte-i.
Ca pe-un uraş covor
Vede ţara lângă ţară; şi popor
lângă popor
Ca prin neguri alburie se
strevăd şi se prefac
În întinsa 'mpărăţie sub o umbră
de copac.

3

La Paris, în lupanare de cinisme
şi de lene,
Cu femeile-i pierdute şi 'n
orgiile-i obscene,
Acolo v'aţi pus averea,
tinereţele la stos;
Ce a scos din voi Apusul, când
nimic nu e de scos?
Ne-aţi venit apoi, drept minte
o sticluţă de pomadă,
Cu monoclu'n ochi, drept armă
beţişor de promenadă,
Vestejiţi fără de vreme, dar
cu creeri de copil,
Drept ştiinţă având în minte
vre-un vals de Bal-Mabil,

27

Cum nu vii tu, Ţepeş-Doamne,
ca punând mâna pe ei,
Să-i împarţi în două cete:
În smintiţi şi în mişei,
Şi în două temniţi large cu
de-a sila să-i aduni,
Să dai foc la puşcărie şi la casa
de nebuni!

30

În cât fonfii şi flecarii, gâgăuţii
şi guşatii,
Bălbâiţi cu gura strâmbă, sunt
stăpânii astei naţii!
Voi sunteţi urmaşii Romei?
Nişte răi şi nişte fameni!
I-e ruşine omenirii să vă zică
voua oameni!
Şi această ciumă'n lume şi
aceste creaturi
Nici ruşine n'au să iee în
smintitele lor guri
Gloria neamului nostru spre-a
o face de ocară,
Îndrăsnesc ca să rostească pân'
şi numele tău, ţară!

26

În cât fonfii şi flecarii, gâgăuţii
şi guşatii,
Bălbâiţi cu gura strâmbă, sunt
stăpânii astei naţii!
Voi sunteţi urmaşii Romei?
Nişte răi şi nişte fameni!
I-e ruşine omenirii să vă zică
voua oameni!
Şi această ciumă'n lume şi
aceste creaturi
Nici ruşine n'au să iee în
smintitele lor guri
Gloria neamului nostru spre-a
o face de ocară,
Îndrăsnesc ca să rostească pân'
şi numele tău, ţară!

26

Răspândindu-se în roiuri, întind
corturile mari
Însă 'n zarea depărtată sună
codrul de stejari.
Iată vine-un sol de pace c'o
năframă 'n vârf de băţ,
Baiazid, privind la dânsul, îl
întreabă cu dispreţ:
"Ce vrei tu?" "Noi? Bună pace!
Şi de n' o fi cu bănat,
Domnul nostru-ar vrea să vază
pe măritul împărat.
La un semn deschisă-i calea, şi
s'apropie de cort
Un bătrân atât de simplu
după vorbă, după port,

7

Un Sultan, dintre aceia ce
domnesc peste vreo limbă;
Ce, cu-a turmelor păsune, a ei
patrie ş' o schimbă,
Astfel Asia, Europa, Africa cu-a
ei pustiuri
Şi corăbiile negre legănându-se
pe răuri,
Valurile verzi de grâie
legănându-se pe lanuri
Marile ţărmuitoare şi cetăţi
lângă limanuri,
Toate se întind nainte-i.
Ca pe-un uraş covor
Vede ţara lângă ţară; şi popor
lângă popor
Ca prin neguri alburie se
strevăd şi se prefac
În întinsa 'mpărăţie sub o umbră
de copac.

3

Această mini carte de poezie reproduce, pentru iubitorii de literatură, pentru cititorii revistei „Magazin", textul „Satirei III" aşa cum a apărut ea în volumul intitulat „POESII" tipărit de Editura Librăriei SOCECU - Bucureşti, în anul 1884, sub îngrijirea lui Titu Maiorescu. În decembrie 1883, Titu Maiorescu spunea că farmacul poeziilor lui Eminescu dau o nouă viaţă limbii române. Astăzi, după 114 ani, acest farmec încă trăieşte şi continuă să îmbărbăteze limba română.

2

31

Ca potop ce prăpădeşte, ca o
mare turburată.
Peste-un cias păgânătatea e
ca pleava vânturată.
Acea grindin 'oţelită înspre
Dunăre o mână,
Ear în urma lor se 'ntinde falnic
armia română...
De-aşa vremi se i'vrednicirâ
cronicarii şi rapsozii...
Veacul nostru ni-l umplură
saltimbancii şi Irozii.
În isvoadele bătrâne pe eroi mai
pot să caut.
Au cu lira visătoare ori
cu sunete de flaut

19

Panglicari în ale târii care joacă
ca pe funii,
Măşti cu toate de renume din
comedia minciunii?
Au de patrie, virtute nu vorbeşte
liberalul
De ai crede că viaţa-i e curată
ca cristalul?
Nici visezi că înainte-ţi stă un
stâlp de cafenele,
Ce îşi râde de-aste vorbe
îngânându-le pe ele
Vezi colo pe uricinuea fără
suflet, fără cuget,
Cu privirea 'mpăroşată şi la
fălci umflat şi buget,

22

Ori din codri răscolite ori
stârmite de pustiuri,
Oameni, vrednici ca să şază în
zidirea sfintei Golii

23

Ştiri de ieri, de azi, de mâine
Ce-i mâna pe ei în luptă, ce-au
voit acel Apus?
Lauri voiau să smulgă de pe
fruntea ta de fier,
A credinţii biruinţă câta orice
cavaler.
Eu? Îmi apăr săracia şi nevoile
şi neamul!
Şi de-aceea tot ce mişcă 'n ţara
asta, râul, ranul,

14

Te faleşti că înainte-ţi
răsturnat-ai val-vârtej
Oştile leite 'n zale de 'mpăraţi şi
de viteji?
Tu te lauzi ca Apusul înainte
ţi s' a pus?...
Ce-i mâna pe ei în luptă, ce-au
voit acel Apus?
Lauri voiau să smulgă de pe
fruntea ta de fier,
A credinţii biruinţă câta orice
cavaler.
Eu? Îmi apăr săracia şi nevoile
şi neamul!
Şi de-aceea tot ce mişcă 'n ţara
asta, râul, ranul,

14

Negru, cocoşat şi lacom,
un isvor de şiretlicuri,
La tovarăşii săi spune
veninoasele-i nimicuri.
Toţi pe buze au virtute, ear în ei
moneda calpă,
Quintesetă de miserii de la
creştet până 'n talpă!
Şi deasupra tuturora, oastea
să şi-o recunoască,
Îşi aruncă pocitura bulbucaţii
ochi de broască...
Dintr'aceştia ţara noastră îşi
alege astăzi solii!
Oameni, vrednici ca să şază în
zidirea sfintei Golii

23

Sguduind din pace-adâncă ale
lumii începuturi,
Înnegrind tot orizontul cu-a lor
zeci de mii de scuturi;
Se mişcau îngroziţoare ca
păduri de lănci şi săbii,
Tremura înspăimântată marea
de-ale lor corăbii!
La Nicopole văzut-ai câte
tabere s'au strâns,
Ca să steie înainte-mi ca şi zidul
nefrânvins.
Când văzui a lor mulţime câtă
frunză, câtă earbă,
Cu o urâ ne'mpăcată mi-am
şoptit atunci în barbă,

18

Ştiri de ieri, de azi, de mâine
Ce-i mâna pe ei în luptă, ce-au
voit acel Apus?
Lauri voiau să smulgă de pe
fruntea ta de fier,
A credinţii biruinţă câta orice
cavaler.
Eu? Îmi apăr săracia şi nevoile
şi neamul!
Şi de-aceea tot ce mişcă 'n ţara
asta, râul, ranul,

14

Te faleşti că înainte-ţi
răsturnat-ai val-vârtej
Oştile leite 'n zale de 'mpăraţi şi
de viteji?
Tu te lauzi ca Apusul înainte
ţi s' a pus?...
Ce-i mâna pe ei în luptă, ce-au
voit acel Apus?
Lauri voiau să smulgă de pe
fruntea ta de fier,
A credinţii biruinţă câta orice
cavaler.
Eu? Îmi apăr săracia şi nevoile
şi neamul!
Şi de-aceea tot ce mişcă 'n ţara
asta, râul, ranul,

14

Ca din dragostea-i lumească un
împeriu se va naşte,
Ai căruia ani şi margini numai
cerul le cunoaşte...
Astfel ţară după ţară drum de
glorie-i deschid
Până 'n Dunăre ajunge
furtunosul Baiazid.
La un semn, un ţărm de altul
legând vas de vas se leagă,
Şi în sunet de fanfare trece
oastea lui întreagă,
Ieniceri, copii de suflet ai lui
Allah, şi Spahii
Vin de 'ntunecă pământul la
Rovine în câmpii;

9

Ca din dragostea-i lumească un
împeriu se va naşte,
Ai căruia ani şi margini numai
cerul le cunoaşte...
Astfel ţară după ţară drum de
glorie-i deschid
Până 'n Dunăre ajunge
furtunosul Baiazid.
La un semn, un ţărm de altul
legând vas de vas se leagă,
Şi în sunet de fanfare trece
oastea lui întreagă,
Ieniceri, copii de suflet ai lui
Allah, şi Spahii
Vin de 'ntunecă pământul la
Rovine în câmpii;

9

Amprente ale spiritualităţii noastre

Biserica din Tulgheş

Biserica românească din lemn, atît de răspîndită în Transilvania, aşezată de obicei pe vîrful unui deal sau în căldarea unei văi, este o dovadă nu numai a evlaviei locuitorilor de aici ci, prin dimensiunile ei, a umanului însuşi, vechea basilică devenind un loc intim de reculegere şi închinăciune. Biserica ortodoxă din lemn Sfinţii Arhangheli este aşezată la aproape 1,5 km de zona centrală a localităţii Tulgheş, pe drumul care duce spre Putna Mare.

Aşa cum ne informează Institutul de cercetare şi proiectare în domeniul urbanismului, Prodomus, de la care avem cele mai multe dintre date, biserica a fost înălţată pe locul alteia, construită în secolele XIV-XV, o dată cu aşezarea primilor locuitori în sat.

De la această biserică a rămas numai piatra de mormînt a unui preot, datînd din 1778, actuala biserică fiind înălţată între 1800-1813.

Biserica este opera meşterilor din Răpciuni, judeţul Neamţ, de unde planul ei trilobat cu două abside laterale şi absida cu cinci laturi a altarului.

Intrarea se face prin latura sudică a pronaosului, printr-un pridvor sprijinit de stîlpi de lemn, peste care se ridică o clopotniţă scundă, ambele ridicate probabil ceva mai tîrziu, se pare în 1882, fapt sugerat de lipsa bolţii de pronaos, care este tăvănit.

Influenţa moldovenească apare clar în bolta poligonală a naosului, cu fîşii curbe ce pornesc dintr-o cheie de boltă de forma unei rozete. Pereţii sînt din brad ecarisat, îmbinat la colţuri în coadă de rîndunică. Zidurile sînt aşezate pe un soclu de piatră brută, fără mortar, înălţat la circa 60 cm de sol. În interior pereţii au o căptuşeală de scînduri geluite, executate mai recent, pardoseala este de asemenea din scînduri iar acoperişul de şindrilă. Atît altarul cît şi jilţul de lemn din interior sînt modest decorate iar pe tavan există cîteva inscripţii cu litere chirilice.

Biserica a fost pictată în 1852 de meşterul Gligore din Tîrgul Pietrei, meşter care a „zugrăvit" numeroase biserici în satele montane din apropierea vechiului hotar al Moldovei. De la el au rămas aici icoane din 1887.

Biserica a suferit grele avarii, datorită atît celor două războaie mondiale ale secolului nostru cît şi intoleranţei religioase. Ea se află actualmente în stare bună datorită reparaţiilor din 1882, 1924, 1945, 1975-1977. Alături de acest sfînt lăcaş se află cimitirul eroilor români căzuţi în cele două războaie pentru eliberarea Transilvaniei. *(Imaginea face parte din singurul inventar complet al bisericilor ortodoxe din judeţele Harghita şi Covasna).*

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizaţiilor

HOŢII BOGĂŢIILOR REGILOR ÎNGROPAŢI

Jefuirea mormintelor suveranilor defuncţi din Valea Regilor devenise pentru tîlhari şi hoţi o afacere extrem de rentabilă. Procesul intentat cu trei mii de ani în urmă, de Paser, primarul Tebei de miazăzi, funcţionarului Paur acuzat că ar fi participat la violarea necropolei s-a dovedit întemeiat chiar prin mărturisirea făptaşilor.

Dar, calea spre înavuţirea prin jaf fusese deschisă. Deseori nopţile, poteci ştiute numai de anumite călăuze erau străbătute de răufăcători încărcaţi cu bogăţiile furate din comorile regilor îngropaţi. Se spunea chiar că „în epoca celei de-a XX-a dinastii nu mai existau oameni pioşi şi cinstiţi, care să-i venereze pe regii defuncţi". Şi totuşi, grupuri de credincioşi conduse de preoţi şi funcţionari de necorupt încercau să protejeze mormintele şi conţinutul lor, să mascheze locurile şi să dejoace intenţiile hoţilor. Poliţia interzice accesul spre necropolă şi împreună cu trupe armate s-a început strămutarea sicrielor în ascunzători păstrate secret, în grote săpate în stîncă, anume pentru a primi preţioase relicve. Din lipsa spaţiului, într-un singur mormînt au fost îngropate mai multe mumii peste care s-a aşternut, timp de trei mii de ani, pacea şi odihna. „Să ne imaginăm, scrie istoricul Carter (text reprodus de W. Ceram în cartea „Zei, morminte, cărturari"), o vale pustie, bîntuită de duhuri, (cel puţin - egiptenii erau convinşi de acest lucru), cu galerii subterane golite de comorile pe care le conţineau. Unele dintre ele a căror intrare era deschisă, slujeau de adăpost vulpilor, cucuvelelor din pustiu şi liliecilor. Cu toate acestea, în ciuda jafului şi părăsirii, ea şi-a păstrat o atracţie magică. Continua să fie *„Valea sacră a Regilor"*...

Dar, printr-o întîmplare fără precedent, o adevărată dinastie de hoţi din familia lui Abd el-Rasul, împreună cu întreaga populaţie din satul acestuia, Kurna, de meserie... jefuitori de necropole, aveau să descopere o sursă de bogăţie fabuloasă. În anul 1875 e.n. Abd el-Rasul găsi printre stîncile care separă Valea Regilor de văgăuna Deir-el-Bahari o grotă bine protejată, în interiorul căreia se afla un cavou uriaş „populat" cu nenumărate mumii, perfect conservate vreme de trei secole. Abd el-Rasul şi-a dat seama că această „mină de aur" va asigura familiei lui şi locuitorilor satului Kurna un trai îndestulător cu condiţia ca nimeni să nu sufle o vorbă. Aşa a fost vreme de şase ani cînd un tînăr american, bogat şi bun cunoscător al valorilor arheologice avea să facă cercetări şi să comunice public într-un mod ce ţine, mai curînd, de seriale poliţiste, conţinutul fantasticului mormînt colectiv.

Selecţie şi prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU
(Va urma)

„NOBILE FEMEI EGIPTENE". Fragment de frescă din mormîntul lui Veserhet (Teba, dinastia a XIX-a, aproximativ 1300 î.e.n.)

Biblioteca de artă magazin

Mihail Eminescu SATIRA III

Mihai Eminescu, aşa cum arăta el în 1883, la vîrsta de 33 de ani

Vulturii, porniţi la ceruri, pân'la ramuri nu ajung;	Prea v-aţi arătat arama, sfîşiind această ţară,	Ear în schimb cu-averea toată vr'un papuc de curtezană...	Se cutremură Sultanul... se deşteaptă... şi pe cer
Dar un vînt de biruinţă se porneşte îndelung	Prea făcuraţi neamul nostru de ruşine şi ocară,	O, te-admir, progenitură de origine Romană!	Vede luna ce pluteşte peste plaiul Eschiser,
Şi loveşte rînduri-rînduri în frunzişul sunător,	Prea v'aţi bătut joc de limbă, de străbuni şi obicei,	Şi acum priviţi cu spaimă faţa noastră sceptic rece,	Şi priveşte trist la casa Şeihului Edebali.
Strigăte de Allah! Allah! Se aud pe sus prin nor.	Ca să nu s'arate odată, ce sunteţi: nişte mişei!	Va mirati, cum de mînciuna astăzi nu vi se mai trece?	După gratii la fereastră o copilă el zări
Sgomotul creştea ca marea tulburată şi înaltă,	Da, câştigul fără muncă, eată singura pornire;	Când vedem că toţi aceia, care vorbe mari aruncă,	Ce-i zâmbeşte, mlădioasă ca o creangă de alun:
Urlete de bătălie s'alungau după olaltă;	Virtutea? E-o nerozie; geniul? o nefericire.	Numai banul îl vâneaza şi câştigul fără muncă,	E a Şeicului copilă, e frumoasa Malcatun.
Însă frunzele-ascuţite se îndoae după vânt	Dar lăsaţi măcar strămoşii ca să doarmă'n colb de cronici:	Azi, când fraza lustruită nu ne poate înşela,	Atunci el pricepe visul că-i trimis de la profet,
Şi deasupra Romei noua se înclină la pământ.	Din trecutul de mărire v'ar privi cel mult ironici.	Astăzi alţii sunt de vină, domnii mei, nu este aşa?	Că pe o clipă se'nălţase chiar în rai la Mahomet,
4	29	28	5
După vremuri multi venira, începând cu acel oaspe	Poţi să'ntâmpini patriotii ce-au venit de-atunci încolo?	Ce cu plugul şi cu spada aţi întins moşia voastră	Am jurat ca peste dânşii să trec falnic fără pas,
Ce din vechi se pomeneşte, Cu Dariu al lui Istaspe.	Înaintea acestora tu ascunde-te Apollo!	De la munte pân'la mare şi la Dunărea albastră!	Din pristolul de la Roma să dau calului ovăs!...
Mulţi durară, după vremuri, peste Dunăre vr'un pod,	O eroi! Care'n trecutul de măriri vă adumbriseti,	Au presentul nu ni-i mare? N'o să-mi dee ce-o să cer?	Şi de crunta-mi vijelie tu te aperi c'un toeag?
De-au trecut cu spaima lumii şi mulţime de norod;	Aţi ajuns acum la moda de vă scot din letopiseţi	N'o să aflu între-ai noştri vre un falnic juvaer?	Şi purtat de biruinţă, să mă'mpiedec de un moşneag?"
Împăraţi, pe care lumea nu putea să-i mai încapă	Şi, cu voi drapându-şi nula, vă citează toţi nerozii,	Au la Sybaris nu suntem lângă capiştea spoielii?	-"De-un moşneag, da, împărate!
Au venit şi'n ţara noastră de-au cerut pământ şi apă.	Mestecând veacul de aur în noroiul greu al prozei.	Nu se nasc glorii pe stradă şi la uşa cafenelii?	Căci moşneagul ce priveşti
Şi nu voi ca să mă laud, nici că voi să te 'nspăimânt:	Rămâneţi în umbra sfântă, Basarabi şi voi Muşatini,	N'avem oameni ce se luptă cu retoricele suliţi	Nu e om de rând, el este Domnul Ţării Româneşti.
Cum venirăm, se făcura toţi o apă şi'un pământ.	Descălecători de ţară, dătători de legi şi datini,	În aplausele grele a canaliei de uliţi?	Eu nu ţi-aş dori vr'odată să ajungi să ne cunoşti,
13	20	21	12
Călăreţii umplu câmpul şi roesc după un semn	În zadar striga 'mpăratul ca şi leul în turbare,	În cămeşi cu mâneci lunge şi pe capete scufie,	De-o fi una, de-o fi alta: ce e scris şi pentru noi
Şi în căi lor sălbatici bat cu scările de lemn;	Umbra morţii se întinde tot mai mare şi mai mare;	Ne fac legi şi ne pun biruri, ne vorbesc filosofie,	Bucuroşi le-om duce toate, de e pace, de-i război."
Pe copite iau în fugă faţa negrului pământ,	În zadar flamura verde o ridica înspre oaste,	Patrioţii! Virtuoşii, cătiori de aşezăminte,	-"Cum? Când lumea mi-e deschisă, a privi gândeşti ca pot
Lănci scântee lungi în soare, arcuri se întind în vânt;	Căci cuprinsă-i de peire şi în faţă şi în coaste,	Unde spumega desfrâul în mişcări şi în cuvinte,	Că întreg Aliotmanul să se 'mpiedice de-un ciot?
Şi ca nouri de aramă şi ca ropotul de grindeni,	Caci se clatină rărite şiruri lungi de bătălie,	Cu evlavie de vulpe ca în strane şed pe locuri	O, tu nici visezi, bătrâne, câţi în cale mi s-au pus!
Orizontu 'ntunecându-l, vin săgeţi de pretutindeni	Cad Arabii ca şi pălcuri risipite pe câmpie;	Şi aplaudă frenetic schime, cântece şi jocuri.	Toată floarea cea vestită a întregului Apus,
Vâjâind ca vijelia şi ca plesnetul de ploaie,	În genunchi cădeau pedeştri, colo caii se răstoarnă,	Şi apoi în Sfatul ţării se adun'să se admire,	Tot ce stă în umbra crucii, împăraţi şi regi s'adună
Urla câmpul şi de tropot şi de strigăt de bătae.	Cad săgeţile în valuri, care şuera, se toarnă,	Bulgăroi cu ceafa groasă, grecotei cu nas subţire.	Să dea piept cu uraganul, ridicat de semi-lună;
16	17	24	9
		Toate mutrele acestea sunt pretinse de Roman,	" Tu eşti Mircea?" "Da'mpărate!"
		Toată greco-bulgărimea e nepoata lui Traian!	"Ai venit să mi te'nchini,
		Spuma asta 'nveninată, astă plebe, âst gunoi	Să nu schimb a ta coroană într'o
		Să ajung'a fi stăpână şi pe ţara şi pe noi?	ramură de spini?"
		Tot ce 'n ţările vecine e smintit şi stârpitură,	-"Orice gând ai, Împărate, şi
		Tot ce-i însemnat cu pata putrejunii de natură,	oricum vei fi sosit,
		Tot ce e perfid şi lacom, tot Fanarul, toţi iloţii,	Cât suntem încă pe pace, eu ţi
		Toţi se scutură aicea şi formează patrioţii,	zic: bine-ai venit!
			Despre partea închinării însă,
			Doamne, să ne ierţi.
			Dar acu, vei vrea cu oaste şi
			război ca să ne certi,
			Ori vei vrea să faci întoarsă de
			pe-acuma a ta cale,
			Să ne dai un semn şi nouă de
			mila Mariei-Tale
8	25		

ianuarie 1868

Sfaturi pentru noul an ?

FIȚI INTELIGENȚI și FACEȚI PE PROȘTII!

Nu e nici un secret că transparența a născocit-o un „prost", afirmă săptămînalul german „P.M.". Nu e un reproș la adresa politicienilor, ci un elogiu pentru cei care, din vremuri străvechi spuneau tuturor în față adevărul gol-goluț. Un asemenea privilegiu era acordat bufonilor chiar și de cei mai temuți conducători. Ei erau, de fapt, și primii apărători ai dreptății, dar și primii care puteau fi trași în țeapă sau biciuiți.

„Prostul, raționează psihiatrul suedez Berthold Rotschill, e o personalitate care spune adevărul în pofida circumstanțelor exterioare și a normelor în general acceptate". Privilegiul de a spune adevărul gol-goluț îl aveau doar două categorii de persoane: conducătorii și cei considerați „slabi de minte". Crezînd că prin gura celor nebuni adevărul este rostit de Dumnezeu însuși, împărații îi făceau pe „proști" bufoni la palat, ei putînd astfel să influențeze deciziile suveranilor în momente cînd se puneau probleme de politică înaltă.

Pentru cei puternici, umorul și cruzimea se aflau uneori pe același plan, așa încît un cuvînt bine țintit salva adesea viața cuiva, mai degrabă decît vorbirea iscusită a unui avocat. Un vizir turc l-a chemat pe clovnul de la curte în baie și acolo l-a întrebat, arătîndu-și trupul despuiat, cît valorează. 30 de askeri (mai puțin de un phennig - n.a.), ar fi răspuns „prostul", indignîndu-l cumplit pe vizir. „Bine, dar acesta-i prețul unui prosop de baie!", a exclamat el. „Acela-i pe deasupra", a zis bufonul, fără a-și pierde cumpătul, iar mînia-sa a izbucnit în rîs, apreciind poanta.

Biblicul Solomon a poruncit ca bufonul său să fie spînzurat deoarece le-a vorbit de rău pe femeile de la curte. Acesta a cerut îngăduință să-și aleagă el copacul de care să fie atîrnat și a început să cutreiere împrejurimile în căutare. Aflînd de tertipul „prostului", monarhul l-a iertat, căci ce-i putea cere unuia „fără minte"! Nu întîmplător iresponsabilitatea proștilor și-a găsit mai tîrziu locul în dreptul roman.

Acum se știe că sub înfățișarea unor proști se ascundeau persoane inteligente și culte. Multe din ele, ca de pildă piticul de la curtea împăratului Tiberius, au ajuns să aibă o mare influență asupra stăpînilor. Odată, după un festin, piticul i-a șoptit, aparent în glumă, lui Tiberius că Peconius, care-l ofensase, continuă să se mai afle în viață. Peste cîteva zile, acesta a fost executat.

Adevărata modă a bufonilor a început în secolul al XV-lea și a durat 300 de ani. Dar primele mărturii despre rolul lor eficient sînt consemnate încă din secolul al XII-lea. În timpurile Renașterii, cei mai cutezători dintre ei se amestecau în conflictele religioase, reușind să salveze nu puțini învățați de mînia bisericii și a puterii laice.

Imagini ale bufonilor au pătruns în literatură, artă, teatru, chiar dacă teologii considerau clovneria „o epidemie primejdioasă". După apariția, în anul 1494, la Basel, a cărții lui Sebastian Brant „Corabia nebunilor", fenomenul bufoneriei ca mască a devenit deosebit de răspîndit. Ideea cărții viza un obicei real din Alsacia feudală: persoanele considerate neîntregi la minte și la trup erau urcate într-o barcă mare și trimise în exil, pe Rin, în Olanda. Erasmus de Roterdam, umanist olandez, atrăgea atenția în cartea sa „Elogiul nebuniei" (1510) asupra calităților intelectuale deosebite ale „proștilor".

Unii dintre bufoni au fost distinși după moarte cu onoruri. În Austria, mormîntul bufonului de curte Neidhardt Fuhs, înmormîntat în anul 1390 lîngă catedrala Sf. Ștefan, este îngrijit și astăzi.

Talentul de a face pe prostul este considerat a fi o calitate rară, dar cei mai mulți dintre noi s-au dezvățat să se folosească de privilegiile pe care li le-ar conferi îmbrăcarea aparenței de bufon: de a spune ce gîndesc și a face ce vor. Unele exemplare de „bufoni sociali" înfloresc în parlamente, amuzînd opinia publică. În alte cazuri, asemenea „bufoni sociali" așteaptă momentul potrivit pentru a ieși la rampă.

Recordul unui jucător de golf

97 de metri !

Deși are numai 24 de ani, Marc Gilliani, din orașul american Sacramento, are asigurată înscrierea pe anul acesta în celebra Carte a recordurilor. Lovitura sa reușită a însumat 97 de metri și a fost omologată de specialiști, căci în acea zi vîntul nu depășea 7 m/s (viteza standard pentru a nu influența aruncarea). Tînărul Gilliani a devenit peste noapte un star, chiar postul de televiziune NBC, specializat în transmisii de golf, interesîndu-se de el. Marc a recunoscut că lovitura a fost una norocoasă, dar a adăugat el, „de șapte ani joc golf și n-am avut niciodată o performanță care să-i convingă și pe alții că sînt făcut pentru sportul ăsta." Acum, însă, tînărul trebuie să facă față unei adevărate armate de impresari, agenți publicitari și jucători profesioniști care s-au și grăbit să-și ofere serviciile.

Cînd magia întunecă mințile

MĂTUȘA MEA, VRĂJITOAREA...

Judecarea unei crime nu este un lucru neobișnuit pentru un tribunal. Nici situații în care acuzatul își recunoaște vina. Dar procesul care s-a judecat la Curtea cu Juri a Loirei a avut, cu toate acestea, un element insolit: Jose Pozo, de 30 de ani, și-a recunoscut crimă dar și-a explicat gestul prin faptul că mătușa sa era... vrăjitoare.

El a pretins că, încă din anul 1988, o clarvăzătoare îl prevenise că o infirmieră în al cărei nume se aflau literele O și A încerca să-i facă rău recurgînd la metodele vrăjitoriei. Pentru Pozo nu exista nici o îndoială! Mătușa sa era infirmieră și se numea Cora, deci indiciile erau corecte. Obsedat de această idee, Jose Pozo decide să se mute pentru un timp chiar în casa mătușii. Scopul: să o prindă asupra faptului și să o denunțe autorităților.

Și neglijîndu-și profesia, nepotul se transformă puțin cîte puțin în detectiv amator și începe să caute și să strîngă dovezi în favoarea sa. Reușește să descopere (nici măcar nu erau ascunse!) o serie de casete audio pe care mătușa înregistra ședințele de terapie la care participa sub conducerea unei „consiliere astrologice pentru evoluție umană", o „profesie" destul de răspîndită în Franța și în multe alte țări ale lumii. Ascultă cu atenție casetele, le studiază, le analizează și ajunge la o concluzie stupefiantă: așa cum avea să relateze în fața tribunalului, din înregistrările de pe casetă reieșea, fără urmă de dubiu, că mătușa lui era, nici mai mult, nici mai puțin decît reîncarnarea unei vrăjitoare...

De aici pînă la crimă nu mai era decît un pas. Pe care Jose Pozo l-a făcut fără ezitare. Curtea l-a găsit vinovat. Și, poate, în celula în care își ispășește pedeapsa, el se gîndește și acum dacă nu cumva mătușa se va reîncarna din nou pentru a se răzbuna... Căci niciodată nu poți să știi unde ajungi atunci cînd te lași pradă forțelor întunecate ale iraționalului!

N-o să vă vină să credeți!

Americanul Carl Mann, din orașul Buffalo, a găsit un paznic devotat și sigur pentru automobilul său: un crocodil! Hoții preferă să ocolească puternica reptilă.

Un cerb a fost prins cu un lasou (!) de către pescarii unei ambarcațiuni, la o distanță de 3 km de țărmul Mării Nordului, spre insulele britanice. El aleargă din nou acum prin păduri. Se pare că cerbul a fost hăituit de cîini și și-a găsit scăpare în apele mării. Intervenția pescarilor a fost salutară, întrucît cerbul ajunsese la capătul puterilor.

Locuitorii satului Ilaga din provincia indoneziană Irian, s-au trezit într-una din dimineți cu un strat de zăpadă care acoperea casele, străzile și cîmpul. A fost prima ninsoare din istoria acestor locuri situate în zona ecuatorială.

Parașutistul canadian Charles Amirault a scăpat ca prin minune cu viață după o cădere de la 2600 metri, în timpul unui miting aviatic care a avut loc la Halifax (Noua Scoție - Canada). Parașuta nu i s-a deschis, Amirault căzînd ca un bolid pe acoperișul unei stații de benzină, de unde a fost proiectat într-o grădină. El s-a ales numai cu o fractură și dizlocarea unui umăr!

Tribul Gogodala din Noua Guinee, pe teritoriul căreia aproape că nu există pietre care să poată fi cioplite astfel încît să fie folosite pe post de unelte, folosește o anumită specie de ciupercă. Aceasta, după ce s-a uscat bine un timp mai îndelungat, se pietrifică pur și simplu, căpătînd o duritate comparabilă cu cea a cremenei. Din aceste ciuperci pietrificate sînt confecționate topoare!

Cum să ne ferim de hoți ?

PROFESOR ? CHIAR HOȚUL !

Lui Adalbert Wendt nu-i rezistă nici o ușă, fie ea și dintre cele mai „inexpugnabile". El tratează ușile cu blîndețe, săvîrșește spargeri fără a lăsa urme. Cel mai bine protejate îi stîrnesc un respect profesional deosebit. Dar asemenea uși, după convingerea sa, sînt rare, cel puțin în Germania.

Trecînd împreună cu un prieten pe lîngă vitrinele dintr-un cartier rău famat al Hamburgului, el dă din cap a dispreț, arătînd o intrare blindată cu grijă. Pentru a pătrunde în acea încăpere, lui i-ar fi suficiene 45 de secunde. Semnalizarea electronică nu intră în calcul, căci el ar anihila-o în cîteva clipite. Iar aici e vorba de un magazin de bijuterii, al cărui patron a cheltuit pentru zăvoare multe mii de mărci.

Wendt își face cunoscute secretele oricui, cu condiția să i se plătească 1400 de mărci. Asta deoarece atîta costă participarea la un seminar de două săptămîni, unde acest maestru al spargerilor predă știința respectivei îndeletniciri. Taxa nu e mare, însă doritorii sînt atît de numeroși, încît, într-un termen foarte scurt, fostul funcționar a reușit să devină milionar. Numai în Gemania are 2500 de elevi, pentru care el ține seminarii de două ori pe lună. Wendt are filiale în Spania și în Franța.

Deci cum să ne ferim de hoți? Adalbert Wendt recomandă:

- în nici un caz cilindrul broaștei nu trebuie să iasă în afară, căci asta ușurează în mare măsură extragerea lui; mai bine să se cumpere o broască special protejată de așa ceva;

- nu trebuie să se uite că mulți hoți pătrund în locuințe prin ferestre și balcoane, și că multe instalații de alarmare intră un funcțiune cînd hoțul se află deja în interior: 98% din ei reușesc să dispară înainte ca sirena să înceapă a urla; de aceea este important să avem grijă nu numai de zăvoare, ci și ca, în absența proprietarilor, locuința să aibă „aspect de casă locuită"; pentru așa ceva, există instalații care, o dată cu lăsarea întunericului, aprind și sting lumina în diferite camere, la intervale neregulate;

- dacă sînteți plecat din localitate, vecinii și rudele trebuie să scoată cu regularitate scrisorile și ziarele din cutia dumneavoastră poștală, avînd totodată grijă să intre din cînd în cînd în locuință, de preferat la ore diferite ale zilei...

Cea mai eficientă este „alarma mută", cînd semnalizarea de alarmă este comutată direct la secția de poliție, iar criminalul nu poate ști de cît timp dispune, ceea ce lui nu-i este deloc pe plac.

DEMI MOORE,

Ne place sau nu ca actriță, ne numărăm printre fanii ei sau dimpotrivă sîntem dintre cei care nu suportă să îi vadă nici măcar numele înscris pe un generic de film și, cu atît mai puțin, chipul pe ecran, totul pare lipsit de semnificație dacă încercăm să uităm că Demi Moore (indiferent de părerea noastră) este una dintre cele mai bine cotate și plătite actrițe de la Hollywood, că mentalitatea ei ca femeie, ca soție (a celebrului Bruce Willis) sau ca mamă (a trei copii) ar putea fi în contradicție totală cu mentalitatea noastră și să acceptăm că, înainte de orice, este un om cu un destin - parțial - nu tocmai de invidiat. Demi Moore a luptat, folosindu-se de orice armă posibilă (poate blamabilă sau nu) pentru a obține celebritatea, un balsam pentru complexele, frustrările, rănile și cicatricele unei copilării nefericite.

Copil al unei familii modeste

La cinci ani, Demi Moore - pe numele său adevărat Demetria Guynes - a fost victima unei severe afecțiuni renale. O lună a zăcut între viață și moarte, în timp ce trupul său de copil a adăugat la greutate 15 kg, din cauza steroizilor cu care era îndopat. În extremis, ca un ultim fir al speranței de supraviețuire, s-a apelat la un medicament folosit atunci experimental, dar care, din fericire, a înlăturat catastrofa. A rămas în viață o fetiță grasă care, pe deasupra, avea și un chip urît, desfigurat de un strabism accentuat (o deviere pregnantă a ochiului stîng); pînă la vîrsta de 12 ani a fost corectat cu spitalizări repetate, pe parcursul a

trei intervenții chirurgicale. Familia lui Demi Moore era, la rîndul ei, departe de noțiunea de „ideal" sau măcar de „normal". Lipsa banilor era evidentă iar a sentimentelor, a căldurii și stabilității era dureros resimțită de copil. „Tatăl" fetiței era un ocazional agent de publicitate pentru cîteva obscure publicații regionale. Mama ei - o femeie învinsă de greutățile vieții, încerca să fugă de realitate refugiindu-se în alcool. La cel mult șase luni așa-zisa familie căuta un loc nou în care să trăiască, dar nicăieri nu prindea rădăcini. Demi nu avea vreme nici măcar să-și facă prieteni.

Adolescentă în criză de identitate

În această existență cenușie, obscură și dezordonată, Demi, care ajunsese la vîrsta de 14 ani, găsește din întîmplare certificatul său de naștere care îi dezvăluie cel mai crud adevăr al vieții ei mizere de pînă atunci: bărbatul din familia lor nu era adevăratul ei tată. Tatăl adevărat se numea Charles Harmon, făcuse parte din Air Force pe vremea cînd mama ei, Virginia, îl cunoscuse. Legătura dintre părinții ei durase doar două luni, pînă în momentul în care Charles Harmon a aflat că va deveni tată. Fără nici o remușcare, o părăsise pe Virginia.

Criza de identitate a adolescentei a condus nu după mult timp la ruperea ciudatei ei familii ; Virginia divorțează

LUNI, 19 ianuarie

PROGRAMUL 1: **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **14.10** Patinaj artistic **15.00** Meridianele dansului (r) **15.30** Memoria exilului românesc (r) **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Arhive românești **18.30** Camera ascunsă **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Serial: „Echipa de intervenție" **22.15** Fețele schimbării **24.00** Serial: „Canary Wharf" **0.30** Tenis.

PROGRAMUL 2: **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Ecranul (r) **13.30** Club 2020 **14.00** Convieţuiri-Magazin **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-rup, Hei-rap! **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.10** Credo **22.00** Film: „Ca o pisică în cuşcă" (SUA) **24.00** Noapte albastră.

MARȚI, 20 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.30** Ecclesiast '98 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** În flagrant **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Telecinemateca: „Femeia cu noroc" (SUA, 1975). Cu: Gene Hackman, Liza Minnelli **0.25** Serial: „Canary Wharf".

PROGRAMUL 2: **6.30** TVM * Telematinal **8.55** Serial (r): „Echipa de intervenție" **9.55** Alfa și Omega (r) **10.30** Serial (r): „Efecte secundare" **11.55** Serial (r): „Sunset Beach" **13.15** Față în față cu autorul (r) **14.15** Convieţuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.10** Sensul tranziției **22.00** Teatrul Național prezintă: „Aranca" **23.00** Recital la două piane.

MIERCURI, 21 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial: „Pasiuni" **13.00** Dosarele istoriei (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.30** Pro patria **16.30** Tribuna partidelor parlamentare **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Medicina pentru toți **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.45** Teatrul Național prezintă: „Cumpăr dog arlechin" de Ștefan Dimitriu **23.55** Cultura în lume.

PROGRAMUL 2: **6.30** TVM * Telematinal **8.55** Cu ochi'n 4 (r) **9.45** Portrete în acvaforte (r) **10.15** Teleenciclopedia (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Arhive românești **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.10** Avocatul poporului **22.00** Film: „Cei care se aruncă în foc" (SUA, 1996) **23.35** Meridianele dansului.

LIZA MINNELLI
TVR 1, marți, ora 21[15]

JOI, 22 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **13.00** Sensul tranziției (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **16.00** Convieţuiri **17.35** Serial: „Casă de piatră" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Serial: „Dr. Quinn" **22.15** Cu ochii'n 4 **23.55** Serial: „Canary Wharf" **0.20** Tenis.

PROGRAMUL 2: **6.30** TVM * Telematinal **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.55** Medicina pentru toți (r) **10.25** Fețele schimbării (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Dreptul la adevăr (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.10** În fața dv.! **22.00** Cinematograful de artă: „Scrisorile prietenului" (România) **23.35** Recital la două piane.

VINERI, 23 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **13.00** Convieţuiri **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.30** Emisiune în limba germană **17.10** Portret în amintire **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Ora Warner **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Film: „Trahir" (România/Franța, 1992) **23.15** La volan **23.30** Planeta cinema **1.30** Cinematograful de noapte „Războiul lui Da Vinci" (SUA).

PROGRAMUL 2: **6.30** TVM * Telematinal **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **8.55** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.25** Cultura în lume (r) **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Tezaur folcloric (r) **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Pentru dv., doamnă! **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.10** Robingo 2 **22.30** Lumea sportului **23.00** Serial: „Berlin Alexanderplatz".

SÎMBĂTĂ, 24 ianuarie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineața... de la Iași! **9.05** Șapte note fermecate! **10.05** Serial: „Viața ca în viață" **10.50** Film: „Divorțul doamnei X" (Anglia, 1938) **12.30** Serial: „Mork și Mindy" **13.00** Ecranul **14.10** Videomagazin **16.30** A doua alfabetizare **17.00** Povestiri paranormale **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Efecte secundare" **21.55** Lumea dansului **23.35** Serial: „Dna King, agent secret" **0.30** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **8.30** Documentar **9.30** Pas cu pas **10.35** Mondo-blitz **11.30** TVR Cluj-Napoca **14.00** Serial: „Familia Borgia" **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **17.35** Tenis **18.45** Serata muzicală TV **20.00** Mini-serie: „Mozart - mai mult decît un prinț" (Germania, 1991) **23.50** Teatru Liric prezintă: „Elixirul dragostei" de G. Donizetti.

DUMINICĂ, 25 ianuarie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineața de la... Cluj-Napoca! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Desene animate **9.30** Serial: „Fetița cu pistrui" **10.00** Ala-Bala, Portocala! **11.00** Viața satului **13.00** Serial de călătorii **14.40** Turnul Babel **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **18.55** Robingo **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Lecția de anatomie" (SUA, 1989) **22.50** Vedete în recital **23.35** Portrete în acvaforte.

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **8.30** Documentar **9.30** Ferestre deschise **10.35** Documentar **11.30** TVR Iași **13.30** Memoria exilului românesc **14.00** Serial: „Familia Borgia" **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **17.50** Tenis **19.15** Serial: „În plină acțiune" **20.00** Ultimul tren **21.00** Repriza a treia **24.00** Jazz alive.

(După Panoramic TV)

WHOOPI GOLDBERG
PRO TV, luni, ora 20[15]

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.35** Urmărire generală (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Film: „Albii nu știu să sară" (r) **13.00** Din viața polițiștilor americani **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Hoața" (SUA, 1987). Cu: Whoopi Goldberg **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Audiență națională **0.15** Serial: „Nemuritorul".

MARȚI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Film: „Hoața" (r) **13.00** Audiență națională (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Spitalul de urgență" **21.15** Serial: „De partea legii" **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Profesiunea mea cultura **0.45** Serial: „Nemuritorul".

SYLVESTER STALLONE
PRO TV, sîmbătă, ora 20[30]

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „De partea legii" (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Lecția franceză" (Anglia, 1984) **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Pro și contra **0.15** Serial: „Nemuritorul".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Film: „Lecția franceză" (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Doctor în Alaska" **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Întîlnire cu presa **0.15** Serial: „Nemuritorul".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **12.00** Serial: „Melrose Place" (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Am întîlnit și români fericiți **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Riști și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X" **21.15** Film: „De dincolo de moarte" (SUA, 1991). Cu: Christopher Reeve **23.45** Serial: „La limita imposibilului" **0.30** Serial: „Zona Crepusculară" **3.00** Baschet NBA: Miami - Orlando. Transmisiune în direct.

SÎMBĂTĂ **7.00** PRO TV Junior: Desene animate * Povestea magică **9.00** Serial: „Superboy" **9.30** Film: „Surf Ninjas" (SUA, 1993) **11.00** PRO Motor **11.30** Secretele bucătăriei **12.00** Punctul pe I **13.00** Serial: „Dragul de Raymond" **13.30:** Serial: „Cine este șeful?" (ultimul ep.) **14.00** Generația PRO **16.00** Serial: „Hercule" **17.00** Serial: „Xena, prințesa războinică" **17.45** PRO Fashion **18.15** Serial: „Fete de bani gata" **18.45** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Rambo III" (SUA, 1988). Cu: Sylvester Stallone **22.20** Serial: „Millennium" **23.15** Serial: „NYPD Blue - viață de polițist" **0.00** Film: „Teroare pe «Britanic»" (Anglia, 1974). Cu: Omar Sharif.

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **9.00** Serial: „Lassie" **9.30** Super Abracadabra **11.00** Serial: „Se întîmplă în Waikiki" **12.00** Profeții despre trecut **13.00** Serial: „Dragul de Raymond" **13.30** Serial: „Baby Boom" (ep. 1) **14.00** Film: „Un detectiv cu greutate: Răzbunarea lui Gonzales" **16.00** Lumea filmului **16.30** Serial: „Efecte speciale" **17.15** Serial: „Al șaptelea cer" **18.00** Serial: „Beverly Hills" **19.00** Prețul e corect **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Vărul meu Vinnie" (SUA, 1992) **22.45** Serial: „Sculptorița".

hărțuită de umbrele trecutului

de Danny Guynes. Mama și fiica pleacă la Los Angeles, în timp ce soțul și „tatăl" părăsit cade într-o depresie acută care îl împinge la sinucidere.

În Los Angeles, sărăcia este mai evidentă pentru Virginia și fata ei. Au nevoie acută de bani și Demi, care ajunsese la vîrsta de 16 ani consideră că trebuie să-i cîștige.

Viața intră în derivă

Se îndreaptă spre Hollywood, vrea să devină o actriță celebră și bogată. Pentru asta e dispusă să facă orice. Ca să se afirme și să cîștige bani, pozează goală pentru revista erotică „Oui", ulterior același lucru îl face și mama sa, care, printre altele, se scufunda din ce în ce mai mult în alcool.

La 18 ani, Demi se îndrăgostește de chitaristul englez Freddy Moore și, la braț cu el, pășește „cu dreptul" în lumea... drogurilor, amfetaminelor, a alcoolului. Se căsătoresc, trăiesc o perioadă de coșmar, apoi se despart. În 1984, Demi se apropie de șansă. Joel Schumacher îi oferă un rol în „Saint Elmos Fire". Cu acest prilej, Demi îl cunoaște pe Emilio Estevez (partener în film), se îndrăgostește de el și se hotărăște să-i devină soție. Dar înainte de nuntă, descoperă că Emilio mai are o legătură cu o femeie care deja este însărcinată. Ca și mama ei, Demi devine din ce în ce mai dependentă de alcool, riscînd să piardă bruma de noroc profesional care i se oferise. Schumacher o obligă să aleagă: alcool sau carieră cinematografică.

Demi se trezește...

...și își ia soarta în propriile-i mîini, profitînd și de faptul că în viața ei atît de contorsionată de pînă atunci intră Bruce Willis. Se căsătoresc în 1987 și Bruce este primul om care-i oferă lui Demi securitate. În familia lor se nasc trei copii, numele Demi Moore se impune, cei doi actori ocupă primele locuri în topurile popularității, imaginea lor e intens mediatizată, la fel și viața lor personală. Cuplul lor constituie cînd un exemplu de seriozitate și împlinire a familiei tipic americane, cînd un subiect de comentarii malițioase pe seama realelor sau presupuselor lor infidelități. Cu alte cuvinte, Demi Moore a obținut celebritatea, dar aceasta n-a ajutat-o, așa cum sperase, să uite rănile trecutului.

Umbrele triste persistă

Tatăl ei, Charles Harmon, acum în vîrstă de 75 de ani, își trăiește ultimele frînturi de viață, măcinat de cancer. Își imploră fiica să-și amintească de el și să-l ierte. Dar pentru Demi, durerea resimțită la 14 ani e încă atît de vie de parcă s-ar fi întîmplat ieri. Atunci, cînd a aflat cine este adevăratul ei tată a dorit să-l cunoască. A întîlnit un bărbat alcoolic, în repetate dăți condamnat la închisoare pentru furt și port ilegal de armă, rece și distant. La începutul anilor '90, cînd Demi Moore avea deja certitudinea că a dobîndit statutul de star, actrița și-a promis ei însăși că va uita de părinții ce făcuseră prea adesea din ea o victimă. Dar lucrul acesta nu a fost întru totul posibil; mama ei s-a trezit de nenumărate ori în arestul poliției, pentru obiceiul de a conduce mașina în avansată stare de ebrietate, iar în 1993 a avut o tentativă de sinucidere. Deși nu dorea acest lucru, Demi a trebuit să se confrunte de fiecare dată cu instabilitatea emoțională a mamei ei. Acum, în viața vedetei revine umbra tatălui nedemn, dar... muribund. Această umbră sparge zidurile groase ale celebrității, bogăției și puterii în spatele cărora Demi Moore a încercat să se ascundă pentru a uita definitiv trecutul.

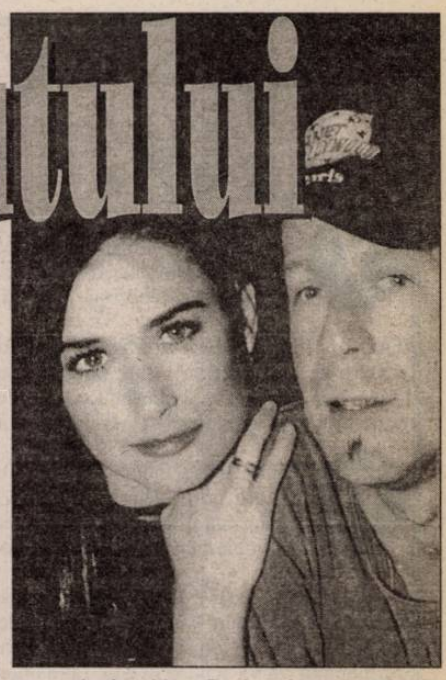

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

ANTENA 1

LUNI **7.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **8.00** Spirit și credință **9.40** Serial: „Cape Canaveral - Eroii spațiului" (r) **10.30** Film: „Fata misterioasă" (r) **12.15** Serial: „O iubire de neuitat" **14.20** Serial: „Dempsey și Makepeace" **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „O hotărîre dificilă" (SUA) **21.30** Serial: „Viitorul începe azi" **22.30** Milionarii de la miezul nopții **1.45** Film: „Azilul terorii" (SUA, 1946).

JOHN WAYNE
Antena 1, miercuri, ora 1[45]

MARȚI **7.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **9.40** Serial: „Viitorul începe azi" (r) **10.30** Film: „O hotărîre dificilă" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **14.20** Serial: „Dempsey și Makepeace" **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Ai încredere în mine" (SUA, 1994) **21.30** Serial: „Legea lui Burke" **22.30** Milionarii de la miezul nopții **1.45** Film: „Băiatul cu părul de aur" (SUA, 1949).

MIERCURI **7.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **9.40** Serial: „Legea lui Burke" (r) **10.30** Film: „Ai încredere în mine" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **14.20** Serial: „Dempsey și Makepeace" **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Emma" (Marea Britanie, 1996) **21.30** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" **22.30** Milionarii de la miezul nopții **1.45** Film: „Răscoala din munții Alegani" (SUA, 1939). Cu: John Wayne.

JOI **7.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **9.40** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" (r) **10.30** Film: „Emma" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **13.10** Serial: „Vise și oglinzi" **14.20** Serial: „Dempsey și Makepeace" **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Ochii întunecați ai nopții" (Canada) **22.45** Serial: „Cronici paranormale" **22.30** Milionarii de la miezul nopții **1.45** Film: „Berlin Express" (SUA, 1948).

VINERI **7.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **9.40** Serial: „Cronici paranormale" (r) **10.30** Film: „Ochii întunecați ai nopții" (r) **12.10** Serial: „O iubire de neuitat" **13.10** Serial: „Vise și oglinzi" **14.20** Serial: „Model Academy" **16.30** Serial: „Un cîine cu imaginație" **17.00** Onyx **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Invazia marțienilor" (SUA) **21.30** Serial: „Puterea banilor" **22.30** Milionarii de la miezul nopții **1.45** Film: „Cei mai iscusiți ticăloși" (SUA, 1951).

SÎMBĂTĂ **8.00** Serial: „Vise și oglinzi" (r) **9.20** „Ultimele 5 minute" **13.00** Documentar: „Viață sălbatică" **13.30** Serial: „Viața de la zero" **14.20** Serial: „Model Academy" **14.50** Fir întins **15.30** Onyx **16.30** Între prieteni **17.30** Serial: „Club Hawaii" **18.00** Serial: „Tarzan" **19.00** Observator **19.45** Film: „Procesul de la Fortitude Bay" (Canada, 1994) **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.00** Serial: „Arli$$" **22.30** Serial: „Beavis & Butthead" **23.00** Film: „Nopți tropicale" (SUA, 1992).

DUMINICĂ **7.10** Serial: „Tarzan" (r) **8.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Orășelul fantastic" **11.10** Controverse istorice **12.10** Vedeta în papuci **12.50** Caleidoscop **14.00** Documentar: „Descoperiri" **14.45** O femeie - un bărbat și jumătate **15.10** Onyx **16.20** Serial: „Viața de la zero" **16.50** Serial: „Club Hawaii" **18.15** Mileniul III **19.00** Observator **19.45** Film: „Dorința" (Canada, 1994) **21.30** Serial: „Burlacul" **22.00** Serial: „Cape Canaveral - Eroii spațiului" **22.50** Film: „Judecător și jurat" (SUA, 1996).

PRIMA

LUNI **7.00** Flash **7.30** Serial: „Pretutindeni cu tine" (r) **10.30** Serial: „Celebri și bogați" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **18.30** Lexic **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Meșterul casei" **20.00** Serial: „Un alt început" **21.00** Film: „Călătorii în lumi paralele" (SUA, 1995) **23.30** Starea de veghe **1.00** Colpo Grosso - show.

MARȚI **7.00** Flash **7.30** Serial: „Pretutindeni cu tine" (r) **10.30** Serial: „Celebri și bogați" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Meșterul casei" **20.00** Serial: „Contralovitura" **21.00** Film: „Școala de fete" (SUA, 1983) **23.30** Starea de veghe.

MIERCURI **7.00** Flash **8.30** Serial: „Frecvența radio 74,5" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Meșterul casei" **20.00** Serial: „Atingerea îngerilor" **21.00** Film: „Nedreptate albă" (SUA, 1991) **23.30** Starea de veghe.

JOI **7.00** Flash **8.30** Serial: „Frecvența radio 74,5" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Meșterul casei" **20.00** Serial: „911: apel de urgență!" **21.00** Film: „Camera obscură" (Australia, 1986) **23.30** Starea de veghe.

MARLON BRANDO
PRIMA TV, vineri, ora 23[30]

VINERI **7.00** Flash **8.30** Serial: „Frecvența radio 74,5" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Meșterul casei" **20.00** Serial: „Christy" **21.00** Film: „Stroker Ace" (SUA, 1983). Cu: Burt Reynolds **23.30** Film: „Atracție neobișnuită" (SUA, 1969). Cu: Marlon Brando **1.30** Film: „Casa blestemată IV" (SUA).

SÎMBĂTĂ **7.00** Flash **8.00** Serial: „Bailey Kipper" **8.30** Desene animate **12.00** Top 10 **12.30** Serial: „1999" **13.30** Doc.: „Trăiască Rock'n roll-ul!" **15.30** Doc.: „Veriga lipsă" **17.30** Doc.: „Universul cunoașterii" **18.00** Serial: „Lumea lui Dave" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Incursiuni în imprevizibil" **20.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **21.00** Film: „Gloria pierdută" (SUA, 1992) **23.30** Film: „Dirijabilul" (SUA, 1976) **1.30** Serial: „Secretele din Insula pescărușilor".

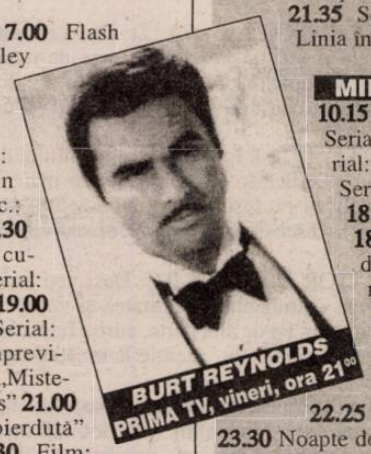

BURT REYNOLDS
PRIMA TV, vineri, ora 21[00]

DUMINICĂ **7.00** Flash **8.00** Desene animate **10.00** Serial: „Gașca lui Betty" **12.30** Doc.: „Marea aventură" **13.30** Film: „Lupta pentru viață" (RTI, 1993) **15.30** Doc.: „Vedetele dragostei" **17.00** Videofashion **18.30** Doc.: „O lume nebună" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Nimeni nu e perfect" **20.00** Serial: „Călătorii în lumi paralele" **21.00** Film: „Prințesa mafiotă" (SUA, 1986). Cu: Tony Curtis **23.30** Serial: „Gardă de corp" **1.30** Film: „Viață cazonă" (SUA, 1958).

TELE 7 abc

LUNI **8.00** Știri **10.15** Desene animate **11.05** Serial: „Starsky și Hutch" **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Căsuța din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secția de poliție" **22.30** Foc încrucișat.

MARȚI **8.00** Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Căsuța din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Noapte de catifea.

MIERCURI **8.00** Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Căsuța din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra" **22.25** Linia întîi.

JOI **8.00** Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Shogun" **22.30** Mafalda.

VINERI **8.00** Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Top Ten Viva Tele 7 **18.15** Asaltul MB **19.00** Dosare secrete ale istoriei **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Pointman" **22.30** Concert **23.30** Tentații **0.05** Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ **8.00** Știri **9.05** Desene animate **9.55** Serial: „Femeia bionică" **13.05** Serial: „Croazieră de lux" **14.20** Desene animate **15.40** Cinema '97 **16.10** Magazinul femeilor **17.05** Serial: „Roseanne" **17.40** Necenzurat **18.10** As Show **19.00** Serial: „Lou Grant" **20.00** Serial: „Clanul Colby" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Ben Hur" (partea I, SUA, 1959) **23.30** Noua generație **0.25** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ **8.00** Știri **9.05** Desene animate **12.15** Serial: „Hotel" **14.20** Desene animate **15.00** Se întîmplă numai duminica **17.40** Forța destinului **19.05** Serial: „Lou Grant" **20.00** Serial: „Clanul Colby" **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Ben Hur" (Partea a II-a) **23.30** Gala Tele 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP

19.01 - 25.01

BERBEC (21.03 - 20.04): Se pare că noutăţi financiare vă vor întîmpina luni şi vineri, dar nu vor fi atît de spectaculoase pe cît v-aţi aştepta. Mai semnificativă este alura curbei emoţionale, care, în tot intervalul, sugerează o mare capacitate afectivă şi o sensibilitate deosebită în relaţiile cu persoane de sex opus.

TAUR (21.04 - 21.05): Configuraţia astrală, fără nici o conjunctură negativă, trădează o stare de detaşare, de visare cu ochii deschişi. Sînteţi la adăpost de orice tulburări financiare şi afective, bucurîndu-vă de atenţia şi preţuirea celor din jur. Această stare contemplativă este propice creionării unor proiecte de viitor apropiat.

GEMENI (22.05 - 21.06): Oscilaţiile psihice, indicate de curba cu pricina, se pot datora unui slalom financiar pe care-l veţi parcurge în această săptămînă. Situaţia materială tinde să se deterioreze şi riscaţi să cădeţi în braţele deprimării. Din fericire, la finele perioadei veţi primi o veste îmbucurătoare, care vă va reface moralul.

RAC (22.06 - 22.07): Parcurgeţi o perioadă caracterizată prin muncă încordată, chiar tensionată, pe alocuri, inutil. Clipele de destindere sînt rare şi sînt posibile controverse în mediul profesional. Menajaţi-vă sensibilitatea specifică zodiei de Apă, altfel surmenajul vă va scădea drastic randamentul. Nimic nou în plan financiar.

LEU (23.07 - 22.08): Se pare că veţi fi protagonistul unei redresări financiare spectaculoase, sau cel puţin mulţumitoare (spre mijlocul săptămînii), fapt care va pune capăt unor aşteptări îndelungate şi stresante. Pe de altă parte, lipsa de iniţiativă profesională impune un efort de voinţă deosebit, mai ales că acum sînteţi bine motivat.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Primele zile ale intervalului se vor caracteriza prin tracasare şi convulsii profesionale, care vor inhiba dorinţa dv. de afirmare şi a duce la bun sfîrşit un proiect ambiţios. Din fericire, veţi şti să depăşiţi toate obstacolele şi să vă impuneţi cu eleganţă punctul de vedere. Mici probleme cu sănătatea în weekend.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Parcurgeţi o perioadă a contradicţiilor, cînd treceţi cu uşurinţă de la optimism la pesimism, dînd prea mare importanţă detaliilor şi părăsindu-vă temporar propriile interese. Dificultăţile profesionale şi financiare impun mai multă luciditate şi voinţă. Din fericire, a doua parte a săptămînii va aduce o mare satisfacţie.

SCORPION (23.10 - 21.11): Primele zile ale săptămînii vor fi plumburii - şi la propriu, şi la figurat -, dar o veste financiară excelentă (miercuri, joi) va produce însenninarea şi optimismul realist. Curba financiară are un maximum joi, iar cea afectiv-sentimentală sugerează un climat optim în relaţiile din cuplu, pe toată perioada.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Două evenimente deosebite vor marca acest interval. Unul are o nuanţă pozitivă şi este de natură financiară, iar celălalt pare să fie un conflict sentimental cu o persoană foarte dragă sufletului dv. În general, situaţia este sub controlul raţiunii şi veţi şti să luaţi atitudinea cea mai adecvată situaţiei.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Emblema fragmentului de destin din această săptămînă pare să fie zbuciumul sufletesc. Poate o obsesie mai veche, sau o presimţire vă taie elanul şi nu vă implicaţi profesional la randamentul obişnuit. Oscilaţiile psihice vor conduce, efemer, şi la disensiuni în cuplu. Joi sau vineri primiţi bani.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Deşi veţi avea de parcurs o situaţie delicată din punct de vedere sentimental, luciditatea şi voinţa - specifice zodiei - vor atenua gravitatea consecinţelor. Pe de altă parte, curba financiară vă va da un prilej de bucurie (miercuri, joi) prin maximul său. Atenţie la un Rac sau Scorpion din cercul de prieteni.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Va exista o zi norocoasă (miercuri), cînd ce v-aţi propus - în domeniul profesional - se va îndeplini. Veţi dobîndi încredere în planurile de viitor şi veţi fi foarte motivat pentru iniţiativele imediate. Curba financiară staţionează la cote acceptabile şi are tendinţa să crească spre finele intervalului.

Self Service

Îmbunătăţirea arderii în focarele casnice (2)

MIRCEA C. MUNTEAN - Oţelu Roşu

- Să înlăturăm orice neetanşeităţi la focar.

Aceasta înseamnă ca zidăria focarului să fie mereu în stare bună, iar între rama cuptorului şi plită să fie şnur de azbest;

- Să aşezăm soba de încălzit cît mai aproape de coş, iar legătura dintre sobă şi coş să se realizeze cu burlane din tablă deoarece au proprietatea de a degăja căldură;

- Să se etanşeze bine locul de intrare a cotului burlanului în coş pentru preîntîmpinarea absorbţiei de aşa numit „aer fals".

Pentru a avea o ardere corespunzătoare în funcţie de tipul sobei şi de combustibilul utilizat trebuie ca grătarele să fie mereu curate, orificiile din arzătorul propriu-zis să nu fie înfundate. La utilizarea combustibililor lichizi îmbunătăţirea arderii se realizează prin menţinerea unui apart de încălzit cît mai etanş şi prin menţinerea în perfectă stare de funcţionare a injectoarelor.

Este total greşită practica de a obtura orificiul din coş cu bucăţi de cărămidă sau cu o cutie de conservă sau la teracote de a realiza şubăre care să obtureze complet secţiunea de trecere a gazelor arse, în scopul de a recupera căldură din gazele de ardere.

Tirajul nemaifiind asigurat, coşul nu „va trage" iar gazele arse vor ieşi în încăpere, putînd atrage după sine chiar moartea persoanelor care, mai ales, dorm în această atmosferă nocivă.

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi cîştigă

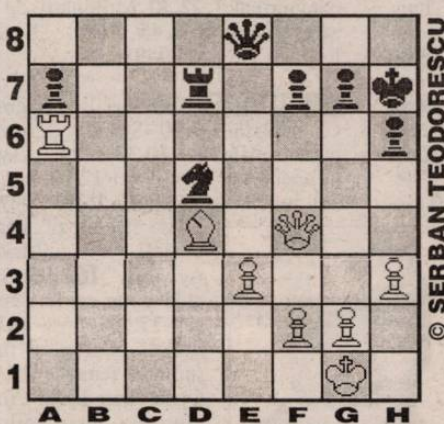

© ŞERBAN TEODORESCU

1. T:h6!! g:h6 (1... Rg8? 2. Th4+! R:h8 3. Dh6+ Rg8 4. D:g7 mat) 2. Dg7+ Re7 5. Df5+ Rg8 3. Dg4 Rf8 4. Dh4+ Rf8 3. De5+! Rd8 (5... Rf8 6. Nc5+ Re7 7. Dh8 mat) 6. Db8+ Re7 7. Nc5+ Td6 8. D:d6+ şi cîştigă. Trebuie adăugat că albul, un redutabil mare maestru, nu a văzut combinaţia...

mini DICŢIONAR de ARTE DIVINATORII

COSCINOMANCIE - Antică metodă de divinaţie, abandonată în primele secole după Christos, al cărei bizar ritual era următorul: de degetul mare, două persoane care stau faţă în faţă îşi leagă două lame de cuţit şi intonează anumite formule magice. Acestea sînt dedicate fie identificării unui hoţ sau criminal, fie ghicirii viitorului în dragoste (numele iubitului sau iubitei ursite). Un magician observă, în timp ce sînt enumerate mai multe nume, cînd se mişcă lamele respective. Era un fel de achetă la care colaborau şi anumite zeităţi invocate prin incantaţii.

COURT, *de Gébelin* - pastor protestant francez, trăitor în veacul al XVIII-lea, care a încercat să revoluţioneze ghicitul în cărţile de tarot. El a făcut legături neconcludente între hieroglifele egiptene (încă nedeslusite la acea dată) şi simbolurile lamelor de tarot. Principala sa lucrare este „Le monde primitif" (1782).

CRISTALOMANCIE - Străveche metodă de divinaţie care este practicată şi astăzi de unele vrăjitoare „calificate". În esenţă orice suprafaţă lucioasă poate fi folosită pentru a comunica cu spiritele invocate în cadrul unui ritual extrem de riguros. Ghicitorul trebuie să aibă o viaţă ascetică, să cunoască mişcările planetelor şi formulele sacre proprii fiecărui spirit. În vechime, ritualul se desfăşura într-o odaie special amenajată, cu ferestrele spre răsărit şi parfumată cu diverse esenţe. Globul de cristal (cît o portocală) era spălat în soluţii „magice" şi ţinut între index şi degetul mare. Oficiantul intra în transă, perioadă în care cristalul îi oferea halucinaţii vizuale. *(PAUL IOAN)*

DIALOGURILE LAUREI

În primul rînd, ţin să-ţi mulţumesc pentru urări, draga mea LIVIA C. (C...)! În al doilea rînd, află că de foarte multe ori mă surprind gîndindu-mă cu multă tristeţe la faptul că ştim unii despre alţii atît de puţin... iar deseori nici că sîntem frămîntaţi să aflăm. Ne mulţumim cu „faţada estetică", cu fulgurante - şi deseori înşelătoare - impresii de moment, pe care ne clădim „convingeri" mai mult sau mai puţin definitive şi cu caracter generalizator. Şi mai trist e că nu ne cunoaştem nici pe noi atît de bine pe cît credem! Sigur, explicaţii - sau scuze - putem găsi cu duiumul: lipsa experienţei de viaţă, lipsa de maturitate (care, la vîrsta adultă, poartă uneori numele de prostie), lipsa bunului simţ, cultura rudimentară, lipsa educaţiei, lipsa de înţelegere (datorată unor tipare culturale, implicit comportamentale, inadecvate timpului sau, dimpotrivă, însuşirii, copierii „pe nemestecate", a unor modele care se potrivesc precum nuca-n perete felului nostru de a fi), lipsa de sensibilitate, lipsa de omenie, cinismul, lăcomia, egoismul, superficialitatea... şi lista o mai pot continua. Din păcate, dac-ai şti cîte scrisori am primit de-a lungul vremii pe tema asta! Există, deci, o problemă care depăşeşte graniţele individului, o problemă care-şi are originea în social, în modul în care evoluează societatea noastră. Într-o vreme în care violenţa s-a instalat temeinic în familii - între soţi, între părinţi şi copii, între fraţi -, cînd tineri, maturi şi vîrstnici, deavalma, sînt mînaţi în turmă de zeul Ban, cînd frumuseţea devine marfă şi, implicit, sursă de venit şi „plăceri", de ce să te miri că semeni de-ai noştri - pe care-i presupunem a fi Oameni -, mai slabi de înger, oricît de „sus" ar fi pe scara socială, (fie şi alături de neveste!) cad în capcana instinctelor care ne apropie de animale... De ce să te miri că tinerii nu cunosc adevărata valoare a iubirii, a prieteniei, a omeniei... „Baliverne! Ceea ce contează sînt banii şi sexul", mi-au spus ritos destule tinere (!) şi, desigur, tineri. Şi am fost dezamăgită... Fiindcă în cele din urmă se pogoară atotputernică *singurătatea*... numai că ei nu ştiau. Acel sentiment de care-mi scriai, datorită căruia, fiind cu grupul de „prieteni", eşti la fel de singur(ă) ca şi pe Lună, în plus avînd de înfruntat (în cazul tău) privirile pline de jind şi aluziile mai mult sau mai puţin grosolane. Pînă cînd nu vom înţelege că viaţa nu-i doar un maţ gros ce se cere umplut, nu-i doar un pat al plăcerilor, ci mai ales *suflet*, ne vom izbi mereu şi mereu de astfel de lucruri. Pretutindeni în lumea asta largă şi poate acolo mai mult decît pe la noi... Ţi-am înţeles ofurile dar, de aici şi pînă la generalizări, să ştii că-i o cale lungă, o cale care nu duce nicăieri. Faptul că ai întîlnit tot soiul de băieţi/bărbaţi pofticioşi şi de-a dreptul bătuţi în cap, nu înseamnă că *toţi bărbaţii sînt nişte nătărăi!* Doamne! Dacă pornim la drum cu ideea „asta este lumea *noastră* şi aia e lumea *lor*", uitînd adevărul elementar - pe care cu greu îl înţelegem şi-l acceptăm uneori - că Omenirea înseamnă toată suflarea omenească a Pămîntului, adică femei şi bărbaţi, riscăm să păcătuim împotriva însăşi esenţei umane, lipsindu-ne de dreptul de a ne afla vreodată rostul fericirii şi împlinirii. Adevăr valabil şi pentru fete, şi pentru băieţi, fiindcă „uscături" sînt peste tot. Să nu-ţi spun ce scrisori primesc uneori de la băieţi pe tema asta!... Of, ar mai fi multe de spus, scrisoarea ta fiind o adevărată provocare la dialog. Şi tocmai de aceea, te rog să-mi mai scrii!

Tuturor, încă o săptămînă cu ceaţă, ploi, lapoviţă şi ninsoare, dincolo de ferestre, şi mult Soare în inimă!

SPORT

Yuan Yuan, vicecampioana mondială la 200 de metri bras, a fost prinsă de către vameşii australieni de la aeroportul din Perth în timp ce încerca să strecoare prin vamă 13 fiole ce conţineau hormoni de creştere. Fiolele erau ascunse (nu prea bine însă) într-un termos şi aveau scris pe ele denumirea conţinutului, poate pentru a le face vameşilor munca mai uşoară. În urma scandalului declanşat s-a vehiculat ideea că hormonii i-ar fi aparţinut antrenorului Zhon Zhewen care a fost chemat imediat înapoi în China împreună cu eleva sa şi care a declarat că totul este doar o înscenare menită a-l discredita. Acest eveniment neplăcut pune sub semnul întrebării toate performanţele obţinute de înotătorii chinezi începînd cu Mondialele din 1991 desfăşurate tot la Perth, performanţe concretizate pînă acum în cîteva zeci de medalii.

Mike Tyson a declarat revistei *The Express*: „Voi regreta ce s-a întîmplat în seara aceea toată viaţa" referindu-se, desigur, la seara în care a fost descalificat pentru că l-a muşcat pe adversarul său, Evander Holyfield. Mike a mai declarat că îşi doreşte foarte mult să poată boxa din nou pentru a-şi salva reputaţia şi pentru a redeveni „cel mai rău om de pe planetă".

„Sînt în această ligă de 13 ani şi pot să zic că asta a fost o înfrîngere categorică. Ar trebui să ne fie ruşine" declara Ron Harper imediat după ce echipa sa, Chicago Bulls, a pierdut meciul disputat împotriva celor de la Miami Heat cu 72 la 99. Michael Jordan nu a jucat la potenţialul său maxim, fiind accidentat, dar a înscris totuşi 26 de puncte.

Scottie, un „come back" necesar.

„Am avut cîteva convulsii încă de la Crăciun. După ce mă încălzesc sînt OK dar dacă stau jos puţin îmi trebuie ceva timp ca să-mi revin". Chicago s-a deplasat apoi la New York pentru a-i întîlni pe cei de la Knicks. Meciul a fost extrem de disputat pînă în ultimele secunde ale sale, terminîndu-se cu victoria campioanei la un singur punct diferenţă: 90 la 89. Pentru a păstra tradiţia ultimilor ani, Jordan a fost „nevoit" să înscrie peste 40 de puncte, respectiv 44 dintre care 29 in cea de-a doua jumătate a meciului. Sarea şi piperul întîlnirii au fost asigurate de „viermele" Dennis Rodman care s-a bătut cu aproape toţi adversarii săi pînă cînd a fost dat afară de arbitru. Prin mîinile lui au trecut, rînd pe rînd, Charles Oakley, John Starks şi Larry Johnson cu care cearta s-ar fi putut termina urît deoarece acesta a făcut 5 ani de box. „Taurii" au primit apoi vizita echipei Golden State Warriors peste care au trecut cu 87 la 82. Primele puncte au venit pe mîna lui Scottie Pippen, refăcut după operaţia la picior suferită în octombrie. Scottie a înscris 14 puncte dar a jucat doar 31 de minute, fiind menajat de Phill Jackson.

La închiderea ediţiei: Lia Manoliu, doamna atletismului românesc a trecut în legendă. Prin ea, gustul pentru performanţă al sportului din ţara noastră s-a născut în urmă cu mai multe decenii, prin ea, gustul pentru performanţă va dăinui.

ANDREI TOMA

...NOU...

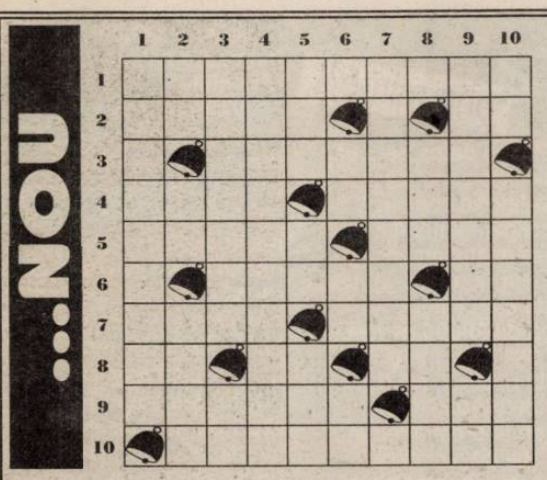

ORIZONTAL: 1) Petrecere de Anul Nou (pl.). 2) Primește în bancă noile cunoștințe (fem.) - Unul dintre noi. 3) Nu lasă cale de întoarcere. 4) Prăpastie circulară formată în roci calcaroase (var.) - Începe odată cu noul an (pop.). 5) Nimic nou sub soare - Bazele științifice ale cercetării noului. 6) Verbul copiilor fără idei noi - Un stoc pe terminate! 7) Unul din marile lacuri ale Lumii Noi - Apariția noului, dialectic vorbind (var.). 8) Ultimele înnoiri! - În fanfară! - Nimic nou într-a noua! 9) A îndruma într-un domeniu nou - ...cu reguli vechi. 10) Locuitori din Lumea Nouă.

VERTICAL: 1) Trezire la o nouă viață (pl.). 2) Altul decît noi - Vestă! - Jgheab prin care se scurge din cuptoare metalul topit. 3) Apariții în domeniul iluzoriului - Noroi (pop.). 4) Cele noi și importante sînt mereu în vizorul mass-mediei. 5) Apă stătătoare - Limite noi! - Mod de desfășurare neîntreruptă a unui proces (fig.). 6) Intrarea în iglu! - Ultimele noutăți - Aiste! 7) Chinuită de o idee veche ce revine din nou și din nou. 8) Firav la trup! - Din nou (var.). 9) Cu idei și concepții noi - Primele înnoiri! 10) În temă! - Noi.

DICȚIONAR: AVEN, RINA.

DOCHIU LIVIU-ANGELO
Focșani

Soluția careului **„PE BICICLETĂ”**

Orizontal: **LAWSON - BOZ - ASLAN - VIRA - NA - BUTUC - L - T - CO - PLINE - FATA - TCI - PAL - EMUL - M - ARAD - ARIPI - RUTIERISTI - IRO - SCIT - N - SIRETI - ICI.**

Mozaic

◆ *În mitologia chineză exista un zeu al descărcărilor atmosferice, în special al tunetului, numit Lei Kong sau Lei Shi (Prințul tunetului). El producea înfricoșătoarele bubuituri în timp ce călătorea pe cerul înnourat într-o roabă purtată de fecioara Wa-xiang.*

◆ *Prima hartă a Țării Românești a fost opera stolnicului Constantin Cantacuzino (1630-1716), diplomat, istoric și geograf. Harta a fost tipărită în grecește la Padova în 1700.*

◆ *Sistemul filmului sonor a fost pus la punct de fizicianul german Joseph Benedict Engl (1893-1942) împreună cu J. Massolle și H. Vogt.*

◆ *Prima mențiune despre whisky, de fapt despre prima băutură obținută din malț de orz, apare în Scoția în 1494, privitoare la un călugăr John Cor, care îl distila pentru mănăstirea sa. În timpul războaielor civile și religioase care au zdruncinat Scoția vreme de cîteva secole fabricarea acestei băuturi a rămas clandestină. În 1823 John Smith a instalat prima distilerie oficială în Valea Glenlivet.*

◆ *Recordul absolut de altitudine al insectelor este deținut de un păianjen negru din Himalaia care poate fi întîlnit și la o înălțime de 6700 m.*

PAR (anormale) de ȚOPAN

Verificați-vă cunoștințele

1. Cine și cînd a creat cunoscutul personaj de desene animate, ciocănitoarea Woody?
2. Ce mare poet este autorul tragediei Boris Godunov?
3. Unde se află vîrful Aconcagua?
4. Care este singurul mamifer din lume care poate trăi la altitudini de peste 5000 m?
5. Cînd a început să fie cultivat castravetele în Europa?
6. Cine este autorul operei „Motanul încălțat” a cărei premieră a avut loc la București la 22 martie 1964?
7. Cînd a fost construit Spitalul Colțea din București?
8. Cine a introdus noțiunea de turbopropulsor?
9. Cine a introdus în Europa scrierea și folosirea cifrelor arabe?
10. Cine este autorul pînzelor „Țărani la tîrg” și „Iarnă la Tîrgoviște”?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Cel mai mare atol de pe planeta noastră este Kwajalein, din arhipelagul Marshall, situat în Pacificul Central (Micronezia). Inelul coraligen are o lungime de 283 km, închizînd o lagună cu o suprafață de 2850 kmp. 2) Calapărul este o plantă frumos mirositoare, orginară din sudul Europei, cultivată în gospodăriile țărănești. 3) În mitologia greacă Heliadele erau fiicele zeului solar Helios. Plîngîndu-și fratele Phaethon, prăbușit cu carul de foc al tatălui, au fost tranformate în ploi, iar lacrimile lor în boabe de chihlimbar. 4) Tabloul clinic al anemiei pernicioase a fost descris de clinicianul german Michael Anton Biermann (1827-1892), profesor universitar la Berna și Zürich. 5) Clorul a fost descoperit în 1774 de chimistul și farmacistul suedez Carl Wilhelm Scheele (1742-1786). 6) Marele basorelief de pe cupola Mausoleului de la Mărășești a fost sculptat de Cornel Medrea și Ion Jalea. 7) Personajul feminin din drama „Meșterul Manole” de Lucian Blaga, corespondentul Anei, din balada populară, se numește Mira. 8) Autorul operei „Nevestele vesele din Windsor” este compozitorul german Otto Nicolai (1810-1849). 9) În Țara Românească și Moldova o „menzilhanea” era o stație de poștă apărută în secolul al XVII-lea, loc de popas unde se găseau caii de schimb. 10) Fluturii fac parte din ordinul lepidopterelor. (IRINA STOICA)

TEST PSI

Ești vanitos?

Să-ți iubești propria imagine socială este fără îndoială un factor pozitiv, un indice de autorespect. Dar atunci cînd pui pe scara de valori a vieții, pe primul plan, doar dorința de a fi admirat de alții, asta deja este o problemă de relație interumană. Asta trebuie să te pună pe gînduri. Răspunde la acest test pentru a vedea cît ești de vanitos.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Cînd ești pe stradă te oprești să te uiți la imaginea ta reflectată în vitrinele magazinelor? 1 2 3 4 5

2) Cînd te afli la o petrecere de gală te aștepți ca invitații să-ți laude vestimentația? 1 2 3 4 5

3) Te-ai gîndit să suporți o operație de chirurgie plastică? 1 2 3 4 5

4) Pretinzi să fii apelat chiar și de persoanele străine, cu titlul de studii (de pildă, d-le inginer, d-le doctor, d-le academician)? 1 2 3 4 5

5) Îți place să răsfoiești, împreună cu alte persoane, albumul cu fotografiile tale? 1 2 3 4 5

6) Cumperi doar accesorii „de firmă”? 1 2 3 4 5

7) Descoperi o zgîrietură pe caroseria mașinii tale. Simți că înnebunești? 1 2 3 4 5

8) Ți-ar face plăcere să ți se ia un interviu pentru tv.? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: **Nu ești un tip încercat de vanitate. Ești mai mult preocupat de substanță decît de aparență și nu te prea preocupă să placi tuturor.**

De la 19 la 31 puncte: **Îți place să ai despre tine o părere foarte bună. Oricum, nu ești în pericol de a deveni un sclav al propriului narcisism.**

De la 32 la 40 puncte: **Ești un tip vanitos și știi lucrul ăsta bine. Nu reziști la complimente, nu-ți place să treci neobservat, îți face plăcere să te știi adulat.**

Umor

Ultimul banc cu Bulă

Bulă este cu taică-su la Grădina Zoologică. Ajung în dreptul girafei.

- Ia zi, tată, ce e asta că ți-am mai spus.

Bulă: *Iepure.*

- Cum iepure, tîmpitule, asta e girafă, bă!

Ajung în dreptul cuștii leului „Ăsta ce-i”?

Bulă: *Iepure.*

- Cum iepure, dobitocule, nu vezi că e leu!

Ajung în dreptul hipopotamului. Ia zi, tată, ăsta ce e”?

Bulă: *Iepure.*

- Cum iepure, boule, nu vezi ce mare e, cum se bălăcește în apă...

Bulă: *Aha, e un iepure de apă.*

☺ *- Nevastă-mea este insuportabilă. Toată ziua îmi cere bani!*

- Dar ce face cu ei?

- De unde să știu? Nu i-am dat un leu!

☺ *- Cum merge bicicleta ta nouă?*

- O bicicletă nu merge, se-nvîrte!

- Bine! Și cum se-nvîrte?

- Merge!

☺ *- Mi-a spus nevastă-mea că v-ați întîlnit ieri. Ce ți-a spus?*

- Un banc colosal! De atîta rîs am căzut din pat.

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„NOROC!”

DOMOLI / URS ASIATIC		ACUZAT / VOCALE		CARTE! / TERIBILĂ (fam.)			UMEDĂ / ȚEPE! / MARE		PREVĂZUT / DIN CRIȘANA		VENIRI LA APEL
				RUȘINOASĂ / ACELA							
SALARIU						MÎNCARE					
L	A	FOARTE CRUZI	M	U	L	T	I	■	A	N	I
COROANĂ / ÎNCEȚI						AMAR! / BLESTEM			CATENE! / MATELOT		
				CAMPION / ATÎRNAT				ÎNCĂ / PRENUME MASCULIN			
ORAȘ LA NOI / ȘEF	C	U	PLOP SEC!	S	A	N	A	T	A	T	E
							DIN ȘURĂ! / LOC DE CĂRAT...			CATE-GORICE	
	TALENTE / LAC										
			FLORI / EXCLAMAȚIE								1998
POM DE IARNĂ / ACEEA / BIZET!				TRASĂ ÎN PORT							
		GRANIȚĂ						TRAGE LA SANIE			

Dezlegarea integramei **„BINE”**

I - P - M - C - V - B - INDEMINATICA - CEREMONIOSI - COMUNICATI - E - ROSI - IPA - AT - PIN - REVENITI - GETIC - LIGA - LITE - ODE - OCA - BINE - O - DRAG - BIZARERII - TA - LACONIC - SOL - VITE - ETALARE.

Abonamente la „Magazin” direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	4700 LEI	❑ 4 LUNI	18800 LEI
❑ 2 LUNI	9400 LEI	❑ 5 LUNI	23500 LEI
❑ 3 LUNI	14100 LEI	❑ 6 LUNI	28200 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.
Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

Părerile sînt împărţite ?

Destinul unor naţiuni se poate citi în... cafea

Continuăm să prezentăm extrase din cartea lui Josef Joffe. Umor involuntar sau observaţii pertinente?

„Mă aflam acolo, în inima imperiului sovietic şi nu aveam în faţă nici măcar unul din acele mizerabile fierbătoare pe care americanii le utilizează după victoria lor din vest pentru a fierbe boabele lor. Rezultă doar un soi de zeamă toxică şi de apă fadă. Dar în schimb ce imperiu! Sovieticii aveau la dispoziţie mai multe rachete nucleare şi soldaţi decît americanii. Ei trăgeau sforile războaielor africane, marcau puncte cu zecile în lumea a treia. Erau pe punctul de a invada Afganistanul. Care era forţa lor motrice? Comunismul sau cafeaua proastă? Un studiu sistematic al ISTORIEI ar transforma embrionul ideii mele într-o teorie matură şi, aş adăuga, incontestabilă.

Cine a dominat lumea vreme de 4 secole? Marea Britanie. Prin ce s-a distins ea? Prin Marea Chartă? Prin Royal Navy? Prin Big Ben? Nu, ci printr-o cafea detestabilă - şi asta pînă la victoria din Falkland, în 1982. Dar SUA? Era expansiunii americane, de la cumpărarea Louisianei (în 1803, de la Franţa), pînă la războiu din Vietnam, a fost marcată de omniprezenţa unei băuturi acide, ideală pentru argăsirea pieilor de bizon. Dar Germania? La apogeul expansionismului german, între anii 1890 şi 1940, germanii făceau distincţie între *Kaffee* şi *Behnenkaffe* (literal - cafea din boabe). Maselor le revenea să o deguste pe prima - o mixtură de orz prăjit şi cicoare; numai cei foarte bogaţi puteau să-şi ofere o cafea adevărată!

Cafeaua proastă este deci laptele nutritiv al războinicilor. Dar orice teorie care se respectă trebuie să poată fi inversată. Aşadar, o cafea bună ar trebui să atenueze pornirile războinice şi talentele militare ale unei ţări. În acest sens, arabii sînt cel mai bun exemplu. Cînd a fost eliminată definitiv puterea lor? Atunci cînd Ferdinand şi Isabella de Spania au înfăptuit Reconqista, alungîndu-i pe mauri din Grenada, ultima lor enclavă de rezistenţă pe pămîntul iberic, în 1442. Se constată că *qahwa* a ajuns un cuvînt uzual în întreaga lume arabo-musulmană spre mijlocul secolului al XV-lea. Turcii se lansaseră într-o ultimă tentativă expansionistă, care i-a dus pînă la porţile Vienei. Acolo ei au fost opriţi în 1683, iar după aceea nici turcii şi nici arabii n-au cîştigat nici o bătălie importantă. De ce? Precum se ştie, cafeaua arabă şi cea turcească sînt cele mai savuroase din lume.

Otomanii au obţinut totuşi o revanşă a lor, una dulce-amară. Retrăgîndu-se de la Viena, ei şi-au abandonat sacii cu cafea. Austriecii s-au pus pe băut *moka* cu mare pasiune. Îndată, Viena a fost invadată de cafenele, care s-au aflat la originea unei strălucite culturi - de la Strauss, la Musil şi Freud.

Pentru moment, am demonstrat că o cafea proastă implică virilitate şi expansionism, în vreme ce arta micii cafele negre generează trăiri generoase. Acum, pentru a-i neutraliza pe toţi protestatarii, va trebui să dovedim că această teorie funcţionează şi de o manieră dinamică. Cu alte cuvinte, să demonstrăm că naţiunile care trec de la instant la o cafea demnă de acest nume devin pacifiste de la primul şuier al unui fierbător. Este exact ceea ce s-a întîmplat în Germania, ţara cea mai agresivă din acest secol. Sau, dacă mergeţi astăzi la Moscova, veţi nimeri probabil localul aflat chiar lîngă mausoleul lui Lenin, unde se vinde cafea-cremă - în vreme de urmaşii mareşalului Jukov nu sînt în stare să bată o bandă de ceceni «eterocliţi».”

în numărul viitor

- Fascinaţia ştiinţei: Armistiţiul cu natura
- Incursiune în paranormal: Magnetism şi bioterapie
- Universuri paralele: Ce a fost înainte de Big Bang?
- Factorul uman în ecuaţia ecologică
- Medicina la zi: Ceaiul cel de toate zilele; Medicul vă răspunde
- Glob: Deocamdată mistere...
- Visul lui Spielberg, realitate şi ficţiune
- Terra X: Ename, călătorie virtuală în trecut
- Idoli
- Femina club
- Întîmplări adevărate

Ce le trece unora prin minte?!

Pînă să ajungă pe masă, bucatele apetisante trebuie robotite la bucătărie, începînd cu materia primă. Una din aceste materii prime este şi cartoful. În luna martie, în Australia se organizează concursuri de curăţat cartofi. Cu un astfel de prilej, un „echipaj” alcătuit din cinci bărbaţi a reuşit să decojească în 45 de minute o movilă de 265 kilograme, folosind cuţite obişnuite de bucătărie. Altfel spus, viteza medie a fost, pentru un concurent, de 1,2 kilograme/minut (condiţia omologării a fost ca nici o zgîrietură să nu apară pe degetele protagoniştilor). O altă performanţă a constat în tăierea de felii egale avînd grosimea de 1,1 milimetri, a unui cartof de cinci centimetri lungime!

Sfidînd parcă penuria din alte zone ale lumii, o familie compusă din cinci persoane, din Tessville, statul american Oklahoma, a „elaborat” un piure de cartofi într-o cisternă de 10000 de litri! Oliver Still, capul familiei, a pus la bătaie două tone de cartofi şi 900 litri de lapte (de la propria fermă). Nu se ştie cît a cîntărit piureul, dar „dezmembrarea” lui s-a făcut cu pick-hammerul, deoarece din cauza căldurii s-a cimentat.

Unora, ardeiul iute nu le lipseşte de la masă. Dar Lawrence Daniels, altfel un american chibzuit, şi-a propus să mănînce la un dejun numai ardei iuţi (verificaţi de asistenţă). După ronţăirea a 46 (patruzeci şi şase) de bucăţi (cu lungimi cuprinse între 8 şi 10 cm) s-a domolit şi şi-a reechilibrat aciditatea stomacală cu cîţiva pumni de bicarbonat de sodiu alimentar.

Ştiţi care sînt cele mai mari CLOPOTE?

- „Regina clopotelor” - Kremlin, Moscova, 1733, 193 t, 6,90 m diametru, 5,80 m înălţime
- Birmania, Mingoon, 88 t
- Japonia, Chonan, 75 t
- China, Pekin, 54 t
- Germania, Köln, 25 t
- Franţa, Paris, Sacre Coeur de Montmartre 18,8 t, 1891, „Savoyarde”
- Franţa, Notre Dame de Paris, 12 t, 1685, „Emmanuelle”

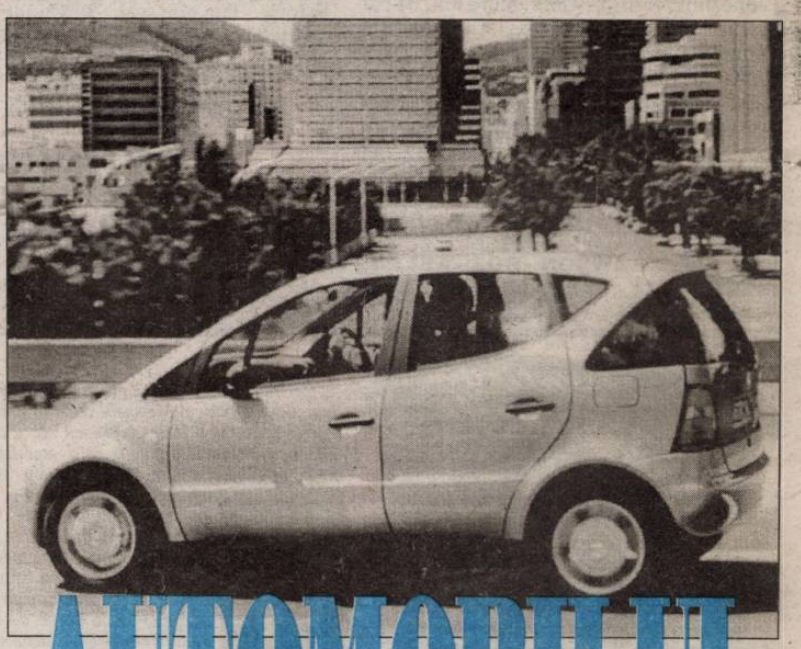

AUTOMOBILUL anului 1998?

Finele anului care s-a încheiat n-a însemnat pentru proiectanţii de automobile o perioadă de concedii. Un nou model Mercedes din clasa „A”, o maşină de înaltă tehnologie, care se pare că atrage multe priviri, a ieşit pe piaţă luna trecută. Concernul de automobile din Stuttgart a construit pentru prima oară un „mini” automobil compact, care se bucură deja de o cerere foarte mare. Să fie acest model, maşina anului 1998? Poate că nu trebuie să ne hazardăm, mai ales că marile firme nu şi-au spus încă ultimul cuvînt.

RÎNDUNELELE DE LA CERNOBÎL AU.. ALBIT

Cercetători francezi şi suedezi care lucrează în zona Cernobîl au prezentat în revista britanică „Nature” primele mărturii convingătoare ale influenţei nefaste a catastrofei nucleare asupra lumii vii. Conform observaţiilor lor, din pricina radiaţiilor, o specie de rîndunele îşi modifică frecvent culoarea, devenind albe.

S-a constatat o izbitoare creştere a numărului albinoşilor printre păsările care se hrănesc cu insecte. La rîndunicile normale, cazurile de albinoşi constituie un procent de cel mult 1%. Totuşi, după cum scrie în revista amintită Hans Ellergren, în jurul Cernobîlului cele două forme de albire se întîlnesc la 15% din rîndunele. Este foarte greu a se presupune că aici ar fi vorba de o coincidenţă, de un eveniment întîmplător. Studierea datelor ereditare ale rîndunelelor (DNA) demonstrează că gradul mutaţiei la rîndunelele de la Cernobîl este mai mare de două, pînă la zece ori decît la păsările din alte zone ale Ucrainei şi Italiei. Cercetătorii presupun că din pricina acestor mutaţii populaţia rîndunelelor din zona Cernobîl s-a redus.

Fotografia săptămînii

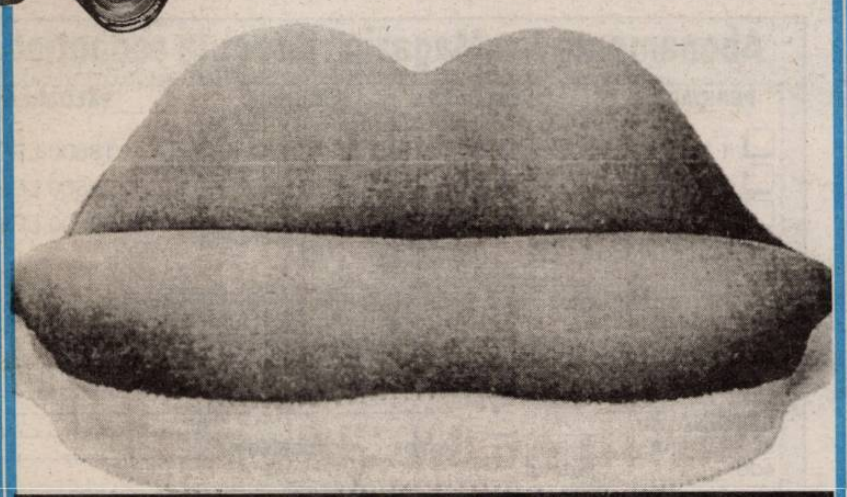

Languroasele buze din imagine dau, sîntem asiguraţi, cele mai plăcute vise celui care... se întinde pe ele! Căci ele reprezintă de fapt o sofa, realizată de Salvador Dali, după forma buzelor celebrei vampe interbelice, Mae West. Sofaua a fost punctul de atracţie al expoziţiei „Puterea designului erotic”, vernisată la Londra, bucurîndu-se de aprecierile unanime ale criticilor şi vizitatorilor.

la sfîrşit de săptămînă

METEO

Vremea va fi caldă pentru această dată, deşi se va produce o scădere de temperatură.

VINERI şi SÎMBĂTĂ. Cerul va fi temporar noros. Va ploua local în regiunile vestice şi sudice şi răzleţ în celelalte. Vîntul va deveni moderat şi va avea intensificări în sudul Banatului, Moldova şi pe litoral. Maximele vor marca o scădere şi se vor situa în general între 2º şi 10ºC, dar minimele vor creşte, devenind preponderent pozitive.

DUMINICĂ. Va fi o zi în general închisă, cu precipitaţii locale în majoritatea regiunilor, predominant ploi, exceptînd nord-vestul ţării, unde temporar se pot transforma în lapoviţă sau ninsoare. La munte va ninge. Vîntul va fi moderat şi va prezenta intensificări la munte. Valorile termice se vor încadra în general între -3º şi 6ºC dimineaţa, iar la amiază între 0º şi 8ºC.

(Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie)

SUPERTOMBOLA FIDELITĂŢII

Tragerile la sorţi pentru Tombola şi Supertombola Fidelităţii vor avea loc pe 30 ianuarie 1998, urmînd ca rezultatele concursului să fie comunicate în numărul 6 din 5 februarie 1998.

ATENŢIE: îi informăm pe abonaţii noştri care ne-au scris şi telefonat reclamînd neprimirea abonamentului plătit, că redacţia trimite revista, în fiecare joi, tuturor celor ce s-au abonat direct la redacţie. Pe întortocheatele drumuri ale Poştei Române, însă, cineva fură ceea ce aparţine altcuiva. Deci, neprimirea abonamentelor nu este, sub nici o formă, din vina noastră, dar, în curînd, vom afla a cui este. Vă mulţumim pentru înţelegere!

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

SERIE NOUĂ - 349 • ANUL XLI • 22 IANUARIE 1998 • 16 PAGINI • 1300 LEI Nr. 4 (2099)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

50 DE MAGAZINE într-unul singur!

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Protecţia diversităţii biologice sau

ARMISTIŢIUL CU NATURA

pagina 3

Grafică de ah. DANIEL MUNTEANU

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR • PRO TV • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Incursiune în paranormal 4
Magnetism şi bioenergoterapie

Universuri paralele 5
- Despre meteoriţi şi roiuri de stele
- Factorul uman în ecuaţia ecologică
- Ce a fost înainte de Big Bang?

Medicina la zi 7
- Ceaiul cel de toate zilele
- Medicul vă răspunde

Glob 8
- Visul lui Spielberg între realitate şi ficţiune

IDOLII 12-13
ANGELA LANSBURY a renunţat să mai filmeze

femina club

POZITIV PE RASTER

Perversul Internet!

GEORGE CUŞNARENCU

Citesc în diverse publicaţii mai mult sau mai putin cotidiene tot felul de intervenţii panicoase care se vor un fel de avertisment subtil, adresat cui? dar care nu fac decît să stîrnească, în cele din urmă, un interes perfid şi destul de vinovat, pentru ce credeţi? pentru pornografia de pe Internet! Îndrăznesc să mă prefac că nu ştiu ce sens ascuns au toate aceste „luări cetăţeneşti de atitudine" împotriva „perversului Internet", care în burta lui enormă (Internetul este singura societate din lume care nu este condusă de nici un Consiliu de Administraţie, o reţea la care are acces orice individ de pe aceasta planetă care are un computer pe birou şi un modem) ascunde numai lucruri perverse, aflăm astea dintr-o asemenea publicaţie speriată de viitor. După spusele unui „ziarist" de ocazie, ar fi vorba despre anumite news-groups, nişte grupuri de conversaţie, care se ocupă cu transmiterea de imagini porno, cu difuzarea de filme porno, iar unele chiar cu pedofilia (!). Cu siguranţă că pe Internet există şi aşa ceva, deşi există mii de news-groups-uri care nu se arată deloc preocupate de pornografie, dimpotrivă. Ziaristul turmentat de o sfîntă mînie proletară înfierează „toate aceste aspecte negative" ca şi cînd, redescoperind America, ar încerca să o scoată din hărţi. Sărmanul, ajungînd tîrziu în Internet, a nimerit tocmai peste ce nu trebuia! Nu neg ca pe această uriaşă reţea de informaţii (de ea beneficiază peste 40 milioane de utilizatori) o fi existînd şi aşa ceva, dar, vorba poetului, nu pentru asta iubim noi Internetul. Probabil că mulţi din cititorii revistei noastre nu au „navigat", cum se spune, niciodată pe apele întinse ale Internetului şi citind aceste „demascări" hotărîte rămîn perplecşi. Aşa o fi? se întreabă ei. Pe aceştia vreau să-i liniştesc cu aceste rînduri. Lor vreau să le spun că în afară de posibilităţile de comunicare rapidă între oameni, oriunde s-ar afla ei pe această planetă, Internetul oferă posibilitatea, oricărui cetăţean, de a citi mii de cărţi, zeci de mii de reviste şi ziare, de orice gen, de la cele mai prestigioase pînă la cele locale, stînd acasă, în propriul fotoliu. Pe Internet poţi intra în marile muzee ale lumii, în marile enciclopedii ale lumii, poţi avea acces, aşa cum am avut şi noi, cei de la „Magazin" în casele marilor personalităţi ale lumii. Aşa am „vorbit" cu George E. Palade, cu unii din laureaţii premiilor Nobel din acest an, cu cititori ai versiunii electronice a revistei noastre din Beijing, din Olanda, Canada, SUA. Am reuşit, prin Internet, să obţinem unele interviuri cu oameni de ştiinţă, cu actori ş.a.m.d. să fie această instituţie la îndemîna oricui, pentru orice gen de informaţii (poţi să răsfoieşti dosare ale CIA, dacă vrei) şi tu să sperii lumea cum că•nişte indivizi bolnavi discută despre pedofilie, că îşi transmit adrese însoţite de imagini scabroase, este cel puţin o ciudăţenie, dacă nu altceva. În fond, ceea ce cauţi, asta găseşti, ecuaţia e simplă. Cît despre cei care descoperă pornografie, probabil că n-au altceva de căutat prin Internet. Şi de ce să te obosesti să cauţi pornografie pe Internet, cînd la colţul străzii găseşti nu numai reviste porno, dar şi casete video porno. Iar în unele zone ale oraşului chiar şi traficanţi de carne vie. Am auzit că afacerile merg foarte bine.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

TOLBA CU SCRISORI

Viorel Mîniosu - Bogheşti-Vrancea: Scrisoarea ta mi-a parvenit la finele anului trecut cu toate că era datată 4 noiembrie 1997! Despre ADMR vom vorbi la primăvară, la Vîlcele. În ceea ce priveşte problema cu abonamentul trebuie să ştii că rezolvarea nu este la noi ci la poşta română...

Elisabeta Câţu - Bucureşti: Numele lui *Gary Barlow* este... *Gary Barlow!* Păstrăm legătura, OK?

Ani, Cehu Silveniei, str. Doja nr.102, Sălaj, 4762 doreşte să corespondeze pe diverse teme. Are 12 ani şi scrie foarte bine...

Gheorghe Câmpeanu - Focşani: Foarte bune careurile „Vorbe" şi „Poftă bună". Le vom servi în curînd cititorilor noştri...

Veronica Tudose - Ţitu: Dacă vrei maximum de informaţie despre *Viţa-De-Vie* cel mai bine ar fi să revii cu un anunţ pentru corespondenţă! În altă ordine de idei, ocazie cu care răspund şi altor corespondenţi care au reclamat absenţa muzicii româneşti din această pagină, vreau să-ţi spun că există suficiente publicaţii la noi care furnizează tot felul de informaţii despre trupele autohtone! Că se vorbeşte despre cu totul altceva decît despre muzica lor asta este altă poveste, nu au oamenii ce spune...

Valentin Toma - Vulcana Pandele: Nu dispun de discografia completă a grupului *King Crimson* dar, dacă ai puţină răbdare, voi strînge oarece titluri! Nu mai fac, de mult timp, înregistrări dar îţi recomand să revii cu un anunţ pentru prietenii noştri...

Vasile Ifrim - Moviliţa: „E iarnă" apare astăzi iar în „Sticlărie" vom intra ceva mai tîrziu...

Adrian Bangală - Corbeni: Excelent „Pre... numele lor"! Va apărea în luna martie!

RADIOGRAFII sonore

Homogenic - Bjork (foto): Al treilea LP al islandezei care nu încetează să şocheze lumea muzicii, un disc care nu aduce nimic nou în deja plictisitorul peisaj sonor al interpretei, singurul merit al noului său LP fiind acela al inventării a două cuvinte care nu se află în dicţionarul limbii engleze: *homogenic* şi *bachelorette...*

Dear Ella-Dee Dee Bridgewater: Un omagiu adus celei mai mari soliste de jazz - *Ella Fitzgerald, Dee Dee Bridgewater* alegîndu-şi melodiile discului de faţă dintre creaţiile de început ale *Ellei.*

Girl - Dannii: Este evident că experimentele nu le prea avantajează pe surorile *Minogue!* Dacă *Kylie* a încercat s-o cotească spre rock şi a reuşit să se dea cu capul de pereţi iată că acum *Dannii* (cunoscută în lumea muzicii mai mult pentru teribilismele sale decît pentru talentul artistic...) metamofozată într-o struţo-cămilă *Gina G-Kim Wilde - Spice Girls* (!!!) reuşeşte încă un rateu...

The Big Picture - Elton John: Un LP care stă, orice s-ar spune, sub semnul tragicei dispariţii a Prinţesei de Wales. Un album de slowuri din care se detaşează *„Something About The Way You Look Tonight" „If The River Can Bend"* şi *„Love's Got A Lot To Answer For"...*

Dreams Of Freedom - Bob Marley: Primul disc dintr-o serie care-şi propune să prezinte muzica celebrului interpret de reggae, un disc lucrat cu cea mai modernă tehnologie, cu un sunet perfect. Ideea aparţine producătorului *Bill Laswell,* omul care a lucrat şi cu *Herbie Hanckock.*

Milk & Blood - Jim Martin: Iată-l pe fostul chitarist al grupului *Faith No More* debutînd solo dar fără a fi prea inspirat în alegerea melodiilor! Un album care nu aduce nimic de remarcat şi chiar dacă printre cei care au colaborat la realizarea sa se numără şi *Jason Newsted* (de la *Metallica)* produsul final este modest...

Albumul Săptămînii

Postcards From Heaven - LIGHTHOUSE FAMILY

O cronică cerută cu insistenţă de voi, prietenii noştri, cronica unui album care marchează, îndrăznesc să afirm, o nouă fază în evoluţia acestui stil muzical pe care de obicei îl numim pop music. Vinovaţi sînt cei doi muzicieni - *Paul Tucker* (britanic originar din comitatul Hertfordshire) şi *Tunde Baiyewu* (născut în Barbados) - pe care soarta i-a adus la Londra, loc în care avea să apară *Lighthouse Family!* După un debut absolut remarcabil cu single-ul *„Lifted"* (250000 de copii vîndute numai în Marea Britanie!!!) şi cu un album incredibil de proaspăt în îmbîcsita atmosferă muzicală, mă refer la *„Ocean Drive"* (care a depăşit tirajul de 1,5 milioane) iată că duetul trece cu brio examenul maturităţii, al doilea album fiind net superior primului! *„Postcards From Heaven"* - un album în care muzica neagră şi cea albă realizează un perfect metisaj, „Ilustratele din Rai" fiind „colorate" cu soul, pop, gospel şi funk, totul fiind interpretat cu o extraordinară uşurinţă, parcă în joacă, se simte bucuria cîntatului iar dacă aţi văzut măcar unul dintre clipurile celor doi (ce ziceţi de *„Raincloud"?)* aţi observat, cu siguranţă, naturaleţea lor în faţa aparatului de filmat... Vă propun, fără rezerve, albumul de faţă dacă doriţi o alternativă la agresivitatea din ce în ce mai obositoare a pop-ului de tip *„Spice Girls"* şi, dacă în preferinţele voastre muzicale omul devansează maşina, fie ea şi din ultima generaţie, vă puteţi felicita pentru includerea acestui CD în fonoteca voastră!

Fan Club

ID	Nume	Adresa
Pitt	Brad	c/o Baker/Winokur/Ryder, 405 South Beverly Hills, CA 90212, USA
Pitt	Brad	c/o Creative Artists Agency Inc, 9830 Wilshire Blvd, Beverly Hills, CA 90212, USA
Prinzen	Die	Postfach 26, 04291 Leipzig, Germany
Prodigy	The	c/o Intercord Aixheimerstrasse 26, Stuttgart 70619, Germany
Pulp		c/o Mercury, Postfach 10 15 60, 20035 Hamburg, Germany
Ramazzotti	Eros	PO Box 1023, A-1023 Vienna, Austria
Reeves	Keanu	c/o 3 Arts Ent., 9460 Wilshire Blvd., Suite 700, Beverly Hills, CA 90212, USA

Top Singles

1. As Long As You Love Me - Backstreet Boys
2. Tomorrow Never Dies - Sheryl Crow
3. Prince Igor - Warren G
4. Shelter - Brand New Heavies
5. The Reason - Celine Dion
6. Too Much - Spice Girls
7. High - Lighthouse Family
8. Torn - Natalie Imbruglia
9. Perfect Day - Various Artists
10. Never Ever - All Saints

PROPUNERI: Together Again - Janet Jackson, Angels - Robbie Williams, Baby Can I Hold You - Boyzone, Wind Beneath My Wings - Steven Houghton.

Calendar 23.01 - 29.01

23 - Earl Falconer (1959, UB40); 24 - Neil Diamond (1941), Michael Kiske (Helloween, 1968), Mark Quashie (1967, Real 2 Real); 25 - Etta James ('38 Andy Cox (1956, Fine Young Cannibals); 26 - Andrew Ridgeley (1963, Wham!), Tom Keifer (1962, Cinderella), Edward Van Halen (1957), Ya Kid K (1972, Technotronic); 27 - Mark Owen (1972), Gillian Gilbert (1961, New Order), Nick Mason (1945, Pink Floyd), Mike Patton (1968, Faith No More); 28 - Sacha Distel (1933), Rick Wright (1943, Pink Floyd); 29 - David Byron (1947 - 28.2.1985, Uriah Heep), Tommy Ramone (1952, Ramones).

CURIOSITY KILLED THE CAT

Cvartet britanic fondat în 1983. După o perioadă de „clandestinitate" *Ben Volpelliere-Pierrot* (19.5.1964, vocal), *Julian Godfrey-Brookhouse* (13.5.1963, chitară), *Nicholas Bernard Throp* (25.10.1964, bass) şi *Miguel John Drummond* (27.1.1964, tobe), bine antrenaţi prin cluburile londoneze, se făceau în sfîrşit cunoscuţi după un turneu efectuat cu *Alison Moyet!* Era noiembrie 1986, exact cu un an înainte de lansarea primului lor single - *„Down To Earth"*, care avea să urce pînă pe locul trei în Regatul Unit... Dacă nu ştiaţi, aflaţi că grupul şi-a luat numele de la un popular joc pe computer şi, cum „curiozitatea a ucis pisica", să vă mai spun că registrul sonor al trupei este dat de combinaţia între funk, soul şi pop, cei patru cochetînd chiar şi cu jazz-ul! Pînă în 1992, anul în care cvartetul devenea trio prin plecarea lui *Nicholas Throp* (care va continua sub numele *Curiosity* avînd şi un succes de top 10 în Marea Britanie cu un remake al piesei *„Hang On In There Baby"* a lui *Johnny Bristol),* tipii aveau să-şi mai treacă în cont alte două hituri de top 10 - *„Misfit"* (1987) şi *„Name And Number"* (1989). De ascultat albumul *„Getahead"*, scos de casa *Mercury...*

POP-ROCK, de la A la Z

CURVED AIR

1970 este anul în care *Sonja Kristina* (14.4.1949, vocal), *Darryl Way* (17.12.1948, vioară), *Florian Pilkington* (3.6.1950, tobe), *Francis Monkman* (9.6.1949, clape) şi *Mike Wedgewood* (19.5.1950, bass) fondau un grup a cărui importanţă în dezvoltarea sound-ului electronic avea să fie majoră. De „vină" este, în principal, *Francis Monnkman,* absolvent al *Royal Academy Of Music,* unul dintre primii muzicieni care au introdus computerul în rock and roll! Evident, nu se poate vorbi de un succes comercial în acele vremuri pentru *Curved Air* care au reuşit, totuşi, să aibă un loc 4 în 1971 în Anglia cu *„Back street Luv"* şi, pentru a ilustra cel mai bine cele afirmate mai sus vă recomand compilaţia *„Best Of Curved Air"...*

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămînalul „Magazin" este editat de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculat la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore (222.83.21); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita (1659); Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Ilie Elena (1282); Irina Stoica, Paul Ioan, Şerban Filip, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Şerban Filip
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: CROMOMAN, Piaţa Presei Libere nr.1, Telefon: 223.15.20/1538

Protecţia diversităţii biologice sau ARMISTIŢIUL CU NATURA

Aproape 4,8% din suprafaţa ţării, adică 11,5 mii kmp, are regimul juridic de arie naturală protejată de lege. Cele mai întinse ecosisteme sînt în Rezervaţia Biosferei Delta Dunării, în cele 12 parcuri naţionale şi în Insula Mică a Brăilei.

Uriaşele avantaje aduse civilizaţiei contemporane de explozia activităţilor industriale, la scară mondială, au drept neiertător bumerang criza în care se află starea de sănătate a naturii. Poluarea sistematică a mediului şi supraexploatarea speciilor sălbatice de mare valoare economică (din floră şi faună) au produs şi produc în continuare o vie îngrijorare comunităţii ştiinţifice. „Holocaustul biologic" a început în primele decenii ale acestui secol şi acum, la sfîrşit de veac şi de mileniu, semnalele de alarmă (congrese, convenţii şi nu în ultimul rînd acţiunile celebrei organizaţii „Greenpeace" - „Pacea verde") sînt tot mai frecvente. Ca un corolar al multiplelor iniţiative internaţionale, *ONU a stabilit (în 1994) ca data de 29 decembrie să reprezinte* ***„Ziua mondială a diversităţii biologice".*** Aceasta a fost şi tema Simpozionului desfăşurat (în decembrie 1997) în Aula Academiei Române şi care a reunit oameni de ştiinţă din varii domenii subsumate studiului şi exploatării resurselor naturale autohtone. Subliniind faptul că nici ţara noastră nu a fost ocolită, în ultimele decenii, de degradarea biodiversităţii, vorbitorii au relevat cauzele, remediile şi necesitatea ca Parlamentul României să adopte o strategie legislativă (acum lacunară) menită să oprească declinul biologic al anumitor ecosisteme şi specii. Iată, succint, cîteva din motivele de îngrijorare expuse la acest prestigios Simpozion.

În lipsa unui inventar biologic precis şi complet,

avertiza dl. *acad. Nicolae Boşcaiu,* orice strategie naţională sau regională de conservare a biodiversităţii este sortită eşecului. Se cunoaşte că în ţara noastră există peste 3450 de specii de plante vasculare (în care apa şi mineralele circulă prin vase capilare), reprezentînd o diversitate foarte mare, care ne situează pe locul opt în Europa. Dar potenţialul biologic al multor specii încă nu este cunoscut - mai ales în flora spontană. Vegetaţia ţării cuprinde asociaţii de mare valoare genetică, precum stejărişele (cu 217 specii protejate prin lege), făgete şi cărpinişe (cu 231 specii protejate), molidişe (50 de specii protejate) etc. Dar aceste exemple trebuie să constituie - împreună cu ecosistemele lor - puncte de plecare pentru protecţia altor zone şi specii de interes biologic şi economic, mai puţin studiate. În acest sens, obiectivele conservării biodiversităţii pot fi formulate astfel: 1. Utilizarea componentelor floristice drept resurse economice, printr-o exploatare ecologică; 2. Menţinerea biosferei într-o stare capabilă să-l suporte pe om; 3. Menţinerea biodiversităţii pentru sine, într-o stare în care mai este capabilă să se regenereze şi să poată fi regenerată.

Avem nevoie de strategii pe termen lung,

sublinia *prof. Angheluţă Vădineanu,* preşedintele Comitetului naţional MAB - UNESCO (MAB = programul „Omul şi biosfera"). Trebuie perfecţionată structura instituţională şi legislativă pentru a deveni cu adevărat parteneri ai ţărilor europene dezvoltate. Trebuie creat un sistem informaţional cît mai exact şi cuprinzător pentru luarea deciziilor de perspectivă - şi nu pentru un an sau doi, ci pentru un deceniu sau două. Altfel, măsurile pripite se vor întoarce împotriva noastră. Exploatarea resurselor naturale trebuie să fie profitabilă atît economic (managerial), cît şi ecologic (protejînd mediul).

Unde ni-s pădurile?

Această întrebare nu conţine deloc o alarmă falsă. Situaţia pădurilor din ţara noastră este una din cele mai îngrijorătoare, afirma *prof. Victor Giurgiu,* membru corespondent al Academiei Române. România deţine un trist record european privitor la starea biodiversităţii: desfiinţarea aproape în întregime a pădurilor din Lunca Dunării şi înlocuirea lor cu plantaţii de import - plopi euroamericani „domesticiţi"! Prin această defrişare masivă au dispărut pentru totdeauna zeci de tipuri de ecosisteme (împreună cu arborii au dispărut anumiţi arbuşti, plante, animale, microorganisme). De asemenea, tăierile masive din ziua de azi nu sînt compensate de împăduriri corespunzătoare, procentul acestora scăzînd de la 70-80 în trecutul îndepărtat, pînă la 20-30. Supraexploatarea anumitor specii cu mare valoare economică (lemn de rezonanţă sau pentru mobilă) şi folosirea unor tehnologii de regenerare neadecvate au condus la uniformizarea genetică şi biologică, la o scăzută stabilitate la factorii climatici. Astfel, au crescut alarmant daunele provocate de vînt şi zăpadă în pădurile de răşinoase - peste 100 de milioane metri cubi de lemn distrus de intemperii. La rîndul lor, anumite insecticide au destabilizat pădurile de stejar.

Există şi o extrem de pesimistă prognoză: dacă în România nu se vor revigora la timp pădurile naturale clasice, există pericolul ca silvostepa să treacă în stepă şi o bună parte a zonei forestiere de cîmpie şi colină să treacă în silvostepă! Dobrogea, Cîmpia Tisei vor tinde să se deşertifice, iar zona de stepă s-ar putea deplasa spre zona piemontană.

Trebuie remarcat că pădurile sînt în pericol şi datorită fragmentării lor excesive prin Legea fondului funciar, amendată recent de Parlament. Se impun monitorizarea tăierilor din pădurile particulare şi legi drastice, precum şi aplicarea metodologiilor silvice paneuropene.

Se impune o lege a alimentului,

susţine *dr. Gheorghe Mecinicopschi,* directorul Institutului de cercetări pentru industria alimentară - ţara noastră fiind una din cele care nu au încă o astfel de lege obligatorie în ţările cu o economie modernă, care-şi protejează consumatorii. „Atentatele" asupra diversităţii biologice, prin folosirea neadecvată a îngrăşămintelor, insecticidelor, pesticidelor şi fungicidelor implică şi o doză de risc pentru securitatea alimentară. Intervenţia omului asupra mediului şi tehnologiile alimentare industriale induc pericole încă necunoscute asupra organismului uman şi animal, crescînd vulnerabilitatea genetică. De asemenea, nu se cunosc încă influenţele organismelor modificate genetic asupra omului, de aceea sînt necesare reglementări juridice şi-n această privinţă (la ora redactării acestui text, în Hong Kong declanşase „gripa puilor de găină", maladie virală încă neelucidată).

Salvaţi vieţi, salvînd plante!

Acest slogan, amintit de dl. *dr. Petre Mocanu,* director general al R.A. „Plafar", a fost lansat de forurile internaţionale încă din 1988 şi se referă cu predilecţie la flora spontană cu valenţe terapeutice. În România se cunosc 283 de specii cu efecte medicale, din care farmacodinamic sînt studiate 180, iar 52 de specii sînt luate în cultură. Dar, avînd în vedere că şi-n acest domeniu există un declin al biodiversităţii, se impune ca Parlamentul să adopte Regimul plantelor medicinale, care să reglementeze alternanţa la recoltare (pentru regenerare), asistarea speciilor rare, monitorizarea ecosistemelor specifice, cointeresarea producătorilor... Şi dacă a venit vorba de plante, să menţionăm că numărul de familii de albine a scăzut dramatic după 1989, spunea dl. *dr. Paul Bucată,* secretar ştiinţific la Institutul de Cercetări Apicole. Diminuarea este de aproape 60% şi se datorează în primul rînd scăderii efectivelor în sectorul de stat şi la crescătorii amatori. Şi-n acest domeniu este necesară o Lege a apiculturii, în spiritul conceptului modern lansat de Apimondia: Albină-Apicultură-Ambient. Cu toate acestea, exportăm albine-mamă (mătci), a căror producţie ajunge, la apogeu, la 60 de mii de regine (obţinute în secţiile R.A. „Plafar")! Neglijînd protecţia mediului, a albinelor, riscăm ca unele produse să devină raritaţi - propolisul, lăptişorul de matcă şi veninul de albine.

Delta Dunării, un paradis în suferinţă...

Din anul 1990, Delta Dunării este Rezervaţie a Biosferei şi este inclusă în programele de profil ale UNESCO. Majoritatea din cele peste 300 de specii de păsări şi numeroaselor specii de peşti (de apă dulce, sărată şi migratori), ca şi multe zone cu vegetaţie specifică sînt protejate de lege. Marile valori naturale ale patrimoniului universal - printre care pădurile de stejar Letea şi Caraorman, coloniile de pelicani şi cormorani, varietăţile de sturioni etc. - supravieţuiesc, în pofida unor activităţi improprii desfăşurate aici în ultimele decenii. Sintetizînd informaţiile primite de la *dl. Andrei Zvoronos,* guvernatorul Rezervaţiei Biosferei Delta Dunării, am putea spune că motivele declinului stării naturale a acesteia pot fi grupate în următoarele categorii: ● supraexploatarea resurselor cu mare potenţial economic, în special a peştilor, păşunilor şi stufului ● activităţile industriale inadecvate, cum ar fi exploatarea nisipurilor de la Caraorman ● construirea de diguri în amonte, care au afectat regimul natural de inundare ● crearea de incinte piscicole şi agricole, care au redus cu peste o cincime zona naturală ● poluarea industrială, care afectează capacitatea de reproducere a speciilor faunistice ● extinderea canalelor artificiale de navigaţie, care afectează regimul hidrologic şi calitatea apei lacurilor ● folosirea de ambarcaţiuni inadecvate transportului fluvial, care răscolesc şi antrenează elemente de floră şi faună direct în sistemele de propulsie; folosindu-se viteze prea mari, se formează valuri care erodează malurile şi deranjează zonele de cuibărit şi de hrănire, inclusiv prin zgomote şi vibraţii.

Cu toate acestea, există speranţe îndreptăţite. În ultimii doi-trei ani, obiectivele programelor de renaturare a Deltei şi de management ecologic, susţinute de proiecte internaţionale şi finanţate, parţial, de Banca Mondială, au început să dea roade. Primul experiment la scară mare de reconstrucţie ecologică - amintea dl. *Andrei Zvoronos* - l-a reprezentat refacerea ostrovului Babina (2100 ha) - acţiune care a debutat în mai 1994. Acum se constată că evoluţia pozitivă a renaturării este remarcabilă. Breşele făcute în diguri au permis refacerea, în mare parte, a condiţiilor fireşti de viaţă ale păsărilor şi peştilor. Acelaşi proces favorabil se desfăşoară, din aprilie 1996, în ostrovul Cernovca (1580 ha), dovedindu-se astfel existenţa potenţialului de regenerare a acestor ecosisteme... Dar îndiguirile cuprind aproape 100 de mii de hectare şi procesul de reinundare continuă.

Dacă în ultimii 20-30 de ani numărul de specii de păsări nu s-a modificat, deşi unele (vulturul codalb, pelicanii) au fost ameninţate cu dispariţia, în privinţa peştilor situaţia este îngrijorătoare. Dl *dr. Mircea Saraş,* directorul ştiinţific al Institutului de cercetare-proiectare „Delta Dunării" din Tulcea, a avut amabilitatea să ne răspundă la cîteva întrebări.

- Cea mai gravă situaţie este a sturionilor. Ce ne puteţi preciza în acest sens?

- Declinul acestor specii este pronunţat. Deja au dispărut două dintre ele, şipu şi viza. Din cele patru rămase, cega este de apă dulce, alte trei sînt migratori. Cel mai ameninţat este morunul, care are şi cea mai mare valoare economică. Supraexploatarea şi braconajul (aş aminti aici sistemul atît de dăunător al carmagelor, cîrlige metalice de 10 cm, plasate în calea peştilor) fac ca o mare parte din sturioni să nu mai ajungă în Deltă. Se impun şi reglementări internaţionale, între România, Iugoslavia şi Bulgaria, pentru salvgardarea lor.

- Au avut de suferit şi alte specii?

- Indiguirile făcute în Deltă au dus şi la regresul producţiei de crap, care a fost treptat înlocuit cu babuşcă. Printre numeroasele măsuri de profil care s-au luat de o mare importanţă este şi majorarea mărimii minime a ochiului de plasă de la 26 la 32.

- Există cazuri concrete de agenţi poluanţi care afectează piscicultura?

- Declinul a început în anii '70 şi s-a accentuat odată cu poluarea masivă a Dunării de după anii '80. De exemplu, din cercetările noastre reiese că prezenţa cadmiului afectează metabolismul calciului la peşti. S-au găsit sturioni cu anomalii ale scheletului înotătoarelor, datorate acestui metal.

- Ce alţi agresori chimici mai puteţi evidenţia?

- Există o diversiate de factori nocivi. Fosforul, azotul, hidrocarburile afectează biodiversitatea Deltei şi a litoralului Mării Negre. De multe ori se observă aici înfloriri anormale de alge şi peşti morţi. Activităţile de renaturare a Deltei nu sînt suficiente dacă nu se iau măsuri şi-n zonele limitrofe şi pe cursul Dunării.

- Se poate spune că Delta este un paradis terestru în suferinţă?

- Orice paradis are de suferit... Dar declinul biodiversităţii Deltei Dunării nu este ireversibil!

Pagină realizată de
PAUL IOAN

MAGNETISM şi BIOENERGOTERAPIE

ION ŢUGUI

Dacă prin deceniul al şaptelea, regretatul Valeriu Popa era singurul în România care avea îngăduinţa tacită de a trata anumite boli prin pase energetice (adăugîndu-le şi principii alimentare stricte), în deceniul al nouălea aproape fiecare municipiu şi fiecare oraş din România au cîte cel puţin un bioenergoterapeut. Sute de mii de oameni suferinzi optează pentru tratamentul bioenergetic. Un centru important, care se adresează de asemenea bolnavilor, însă prin mijloace mai complexe, de natură spirituală, este acela condus de Claudian Dumitriu. Acesta din urmă pare să fi făcut un pas mai departe în investigarea şi tratarea unor boli prin faptul că apelează, prin *Inforenergetică* (noţiune operaţională incluzînd sistemul energetic al omului şi al viului în general, fundamentată de Claudian Dumitriu), la cele mai subtile însuşiri ale complexului energetic uman.

Un articol de revistă nu-şi poate propune să dea atestate în domeniul bioenergiei, ci să răspundă, ca în cazul de faţă, unor întrebări ce mi s-au transmis de către numeroşi cititori: *Se poate conta pe tratamentul bioenergetic?* Ca să răspund, trebuie mai întîi să mă întorc cu mai bine de două secole şi jumătate în urmă...

Prin secolul optsprezece se efectuau tratamente, de pildă în Austria, prin folosirea unui magnet. Magnetul era utilizat atît de medici cît şi de unii clerici. Experienţele acumulate pînă la mijlocul secolului al optsprezecelea ajunseseră să certifice rezultate reale în puţine aplicaţii directe, cu precădere în durerile de dinţi şi afecţiuni gastrice. Să spunem deci că acesta era climatul cînd apare teoria magnetismului animal, a lui Franz Mesmer. Momentul este foarte important, deoarece Mesmer este primul care consacră o nouă disciplină de studiu, avînd un suport ştiinţific şi o teorie modernă, care azi constituie un nucleu de cercetare privind forţele ascunse ale organismului viu.

O descoperire „din întîmplare"

Interesant este că Mesmer îşi începe tratamentele precum îi dictase tradiţia. Ce aducea nou, era faptul că în loc de un singur magnet, el folosea trei; cu trei surse magnetice efectua tratamente, asta pînă într-o zi, cînd, într-o şedinţă de tratament la care se supunea o mărime imperială austriacă, Mesmer a observat, cum se întîmplă în atîtea descoperiri ştiinţifice, „din întîmplare", că de fapt nu magneţii îi ameliorau durerile bolnavei, ci chiar *forţa sa magnetică* de care nu avusese cunoştinţă pînă atunci. Aceasta este, se pare, data de naştere a magnetismului animal, Mesmer descoperind ulterior că propriul său cîmp magnetic este cu mult mai puternic decît magnetismul mineral!

Făcîndu-şi cunoscute noile teorii în domeniu, Mesmer se va lovi sistematic de împotriviri şi chiar de ridiculizări. Norocul său a fost că se căsătorise cu o văduvă foarte bogată şi în timp îşi putuse susţine experimentele prin propriile forţe financiare...

Este aproape sigur că fără teoriile mesmeriene, noul domeniu, al bioenergoterapiei ar mai fi întîrziat mult. Însă am greşi datînd apariţia bioterapiei în timpul din urmă. În China antică, în Orientul marilor iniţiaţi, practicile energetice erau cunoscute. De asemenea, unii observatori se referă la evenimentele biblice de însănătoşire denumind de asemenea forţa biocîmpului. Există şi un punct de vedere exclusiv spiritual, care atribuie capacităţile bioenergetice ale vindecătorului unui dar ceresc, un dar distribuit cu parcimonie şi în ultimă instanţă revelat...

Bioenergoterapia

Din păcate, nu există la ora actuală o metodologie de apreciere şi de atestare chiar, a capacităţilor bioenergetice, care să beneficieze de un conţinut ştiinţific. Singura posibilitate de apreciere este rezultatul obţinut de bioenergoterapeuţi. Asumîndu-mi calitatea de observator în acest sens, rezultate uneori spectaculoase am putut reţine la bioenergoterapeutele Maria Vârlan şi Atena Neacşu. Prima este deja bine cunoscută în ţară şi adeseori solicitată peste hotare pentru tratamente bioenergetice; de altfel Maria Vârlan este o diagnosticiană redutabilă, uimind adeseori lumea medicală prin corectitudinea diagnosticelor stabilite prin simple pase energetice...

În cazul Atenei Neacşu, impresionante sînt intervenţiile sale în cazuri de o gravitate extremă - cum sînt cancerul pulmonar, fibroame uterine, multe alte boli considerate incurabile. Ce se poate observa la aceste bioenergoterapeute, este înainte de toate *forţa calorică* a palmelor, forţă ce creează senzaţia fizică de temperatură înaltă emanată, prin concentrare mentală, de palmele lor. Sînt momente din zi ale acestor vindecătoare cînd practic palmele lor nu pot fi suportate de pielea bolnavului, avînd intensitatea unor metale înroşite...

Toate aceste consideraţii şi consemnări sper să poată constitui expresia unui răspuns. Putem spera că într-un viitor nu prea îndepărtat, tot ştiinţei îi va reveni sarcina de a configura în termeni mai precişi beneficiile incontestabile ale bioenergoterapiei. Cu siguranţă că atunci vor fi mai puţini bioenergoterapeuţi, însă cei adevăraţi vor avea drept de alianţă acceptată cu lumea medicală...

PSIHOCHIRURGIA PRO şi CONTRA

„Nu am văzut niciodată un miracol"

MIHAELA DOROBANŢU

Psihochirurgia - o enormă fraudă, sau o realitate tulburătoare pe care nivelul cunoştinţelor noastre actuale nu ne permite să o explicăm, nici coerent, nici convingător? Există ea aievea, sau nu este vorba decît despre o imensă sugestie colectivă?

Cîtă încredere se poate avea în relatările martorilor, unii dintre ei supunîndu-se ei înşişi intervenţiilor „chirurgilor în transă"? Dar înregistrările video? Trucate? Montate?

Fiecare dintre noi avem desigur propria părere, propriile întrebări şi nedumeriri privind psihochirurgia. Condiţiile limită în care se situează însă această discuţie, avînd în vedere că subiectul principal îl reprezintă sănătatea şi uneori chiar viaţa omului, ne-au determinat să ne adresăm din nou unui medic, de data aceasta *Doamnei Dr. Monica Pop, Medic Primar Oftalmolog, Directorul Spitalului Clinic de Oftalmologie Bucureşti*. Discuţia am început-o pornind de la una din intervenţiile lui Arigó, unul dintre psihochirurgii prezentaţi, asupra ochiului unei paciente. Doamna Dr. Pop a ţinut însă să precizeze: „Ca structură anatomo-fiziologică, ochiul este considerat o prelungire a creierului, deci niciodată nu se va putea face un transfer de ochi văzător - decît atunci cînd se va reuşi transplantul de creier, care să fie şi funcţional. Altminteri, exteriorizarea globului ocular din orbită, efectuarea unor manevre pe el şi reintroducerea lui sînt absolut imposibile.

Am avut odată de-a face cu un pacient schizofrenic. Îşi înlăturase globul ocular din orbită cu un creion. Globul rămăsese ancorat în nervul optic, circulaţia continua. A fost adus repede la Camera de Gardă şi i-am putut pune globul ocular la loc. Dacă însă nervul optic ar fi fost secţionat, legătura circulatorie întreruptă, nu s-ar mai fi putut vorbi de repunerea globului sau de un ochi văzător".

Şi totuşi vindecătorii sînt aproape omniprezenţi, de pildă în Brazilia sau Filipine, intervenţiile lor „cu mîinile goale" ajungînd să-i deruteze chiar şi pe specialiştii prezenţi la demonstraţii. Miracole realizate în stare de transă? Hipnoză sau sugestie la nivel individual şi colectiv? „Sînt convinsă - a precizat Dna Dr. Pop -că este un lucru incorect, absolut de neconceput, destinat unor oameni foarte slabi psihic, şi care, disperaţi din cauza unei patologii oarecare, sînt în stare să se lase pe asemenea mîini. Nu cred în vindecări de acest fel. Nu am văzut niciodată un miracol, o posibilitate de a trata un lucru care din punctul nostru de vedere era netratabil. Cred mai curînd că este vorba de o autosugestie, o impresie creată bolnavului că situaţia sa s-a ameliorat. Dar nu este o vindecare... Personal, nu aş recomanda recurgerea la asemenea soluţii, după cum nu recomand nici recurgerea la bioenergie. Aceasta pentru că toţi pacienţii pe care i-am consultat şi care au efectuat un asemenea tratament au cunoscut o înrăutăţire a stării lor".

* * *

Nu este uşor de găsit un răspuns clar şi ferm în asemenea situaţii. Poate că nici nu a venit încă timpul unor străpungeri deosebite în cunoaştere, care să ne deschidă noi orizonturi sau măcar să le lărgească pe cele care ne stau la îndemînă astăzi. Şi să ne facă să nu mai ajungem în situaţii limită, disperate. Să ne ofere o bază pentru ca, în final, să alegem cu obiectivitate soluţia cea mai potrivită. Iar riscurile, dacă vor exista, să ştim măcar că ni le asumăm conştient.

Alţi contactaţi pe urmele extratereştrilor

DAN D. FARCAŞ

OZN-uri de pe celălalt tărîm

Taximetristul londonez *George King*, este primul contactat european. Într-o noapte de mai 1954 el a primit, mental, de la „frăţia cosmică stăpînilor spaţiului" indicaţia „Pregăteşte-te. Tu vei deveni vocea *Consiliului Interplanetar*". În această calitate de „canal" pămîntean el va recepţiona la început mesaje de la o fiinţă din planeta Venus avînd 3000 de ani şi numită *Master Aetherius*, apoi şi de la alte fiinţe cosmice. Navele spaţiale ale acestora orbitează adesea în jurul Pămîntului. Numărul mesajelor primite timp de circa 38 de ani de King va ajunge, conform propriilor afirmaţii, la peste şase sute. O bună parte a lor a fost înregistrată pe casete. Mesajele militează între altele împotriva armelor nucleare şi în favoarea întoarcerii la „Legea Cosmică" aşa cum aceasta ne-a fost revelată prin învăţăturile lui Isus, Buddha sau Krishna, consideraţi conducători spirituali, veniţi în vremuri de demult din planete ale păcii şi sănătăţii pe Pămînt. Aceste înalte spirite pot călători, după dorinţă în orice colţ al Galaxiei la bordul unor OZN-uri şi ne vizitează în prezent şi pe noi pentru a încerca să asigure supravieţuirea speciei umane. King a înfiinţat în 1956 la Londra, tot conform unor indicaţii primite de la locuitorii unor alte planete, Societatea *Aetherius*, mutîndu-se în Hollywood (California), unde îşi continuă activitatea misionară. Membrii acestei societăţi sînt îndemnaţi să devină canale vii pentru comunicaţiile cu fiinţele extraterestre. Una dintre invenţiile sale insolite este o baterie care acumulează energie spirituală, degajată de rugăciunile credincioşilor. Bateria este reîncărcată periodic de cei circa 2000 de adepţi iar energia ei este îndreptată spre anumite puncte ale Pămîntului pentru înlăturarea sau micşorarea unor nenorociri. Afirmativ bateria funcţionează mult mai bine pe culmile munţilor... Membrii societăţii sînt convinşi că prin rugăciunile lor au reuşit să amîne producerea aşteptatului cutremur devastator de care se teme întreaga Californie, au reuşit să mărească numărul de persoane salvate după un cutremur din Mexic etc.

Între învăţăturile promovate de societatea Aetherius se afirmă că omenirea a fost „reîncarnată" pe Pămînt în urmă cu 18 milioane de ani, după ce ea îşi distrusese planeta de baştină printr-o uriaşă explozie atomică. Atlantida şi Lemuria au fost, conform aceloraşi învăţături, vechi civilizaţii pămînteşti, care s-au autodistrus în catastrofe nucleare, nenorocire care nu trebuie să se mai repete.

Contactata *Ruth Norman* se autodefinea drept „vizionară cosmică". Ea a primit numeroase mesaje de la fiinţe „supracereşti" şi a efectuat numeroase călătorii prin proiecţie astrală. Împreună cu soţul ei Ernest ea s-a implicat în lumea OZN-urilor în 1954. Ca urmare a unor contacte prin clarviziune cu fiinţe din Marte şi Venus (între care spiritele lui Platon şi Socrate sau cu vocea preşedintelui John Kennedy), Ruth Norman va publica o serie de cărţi conţinînd mesajele primite. După moartea soţului ei, ea va declara că este logodită cu arhanghelul Mihail şi a fost încoronată ca *Uriel* regina arhanghelilor. Considerîndu-se reîncarnarea fiicei faraonului care l-a crescut pe Moise, ea va înfiinţa la San Diego societatea UNARIUS. Ruth Norman a murit în 1993 dar discipolii ei continuă să promoveze moştenirea ei. Unul dintre obiectivele principale ale societăţii, devenită între timp *Unarius Academy of Science*, cu sediul la El Cajon (o suburbie a oraşului San Diego) este pregătirea aterizării în anul 2001, în triunghiul Bermudelor, a unui imens OZN venit din planeta Myton. Aterizarea va avea loc pe o suprafaţă de pămînt care a aparţinut Atlantidei şi care se va înălţa la suprafaţa apei cu această ocazie. Scopul venirii navei va fi să ne ajute să intrăm în comunitatea altor 33 de planete locuite de fiinţe inteligente. Spectacolul aterizării va fi transmis prin toate canalele de televiziune ale Pămîntului.

(Va urma)

Spectator la graniţa realităţii

Să nu ne mîntim singuri!

PAUL IOAN

A privi cu luciditate şi spirit ştiinţific critic fenomene care foarte uşor pot fi catalogate drept parapsihologice este o atitudine mult mai utilă decît „delirul necenzurat al paranormalului". Autori precum Myers, William Cox sau H.G. Torres au sesizat, independent, cazuri în care unele „simptome" ale unor subiecţi sînt doar aparent parapsihologice. De exemplu, numărul călătorilor transportaţi de trenuri sau avioane care au suferit accidente (cu sau fără victime) este mai mic decît cel în care aceleaşi curse le-au efectuat fără evenimente negative - constatare statistică a presei americane („Reader's Digest", Chicago) făcută în urma înmulţirii dramelor de acest fel.

Autorii susnumiţi consideră că autosugestia nu este un fenomen parapsihologic şi că teama unor persoane de a face un anumit lucru nu se datorează precogniţiei (cunoaşterea viitorului), ci unui presentiment cît se poate de firesc. Iată un caz autentic de pseudoparanormal: şoferul de autobuz Carl Vincente (43 de ani) trebuia să efectueze cursa de rutină dintre Reno şi Carson City (statul american Nevada), în iulie 1994. În ultimul moment, refuză să vină la lucru, pretextînd că este bolnav. Înlocuitorul său soseşte cu o întîrziere de 45 de minute şi autobuzul pleacă la drum cu mai puţin de jumătate din numărul obişnuit de pasageri - ceilalţi renunţînd sau găsindu-şi alte mijloace de transport... Ajuns pe podul Beamstone, noul şofer e nevoit să oprească. Cu cîteva minute mai devreme se produsese aici, din cauza ceţii, o coliziune în lanţ şi existau răniţi grav. Ce s-ar fi întîmplat dacă autobuzul, cu 18 călători, ar fi intrat în acea coliziune, în situaţia cînd orarul cursei ar fi fost respectat?

Deşi ulterior s-a aflat că Vincente, şoferul titular, nu fusese bolnav, ci „simţise nevoia de a se odihni, dar nu-şi putea explica de ce", cazul nu a fost catalogat drept parapsihologic. Nu a existat premoniţia unei catastrofe. Nesiguranţa faţă de propriile reflexe şi responsabilitatea pentru pasageri au fost motivele respectivei atitudini. Ele au condus la autosugestie şi la libera exprimare a voinţei de a nu risca. Dar cît de uşor ar putea fi clasificat acest caz drept paranormal şi trîmbiţat ca fiind unul aparţinînd supranaturalului!

Anatomia secundei

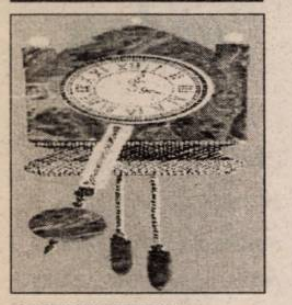

DESPRE METEORIȚI și ROIURI DE STELE

ALEXANDRU MIRONOV

Valentin Grigore a pătruns în biroul meu, cum ar spune Knut Hamsun, ca o pală de vînt, m-a prins de revere ca să nu mă scape şi, privindu-mă drept în ochi mi-a explicat că viaţa nu merită trăită decît dacă îţi alegi cerul drept orizont şi meteoriţii drept scop în viaţă - aşa că eu, ca ordonator de credite ce mă aflam, să fac bine şi să-i dau bani pentru o tabără minunată, pe care Valentin şi prietenii lui (tot vînători de meteoriţi) urmau s-o instaleze în vara aceluiaşi an, pe un deal de lîngă Tîrgovişte: tinerii astronomi amatori vor învăţa, din reciprocă împărtăşanie, tainele Sistemului Solar, prin telescoape vor prinde, ştiinţific, roiurile de stele, bagajul de cunoştinţe al civilizaţiei umane va spori astfel, el, Valentin, ca membru a diverse societăţi mondiale şi europene de astronomie va căpăta niscai galoane în plus... Anii de viaţă în lumea adolescenţilor de toate vîrstele m-au învăţat să discern într-o secundă un nebun autentic şi constructiv din marea masă inertă care ne înconjoară, aşa că nici n-am clipit, am făcut rost de bani, junele astronom Valentin Grigore şi-a făcut tabăra, 200 de fani l-au urmat, petrecîndu-şi o săptămînă în natură, în faţa telescopului instalat lîngă cort şi dobîndind - cum îi spune Vulpea Micului Prinţ - „ceva de mult uitat", asociativitatea, viaţa împreună, în echipă, cea prin care România viitoare va reuşi, dacă o va găsi.

Bineînţeles, mizeria din viaţă a făcut ca în noaptea ploii de stele de maximă intensitate, pe dealurile Tîrgoviştei să cadă o ploaie cu găleata! Dar Valentin Grigore n-a dezarmat, şi-a făcut taberele şi în anii următori, este acum vicepreşedinte al unei importante societăţi internaţionale de astronomie, iar fanii lui - ei bine, aici e clenciul, fanii lui s-ar putea să fie cei cu profit maxim din toată aventura pentru că, aşa cum cu ochiul liber se observă, „fenicienii" de astăzi ai industriei şi comerţului lumii curtează tot mai mult şi spaţiul cosmic de deasupra capetelor noastre dar şi largul Sistemului Solar: aventura lunară a anilor '69-'74 ne-a învăţat că cercetarea duce, inevitabil, la cîştig, că în urma omului de ştiinţă apare inevitabil inginerul antreprenor, cel care aplică, cu profit pămîntean, ideile celeste.

Aşa că pe fanii ploilor de stele tîrgovişteni îi aşteaptă, din cauza globalizării, solide antreprize internaţionale, cu foarte bune locuri de muncă. Gîndiţi-vă că numai NASA va avea 30-40 de acţiuni de explorare către planetele Soarelui, că „străbunica" MIR va căpăta, în circa un deceniu, un urmaş, ultramodernul Laborator Spaţial, trambulină pentru viitoarele „orăşele cosmice Lagrange" de prin anii 2030-2040, că telecomunicaţiile, teledetecţia dar şi fabricarea cip-urilor şi a medicamentelor speciale în cosmos înseamnă reţele de sateliţi şi lansări la care vor participa americanii, românii, chinezii, vest europenii.

Iată o succintă agendă spaţială care, sînt sigur, lasă gura apă lui Valentin al meu şi prietenilor lui: misiunea *Stardust* va porni la vînătoare de comete în 1999, într-o călătorie de peste 400 milioane de kilometri; *Champollion/Deep Space 4* are ca ţintă cometa *Tempel 1:* va ateriza (pardon: va a-cometiza) în 2003 pe micul corp de gheaţă, îi va scormoni măruntaiele, din „scrisorile" trimise acasă vom înţelege cum aceşti vagabonzi cereşti ar putea deveni, prin 2050-2060, „nave" de transport sui generis pentru urmaşii lui Valentin Grigore; *Mars Global Surveyor* este o afacere mai aproape de casă: 9 nave vor face naveta Terra-Marte, pentru a ne aduce roci şi sol marţial - astfel terraformiştii noştri vor încerca să stabilească cum trebuie să se pornească, prin 2100, la transformarea atmosferei marţiene; *Fire and Ice,* misiune complexă de cercetare a satelitului jupiterian Europa (bănuit a fi... lacustru!), a îndepărtatei Pluton - adevărat Everest al Sistemului Solar - şi o vizită... însuşi Soarelui.

...Una peste alta, spune un coleg de-al lui Valentin Grigore, profesionistul NASA Charles Beichmann: „În următorii 10-20 de ani vom şti care sînt corpurile cereşti locuibile pe o rază de 100 de ani lumină în jurul nostru".

...Ştie el, Valentin, ce face atunci cînd îşi instalează tabere de astronomi pe dealurile Tîrgoviştei!

Misterele ultime ale ştiinţei

Ce a fost înainte de Big Bang?

MIHAELA DOROBANŢU

● Big Bang - imensa explozie în care s-a născut Universul ● A avut şi timpul un început? ● Impenetrabila barieră spre zero absolut ● Cîte Big Bang-uri există?

A existat Universul dintotdeauna, sau a „apărut" la un anumit moment? Şi dacă Universul a avut un început, *ce* a existat înaintea lui? La o asemenea întrebare, asemănătoare cu celebra întrebare a teologilor „Ce făcea Dumnezeu înainte de a fi creat lumea?", răspunsul cel mai potrivit pare să fie tot cel al Sf. Augustin: Timpul, spune el, s-a născut odată cu Universul a cărui viaţă o măsoară. Iar numele cel mai frecvent astăzi pentru naşterea Universului este

Big Bang

Conform ipotezei lansată în 1948 de bine cunoscutul fizician american de origine rusă, George Gamow, Universul nostru, aşa cum îl cunoaştem noi, s-a născut într-o uriaşă explozie, concomitent cu cele două mărimi fundamentale: spaţiul şi timpul. „Înainte" de aceasta nu a existat nimic, oricît de dificil ar fi de definit sau chiar de imaginat acest lucru. Era o vreme, cum spune Mihai Eminescu, „Cînd nu era nici ieri, nici azi, nici totdeauna, cînd unul erau toate şi totul era una". A întreba ce era înainte, după cum se spune în revista „Focus", este la fel de lipsit de sens ca şi a te întreba ce se află la nord de... Polul Nord! Sau, cu o altă expresie familiară astăzi, la început a fost un fel de

Supa primordială...

...din care au „ţîşnit" şi spaţiul şi timpul, şi materia. Legile fizicii, aşa cum le cunoaştem astăzi nu erau atunci valabile, în condiţiile în care temperatura şi densitatea erau infinite, iar întregul Univers era concentrat într-un punct.

Mai mult, Big Bang-ul nu este „rezervat" Universului... „cel mare"! Numeroşi cercetători par a fi de acord că există o mulţime de mini Big Bang-uri, aşadar surse de energie care, conform teoriei lui Einstein, leagă energia de materie. Aceasta poate explica şi cealaltă ipoteză cosmologică majoră, „concurenta" Big Bang-ului, şi anume cea care afirmă că în Univers are loc o creare continuă de materie. Oricum, spre deosebire de scenariile privind originea Universului, elaborate de-a lungul istoriei, cele ale veacului nostru stabilesc că există o

Barieră de netrecut

Aceasta este de obicei cunoscută ca „bariera Planck", după numele celebrului fizician german care a inventat mecanica cuantică. În spatele acestei bariere, mintea omenească nu poate pătrunde. Gravitaţia este atît de puternică încît timpul şi spaţiul sînt de neseparat în „învălmăşeala" supei primordiale.

Nu ne rămîne decît să contemplăm împreună cu revista „Focus" grandiosul tablou al Universului care a început să crească acum vreo 15 miliarde de ani dintr-un singur punct, care a permis vieţii să apară şi omului să se dezvolte şi să încerce să-l înţeleagă, şi care, după un timp, va începe drumul invers, strîngîndu-se din ce în ce în el însuşi, pînă va ajunge din nou un punct şi, poate, va „exploda" la rîndul său, dînd naştere unui alt spaţiu şi unui alt timp, care, ca şi astăzi, nu-şi vor aduce niciodată aminte de ceea ce exista de fapt înaintea lor...

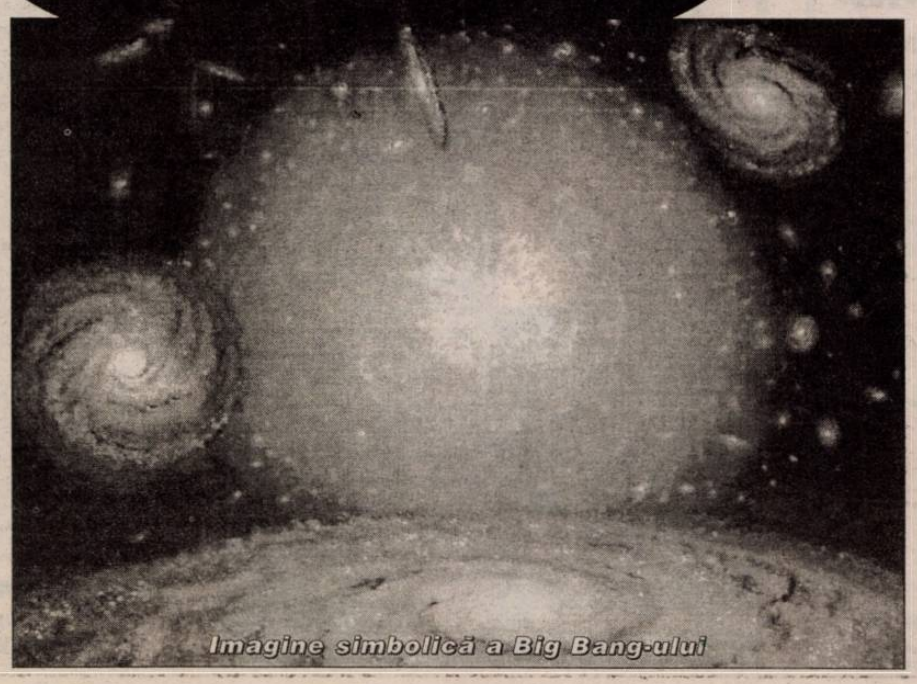

Imagine simbolică a Big Bang-ului

Viaţa de lîngă noi

Factorul uman în ecuaţia ecologică

MARIAN GRIGORE

Uniunea Nucleară a Industriei Române (UNIR) ne-a trimis, recent, la redacţie, odată cu urările de Anul Nou, un nou semnal de alarmă privind situaţia dramatică a industriei nucleare în România, în condiţiile în care lucrările la grupul 2 al Centralei Nuclearo-Electrice de la Cernavodă nu sînt reluate, în forţă. Este firească, am zice, această pledoarie pro domo a specialiştilor implicaţi în industria nucleară. Dar n-ar fi singurii care se confruntă cu dificultăţile reformei. Şi nici investiţiile în programul nuclear n-ar fi singura investiţie megalomană a cărei factură trebuie să o plătim azi. Problema, dacă ar fi doar ar fi de esenţă economică, n-ar face însă obiectul revistei „Magazin", ţinînd, evident, de strategia de viitor a guvernului. Şi aceasta în ciuda faptului că cititorii noştri ar putea fi totuşi interesaţi de soarta unor investiţii de peste patru miliarde de dolari, acumulate în timp, reprezentînd „infrastructura de cercetare şi producţie industrială nucleară principală în România, precum şi cheltuieli deja efectuate pentru materiale, echipamente, construcţii, calificare pentru grupurile 2-5 ale Centralei de la Cernavodă". Însă explicaţiilor de ordin economic pentru lunga lăsare în aşteptare a unei decizii privind viitorul acestei investiţii, explicaţii constînd în lipsa resurselor financiare necesare continuării şi finalizării lucrărilor, li se adaugă, în ultima vreme, şi discuţiile stîrnite de vestea opririi unor reactoare CANDU canadiene, datorită scăderii performanţelor în exploatare după numai jumătate din durata lor normată de funcţionare. Eveniment prins din zbor de ecologiştii canadieni, adversari ai opţiunii nucleare, şi exploatat cu argumente ale căror ecouri au ajuns rapid şi pe malurile Dîmboviţei. Sau, mă rog, ale Dunării. Iar problemele ecologice intră, desigur, în sfera de preocupări a revistei „Magazin".

Iată motivele pentru care am citit cu toată atenţia comunicatul şi răspunsurile date de Atomic Energy of Canada Limited (AECL) date la întrebările presei, survenite în urma campaniei declanşate de mediile ecologiste ca o consecinţă a anunţului opririi unor grupuri CANDU. Pentru că, în cazul în care aceste grupuri ar fi fost oprite (în Canada, însăşi ţara producătoare a acestui tip de centrale!) datorită unor pericole potenţiale pentru mediu, cu atît mai mult am fi îndreptăţiţi să ne întrebăm dacă România îşi poate permite să-şi alimenteze, cu eforturi financiare serioase, propriile pericole. Sau dacă nu ar fi cazul, chiar, să ne alăturăm celor care solicită părăsirea căii nucleare şi, în consecinţă, renunţarea chiar şi la grupul 1 aflat în producţie. Consecinţele (materiale şi umane) ale unui accident nuclear major ar fi, oricum, mai grave decît pierderea celor patru miliarde de dolari investiţi. Or, ce rezultă din comunicatul AECL?

Oprirea unor grupuri CANDU reprezintă, fără îndoială, o decizie cu certe implicaţii asupra credibilităţii acestui tip de centrale pentru care a optat şi România. Numai că această decizie (la ale cărei consecinţe, fără îndoială, producătorii canadieni s-au gîndit în prealabil) a fost luată în urma unui studiu economic (nu ecologic), bazat pe constatarea că performanţele respectivelor grupuri au scăzut pînă la un nivel ce necesita o decizie. Iar constatarea grupului independent de studii (IIPA) angajat pentru a constata cauzele acestei scăderi a performanţelor după numai jumătate din durata de viaţă normată a pus în evidenţă că „proiectul CANDU este robust, cu suficiente rezerve de securitate nucleară pentru a proteja lucrătorii, marele public şi mediul înconjurător... Totuşi IIPA a indentificat şi importante deficienţe în managementul proprietarului acestor grupuri, ca şi în cultura muncii, care sînt văzute a fi cauza deteriorării funcţionării acestor centrale nucleare". Drept care s-a decis închiderea temporară a respectivelor unităţi, pînă la remedierea acestor deficienţe de ordin uman, iar nu tehnic, repunerea lor în funcţiune în viitor depinzînd numai de evoluţia cererii de energie în zonă.

Citind aceste concluzii, am putea considera că nu avem motive de nelinişte. Centralele CANDU sînd deci sigure, neprezentînd probleme tehnice. Dacă nu sîntem, totuşi, complet liniştiţi, este numai datorită faptului că ne reamintim că accidentul de la Cernobîl (dincolo de deficienţele de ordin tehnic al respectivei centrale) a fost provocat tot datorită unor probleme „de management şi cultură a muncii..." Numai că, în acest context, pierderea continuă de specialişti pe care o suportă industria nucleară românească datorită stagnării lucrărilor la grupurile 2-5 nu face decît să precipite şi să agraveze pericolul apariţiei unor probleme similare în viitor şi la noi.

Încă o dată se dovedeşte că ecologia este în aceeaşi măsură o problemă tehnică şi umană. Nici cea mai sigură tehnologie nu este lipsită de pericole în mîna unor oameni insuficient pregătiţi. Iar oamenii pregătiţi sînt din ce în ce mai scumpi şi, din păcate, din ce în ce mai puţini. Acesta ar fi, dincolo de motivele de ordin economic, cel mai important argument pentru continuarea lucrărilor la Centrala de la Cernavodă.

Reflecţii psihologice

GELOZIA NU ESTE NUMAI UN DEFECT...

Despre gelozie se spune că este un defect. Şi, cu toate acestea, într-un moment sau altul al vieţii, fiecare a încercat această experienţă. Atunci, ar trebui să urîm acest sentiment, sau să învăţăm să trăim cu el în suflet şi, eventual, să-l corectăm puţin?

Gelozia otrăveşte existenţa, alterează relaţiile umane, transformă colegii în rivali, „aruncă" vecinii unul împotriva altuia.

Se insinuează încet, „roade" inima, încrederea în sine şi în celălalt, diminuează „bucuria de a trăi". Ea torturează la „foc mic" sau explodează în furtuni devastatoare. „Fără îndoială este cea mai mare dintre suferinţele fizice ale fiinţei umane", spune psihologul Michèle Montrelay. Ea se numără printre păcatele esenţiale, alături de „verişoara" sa, invidia. Este o boală? Un reflex de apărare? Foarte prost văzută în sfera prieteniei, tolerată în cadrul competiţiei profesionale, nu este cu adevărat înţeleasă decît pe teritoriul iubirii. Astfel, potrivit unui sondaj recent, 60% dintre francezi consideră că este normal să fii gelos în dragoste. Pentru detectivii particulari gelozia este o adevărată mană cerească pentru că ea conduce la contracte ce ating 50% din cifra lor de afaceri.

Pentru ministrul justiţiei din Franţa, care a studiat statistica sinuciderilor, gelozia nu este decît un dezastru, responsabil de un deces din cinci. Gelozia ar fi o maladie tipic occidentală? Dacă avem în vedere obiceiul practicat în unele triburi asiatice de a oferi, musafirilor deosebiţi, ca supremă atenţie, soţia gazdei pentru o noapte, răspunsul ar putea fi afirmativ.

Temă universală, gelozia a alimentat mitologiile popoarelor, literatura universală şi cinematografia.

Cercetătorii au analizat îndelung acest sentiment şi au ajuns la concluzia că dacă gelozia femeilor se manifestă în special faţă de frumuseţea sau succesul afectiv al cunoştinţelor, în cazul bărbaţilor ea acţionează în sfera succesului profesional sau material. Dar, cel mai accentuat, chinurile geloziei „au un sex" în sfera iubirii. Dar cum „dosarul geloziei" este extrem de complex, vom răsfoi alte file ale sale în săptămînile viitoare.

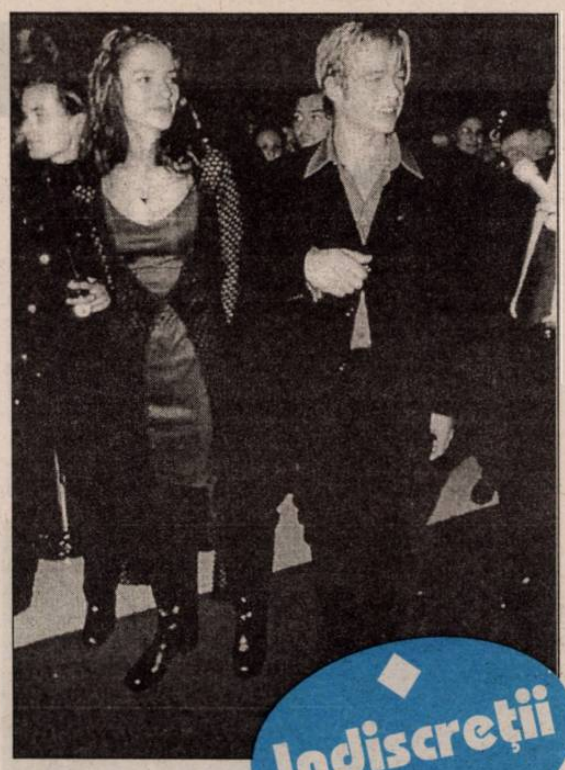

Indiscreţii

Tandru... cadou

În lumea actorilor chiar şi cele mai intime secrete ies repede la iveală. Astfel, recent, în timpul unui dineu, tînăra actriţă Cristiana Redli, imagine a frumuseţii Lancôme, nu s-a sfiit să mărturisească faptul că rotunjimea mîngîiată cu tandreţe de Francis Huster nu ascunde altceva decît un copilaş ce se va naşte în mai...

O nouă romanţă

Katia von Garnier, o frumoasă nemţoaică brunetă, şi-a cîştigat de puţin timp un loc privilegiat în inima nestatornicului Brad Pitt. Mai exact, îi succede americancei blonde Gwyneth Paltrow. Amîndoi, îndrăgostiţi pînă peste cap, sînt convinşi că destinul i-a aruncat unul în braţele celuilalt, într-o frumoasă romanţă de dragoste. Să auzim... finalul.

Un caz pe săptămînă

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc E.B., am 47 de ani şi locuiesc în Bucureşti. Sufăr de mai multe boli, dar cea mai supărătoare dintre ele era spondiloza cervicală şi lombară care nu a răspuns la tratamentul clasic aplicat de medic. Sîcîită de dureri m-am decis să apelez şi la tratamentul bioenergetic aplicat de doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. După primele zece şedinţe de tratament m-am simţit extraordinar. Am o stare generală foarte bună, o bună dispoziţie reconfortantă şi în plus parcă aş fi întinerit cu 20 de ani"...

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

Programări la telefon: 6862046

TALONUL NR. 3

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 28 februarie 1998 ●

MONDO Femina

Insolitul Dicţionar al „Femeii române", scris de Mioara Mincu şi Elena Mironescu, cu competenţă dublată de căldura generată de dorinţa de a arăta lumii competenţele feminine născute pe teritoriul mioritic, publicat sub egida Confederaţiei Naţionale a Femeilor din România, are şi o filă dedicată Smarandei Brăescu.

● S-a născut la Hînţeşti (Galaţi) în 1899 şi a trăit pînă în 1960. Pionieră a aviaţiei sportive româneşti. Prima femeie din România care a obţinut brevet internaţional de paraşutism (Berlin 1928) şi brevet de pilot de aviaţie (Cleveland) S.U.A. (1933). Campioană mondială cu record mondial la paraşutism feminin (6000 m înălţime - 1932). Record absolut (7233 m înălţime - 1932).

Gastronomice

Pentru această săptămînă vă sugerăm o reţetă de ***cartofi gratinaţi.*** Sînt necesare: 500 g cartofi, 250 g ţelină, 1 lingură unt, 50 g caşcaval, 500 g piept de pui, (sau şuncă, sau file de macrou, sau alt file de peşte), piper, un păhărel vin alb, 200 g smîntînă, 1 ou, 75 ml lapte, o lămîie, o legătură de mărar. Se curăţă cartofii, se spală, se taie feliuţe subţiri şi se pun imediat în apă fierbinte. Se lasă 5 minute apoi se scot. Se călesc timp de 5 minute într-o lingură de unt topit. Se rade caşcavalul. Se taie pieptul în cubuleţe, se sărează şi piperează. Se unge forma. Se aşază cartofii alternînd cu carnea; se adaugă vinul, sare şi piper. Se aşază ţelina (fiartă în prealabil) şi caşcavalul ras. Se toacă mărarul. Se amestecă smîntîna cu ou şi lapte, se pune sare, mărar şi puţină zeamă de lămîie. Se toarnă peste cartofi. Se coace aproximativ 30 de minute în cuptor încălzit în prealabil. Se decorează cu mărar tocat.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

CEAIUL
cel de toate zilele

ARCADIE PERCEK

Mulţi consideră ceaiul ca fiind o simplă apă îndulcită, încălzită şi uşor aromatizată. Profundă eroare, după cum veţi vedea din rîndurile ce urmează. Natura a concentrat în frunzele pieloase şi în florile albe ale arbustului *Thea sinensis* şi, implicit, în băutura multimilenară care se prepară din ele, un număr impresionant de substanţe biologice preţioase, strîns legate între ele, formînd un unic complex biologic activ. Ar fi, desigur, greu de stabilit care dintre componentele ceaiului joacă cele mai importante roluri în organism, în legătură cu sănătatea. Totuşi, se pare că aceste componente sînt acelea care ţin de grupul alcaloizilor. Acestui grup îi datorăm prezenţa în ceai a cafeinei, teofilinei şi teobrominei.

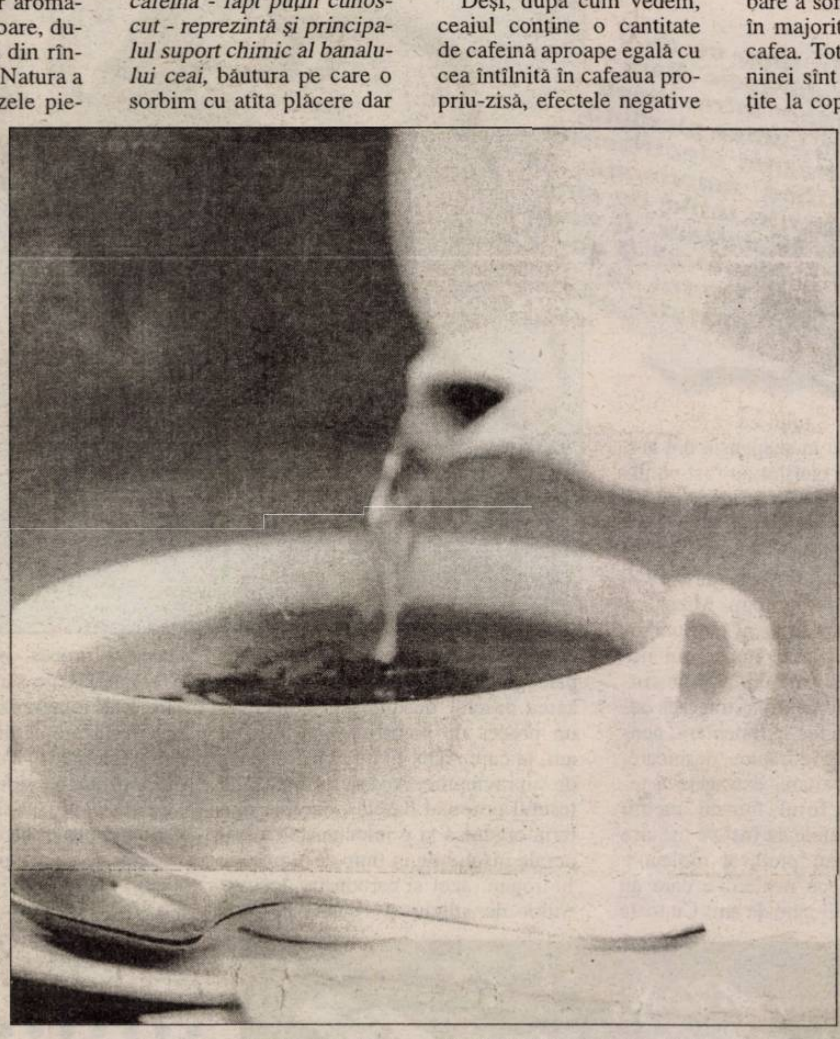

Conform unor false păreri, se consideră că singura sursă de cafeină ţine de cafeaua propriu-zisă. Într-adevăr, sursa primară şi cea mai importantă în ceea ce priveşte această substanţă ţine de fructul cunoscut al arborelui de cafea, cu cele două variante ale sale: Arabica şi Robusta, primul furnizînd între 1,5-2% cafeină, iar cel de-al doilea, între 2-3%.

Dar această *substanţă extrem de activă care este cafeina - fapt puţin cunoscut - reprezintă şi principalul suport chimic al banalului ceai,* băutura pe care o sorbim cu atîta plăcere dar şi cu inconştienţă, din moment ce nu-i cunoaştem aproape deloc suportul sanogenetic.

În acest sens, este bine de ştiut că, de exemplu, banalul ceai chinezesc cuprinde în compoziţia sa, întocmai ca şi varianta „tare" a arborelui de cafea, denumit Robusta, între 2-3% cofeină. (!)

Deşi, după cum vedem, ceaiul conţine o cantitate de cafeină aproape egală cu cea întîlnită în cafeaua propriu-zisă, efectele negative ale acestei substanţe, - căci şi aceasta există, din nefericire - în ceea ce priveşte tulburarea somnului, sînt incomparabil mai reduse în cazul ceaiului decît al cafelei şi aceasta pentru că frunzele şi florile de ceai conţin o substanţă specifică denumită edenină, care diminuează sau chiar neutralizează acţiunea de perturbare a somnului, exercitată în majoritatea cazurilor de cafea. Totuşi, efectele edeninei sînt mai puţin resimţite la copii, de unde acele inexplicabile insomnii pe care le înregistrăm de multe ori în perimetrul acestei vîrste.

Subliniem faptul că, graţie cafeinei, ceaiul va exercita în organism efecte psihoenergizante de prim ordin, mai puţin brutale ca acelea exercitate de cafea, dar mai durabile. *Ceaiul devine astfel un preţios excitant al sistemului nervos central* şi în special al centrilor respiratori şi vasomotori, fapt ce contribuie la o respiraţie mai rapidă şi mai profundă, la o mai bună irigare a inimii, a encefalului şi rinichilor, fapt de mare importanţă pentru sănătate. Ceaiului îi mai este proprie o anume potenţare a atenţiei şi a puterii de concentrare - fapt de mare importanţă pentru activităţile intelectuale, ca şi o accelerare a reacţiilor psihice.

Medicul vă răspunde

Ana H. din Vulcan, jud. Hunedoara, după ce aduce elogii revistei, („Sînt o foarte veche cititoare a revistei „Magazin", pe care o citesc, cred, chiar de la primul ei număr"), ne face o lungă istorie a suferinţei sale, pe care o însoţeşte de o copie xerox după biletul de ieşire de la serviciul de medicină internă al spitalului din acel oraş, unde i s-a pus diagnosticul de icter mecanic, litiază veziculară, stare de denutriţie şi anemie, şi unde i s-a făcut recomandarea de a fi transferată la serviciul de chirurgie, întrucît cu tot tratamentul administrat, crizele dureroase produse de litiaza biliară continuau să se repete.

Firește, bolnava s-a supus indicaţiilor date şi a fost transferată la serviciul de chirurgie al aceluiaşi spital unde, la scurt timp de la internare, a fost operată, extrăgîndu-i-se cu acest prilej mai mulţi calculi care îi produceau crizele dureroase şi care, prin obstrucţie, au generat şi acel icter mecanic, de care de asemenea suferea bolnava. Cum însă chirurgii, prin faptul că pătrund în interiorul organismului, au posibilitatea de a vedea şi de a palpa în direct diversele organe, au întregit diagnosticul constatînd că la bolnava în cauză era vorba nu numai de calculi la vezica biliară şi pe coledoc, - calculi pe care i-au extras - ci şi de alte organe afectate. Aceasta este explicaţia faptului că bolnava a trebuit să stea la serviciul de chirurgie de la 19 august 1997 şi pînă la 14 septembrie din acelaşi an, deci aproape o lună, ieşind din acel serviciu cu diagnosticul de: Colecistică acută litiazică icterigenă (adică producătoare de icter, respectiv de gălbenare), dar şi de ciroză hepatică şi pancreatită acută cefalică (care interesează capul de pancreas). Deşi pe biletul de ieşire din spital este specificat faptul că bolnava „este în curs de vindecare", şi aceasta ca urmare a serioaselor îngrijiri care i s-au făcut (injecţii, perfuzii, alte tratamente, stagiu mai îndelungat în sala de reanimare etc.) ea totuşi se arată îngrijorată de faptul că încă nu s-a vindecat, că este slăbită şi anemică, că încă o doare ficatul, că obosește foarte repede etc., etc., etc.

Merită să ştiţi, stimată Doamnă Ana H., că la spitalul din Vulcan aţi fost bine îngrijită şi medicii au făcut tot ce depinde de ei spre a vă reda sănătatea, minus faptul că farmacia spitalului nu a avut medicamentele pe care vi le-au recomandat şi pe care a trebuit să le cumpăraţi de la farmaciile din oraş. Merită să mai ştiţi, de asemenea, că Dv. v-aţi prezentat la medic foarte tîrziu, după ani de suferinţă, ceea ce a dus la apariţia de complicaţii. Ciroza, care acum vă complică situaţia, nu a apărut din senin sau dintr-o neglijenţă de tratament. Iar anemia, de asemenea. Într-o asemenea situaţie şi vindecarea va veni mai tîrziu. Şi, pentru că acest aspect transpare din scrisorile pe care le primim în contul acestei rubrici de la foarte mulţi dintre acei care ni se adresează cu diverse probleme legate de sănătate, folosim acest prilej pentru a da un sfat general din acest punct de vedere. Este bine să ştiţi că bolile în general evoluează mult timp în mod tacit şi abia sesizabil. Boala este aidoma unui şarpe care avansează încet, în mult timp şi nu-şi exteriorizează prezenţa decît prin uşoarele unduiri ale ierbii. Atunci cînd „şarpele" înalţă capul, deşi este văzut de cel ce a urmărit mult timp unduirile ierbii, devine un real pericol. O boală, ori care ar fi aceasta, dacă este luată din pripă, reprezintă la rîndul ei, un pericol mai mic pentru sănătate, se poate vindeca în majoritatea cazurilor, şi încă repede. Dacă boala însă, respectiv şarpele, de care vorbim înaintează şi îşi consolidează poziţia, apar şi complicaţiile de rigoare. Iată raţiunea pentru care diagnosticarea unei boli şi tratamentul ei nu trebuie lăsate în seama exclusivă a medicului. Bolnavul trebuie să fie un colaborator activ şi grijuliu din acest punct de vedere, mai ales cînd se pune problema stabilirii diagnosticului. Acel filosof antic care susţinea că *omul nu moare, ci se omoară,* a spus un mare adevăr şi aceasta pentru că aşa stau lucrurile. În enorma majoritate a cazurilor, moartea normală, fiziologică, ca să spun aşa, este precipitată de o alta, mult mai timpurie, generată de prezentarea tîrzie la medic sau de credinţa că „aşa cum a venit", va pleca", cum îşi spun majoritatea dintre cei în cauză. Aşa că, stimată Doamnă Ana H., se impune să aveţi răbdare şi înţelegere pentru a vă vindeca, respectînd indicaţiile care vi s-au dat la externare: regim igieno-dietetic şi controlul periodic. În ipoteza că medicii vă vor recomanda încă o internare pe parcurs, să nu o refuzaţi şi să nu mergeţi pe ideea că dacă v-aţi fi internat la Cluj sau la Bucureşti, aţi fi fost la ora aceasta complet vindecată.

Dr. ANDREI ONU

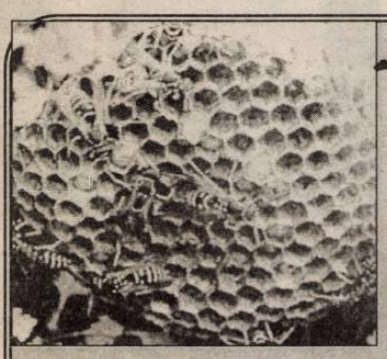

MIEREA
cu fagure şi capace de fagure

Data trecută am vorbit despre consumul de miere ca atare, sub forma extrasă din fagure, dar trebuie să spunem ceva şi despre consumul de miere în fagure şi miere cu capace de fagure.

În grija ei, pentru a păstra mierea în condiţii optime, albina acoperă celulele fagurelui cu un strat fin de propolis şi ceară. Pentru a extrage mierea prin centrifugare, apicultorul îndepărtează în prealabil stratul protector al mierii, rezultînd amestecul de miere cu capace de fagure. Acest amestec are proprietăţile terapeutice ale mierii, la care se adaugă proprietăţile terapeutice ale capacelor de fagure. De asemenea mierea poate fi consumată cu fagure, prin masticarea acestuia timp îndelungat (precum guma de mestecat). Substanţele active din ceara fagurelui şi din capacele acestuia sînt resorbite prin mucoasa bucală. Un avantaj al consumului de miere cu fagure îl constituie faptul că aromele conţinute în mierea naturală, aşa cum a fost culeasă şi prelucrată de albină, nu sînt eliminate prin centrifugare în atmosferă, mierea păstrîndu-şi astfel integral conţinutul de arome (miere în stare nativă), care de asemenea sînt benefice stării de sănătate a omului (aromoterapie).

Ceara de albine este o substanţă grasă intermediară între grăsimile vegetale şi animale, secretată de albină prin glandele ei cerifere, în care are loc prelucrarea nectarului cu secreţiile proprii ale albinei. Ceara este iniţial incoloră (albă) şi are aroma plăcută a florilor nectarifere cercetate de albine. Conţine esteri, acizi graşi, hidrocarburi saturate, acizi liberi şi substanţe active: vitamine (în special vitamina A) şi inhibine cu efect antibacterian. Cu timpul, ceara din stup capătă o culoare galbenă datorită polenului, deoarece substanţa pigmentată care înconjoară granula de polen este solubilă în substanţe grase. De asemenea, albina încarcă ceara ulterior cu propolis (un alt produs al stupului de care vom vorbi altă dată), datorită căruia ceara capătă o culoare mai închisă.

Prin masticarea fagurelui cu miere şi a capacelor de fagure, se obţin rezultate bune la tratamentul sinuzitei, rinitei cronice sau acute, gripei, răcelii. Masticarea trebuie făcută timp îndelungat, circa 15 minute. Se repetă doza (o linguriţă) la fiecare oră, timp de 4-6 ore, iar după atenuarea simptomelor, se ia cîte o doză pe zi timp de o săptămînă. În scop profilactic se recomandă consumul unei doze de fagure cu miere pe zi în perioada anotimpurilor reci. Acest tratament întăreşte sistemul imunitar al organismului, făcîndu-l să reziste mai bine agresiunilor microbiene şi virotice.

Ing. ROMULUS NOSIEVICI

Terapie naturală

ŢELINA,
o minifarmacie

Această plantă legumicolă, cultivată în toate regiunile ţării noastre, a fost înzestrată de Natură cu o mulţime de componente deosebit de importante pentru sănătatea omului. Ţelina, în căpăţînă şi ramurile sale, *conţine:* vitaminele A, B şi C, minerale (magneziu, fier, iod, mangan, cupru, sodiu, potasiu, calciu, fosfor), anhidrină sedanoică, tirozină, colină, acid glutanic etc.

Datorită acestor componenţi, ţelina are proprietăţi deosebite în ce priveşte sănătatea fiinţei umane, astfel: remineralizant, antireumatismal, tonic al sistemului venos şi general; drenor pulmonar şi hepatic; aperitiv; gastric; stimulent al suprarenalelor; este răcoritor, antiscorbutic; antiseptic; bun remediu al obezităţii; cicatrizant etc.

Terapia naturistă recomandă folosirea ţelinei în: inapetenţă şi digestii lente; astenie psihică, fizică şi sexuală; în reumatism, gută, litiază urinară; afecţiuni pulmonare, traheobronşite cronice; nervozitate, demineralizare, hepatism, icter, obezitate; în degerături, plăgi, ulcere, angine.

Mod de folosire:

a) ţelină crudă (pe timp de vară), înainte de servirea meselor principale; suc de ţelină: 150 g în cure de 15-20 zile; ţelină fiartă; supă (sau decoct) de frunze: 30 g, la un litru de apă; frunzele de ţelină se folosesc şi drept condiment, atît proaspete cît şi uscate;

b) spălături ale cavităţii bucale împotriva ulceraţiilor gurii, angine, indispoziţie vocală; loţiuni sau comprese pe plăgi şi ulcere, precum şi în cangrene; combaterea degerăturilor: decoct de tije sau căpăţîni de ţelină: 250 g la un litru de apă, fiartă timp de o oră; se foloseşte la băi de picioare, timp de 10 minute (cît se pot suporta de calde), de 3 ori pe zi.

În practica populară, aceste tratamente au rezultate deosebit de eficiente. *(D.R.)*

Călătorind pe oase de cetacee

Cercetătorii japonezi au descoperit secretul „oazelor de viață" din sursele hidrotermale, aflate în adîncuri marine. Micile ecosisteme nu-și obțin energia de la soare, deoarece acest lucru la adîncimi nu este posibil. Viermii giganți, crustacee și moluște, din aceste colonii se hrănesc cu flora bacteriană de aici. Aceste bacterii chimiotrofe folosesc energia eliberată prin degajarea hidrogenului sulfurat, pentru a sintetiza moleculele organice. Ele călătoresc de la o sursă termală la alta pe oseminte cetaceelor aflate în mare, pe care le colonizează. Pentru a se verifica această ipoteză, cercetătorii au introdus în mare oase de bovine. În prima fază oasele au alimentat bacteriile aerobe, aflate în sedimente. Apoi au urmat bacteriile al căror metabolism produce hidrogen sulfurat. În ultima fază oasele au fost colonizate de bacterii chimiotrofe.

Athena va ajunge pe Lună

Pentru prima oară în ultimii 25 de ani, NASA și-a focalizat atenția spre Lună, lansînd pe orbită o navetă în căutarea apei care va putea fi folosită într-o bună zi de coloniile umane. Recent, în ropotul de aplauze ale specialiștilor de la NASA, racheta Athena s-a lansat la ora 9:28, fără oameni la bord, ci doar cu o sondă numită „Prospector". „Întoarcerea pe lună după 26 de ani, timp în care NASA nu a mai avut misiuni aici, cu siguranță că îi face fericiți" spune omul de știință Joseph Boyce. „Mă simt și eu fericit". Aceasta a fost de fapt a doua încercare de lansare, prima anulîndu-se din cauza defectării radarului deținut de Air Force care trebuia să urmărească racheta din motive de siguranță. Sistemul a fost reparat și, spre ușurarea celor de la NASA, totul a mers perfect. „Încă nu am ajuns acolo" spune Boyce, „însă acum totul pare perfect". Sonda a ajuns pe Lună sîmbătă, unde va face o explorare ce va dura în jur de 41 de zile, timp în care va parcurge aproximativ 240000 de mile. Sonda va căuta mostre de apă înghețată sau minerală și gaze. Naveta deține cinci instrumente științifice, printre care un spectometru cu neutroni care va căuta excesul de hidrogen și apă. Cîțiva oameni de știință sînt de părere că polii ascunși de întuneric ai Lunii dețin un miliard de tone de apă înghețată, teorie susținută de Clementine, o navă spațială militară lansată spre Lună în 1994. Prospectorul va survola întreaga suprafață a Lunii de la un pol la celălalt. Se așteaptă ca această misiune care a costat 63 de milioane de dolari să dureze cel puțin un an. Nava spațială se va prăbuși pînă la urmă pe suprafața lunară, alăturîndu-se gunoaielor echipamentelor lăsate în urmă de cei 12 astronauți care au păsit pe Lună de-a lungul anilor, ultima misiune de explorare a ei fiind făcută de NASA în anul 1972 de către Apollo 17.

Lampă zburătoare

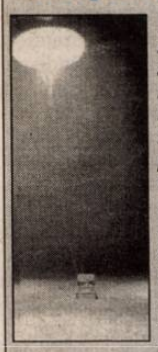

Societatea franceză Elenie a conceput un sistem de iluminat mobil. Pe un balon umflat cu heliu se află instalat un bec puternic, ce este alimentat, cu electricitate, printr-un cablu. Menținut stabil la aproximativ 15 metri înălțime, el permite să se lumineze suprafața unui hectar, motiv pentru care lampa zburătoare poate fi folosită pe șantiere, la lucrări agricole nocturne, în regiuni calamitate de inundații, cutremure, accidente rutiere și feroviare și chiar ca mijloc de publicitate.

VISUL LUI SPIELBERG

între realitate și ficțiune

DORIN MĂRAN

Cercetătorii de la Universitatea din Montana (SUA) au descoperit recent urme de sînge în structura unor oase de tiranozaur, mai precis amprenta sa chimică, aproape intactă după 65 de milioane de ani. Nu e vorba de ADN-ul atît de jinduit de paleogeneticieni ci doar de urme de hemoglobină extrase din oasele unui specimen de tiranozaur exhumat în 1990 în estul Montanei. Au fost testate mai multe metode de investigare pentru a se înlătura posibilitatea unei erori. Cea mai spectaculoasă și controversantă dintre ele a constat în testarea proprietăților imunologice ale moleculelor. Extracte de oase fosile au fost injectate șobolanilor pentru a le suscita producția de anticorpi. Imunizați, aceștia au reacționat la diferite teste ca și cum ar fi fost injectați cu hemoglobină de porumbel sau de gîscă. Reacțiile nu au fost similare însă cu cele înregistrate în urma injectării hemoglobinei de șarpe. Unii cercetători au tras concluzia că între dinozauri și păsări ar exista legături genealogice foarte puternice. Interesul major al descoperirii este însă cu totul altul. Și anume izolarea moleculelor necontaminate. Istoria acestei „aventuri" începe în urmă cu trei ani cînd biologul american Scott Woodward a prelevat eșantioane din oase de dinozaur vechi de 80 de milioane de ani. În urma unor contraexpertize s-a constatat că ADN-ul din materialul fosil a fost de sorginte... umană, oasele fiind contaminate în cursul săpăturilor în urma contactului cu respirația purtătoare de bacterii și viruși a cercetătorilor. Chiar și praful din jur conținea mii de particule umane conținînd ADN. Contaminarea se produce în momentul în care osul e despicat, țesuturile sale fiind expuse contactului cu toate particulele în suspensie din aer. Rezultatele cercetărilor au fost publicate de-abia în acest an după ce au fost prezentate exigentei Academii Naționale de Știință. Această experiență a fost scrupulos asumată în cazul Montana de biologii Muzeului din Rockies care au făcut eforturi serioase pentru a izola materialul necontaminat. Au fost utilizate instrumente sterilizate pentru retragerea oaselor din matca lor sedimentară, pentru operațiile de curățare, despicare, transport, depozitare, extragere a țesuturilor etc. Totul într-un mediu aseptic. Rezultatele au fost pe măsura așteptărilor: s-au prelevat molecule de sînge aproape nealterate care au traversat 65 milioane de ani! Cu toate

În timp ce dinozaurii din Jurassic Park revin pe ecrane într-o nouă superproducție, Lumea pierdută, o lovitură de trăznet electrizează lumea științifică americană: au fost descoperite urme de sînge în oase de tiranozaur. O nouă strategie publicitară? O nouă speranță pentru resuscitarea monștrilor?

astea, ADN-ul, Graal-ul speranțelor paleogeneticienilor n-a apărut. Fosilizarea oaselor de dinozaur constituie un proces de pietrificare de mii de ani, în care ADN-ul nu mai are șanse de supraviețuire. Apa se infiltrează în țesutul poros al oaselor, dizolvă materia organică și o înlocuiește cu minerale insolubile în timp ce atomii de hidrogen, azot și carbon fac loc atomilor de siliciu și calciu. În urma acestui proces, osul devine piatră. Totuși există o șansă ca miezul să nu fie total mineralizat întrucît procesul de fosilizare se produce din exterior spre interior. În cazul unui os mare de tiranozaur, acest lucru devine posibil. Există opinii în rîndul oamenilor de știință potrivit cărora ADN-ul se descompune de-a lungul a 30 de mii de ani în baze individuale, într-un mediu acvatic. Așadar orice fosilă mai veche de 30 de mii de ani trebuie privită cu... resemnare.

(Va urma)

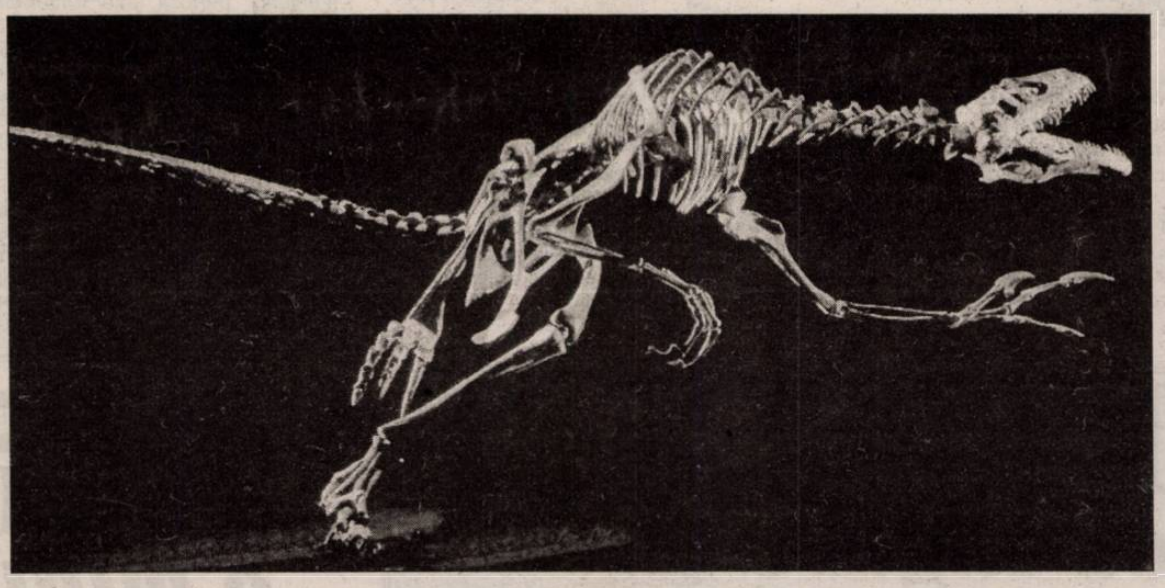

Echipajul APOLLO - 7 a redat speranța...

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

REMEMBER

În octombrie 1968, NASA a anunțat oficial că a luat și verificat toate măsurile pentru evitarea oricărui nou accident în programul Apollo: au fost modificate și ameliorate atît sistemele capsulelor Apollo cît și echipamentul astronauților care, printe altele, a devenit ignifug; deschiderea trapelor cabinei dura acum doar cîteva secunde, iar părăsirea capsulei, sub 40 s; de asemenea, atmosfera din cabină era formată din azot și oxigen, fiind complet înlăturate toate materialele inflamabile, iar încălțămintea scafandrelor cosmice a căpătat sistem de fixare magnetică...

Ca urmare, la 11 octombrie 1968, ora 11,02 GMT, o rachetă SATURN 18 a plasat pe o orbită joasă (226/280 km), ansamblul CSM APOLLO-7, compus din Modulul de serviciu și Cabina echipajului, format din comandantul Walter Marty SCHIRRA, participant la programele MERCURY și GEMINI, Donn F. EISELE (n.23 ian. 1930, Columbus, st. Ohio) și R. Walter CUNNINGHAM (n. 16 mart. 1932, Creston, st. Yowa).

Această misiune a reprezentat primul zbor spațial al unui echipaj american format din trei astronauți, a durat 11 zile (163 de rotații), a asigurat verificarea comportării echipamentelor complexului APOLLO (inclusiv a motorului de serviciu) și a mijloacelor de rendez-vous orbital, fiind folosită drept țintă treapta ultimă, S-IVB a lansatorului!

Atunci cînd, la comanda sa, motorul rachetă de serviciu SPS a accelerat cabina cu forța celor 93000 Newtoni tracțiune, Wally Schirra a exclamat încîntat: „Yaba, daba, doo! Acesta-i un armăsar și jumătate!". Și pentru a-l mulțumi de deplin, toate cele opt porniri planificate ale motorului respectiv s-au desfășurat cu succes, astfel încît după cea de a cincea repornire, apogeul orbitei a urcat la... 443 km!

Zborul APOLLO-7 nu a fost lipsit de neplăceri; astfel, din cauza unor defecțiuni la sistemul de termoreglare, aparatura de telemetrare a datelor bio-medicale a semnalat că Schirra este răcit și are... 38 de grade... Însuși Schirra a comunicat: „Am folosit o duzină de batiste, am luat două aspirine, dar aș vrea ceva mai tare...".

De la Houston, dr. J. Zieglschmid a transmis sfatul necesar, dar Schirra își merita răceala: cu aproape 60 de ore înaintea lansării, el fusese - fără învoire - la vînătoare de porumbei sălbatici, de unde se întorsese cu picioarele ude și bine... răcit!

Potrivit de înalt, roșcovan și mereu pus pe șotii, Schirra era considerat unul dintre cei mai veseli „oameni ai spațiului". Astfel, la 23 mai 1965 el a ascuns în cabina GEMINI-3, comandată pe atunci de regretatul Virgil Grissom, un sandviș cu salam! Considerat vinovat pentru că i se cunoștea apetitul pentru așa ceva, Grisson a fost penalizat, abia ulterior descoperindu-se că responsabilul era... Schirra.

Tot lui Schirra i se reproșează și alarma falsă dată, în decembrie 1965, de la bordul navei GEMINI-6: în timp ce comenta prin radio evenimentele mai importante ale zborului, Schirra a exclamat cu emoție simulată: „Ah, văd ceva care se apropie de cabină... punctul crește foarte repede, se apropie de cabină...!" Apoi, schimbînd complet tonul: „Nu-i nimic, era doar Moș Crăciun care cobora spre Pămînt...!".

(Va urma)

Deocamdată MISTERE

MIHAELA DOROBANȚU

Piramidele pierdute

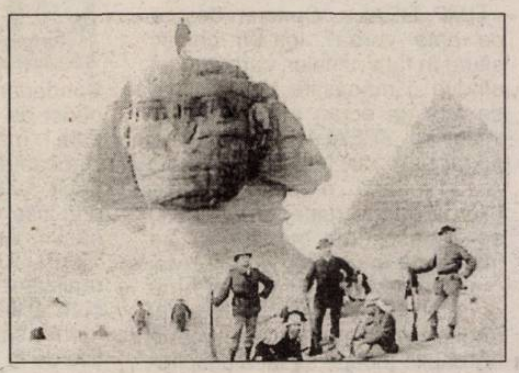

În fața spectacolului uluitor al piramidelor care aduc an de an milioane de turiști dornici să le admire, nu este de mirare să uităm uneori că două dintre ele par să fi... dispărut. Este vorba despre piramida „locului divin", a faraonului Menkauhor și de piramida „vieții și a veșniciei", a lui Neferkare, care par să se afle îngropate undeva în nisip și așteptîndu-l încă pe cel care să le readucă la lumină...

Arca alianței

Cine nu-și aduce aminte celebrul film în care Indiana Jones descoperă - este drept, pentru a o pierde imediat și pentru totdeauna - Arca alianței. Sau Sfîntul Chivot, construit din ordinul lui Moise din lemn de cedru și aur? Destinată păstrării Tablelor Legii cu care coborîse profetul de pe munte după ce imprimase pe ele cele zece porunci ale lui Dumnezeu și, alături de ele, mana cerească și cîrja lui Aaron, marele preot și fratele său.

Urmele Sfîntului Chivot s-au pierdut în anul 587 î.e.n., cînd Nabucodonosor distruge Templul lui Solomon. Alături de Sfîntul Graal, Arca alianței rămîne la rîndul său unul din marile mistere ale omenirii. Dar nici pe departe singurul. Iată și alte realizări legendare care nu au putut fi găsite pînă astăzi, dar nici nu s-a putut aduce vreo dovadă că nu ar fi existat...

Arca lui Noe

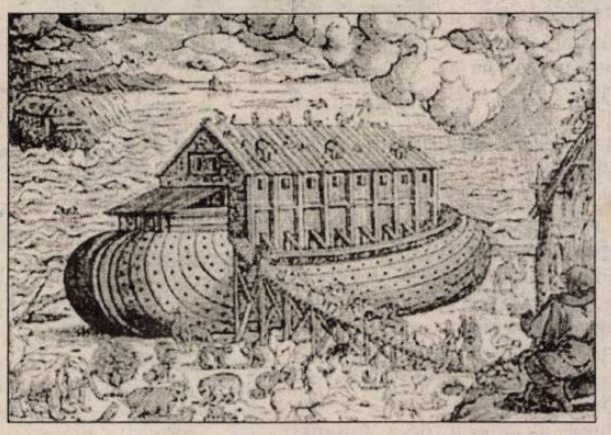

Este desigur cea mai celebră dintre acestea. Conform legendei, ea ar fi fost construită de Noe pentru a-l salva de la potop pe el și familia sa, precum și cîte o pereche din animalele ce populau Pămîntul. Cînd apele s-au retras, ea a rămas pe vîrful unui munte - Muntele Ararat, unde unii exploratori pretind să-i fi găsit urmele, în Turcia. Unii au identificat-o în forma unei stînci, alții pretind că i-ar fi distins forma sub ghețurile veșnice. Dar nimeni nu a adus pînă acum o probă indubitabilă și, mai mult, unele din pretinsele dovezi ale existenței sale s-au dovedit a fi falsuri ordinare.

Menorah

Candelabrul cu șapte brațe din Templul lui Solomon a existat - nu este nici o îndoială. Pe Arcul de Triumf al lui Titus, Împăratul roman care în anul 70 a cucerit Ierusalimul, se află sculptați soldați care poartă Menorah. Tradiția ne spune că ar fi sfîrșit în apele Tibrului, dar după alte păreri s-ar găsi și astăzi undeva în Vatican, poate fără ca cineva să știe efectiv că se află acolo.

Craniile înțelepciunii

Părăsind acum Lumea Veche, ne vom opri pentru o clipă pe un alt continent unde misterele nu lipsesc: America. Aici, în anul 1927, exploratorul englez Frederick Mitchell-Hedges a descoperit un uluitor craniu de cristal - unul din cele 13 despre care vorbește tradiția aztecă și maya-șă. Au urmat altele - cele mai multe false, dar trei dintre ele întrunind suficiente caracteristici pentru a le pune în discuție ca exemplare autentice. Ar mai rămîne deci de descoperit încă nouă. Și cînd toate se vor afla la un loc, rămîne de văzut dacă se va împlini ceea ce spun vechile scrieri, și anume că împreună ele vor putea dezvălui, dobîndind puterea de a vorbi, care este destinul omenirii...

Răspundem cititorilor

Cititorul nostru Ion Vasilescu din Brașov ne întreabă dacă există o protofarmacie a animalelor.

Animalele și „medicamentele"

IRINA STOICA

În ultimii ani primatologii au observat că cimpanzeii în libertate consumau produse naturale al căror efect era asemănător cu cel al medicamentelor utilizate de om. Întrebarea care se pune este dacă animalele folosesc o protofarmacie, știind că uzul medicamentelor este specific uman.

În 1989, primatologul american Michael Huffman, profesor asociat al Universității din Kyoto împreună cu asistentul său tanzanian Mohamedi Seifu Kalunde au publicat observațiile lor privitoare la o plantă folosită de cimpanzeii din Tanzania. Unul dintre ei, suferind vizibil de dureri de stomac mînca o plantă deosebit de amară, evitată în general, care i-a produs de data aceasta o însănătoșire rapidă. Apoi a consumat cu predilecție varză, avînd, de asemenea, un efect curativ.

Thomas Stushaker și colegii săi de la Universitatea din Carolina de Nord și Wyoming au remarcat că cimpanzeii consumă, de asemenea, pentru dureri intestinale, argilă și cărbune de lemn.

Comparînd conținutul mineral al acestora cu cel al principalelor alimente, plante și legume, descoperim că animalele găsesc în sol clorură de sodiu și alte săruri într-o concentrație mai redusă, deci nu aceasta este cauza îngurgitării argilei.

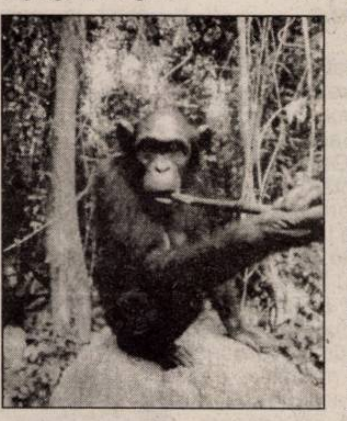

O altă explicație ar fi că argila evită multe neplăceri digestive prin interacțiunea sa cu taninul, conținut din belșug în unele frunze.

Unii zoologi ezită să numească aceasta „protofarmacie" cu toate că se știe, de exemplu, că șobolanii cu carențe de vitamine consumă preferențial alimentele care conțin tocmai vitaminele lipsă. Folosirea unor anumite ierburi cu scop curativ a fost observată și la unele animale de casă, cîini și pisici.

Medicamentul este definit însă în lumea occidentală nu numai prin acțiunea sa specifică, ci și prin contextul în care este folosit, în funcție de conceptul de boală, opus aceluia de sănătate.

Dacă acțiunea unor substanțe folosite de primate poate fi comparată cu aceea a medicamentelor, termenul de „medicament" rămîne totuși folosit abuziv în acest caz, deoarece noțiunea de boală și de sănătate rămîn specifice culturii umane.

Scrisori primite

Vă mulțumim pentru aprecieri, stimate Domnule ILIE SOCACIU (Sibiu)! Cît privește problemele pe care le ridicați, vom începe cu o precizare necesară: prostata NU este o „boală", așa cum credeți. Revista noastră - la pagina cu probleme de medicină - a „tratat" acest subiect nu cu multă vreme în urmă (nr. 38/18 septembrie 1997) așa că nu putem reveni atît de curînd asupra lui. Firește, dacă vor apărea noi știri referitoare la afecțiunile prostatei, specifice vîrstelor înaintate, le vom publica neîntîrziat. Dacă aveți cumva probleme de sănătate, vă sugerăm să vă adresați rubricii noastre „Medicul vă răspunde". La cea de-a doua problemă semnalată, nu cunoaștem maniera în care poșta vă poate soluționa transferul abonamentului, așadar vă recomandăm să vă interesați la oficiul poștal la care ați făcut abonamentul pentru a obține informațiile dorite. Multă sănătate!

Citățm cu multă plăcere din scrisoarea Dumneavoastră, stimate Domnule DUMITRU FLORICA! „...Sînt pasionat, în timpul liber, de horticultură, dar mai ales de floricultură, avînd în prezent o colecție de flori deosebite. Cultiv chiparoase (tuberoze) soiul «Florentina» cu flori duble, zambile (inclusiv olandeze) 10 varietăți, lalele (inclusiv olandeze) tot 10 varietăți, printre soiuri afîndu-se «Parade», «Oxford», «Muttertag», «Matador», tip Papagal etc., dalii, crini roșii, liliac alb, crini regali, crizanteme timpurii cu flori galbene, crizanteme tîrzii cu flori roșii, galanthus, Hosta etc. Mai cultiv și arbuști fructiferi (coacăz negru, zmeur, smochin). Pot oferi la schimb din speciile de mai sus și altor horticultori amatori, de la care aș dori arbuști precum coacăz roșu și alb, mur altoit, agriș, corn, smochini timpurii, Actinidia, afin cu tufă înaltă iar dintre flori doresc Floarea-Paștelui, bujor, Dicentra, bujor arborescent, alți crini colorați de grădină, irisi albi, galbeni, bicolori, Knifofia, alte soiuri de lalele, crizanteme, tufănele etc. Vreau să corespondez cu pasionați de horticultură ca și mine, pentru a face schimb de experiență și de material biologic horticol. Mi se poate scrie pe adresa DUMITRU FLORICA, O.P. 57, C.P. 87, București, cod 74500, sector 3. Pot fi contactat la tel. 01-628.46.91. (între orele 16-23) sau 01-627.70.40/1922 (între orele 7-15)."

Sperăm că sînteți mulțumit!

Scrisoarea Dumneavoastră, stimate Domnule EUGEN VASILIU (București), ne-a făcut o reală plăcere, drept pentru care vă mulțumim! Din nefericire, nu cunoaștem adresele din străinătate pe care ni le solicitați și nici nu avem cum să dăm de urma lor... Dacă, cine știe, norocul va fi de partea Dv. și le vom obține, fiți sigur că vi le vom comunica! Pînă atunci, sănătate să fie!

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

Pentru o armonie reală în mijlocul familiei

- Stimată Doamnă Anca Donțu, o scrisoare tulburătoare ne sosește de la corespondenta noastră A.M.L. din Constanța, căreia îi mulțumim pentru încrederea pe care ne-o mărturisește în rubrica noastră. Dînsa are 33 de ani, este căsătorită, are două fetițe. Crede că are „o căsătorie reușită" dar problema este că uneori are „niște sentimente ciudate". Pe lîngă faptul că simte că apropierea de soț este împiedicată de un adevărat „zid", problema este revenirea unei obsesii mai vechi. Iat-o în relatarea sa:

„Înainte de căsătorie deseori mă simțeam urmărită de un individ înalt cu o pelerină lungă și o pălărie neagră cu un bor mare. Nu am reușit niciodată să-i văd fața. Uneori îl vedeam la mică distanță și cînd încercam să-l privesc mai mult, dispărea". Figura aceasta îi reapare acum. Se simte singură, uneori se urăște pe sine, se consideră rea și egoistă și cere un sfat, pe care din nou îl redăm în formularea sa: „cum aș putea trece de zidul acela care mă desparte de ființa pe care o iubesc, soțul meu?"

- Stimată doamnă, înțeleg că v-ați căsătorit din dragoste, pentru că vă iubiți soțul. Dar vă faceți griji pentru sentimentele Dv. față de el. Ceea ce nu am înțeles însă este dacă aceste probleme au existat întotdeauna între dumneavoastră, sau au survenit după căsătorie.

De asemenea, nu am înțeles și nu a reieșit din scrisoare care sînt relațiile cu părinții Dv. Dacă ei vă sînt aproape. Poate că ar fi bine să vă gîndiți ce fel de relații ați avut cu ei în copilărie.

Apoi: în ce moment a apărut această imagine a omului înalt cu pelerină? S-ar putea ca imaginea sa să vă împiedice să aveți relații sexuale normale cu soțul Dv. Și, de aceea, v-aș recomanda să aveți o discuție directă cu un psiholog.

V-ați gîndit vreodată la soțul Dv. în timp ce lipsea de acasă? Dacă în asemenea momente îl doriți, dacă v-ar plăcea să aveți relații intime cu el?

Faptul că sînteți nervoasă este firesc, avînd în vedere sentimentele pe care le trăiți. Și nu trebuie să vă considerați nici rea, nici egoistă. Este o problemă pe care deocamdată nu o puteți descifra, dar, cu ajutorul unor persoane de specialitate sînt sigură că veți ajunge la un rezultat și că, în timp, o veți putea rezolva.

I-ați spus vreodată soțului Dv. ce simțiți în legătură cu această relație? Poate că v-ar înțelege și ar putea să fie mai atent în acele momente și să vă facă astfel să depășiți zidul despre care vorbiți că se ridică între Dv. și el.

Oricum, faptul că aveți două fetițe sănătoase, trebuie să vă dea curajul să luptați pentru a vă putea menține familia. De dragul lor. Sentimente ca ale Dv. se nasc în numeroase cupluri. Nu este nimic ieșit din comun. Dar această problemă trebuie rezolvată! Pentru a putea să trăiți într-o armonie reală în mijlocul familiei. Mai gîndiți-vă la ce v-am sugerat și mergeți să împărtășiți problemele Dv. unui psiholog. Avînd mai multe amănunte, s-ar putea să găsească cheia problemelor Dv. Așteptăm să ne scrieți din nou și să ne spuneți că totul merge bine!

- Mulțumim D-nei psiholog pentru răspuns. Așteptăm scrisori de la cititori.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

ENAME, CĂLĂTORIE VIRTUALĂ ÎN TRECUT

În anul 1982 o echipă de arheologi belgieni a reuşit să scoată la iveală un important sit (parc) arheologic, o adevărată comoară pentru istoria acestui popor.

Ename, scurtă istorie

Situat la aproximativ 20 km de Gand, Ename, reprezenta un interes strategic deosebit în secolul al X-lea. De aceea Otto al II-lea, împăratul Germaniei din acea vreme, a hotărît să ridice un fort de apărare şi cîteva biserici, cu care să facă faţă atacurilor nenumărate ale Contelui de Flandra. Pariu pierdut însă deoarece în 1047 Baudouin IV Conte de Flandra cucereşte definitiv acest teritoriu şi ordonă construcţia unei mănăstiri benedictine. Ea va dura peste secole dar, după 700 de ani, Ename redevine teatrul a numeroase conflicte, mănăstirea fiind jefuită şi demolată. Fundaţiile acesteia sînt descoperite pentru prima oară în 1941 şi scoase definitiv la lumină în 1982.

Două variante

Scopul oricărei echipe de arheologi este acela de a facilita liberul acces al publicului fără însă a deteriora parcul arheologic, ceea ce în general este destul de greu de realizat, dacă nu chiar imposibil. În cazul «Ename» s-au propus două variante:

- a restaura ruinele, această soluţie avînd inconvenientul de a denatura realitatea;
- elaborarea unui program în colaborare cu IBM prin care, cu ajutorul unui sistem informatic foarte complex, să se permită vizualizarea a ceea ce era în trecut şi chiar de a cunoaşte evoluţia sitului în decursul anilor.

Această metodă informatică se numeşte TIME FRAME, un fel de TUNEL AL TIMPULUI. Pînă aici nimic nou, căci există deja pe piaţă CD-uri interactive cu ajutorul cărora putem «vizita» cîteva situri arheologice celebre, cum ar fi de exemplu Piramidele din Egipt. E vorba despre ceea ce în mod obişnuit se numeşte Realitatea Virtuală (RV).

Un început promiţător

Ingeniozitatea ideii produse de arheologii şi ciberneticienii belgieni constă în faptul că «vizitarea» sitului prin intermediul ecranului unui computer se face în «TIMP REAL». Concret despre ce este vorba? Într-un chioşc situat în faţa ruinelor, care au fost cîndva o mănăstire benedictină, se află un ecran pe care apare imaginea «REALĂ» a acestora, juxtapuse cu imagini virtuale. Astfel, dacă o persoană se plimbă printre ruine, imaginea ei se reflectă pe monitor şi se juxtapune imaginilor virtuale. Mai mult, prin simpla atingere cu degetul a ecranului în dreptul unui anumit detaliu, o voce foarte agreabilă începe să facă descrierea locului oferind toate amănuntele din perspectiva istoriei. Confundînd imagini reale cu imagini virtuale, trecut şi prezent, acest sistem (program) permite «spectatorului-vizitator» un adevărat periplu prin istorie şi, cu puţină imaginaţie, de ce nu, la urma urmei, senzaţia de a se afla la bordul unei «MAŞINI A TIMPULUI». Pentru moment, acest program creat de John

Sunderland şi pus la punct din punct de vedere tehnic de IBM este în faza de prototip. Deocamdată nu este posibilă decît «vizitarea» bisericii propriu-zise din cadrul fostei mănăstiri. Alte «TUNELURI ALE TIMPULUI» sînt prevăzute a fi realizate în următorii doi ani, cum ar fi: casa parohială, infirmeria, sala de mese, fortificaţiile de la începutul Evului Mediu, precum şi faimoasele grădini. Dar asta nu e totul, căci se prevede de asemenea crearea unei bănci de date arheologice cu care alte muzee să poată intra direct în legătură. Aşadar, o extraordinară călătorie virtuală în timp...

Corespondenţă din Belgia de la
MIHAI POPESCU-STOENEŞTI

Redescoperirea civilizaţiilor

UN EGIPTOLOG DETECTIV

A existat o vreme, pe la începutul anilor 1850, şi mai apoi, cînd o dată cu descoperirea mormintelor din Valea Regilor s-a declarat febra căutătorilor de antichităţi şi, în replică, cea a falsificatorilor de aşa-zise „antichităţi", deveniţi la un moment dat mari meşteşugari în falsuri.

Ca o picanterie, relatează W. Ceram în „Zei, morminte, cărturari", cronica spune că romancierul André Malraux, fost comisar în China şi ministru al culturii sub generalul De Gaulle a întîlnit la Singapore un arheolog rus trimis de muzeul din Boston să achiziţioneze antichităţi. Colecţionarul îi arată lui Malraux proaspăta lui captură (cinci elefanţi de fildeş) dîndu-i, totodată, o incredibilă explicaţie. „Vezi, dragă prietene, eu cumpăr elefanţi din aceştia mici. Cînd mă aflu la săpături, înainte de a acoperi definitiv mormîntul, îi aşez în groapă. După cincizeci de ani, dacă cineva va săpa din nou, îi va găsi înăuntru, patinaţi admirabil şi roşi de vreme. Îşi va sparge teribil capul ca să le afle un sens. Fac cu plăcere acest mic serviciu celor care vor veni după mine, să se mai chinuie şi ei. Pe unul din turnurile de la Angkor-Watt, am gravat o inscripţie în sanscrită, nespus de necuviincioasă. Am măsluit-o foarte bine, aşa că nici dracul n-o poate descifra. E bine să le mai dai de furcă bieţilor oameni"...

Lăsînd la o parte anecdota, întîlnim în anul 1881 un american amator de artă, bogat şi dornic să-şi completeze colecţia cu antichităţi. Printr-o întîmplare, el a cumpărat din satul Luxor situat în apropierea Tebei, fosta reşedinţă a regilor, „un papirus mai frumos şi mai bine conservat decît toate pe care le văzuse". Ajuns în Europa cere părerea unui expert care atestă autenticitatea documentului şi valoarea lui deosebită: papirusul aparţinea unui rege din cea de-a XXI dinastie, al cărui mormînt, îndelung căutat, nu fusese pînă atunci descoperit.

Şi totuşi cineva îl sau le găsise (s-ar fi putut, presupunea profesorul Gaston Maspéro de la muzeul din Cairo, să fie vorba de mai multe morminte).

Aşadar, iarăşi violatori şi iarăşi hoţi de morminte antice...

Din nefericire, din cauza dogmelor religiei egiptene hoţii nu mai erau căutaţi, astfel încît savantul Maspéro hotărăşte să porneasca o acţiune detectivă pentru descoperirea, prin abordarea „vînzătorilor clandestini", a valoroaselor morminte. Trimite la Luxor un tînăr expert, care mimează inocenţa colecţionarului, aparent uşor de dus de nas, dar care, în timp ce dă bacşişuri substanţiale pentru diverse „antichităţi", e permanent cu ochii deschişi după piese autentice.

Capul lui Tutankamon

Într-o zi, un negustor bătrîn îi arată o statuetă. Bingo! Tînărul şi-a dat seama că obiectul are o vîrstă de trei mii de ani şi că aparţine celei de a XXI-a dinastii. Deci, unde sînt mormintele? Locul cavoului colectiv din care fuseseră sustrase bijuterii şi obiecte de artă milenară le-a fost arătat de însuşi cel care l-a descoperit, arabul Abd-el-Rasul (despre care am mai pomenit). El, împreună cu familia şi întreg satul Kurna, a trăit şase ani din vînzarea comorii.

Savantul Emil Brugsch-Bei (fratele celebrului egiptolog Heinrich Brugsch), trimis de muzeul din Cairo să pătrundă în interiorul mormîntului săpat la o adîncime de 11 metri, trăieşte o experienţă unică. „Se afla în prezenţa rămăşiţelor pămînteşti ale celor mai puternici suverani din lumea antică. Înaintînd cînd cu uşurinţă cînd strecurîndu-se, îl descoperi pe Ahmosis (1580-1555 î.e.n.), rămas celebru pe vecie pentru că i-a alungat definitiv pe hicsoşi, barbarii „regi păstori" (povestea biblică a fugii din Egipt nu se referă la acest episod); mumia lui Amenofis I (1555-1545 î.e.n.), care după moartea sa a devenit patronul întregii necropole tebane". (...) Dar, iată, emoţia îl copleşeşte pe marele egiptolog cînd, „printre sicriele unor faraoni mai puţin cunoscuţi află mumiile celor doi regi, mai mari între toţi, al căror renume a străbătut veacurile (...): rămăşiţele pămînteşti ale lui Tutmes al III-lea (1501-1447 î.e.n.) şi Ramses al II-lea (1298-1232 î.e.n.), supranumit cel Mare, la curtea căruia a fost crescut Moise, legislatorul poporului evreu şi al lumii creştine; suverani care au domnit timp de 54 şi respectiv 66 de ani, şi care nu numai că au întemeiat imperii prin sînge şi lacrimi, dar au ştiut să le şi păstreze multă vreme!"

Dar Brugsch mai descoperă pe inscripţiile de pe sicrie, una dintre cele mai fantastice „poveşti" cunoscute vreodată: cea a „mumiilor rătăcitoare". Aşadar, ce înseamnă o „mumie"?

Selecţie şi prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU

(Va urma)

Amprente ale spiritualităţii noastre

Mănăstirea Putna

Mănăstirea Putna, situată pe malul pîrîului cu acelaşi nume, la circa 33 de km de oraşul Rădăuţi, din nordul ţării, este un simbol al Moldovei şi al întregii noastre istorii.

Adevărată necropolă a familiei lui Ştefan cel Mare a fost înălţată de strălucitul voievod între 1466-1469.

Reluînd legenda, povestită cu atîta har de cronicarul Ion Neculce, marele admirator al voievodului, Mihail Sadoveanu, ne spune că în 1466, primăvara, „Ştefan-Vodă... se oprise la Putna şi, după obiceiul vremii, hotărăsc împrejmuirea trăgînd însuşi măria-sa cu arcul... Unde a căzut săgeata acolo să fie altarul".

Mănăstirea a îndurat de-a lungul vremurilor vitregii cumplite. Pustiită de un incendiu în 1485, este refăcută de voievodul ctitor, iar în secolul al XVII-lea, în timpul luptelor dintre Vasile Lupu şi logofătul Gheorghe Ştefan, mănăstirea este devastată de oştenii lui Timus Hmelniţki. Acesta, venind cu cazacii săi în ajutorul socrului Vasile Lupu, foloseşte, aşa cum ne spune Ion Neculce, plumbul acoperişului pentru „glonţuri de puşcă să apere cetatea Sucevei despre Gheorghe Ştefan-vodă". Numeroasele restaurări au adăugat elemente noi ansamblului mănăstiresc, care în forma lui de astăzi, datează din secolul al XVIII-lea - aripa de sud, şi din secolul al XIX-lea - aripa de nord.

Din secolul al XV-lea s-au păstrat turnul tezaurului, situat pe latura de vest, un turn cu o înălţime de 16 m şi ziduri groase de 2 m.

Mănăstirea Putna a fost nu numai un lăcaş de rugăciune ci şi un important centru cultural artistic, aici funcţionînd un atelier de caligrafi şi miniaturişti şi unul de broderie.

Călugării-cărturari aduşi de marele Ştefan au realizat scrieri frumos împodobite, păstrate pînă în zilele noastre.

Pe lîngă aceste manuscrise, dovedind din plin dragostea de frumos a autorilor, tezaurul mănăstirii conţinea broderii, ţesături, piese de argint. Printre aceste piese, deosebit de valoroase, pot fi amintite: acoperămîntul de mormînt al Mariei de Mangop, epitrahilul cu portretele lui Ştefan cel Mare şi Alexandru voievod, epitaful din 1490, cădelniţa de argint dăruită de Ştefan în 1470, ferecătura „Tetravanghelului de la Humor" (1473).

La mănăstirea Putna sînt înmormîntaţi Ştefan cel Mare, Maria Voichiţa, Maria de Mangop, Bogdan cel Orb, Ştefăniţă Vodă. Candela de pe mormîntul lui Ştefan stă aprinsă de veacuri aşa cum clopotele par să-i rostească numele.

La marea sărbătorire în memoria lui Ştefan din august 1871, Mihai Eminescu îndemna mamele să-şi închine „pruncii" la Putna.

Există aici nu numai credinţă şi istorie, ci cu adevărat fărîmă de suflet.

*

Cititorul nostru Petronius Gh. Boştenaru căruia îi mulţumim pentru atenţia acordată revistei şi rubricii, ne atrage atenţia că în articolul despre mănăstirea „Curtea de Argeş" am omis să menţionăm că aici este înmormîntată regina Maria. Îi răspundem pe această cale că rubrica noastră nu este decît o prezentare sumară a monumentului, concepută mai mult ca o invitaţie la călătorie, iar spaţiul redus nu ne permite o prezentare exhaustivă.

IRINA STOICA

■ O zi mai deosebită decît altele !

16 ORE ÎNCHIS ÎNTR-UN SEIF !

Adolphe Wespes, un bătrîn de 92 de ani, fusese invitat la cea de-a 175-a aniversare a băncii „Générale de Banque de Charleroi".

O ploaie fină cernea în acea zi de sfîrşit de decembrie 1997 deasupra oraşului. De la fereastra camerei, Adolphe privea imperturbabil la trecătorii grăbiţi. La 92 de ani, viaţa parcă se scurge mai încet, şi evenimentele importante sînt din ce în ce mai rare. Şi totuşi, acea zi de sfîrşit de decembrie, pentru Adolphe avea să fie una deosebită...

Adolphe Wespes este originar din Gosselies (o mică localitate situată la cîţiva kilometri de Charleroi, în Belgia). „Toată lumea mă cunoaşte la Gosselies, unde am fabricat ani şi ani de zile numeroase mobile şi chiar şi coşciuge". În urmă cu 6 zile primise o invitaţie de la Générale de Banque de Charleroi la o recepţie, o bună ocazie de a îmbina utilul cu plăcutul, căci „tot avea de rezolvat nişte probleme cu nişte conturi". „Am plecat marţi după amiază, pentru că fusesem invitat la recepţia prilejuită de cea de-a 175-a aniversare a băncii, şi am profitat de ocazie ca să mă duc în sala seifurilor. Ştiam că aceasta urma să se închidă mai repede ca de obicei, pe la ora 15 cred. Apoi, dintr-o dată, m-am trezit închis, singur în beznă, fără să înţeleg ce se întîmplă. Am strigat, am cerut ajutor, am încercat totul... Eram oricum foarte surprins", adăugă el.

Din acest moment, un adevărat coşmar avea să înceapă. Timp de 16 ore, Adolphe va rămîne închis în camera blindată a băncii, practic un mare seif, care conţine numeroase seifuri personale ale unor clienţi ai băncii, printre care şi Adolphe. În primele minute, a aşteptat ca lumina să revină, gîndindu-se la o pană de electricitate. În zadar. I-au venit atunci în minte sistemele sofisticate de securitate, aşteptînd ca vreo alarmă să se declanşeze. Nimic din toate acestea. Începe atunci să bîjbîie în întuneric, căutînd o eventuală sonerie sau întrerupător, dar cade şi se loveşte foarte tare, mai întîi la claviculă, apoi la şold. „Am căzut de 2 ori", explică el, „în cele din urmă m-au găsit a doua zi de dimineaţă, întins pe jos, pe la orele 9 şi 15."

Adolphe Wespes a fost transportat imediat la spital, unde, în ciuda durerilor şi a vîrstei înaintate, şi-a păstrat luciditatea, şi chiar un oarecare umor. Întrebat cum se simte, răspunde „La naiba! sper să ies de aici în vreo două sau trei săptămîni". În ciuda a tot ceea ce i s-a întîmplat, pentru moment nu doreşte să poarte plîngere contra băncii. „Cred că a fost o fatalitate, iar cei de la bancă s-au purtat foarte frumos cu mine. Pînă acum au venit la spital să mă vadă vreo cinci sau şase membri din conducerea băncii".

Credem şi noi, căci „afacerea" ar putea costa banca cîteva zeci de milioane bune dacă s-ar pune problema unor despăgubiri. Cît despre poziţia oficială a băncii, care bineînţeles că regretă cele întîmplate, ca de obicei o declaraţie oficială stereotipă: „o anchetă este în prezent în curs, pentru a determina toate circumstanţele acestei afaceri"...

MIHAI POPESCU-STOENEŞTI, Belgia

■ Penibil final de carieră

UN HOŢ CU INIMA ŞUBREDĂ

În tinereţe, Timothy Leval se specializase în furturi din magazine cu autoservire, dar o cameră video îi venise de hac. După 2,5 ani de închisoare, el a avansat la furturi de maşini şi biciclete. Opera singur şi a fost lesne anihilat de o bandă rivală din Detroit (statul american Michigan). Ajuns la maturitate profesională, la 38 de ani, Leval s-a profilat pe subtilităţi, renunţînd la „găinării". Seifurile din case particulare îi produceau satisfacţii deosebite, căci reuşea să păcălească atît proprietarii, cît şi încuietorile cifrate...

Dar ironia sorţii nu s-a sfiit să se manifeste. După patru spargeri delicate, fără să lase urme şi să agreseze pe cineva, Timothy Leval nu s-a ales decît cu 4500 de dolari şi obiecte în valoare de 6800 dolari. Ghinioanele se ţineau lanţ, iar maniacul se încăpăţîna să nu fure din respectivele case tablouri sau alte valori „la îndemînă". Lovitura de graţie i-a dat-o un seif din Baltimore (Pennsylvania), aflat în vila unui colecţionar excentric pe care-l filase două săptămîni. Casa acestuia era un adevărat muzeu zoologic, cu animale rare, împăiate, răspîndite peste tot. Într-o noapte de sîmbătă spre duminică (16-17 august 1995), Leval intră în vila pustie, descoperă seiful şi se pune pe treabă cu măiestrie. Încuietoarea cedează şi hoţul găseşte un săculeţ de catifea neagră, în care se afla „ceva". Desfăcînd învelitoarea, lui Leval i se înfăţişează un păianjen uriaş (tarantulă), închis într-un cub de plastic transparent... Spărgătorul are un şoc şi leşină, iar cînd se trezeşte, nu mai este capabil să fugă. Cedase inima. Omul nostru uitase că e cardiac şi nu avea medicamentele la el. A fost găsit de proprietar şi predat poliţiei în stare foarte gravă.

■ Mai ceva ca-n... filme

SALT MORTAL REUŞIT

Într-unul dintre filmele de serie B (deci nici prea, nici foarte-foarte), eroul, un paraşutist ghinionist o dată în viaţă, cade de la o înălţime apreciabilă... fără să păţească nimic (el fiind primul şi cel mai surprins de întîmplare). Au urmat, cum era şi firesc, serii nesfîrşite de teste supravegheate de incredulii oameni de ştiinţă, care nu vedeau cum ar fi fost (fizic şi logic) posibil ca eroul nostru să-şi piardă brusc greutatea la cîţiva centimetri de pămînt, chiar şi în condiţiile unui şoc emoţional lesne de imaginat. Un şoc care ar fi declanşat energii paranormale necunoscute. Toată găselniţa şi tot hazul acestei comedii SF rezidă în modul burlesc în care cascadorul de ocazie buşea în cutiile de carton, puse să îl protejeze în cazul în care experimentul nu ar fi reuşit să reproducă incredibilul fenomen. Şi nu reuşea! Singura posibilitate de a dovedi că nu face parte din familia lui Münchausen a eroului nostru a fost reproducerea situaţiei, deci printr-un salt de la înălţime fără paraşută. Ispravă la realizarea căreia a fost ajutat de o tînără, seducătoare şi blondă asistentă de cercetare. Totul sfîrşindu-se cu bine, cum stă bine filmelor americane.

Filmul, deloc memorabil altfel, mi-a revenit în minte citind incredibila întîmplare recentă prin care a trecut englezul Bren Jones, un veteran al paraşutismului, care, după ce s-a lansat de la 1700 metri fără a i se deschide paraşuta, a ajuns pe pămînt fără a păţi nimic. *„Eu şi colegii mei ne-am decis să declanşăm paraşutele la o mie de metri* - declara el ulterior. *Eu m-am izbit de unul dintre colegi şi mi s-a încîlcit paraşuta. La 700 de metri, el a izbutit să se desprindă şi să-şi deschidă paraşuta de rezervă, aterizînd perfect. Nu însă şi eu, care am continuat să cad liber. Am făcut o sincopă cînd am ajuns jos".* Şi atît!

Singurele consecinţe ale incredibilului eveniment (chiar dacă luăm în considerare şi faptul că plouase şi solul era bine înmuiat) au fost, în afara leşinului, cîteva zgîrieturi. Mai rămîne să scape teafăr şi de testele la care e posibil să-l supună oamenii de ştiinţă, fiind greu de crezut că va avea curajul, precum eroul din film, să reproducă experimentul.

■ Confuzie fatală

O „SOSIE" PLĂTEŞTE CU VIAŢA

Undeva în Columbia, o familie, rude, prieteni îl plîng pe Jose Alvaro Sanchez, mort într-un schimb de focuri între grupuri rivale. Toată lumea are lacrimi în ochi, dar emoţia lor nici nu se poate compara cu ceea ce au simţit văzînd, chiar în momentul cînd se pregăteau să coboare sicriul în groapă, cum se apropie de ei... Sanchez însuşi!

Cu hainele în dezordine, cu părul răvăşit, dar altfel în plină formă!

Explicaţia este simplă. După ce de două zile nu mai dăduse un semn de viaţă, fraţii săi anunţaseră poliţia şi în curînd au şi fost chemaţi să identifice cadavrul fratelui lor! Ceea ce au şi făcut, fără nici o ezitare. Deşi ciuruit de gloanţe, corpul putea fi recunoscut ca aparţinînd, din păcate, fratelui dispărut. Confuzie incredibilă? Un fals?

Nimic din toate acestea. Pur şi simplu o... sosie perfectă a lui Jose Sanchez care, spre neşansa lui, fusese luat drept Sanchez însuşi şi împuşcat mortal!

O dată ce şocul acestei atît de neaşteptate revederi a fost depăşit, familia şi prietenii s-au grăbit să-l sufoce pe Sanchez cu dovezi de dragoste şi bucurie. Iar acesta, plîngînd, spunea cui voia să-l asculte că nu-şi imaginase niciodată că era atît de iubit... Apoi, după ce şi-au revenit, s-au îndreptat spre magazinul de pompe funebre pentru a cere... rambursarea cheltuielilor. În fond, defunctul anonim revenea la morgă, Sanchez se întorcea acasă, iar sicriul comandat rămăsese gol!

■ Vinovată sau nu...

S-A MĂRITAT LA ÎNCHISOARE !

Gigliola Guerinori, fostă infirmieră, condamnată la 25 de ani de închisoare pentru uciderea amantului ei, Cesare Brin, a făcut conducerii închisorii în care îşi ispăşea pedeapsa o cerere neobişnuită: să se mărite cu Luigi Sacripanti, cel care, la proces, a depus mărturie în favoarea ei, susţinînd că realii vinovaţi sînt Ettore Geri şi Di Nardo. De altfel, aceasta era şi versiunea avansată de inculpată, care susţinea faptul că a sosit la locul crimei după ce Brin fusese ucis. Judecătorii însă nu şi-au însuşit această versiune, condamnînd-o... Cererea fostei infirmiere a fost acceptată astfel încît neobişnuita căsătorie s-a desfăşurat în cadrul închisorii cu tot ceremonialul specific unei asemenea împrejurări.

PĂREREA UNOR... EXPERŢI

Această curioasă fotografie a fost realizată cu ocazia unei licitaţii a cunoscutei firme „Christie's" desfăşurată la Londra. Surpriza licitaţiei: au fost expuse mari colecţii de tablouri reprezentînd în exclusivitate... cîini de rasă! Piese foarte rare adunate din diferite case nobiliare ale Marii Britanii. Cei mai interesaţi vizitatori s-au arătat (în mod foarte curios) numeroşi patrupezi veniţi împreună cu stăpînii lor, poate „experţi" în a aprecia liniile şi formele artistice în care sînt prezentaţi semenii lor...

ANGELA LANSBURY

a renunţat să mai filmeze

Atît de cunoscuta actriţă Angela Lansbury (72 de ani) a anunţat că va renunţa să mai filmeze. Declaraţia ei a produs uimire cunoscîndu-se deosebitele succese înregistrate în filme şi, mai ales, în serialul „Verdict: Crimă". Dar, după ce s-a cunoscut motivul retragerii sale, cu toţii au fost de acord că gestul ei e pe deplin justificat. Decizia Angelei Lansbury se datorează faptului că fiica sa, Deiride Shaw (44 de ani), rezultată în urma căsătoriei cu producătorul de televiziune Peter Shaw, este sclava drogurilor şi a alcoolului, fapt care a dus la internarea ei repetată în clinici de dezintoxicare. Rezultatele aşteptate au eşuat deoarece, după fiecare internare, fiica ei revenea la dăunătorul obicei. Medicii care au îngrijit-o au considerat că singura posibilitate de salvare a pacientei de la un sfîrşit tragic constă în permanenta ei supraveghere. În aceste circumstanţe, Angela Lansbury a decis să renunţe la activitatea profesională şi să-şi dedice timpul salvării fiicei sale.

Între timp, milioane de fani aşteaptă ca actriţa lor preferată să depăşească acest obstacol nefericit, cu gîndul că o vor mai putea revedea pe ecrane.

GIANNI VERSACE,

reînviat, dar şi ucis... pe ecran

Moartea brutală a cunoscutului stilist Gianni Versace a constituit un subiect deosebit de tentant pentru unii producători americani de film. „Startul" l-a cîştigat regizorul Menahem Golan care a reuşit să pună mîna pe un scenariu realizat pe baza unui documentar prezentat de postul TV Rai, singurul autorizat

LUNI, 26 ianuarie

PROGRAMUL 1: **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **13.00** Avocatul poporului (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.30** Memoria exilului românesc (r) **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Arhive româneşti **18.30** Camera ascunsă **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Serial: „Echipa de intervenţie" **22.15** Feţele schimbării **23.30** Scena **24.00** Serial: „Canary Wharf" **0.30** Tenis.

PROGRAMUL 2: **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Ecranul (r) **13.30** Club 2020 (r) **14.00** Convieţuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.10** Credo **22.00** Film: „Războiul lui DaVinci" (SUA) **24.00** Nocturna muzicală.

MARŢI, 27 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.30** Ecclesiast '98 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** În flagrant **18.30** Camera ascunsă **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Telecinemateca: „Harry şi Tonto" (SUA, 1974) **0.20** Serial: „Canary Wharf" **0.45** Tenis.

JOHNNY DEPP
PRO TV, luni, ora 20[15]

PROGRAMUL 2: **6.30** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.55** Serial (r): „Echipa de intervenţie" **9.50** Scena politică (r) **10.20** Serial (r): „Efecte secundare" **11.55** Serial (r): „Sunset Beach" **12.40** Scena (r) **14.15** Convieţuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.10** Sensul tranziţiei **22.00** Teatrul Naţional prezintă: „Patima de sub ulmi" de Eugene O'Neill **0.10** Oaspeţi la pupitrul Orchestrei Naţionale Radio.

MIERCURI, 28 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Tradiţii **15.30** Pro patria **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Medicina pentru toţi **18.30** Camera ascunsă **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Memorialul durerii **22.25** Un secol de cinema **23.40** Cultura în lume **0.10** Întîlnirea de la miezul nopţii **0.45** Tenis.

SANDRA BULLOCK
TVR 1, vineri, ora 21[15]

PROGRAMUL 2: **6.30** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **8.55** Cu ochii'n 4 (r) **10.15** Teleenciclopedia (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Portret în amintire (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.35** Desene animate **16.00** Serial : „Micaela" **16.50** Serial : „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.10** Avocatul poporului **22.00** Film: „Crimă în Alaska" (SUA, 1995) **23.35** Opera Mundi.

JOI, 29 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **13.00** Sensul tranziţiei (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.45** Lege şi fărădelege **16.00** Convieţuiri **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Timpul Europei **18.30** Camera ascunsă **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Serial: „Dr. Quinn" **22.15** Cu ochii'n 4 **23.55** Serial: „Canary Wharf" **0.20** Tenis.

PROGRAMUL 2: **6.30** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.55** Medicina pentru toţi (r) **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Dreptul la adevăr (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.35** Desene animate **16.00** Serial : „Micaela" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.05** În faţa dv.! **22.00** Cinematograful de artă: „Încredere" (Ungaria, 1979) **23.40** Time-out.

VINERI, 30 ianuarie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Serial (r): „Pasiuni" **13.00** Convieţuiri **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.30** Emisiune în limba germană **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Ora Warner **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Film: „Dispărută fără urmă" (SUA, 1993). Cu: Sandra Bullock **23.25** Reflecţii rutiere **23.40** Planeta cinema **0.30** Tenis **1.40** Cinematograful de noapte: „Vînătoarea de fantome".

PROGRAMUL 2: **6.30** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **10.25** Cultura în lume (r) **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Tezaur folcloric (r) **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.35** Desene animate **16.00** Serial : „Micaela" **16.50** Serial : „Cristal" **18.00** Pentru dv., doamnă! **19.10** Tenis **20.20** Serial: „Pasiuni" **21.10** Robingo 2 **22.30** Lumea sportului **23.00** Serial: „Berlin Alexanderplatz" **24.00** Varietăţi internaţionale.

SÎMBĂTĂ, 31 ianuarie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineaţa de la Timişoara şi de la Bucureşti! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Tip-Top Mini-Top **10.05** Serial: „Viaţa ca în viaţă" **10.50** Film: „Îngerii salvatori" (SUA, 1996) **12.30** Serial: „Mork şi Mindy" **13.00** Ecranul **13.30** Mapamond **14.10** Video-magazin **16.30** A doua alfabetizare **17.00** Povestiri paranormale **18.00** Disney **18.30** Serial : „Hollyoaks" **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Efecte secundare" **21.50** Bal mascat... ne trebuie nouă? **23.20** Serial: „Dna King, agent secret" **0.15** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **9.30** Pas cu pas **10.35** Cinematograful vremii noastre: Marcel Carné (Arte, 1994) **11.30** TVR Timişoara **14.00** Serial: „Familia Borgia" **15.10** Tradiţii **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **17.35** Tenis **18.45** Serata muzicală TV **20.00** Miniserie: „Iubire interzisă" (Anglia, 1996) **22.50** Uverturi celebre la opere **23.20** Convieţuiri.

JODIE FOSTER
PRO TV, sîmbătă, ora 20[00]

DUMINICĂ, 1 februarie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineaţa de la Bucureşti! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Desene animate **9.35** Serial: „Fetiţa cu pistrui" **10.00** Ala-Bala, Portocala! **11.00** Viaţa satului **12.30** Tezaur folcloric **13.00** Serial de călătorii **14.10** Atlas **14.40** Turnul Babel **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **18.55** Robingo **19.40** Duminica sportivă **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Instructorul de schi" (SUA, 1993) **22.55** Cu iubirea-ncepe totul **0.30** Concertul Orchestrei de Cameră „Bucureşti".

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **9.30** Ferestre deschise **10.35** Documente culturale **11.30** TVR Iaşi **13.30** Memoria exilului românesc **14.00** Serial: „Familia Borgia" (ultimul ep.) **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **17.50** Tenis **19.15** Serial: „În plină acţiune" **21.00** Repriza a treia **24.00** Jazz alive.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.35** Urmărire generală (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Film: „Cu vărul Vinny nu-i de glumit" (r) **13.00** Din viaţa poliţiştilor americani **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Rişti şi cîştigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Lacrimi de fată" (SUA, 1990). Cu: Johnny Depp **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Audienţă naţională **0.15** Serial: „Nemuritorul".

MICHAEL CAINE
PRO TV, sîmbătă, ora 0[00]

MARŢI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Film: „Lacrimi de fată" (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Rişti şi cîştigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Spitalul de urgenţă" **21.15** Serial: „De partea legii" **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Profesiunea mea cultura **0.45** Serial: „Nemuritorul".

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „De partea legii" (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Rişti şi cîştigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Vocile" (SUA, 1979) **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Pro şi contra **0.15** Serial: „Nemuritorul".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Film: „Vocile" (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Rişti şi cîştigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Doctor în Alaska" **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.00** Întîlnire cu presa **0.15** Serial: „Nemuritorul".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **14.30** Serial: „Nemuritorul" (r) **15.15** Serial: „Maria" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Am întîlnit şi români fericiţi **18.00** Serial: „Vărul din străinătate" **18.30** Rişti şi cîştigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X" **21.15** Film: „Povestea unui soldat" (SUA, 1984) **23.45** Serial: „La limita imposibilului" **0.30** Serial: „Zona Crepusculară" **2.40** Muzică (MTV) **3.00** Baschet NBA: Detroit - Washington. Transmisiune în direct.

SÎMBĂTĂ **7.00** PRO TV Junior: Desene animate * Povestea magică **8.50** Serial: „Superboy" **9.20** Film: „Cucerirea planetei Pămînt" (SUA, 1980) **11.00** PRO Motor **11.30** Secretele bucătăriei **12.00** Punctul pe I **13.00** Serial: „Dragul de Raymond" **13.30:** Serial: „Baby Boom" **14.00**

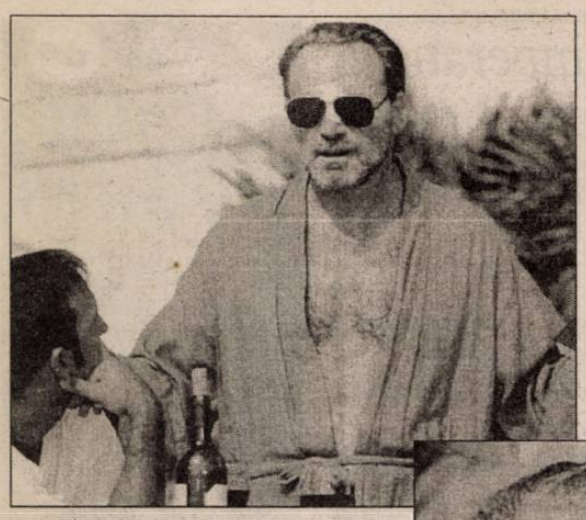

acestei crime odioase: răzbunare între homosexuali sau alte cauze obscure? Speranța stă în alte șase viitoare filme cu același subiect, anunțate de diverși producători, care promit să prezinte... adevărul gol-goluț.

să difuzeze un asemenea material de către familia celui dispărut. Ambiția regizorului este să realizeze filmul în numai trei săptămîni, pentru a apărea primul „pe piață" în cazul în care și alții se grăbesc la fel de mult, iar interpretarea a fost oferită lui Franco Nero (în rolul lui Versace) și lui Shane Perdue (în rolul asasinului).

Specialiștii privesc cu oarecare rezervă acest proiect considerînd că filmul, chiar dacă va avea succes de public, va fi șubred din punct de vedere al adevărului privind motivația care a stat la baza

Surpriză generală în Italia:

Gina Lollobrigida și Sophia Loren, la un pas de împăcare

Foarte probabil ca în curînd să se producă un adevărat „miracol" în Italia: Gina Lollobrigida (70 de ani) și Sophia Loren (63 de ani), dintotdeauna rivale, au șansa de a se împăca. Prilejul le este oferit de faptul că amîndouă au fost solicitate să interpreteze rolurile principale într-un film-serial. „Ce s-a întîmplat cu Baby Jane?", o nouă versiune a peliculei cu același nume, realizată în 1962 de regizorul Robert Aldrich, avînd ca protagoniste pe Bette Davis, Miriam Hopkins și Joan Crawford.

Considerîndu-se într-o luptă pe viață și pe moarte, atît Gina Lollobrigida cît și Sophia Loren s-au situat pe parcursul întregii lor cariere artistice pe poziția de protagoniste ale unui „duel" permanent, cu declarații extrem de ascuțite una la adresa celeilalte. Vestea împăcării a stîrnit, după cum era de așteptat, un deosebit interes în Italia, mai ales că amîndouă actrițele s-au declarat, în mod cu totul surprinzător, foarte dispuse să colaboreze, acceptînd rolurile principale dintr-un film. După unele știri, venite din partea unor surse autorizate, cele două vedete au acceptat să mai apară împreună și într-un alt film, intitulat (culmea!)... „Cea mai bună amică", o ecranizare a romanului lui Jonathan Von Druder, care, în 1939, a mai fost transpus pe ecran avîndu-le în rolurile principale pe Bette Davis și Miriam Hopkins, titlul fiind „O mare dragoste".

Vestea împăcării celor două actrițe deschide un nou drum artistic beneficiind de aura unui adevărat miracol. Desigur, s-ar putea întîmpla să se nască o strînsă și neașteptată prietenie (mai bine mai tîrziu decît niciodată, spun unii), deși, din nefericire, există și pericolul unei adevărate catastrofe, cu siguranță de nimeni dorită...

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

Generația PRO **16.00** Serial: „Hercule" **17.00** Serial: „Xena, prințesa războinică" **17.45** PRO Fashion **18.15** Serial: „Fete de bani gata" **18.45** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Acuzata" (SUA, 1988). Cu: Jodie Foster **22.05** Serial: „Millennium" **23.15** Serial: „NYPD Blue - viață de polițist" **0.00** Film: „Fâlci: Răzbunarea" (SUA, 1987). Cu: Michael Caine.

DUMINICĂ 7.00 Desene animate **9.00** Serial: „Lassie" **9.30** Super Abracadabra **11.00** Serial: „Se întîmplă în Waikiki" **12.00** Profeții despre trecut **13.00** Serial: „Dragul de Raymond" (ultimul ep.) **13.30** Serial: „Baby Boom" **14.00** Film: „Ușcheala" (Franța, 1978) **16.00** Lumea filmului **16.30** Serial: „Efecte speciale" **17.15** Serial: „Al șaptelea cer" **18.00** Serial: „Beverly Hills" **19.00** Prețul corect **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Chiriașul" (SUA, 1991) **22.00** Serial: „Susan" **23.00** Serial: „Sculptorița".

PETER O'TOOLE
Antena 1, luni, ora 19⁴⁵

LUNI 7.30 Serial: „Dragoste cu năbădăi" **9.00** Serial: „Orășelul fantastic" (r) **9.40** Serial: „Cape Canaveral - Eroii spațiului" (r) **12.15** Serial: „O iubire de neuitat" **14.20** Vedeta în papuci **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Omul Vineri" (Marea Britanie, 1975). Cu: Peter O'Toole **21.40** Serial: „Viitorul începe azi" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

MARȚI 7.30 Serial: „Dragoste cu năbădăi" **9.40** Serial: „Viitorul începe azi" (r) **10.30** Film: „Omul Vineri" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **14.20** Vedeta în papuci **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Pompierul" (SUA, 1987) **21.40** Serial: „Legea lui Burke" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

MIERCURI 7.30 Serial: „Dragoste cu năbădăi" **9.40** Serial: „Legea lui Burke" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **14.20** Vedeta în papuci **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Îngropați-mă lîngă Niagara" (SUA, 1993) **21.40** Serial: „Puterea banilor" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

SÎMBĂTĂ 8.00 Serial: „O iubire de neuitat" (r) **9.20** Serial: „Ultimele 5 minute" **13.00** Documentar: „Viața sălbatică" **13.30** Serial: „Model Academy" **14.20** Serial: „Viața de la zero" **14.50** Poveștile prietenilor mei **15.30** Onyx **16.30** Între prieteni **17.30** Serial: „Club Hawaii" **18.00** Serial: „Tarzan, stăpînul junglei" **19.00** Observator **19.45** Film: „Oameni perfecți" (SUA, 1988) **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.00** Serial: „Arli$$" **22.30** Serial: „Beavis & Butthead" **23.00** Film: „Jocuri periculoase" (SUA, 1991).

DUMINICĂ 7.10 Serial: „Tarzan" (r) **8.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Orășelul fantastic" **11.10** Controverse istorice **12.10** Vedeta în papuci **12.50** Caleidoscop **14.00** Documentar: „Descoperiri" **14.45** O femeie - un bărbat și jumătate **15.10** Onyx **16.20** Serial: „Viața de la zero" **16.50** Serial: „Club Hawaii" **18.15** Mileniul III **19.00** Observator **19.45** Film: „Jamila" **21.30** Serial: „Burlacul" **22.00** Serial: „Cape Canaveral - Eroii spațiului" **22.50** Film: „Atac decisiv" (SUA, 1995).

LUNI 7.00 Flash **8.30** Serial: „Frecvența radio 74,5" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **18.30** Lexic **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Meșterul casei" **20.00** Serial: „Un alt început" **21.00** Film: „Dezvăluirea" (SUA, 1994) **23.30** Starea de veghe **1.00** Colpo Grosso - show.

MARȚI 7.00 Flash **8.30** Serial: „Frecvența radio 74,5" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Meșterul casei" **20.00** Serial: „Contralovitura" **21.00** Film: „Aventură la volan" (SUA, 1997) **23.30** Starea de veghe.

MIERCURI 7.00 Flash **8.30** Serial: „Frecvența radio 74,5" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Meșterul casei" **20.00** Serial: „Atingerea îngerilor" **21.00** Film: „Stafia lui Scotty" (SUA, 1992) **23.30** Starea de veghe.

JOI 7.00 Flash **9.30** Serial: „Atingerea îngerilor" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **17.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Meșterul casei" **20.00** Serial: „Gașca lui Betty" **21.00** Film: „Destin rescris" (SUA, 1990) **23.30** Film: „La Ciociara" (Italia, 1960, partea I). Cu: Sophia Loren, Jean-Paul Belmondo **1.30** Serial: „Secretele din Insula pescărușilor".

JEAN-PAUL BELMONDO
PRIMA TV, sîmbătă, ora 23³⁰

DUMINICĂ 7.00 Flash **7.30** Desene animate **9.30** Serial: „Prietenul nostru Jake" **10.00** Serial: „Gașca lui Betty" **12.30** Doc.: „Marea aventură" **13.30** Film: „Lupta pentru viață" (partea a II-a) **15.30** Doc.: „Vedetele dragostei" **17.00** Videofashion **17.30** Doc.: „Exploratorii" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Nimeni nu e perfect" **20.00** Serial: „Călătorii în lumi paralele" **21.00** Film: „Lucrînd sub acoperire" (SUA, 1988) **23.30** Serial: „Gardă de corp" **1.30** Serial: „Eu, Claudius" (ep.1).

VINERI 7.00 Flash **9.30** Serial: „911: apel de urgență!" (r) **13.30** Serial: „Elefănțelul" **14.00** Serial: „Lumea lui Eric" **15.00** Serial: „Frecvența radio 74,5" **16.00** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.30** Serial: „Celebri și bogați" **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Căsuța din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secția de poliție" **22.30** Foc încrucișat.

TONY CURTIS
PRIMA TV, joi, ora 21⁰⁰

SÎMBĂTĂ 7.00 Flash **7.30** Desene animate **8.00** Serial: „Bailey Kipper" **8.30** Desene animate **9.00** Serial: „Gașca lui Betty" **9.30** Desene animate **11.00** Serial: „Campionul" (ep.1) **11.30** Desene animate **12.30** Serial: „Formidabilii" (ep.1) **13.30** Serial: „1999" **14.30** Serial: „În căutarea dreptății" (ep.1) **15.30** Legendele patinajului artistic **18.30** Serial: „Lumea lui Dave" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Incursiuni în imprevizibil" **20.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **21.00** Film: „Destin rescris" (SUA, 1990) **23.30** Film: „La Ciociara" (Italia, 1960, partea I). Cu: Sophia Loren, Jean-Paul Belmondo **1.30** Serial: „Secretele din Insula pescărușilor".

DUMINICĂ 7.00 Flash **7.30** Desene animate **9.30** Serial: „Prietenul nostru Jake" **10.00** Serial: „Gașca lui Betty" **12.30** Doc.: „Marea aventură" **13.30** Film: „Lupta pentru viață" (partea a II-a) **15.30** Doc.: „Vedetele dragostei" **17.00** Videofashion **17.30** Doc.: „Exploratorii" **19.00** Focus 19 **19.30** Serial: „Nimeni nu e perfect" **20.00** Serial: „Călătorii în lumi paralele" **21.00** Film: „Lucrînd sub acoperire" (SUA, 1988) **23.30** Serial: „Gardă de corp" **1.30** Serial: „Eu, Claudius" (ep.1).

LUNI 8.00 Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Căsuța din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Străzile din San Francisco" (ep.1) **22.25** Linia întîi.

MARȚI 8.00 Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Căsuța din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Străzile din San Francisco" (ep.1) **22.25** Linia întîi.

MIERCURI 8.00 Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Căsuța din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7.

JOI 8.00 Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Pointman" **22.30** Concert **23.30** Tentații **0.05** Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ 8.00 Știri **9.05** Desene animate **9.55** Serial: „Femeia bionică" **13.05** Serial: „Hotel" (ep.1) **14.20** Desene animate **15.40** Cinema '97 **16.10** Magazinul femeilor **17.05** Serial: „Roseanne" **17.40** Necenzurat **18.10** As Show **19.00** Serial: „Lou Grant" **20.00** Serial: „Clanul Colby" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Prinsoarea" (SUA, 1983) **23.10** Rendezvous la TELE 7 **0.05** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.00 Știri **9.05** Desene animate **9.55** Serial: „Incredibilul Hulk" **13.05** Serial: „Hotel" **14.20** Desene animate **15.00** Se întîmplă numai duminica **17.40** Forța destinului **19.05** Serial: „Lou Grant" **20.00** Serial: „Clanul Colby" **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Laguna Heat" (SUA, 1987) **23.35** Gala Tele 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 26.01 - 1.02

BERBEC (21.03 - 20.04): Veţi parcurge o perioadă mai bună decît precedenta, cel puţin din punct de vedere psihic. Sînteţi impasibil faţă de agitaţia din jur şi „călit" pentru orice adversitate a soartei. Din păcate, curba financiară nu anunţă surprize plăcute, dar prezenţa lui Jupiter în constelaţia dv. e de bun augur pentru viitorul apropiat.

TAUR (21.04 - 21.05): Păreţi nesigur pe deciziile ce trebuie să le luaţi, ca şi cum importanţa unor evenimente vă depăşeşte. Cred că vă subevaluaţi forţele şi, oricum, prezenţa Soarelui pe „cerul dv" este un semn de vitalitate fizică şi psihică. Nu întîrziaţi să hotărîţi singur drumul optim! Curba financiară este în uşoară scădere.

GEMENI (22.05 - 21.06): Miercuri sau joi, probabil, va trebui să vă puneţi foarte serios înţelepciunea la lucru. O problemă profesională vă presează şi, după alura curbei cu pricina, se pare că veţi izbîndi un succes remarcabil. Din punct de vedere financiar, situaţia stagnează, însă la finele intervalului veţi primi o veste foarte bună despre bani.

RAC (22.06 - 22.07): Datorită unor amînări, s-au aglomerat acum multe probleme de rezolvat, majoritatea fiind „mărunţişuri". Practic, nu vă vedeţi capul de treburi şi consecinţa directă este diminuarea punţii afective în familie. Curba financiară are un maximum (joi, vineri) şi, se pare, vă veţi achita onorabil datoriile restante.

LEU (23.07 - 22.08): Agresivitatea cu care vă trataţi partenerii de afaceri sau colegii nu vă va fi de mare folos. Excesele temperamentale se vor întoarce împotriva dv. Aceeaşi stare de spirit riscă să compromită durabilitatea unei prietenii recente. Spre sfîrşitul perioadei veţi primi bani, dar nu atît cît aţi sperat.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Farmecul şi delicateţea dv. proverbiale vă vor ajuta să ieşiţi dintr-o situaţie delicată, în care la început păreaţi dezavantajat. Curba socio-profesională staţionează la cote înalte, semn că mersul carierei dv. este neted, netulburat. Din păcate, curba financiară are tendinţa să scadă sub normal, atenţie la cheltuieli!

BALANŢA (22.09 - 22.10): Multă veselie în anturajul dv., viaţa e senină ca ochii unui copil care primeşte un dar mult dorit. Toate curbele astrale principale se află peste normal, iar conjunctura Soare - Lună demonstrează apetitul pentru iniţiative realiste de afirmare. Miercuri sau joi veţi primi bani, o sumă consistentă.

SCORPION (23.10 - 21.11): Una caldă, una rece. Aşa-i în dragostea pătimaşă care abia s-a înfiripat. Este un avertisment mai ales pentru cei născuţi în primul decan al zodiei, care vor parcurge, se pare, meandre afectiv-emoţionale destul de dure. Dar, ca o recompensă, curba financiară se arată înţelegătoare şi trimite semnale pozitive.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Marţi sau miercuri vi se îndeplineşte o dorinţă mai veche, legată de amiciţia cu un Scorpion sau Berbec. Poate fi vorba de o problemă de suflet, sau de una materială. Pe de altă parte, o jenă financiară acută vă va pune serios pe gînduri cu privire la mersul afacerii la care participaţi. Mai multă prudenţă în investiţii.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Vă preocupă, cu mare intensitate, ieşirea din monotonia profesională şi din cea a vieţii particulare. Iniţiativele, de orice natură, vor fi binevenite şi cred că veţi reuşi să vă dovediţi dv. înşivă că puteţi mai mult. De asemenea, situaţia financiară pozitivă vă motivează pentru a fi mai dinamic, mai implicat în realitate.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Se pare că vîntul destinului suflă cu putere în pînzele spiritului dv. Sînteţi mereu pe fază şi vă veţi remarca pe plan profesional. Vor sosi, foarte curînd, şi avantajele materiale (spre finele perioadei, sau la începutul săptămînii viitoare). Atenţie la un Taur sau Capricorn din anturaj, chipul binevoitor e doar o mască!

PEŞTI (19.02 - 20.03): Suprasolicitările intelectuale şi fizice din ultimul timp cer o perioadă de relaxare, dar nu e cazul să cădeţi într-o astfel de capcană. Adunaţi-vă toate resorturile spiritului şi rămîneţi conectat la pulsul evenimentelor. Marţi sau miercuri veţi primi bani, iar vineri o veste foarte bună de departe, cu aromă idilică.

Self Service

Temperatura şi umiditatea aerului din locuinţă

MIRCEA C. MUNTEAN

Omul, ale cărui începuturi par a fi împinse din ce în ce mai mult în urmă, a simţit întotdeauna nevoia unui loc mai retras şi adăpostit unde să-şi pregătească culcuşul şi hrana, unde să fie apărat de animale şi de intemperii. Cu trecerea timpului, odată cu evoluţia omului adăpostul se transformă în locuinţă.

O locuinţă pentru a fi plăcută şi confortabilă trebuie să satisfacă anumiţi factori de confort, cei mai importanţi fiind: temperatura aerului, umiditatea aerului şi viteza curenţilor de aer.

Căldura, obţinută prin arderea diverselor forme de combustibil (lemne, cărbuni, gaz metan, petrol, motorină etc.) sau prin utilizarea curentului electric este necesară omului deoarece organismul este mult mai sensibil la frig decît la cald. Acest lucru se explică prin faptul că numărul receptorilor pentru frig (corpusculi krause) este aproximativ de 8 ori mai mare (250000) faţă de numărul receptorilor pentru cald (corpusculi Ruffini 30000). Repartiţia acestora pe suprafaţa pielii este proporţională, în vecinătatea a 12-15 puncte sensibile la frig, aflîndu-se 1-2 puncte sensibile la cald.

Temperatura încăperilor depinde, pe lîngă natura combustibilului utilizat, de capacitatea sursei de încălzire care trebuie să fie astfel dimensionată încît să încălzească repede aerul.

Un rol important în păstrarea căldurii în interiorul locuinţei îl au materialele de construcţie, respectiv natura lor, grosimea la care sînt executate zidurile şi modul în care se respectă prescripţiile constructive la realizarea îmbinărilor şi etanşeităţilor.

Confortul termic se raportează întotdeauna la „temperatura simţită" care şi ea depinde de temperatura mijlocie a aerului încăperii şi de temperatura mijlocie a pereţilor ce o mărginesc. Cu cît temperatura mijlocie a aerului din încăpere (de obicei 20-22ºC) este cu 3-5ºC mai mare decît temperatura peretelui opus sursei de încălzire, cu atît căldura cedată de corpul uman este mai uniformă. Dacă schimbul de căldură dintre organism şi mediul ambiant nu este cel normal, temperatura corpului va scădea, instalîndu-se imediat o stare de disconfort termic.

(Va urma)

mini DICŢIONAR de ARTE DIVINATORII

CROCODIL - Zodie a zodiacului aztec, care se află pe baza unor tabele speciale. Surprinzător, nativii sînt oameni cu fire deschisă, fermecători, prieteni fideli şi gata de sacrificii pentru alţii.

CUREAU, Marin de la Chambre - savant şi ocultist francez trăitor în secolul al XVII-lea, specializat în fiziognomonie (ghicirea temperamentului, caracterului şi destinului după înfăţişare şi după semnele particulare). El a etalat în cartea sa „Arta de a cunoaşte omul" (1659) o teorie asupra pasiunilor dezvăluite de fizionomia omului, fondată pe imperfecţiunile trăsăturilor, dimensiunile mîinilor şi picioarelor etc. El a fost unul din cei mai importanţi discipoli ai lui Gian-Battista della Porta (1550-1615), iniţiatorul şcolii europene de fiziognomonie.

DACTILOMANCIA - Metodă de ghicire a viitorului care, în mod tradiţional, foloseşte un inel din metal preţios şi literele alfabetului înşirate pe o tăbliţă. În vechime, se susţinea că spiritele defuncţilor pot determina inelul, legat cu o sfoară, să se mişte atunci cînd este plasat deasupra unei litere anume. În Imperiul Roman, acest mod de divinaţie a înlocuit tragerea la sorţi a literelor pentru ghicirea unui hoţ sau criminal, sau a unui succesor la tron. Celebră este ghicirea succesorului lui Valenius, prin indicarea suspect de corectă a numelui lui Teodosius (conform cu cronicile lui Ammianus Marcellinus). Metoda rezistă şi astăzi, mai mult ca formă de divertisment. Credulii susţin că biocîmpul celui ce manevrează inelul îl poate face să se balanseze, în mod involuntar. *(PAUL IOAN)*

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Negrul mută şi cîştigă

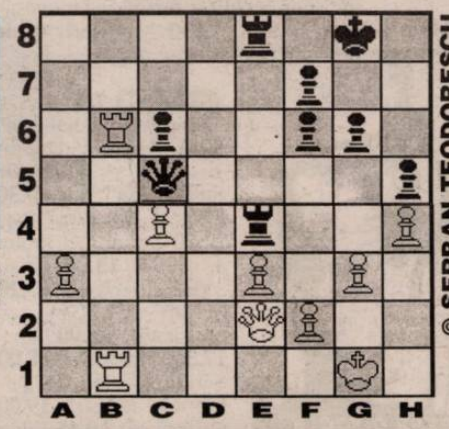

© ŞERBAN TEODORESCU

1. T:e3!! 2. f:e3 (2. T:c6 T:g3+ 3.Rf1 D:c6) T:e3 Acum, dacă 3. D:e3 D:e3+ 4. Rg2 D:a3 5. T:c6? De2+ şi cîştigă, sau 3. Df2 T:g3 +

4. Rf1 D:c4+ 5. Re1 D:c3+ şi negrul cîştigă, întrucît albul a încercat 3. T:c6? Dd4! 4. Td (4. împarăbil, dama şi partida. De aceea,

D:e3 D:e3+ 5. Rh2 De2+! şi unul din turnurile albe este „agăţat" T: g3+ 5. Rh1 D: h4+ şi albul a cedat

DIALOGURILE LAUREI

Foarte mult m-a bucurat scrisoarea ta, draga mea FLORICA VÎŢĂ (Bumbeşti-Jiu), în care-mi destăinui că, în cei doi ani de cînd n-am mai corespondat, ai izbutit să-ţi regăseşti prietenele din facultate şi să reînnodaţi firul de odinioară al prieteniei voastre! Într-o vreme în care tot mai rar ne aducem aminte de oamenii pe care i-am cunoscut şi preţuit cîndva, scrisoarea ta a fost ca o rază de soare printre nori, întărindu-mi speranţa că n-am uitat chiar cu toţii să fim oameni!... Aceleaşi bune şi călduroase urări şi aştept să-mi mai scrii!

Deşi sînt de acord cu aproape tot ce mi-ai scris, draga mea CRENGUŢA (...), nu pot să nu remarc un fapt: cînd sărăcia apasă tot mai greu pe umerii oamenilor, nu-i de mirare că răutăţile se strecoară în sufletul nostru ca apa prin scîndurile putrede ale unei corăbii! Din păcate, nu trăim în „cea mai creştină dintre lumi", după cum nu cred nici că aceasta va fi existînd! Fiindcă, vezi tu, draga mea, credinţa ne ajută *să fim* oameni, dar nu prea, atunci cînd e vorba *să existăm*... Or, sărăcia, nevoile sînt legate de existenţă! Dac-am trăi ca prin alte părţi - din punct de vedere material, desigur - poţi fi convinsă că multe din tarele vieţii noastre de azi ar dispărea ca un vis urît. De altfel, nici în vremurile cînd credinţa era mult mai puternică decît azi, răutăţile n-au fost nici mai mici, nici mai puţine decît sînt acum! Dacă vrei să ştii, eu sînt sigură că *numai credinţa ŞI bunătatea ne pot oferi, împreună, şansa unei vieţi omeneşti*. Aşadar, să nu dăm vina doar pe oameni... Mai sînt şi vremurile, croite de... alţi oameni după chipul şi... interesele lor! Mai scrie-mi!

Doamne, fereşte! Cum o să mă supăr că-mi scrii, dragul meu TUDOR D... (Bucureşti)! Ce-i drept, nici nu pot zice că m-am bucurat peste fire, aflînd necazurile care te apasă... Deşi, hai să fim amîndoi sinceri cu aceste necazuri şi să recunoaştem că... ţi le-ai făcut cu mîna ta, cum se spune. Păi, dacă ştiai că fata urma să se căsătorească, dacă ştiai că-l iubeşte pe cel ce urma să-i fie soţ, cum de ţi-ai putut închipui că, de dragul tău, după cîteva întîlniri în grupul vostru de prieteni, ea se va îndrăgosti de tine mintenaş, părăsindu-şi logodnicul?! Ce-ai fi spus dacă treaba asta ţi s-ar fi întîmplat ţie? Nu cumva ai fi tunat şi fulgerat în contra „neseriozităţii fetelor care nu ştiu să preţuiască o dragoste sinceră"?! Eu nu-ţi pun la îndoială sinceritatea sentimentelor tale, dar nu uita! Nu ne putem clădi fericirea pe nefericirea altor semeni. Or, tu - tocmai asta încerci să faci... Păcat...

Tuturor, poate ne mai dă Dumnezeu, dacă vom fi cuminţi, încă o săptămînă de primăvară... în plină iarnă!

SPORT

Marele Premiu al Portugaliei programat pentru data de 11 octombrie a fost anulat din calendarul competiţional al Formulei 1 după săptămîni întregi de speculaţii privind existenţa sa. FIA a luat această decizie deoarece nivelul de siguranţă al circuitului este sub limita acceptată iar lucrările de consolidare nu pot fi făcute sub presiunea timpului. Candidatele la înlocuirea Marelui Premiu al Portugaliei sînt Africa de Sud şi China. Un alt Mare Premiu cu probleme este şi cel care se desfăşoară la Spa-Francorchamps, în Belgia, deoarece legislaţia belgiană permite reclamele la ţigări în sport ceea ce este în contradicţie cu politica FIA.

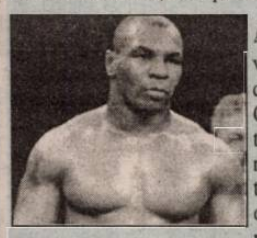

„Iron" Mike se întoarce în ring! Nu vă speriaţi, nu va încălca interdicţia impusă de Comisia Atletică a Statului Nevada pentru că nu va boxa ci va fi arbitru. Tyson a fost invitat de Federaţia Internaţională de Wrestling să arbitreze un meci care va avea loc pe 29 martie la Boston în cadrul „Wrestlemania XIV". „Întotdeauna mi-a plăcut wrestling-ul şi, în afară de asta, este o ocazie excelentă de a reintra în formă" a declarat fostul campion mondial.

Federaţia Internaţională de Nataţie a anunţat că înotătoarea chineză Yuan Yuan a fost suspendată pe o perioadă de 4 ani iar Zhou Zhewen, antrenorul ei, nu va mai profesa timp de 15 ani. Aceeaşi soartă o pot avea şi alţi 4 înotători, conaţionali cu Yuan, cărora li s-au descoperit diuretice în urină. Acestea sînt folosite de sportivi pentru a scăpa rapid de greutatea în plus dar oficialii FIN consideră că în acest caz au fost folosite pentru a „spăla" organismul de droguri.

Declaraţia lui Michael Jordan care a spus că „ar fi distractiv să joc pentru New York Knicks" a stîrnit o adevărată isterie în America. Cei din New York sînt în culmea fericirii în eventualitatea unui transfer iar cei din Chicago sînt în doliu. Ţinînd cont că Jordan nu vrea să joace decît pentru Phil Jackson şi că declaraţia sa nu este una oficială, transferul pare imposibil. Fanii lui Michael au votat în proporţie de 75% pentru rămînerea lui la Bulls într-un sondaj făcut pe Internet (la care am luat şi eu parte).

Chicago Bulls a pierdut miercuri in faţa ultimei clasate, Philadelphia 76ers, cu 106 la 96 chiar dacă Jordan şi Pippen au înscris împreună 49 de puncte. „Taurii" şi-au salvat onoarea şimbătă, după ce i-au bătut pe cei de la Milwaukee Bucks pentru a 11-a oară consecutiv. Bucks nu au arătat mare lucru deşi au fost susţinuţi de o audienţă record: 18717 spectatori. Următoarea deplasare au avut-o la Houston unde au trecut lejer de Rockets, diferenţa făcînd-o „Air" care a înscris 45 de puncte.

În octombrie, anul trecut, un chefliu recalcitrant era aruncat afară dintr-un bar. Pînă aici, nimic deosebit. Dacă luăm în considerare că Jorge Lugo, recalcitrantul de mai sus, a „ieşit" prin geam şi că cel care l-a „ajutat" era Charles Barkley, devine interesant. Barkley a scăpat de proces pînă la finalul sezonului dar va trebui să răspundă în faţa legii pentru deranjarea liniştii publice, vătămare corporală, distrugerea avutului privat şi opunere la arestare. Cam mult chiar şi pentru o vedetă de talia lui!

Duminică, s-au încheiat la Milano Campionatele europene de patinaj artistic. O primă constatare: franţuzoaica Surya Bonaly a ratat egalarea titlurilor de campioană europeană, şase, aparţinînd legendarei Katharina Witt. O a doua constatare este că toate cele trei medaliate în proba feminină au acumulat acelaşi număr de puncte(!), o lucrare a arbitrelor, departajarea făcîndu-se în funcţie de poziţiile ocupate în proba impuselor.

ANDREI TOMA

HIBERNALA

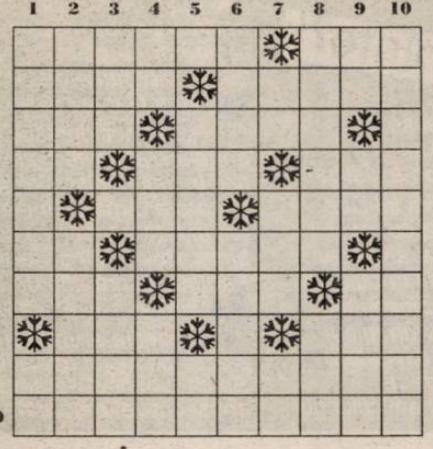

ORIZONTAL: 1) Sanie la care sînt înhămaţi trei cai - A se ivi. 2) Reputată solistă de muzică populară din al cărei repertoriu am ales melodia „Era iarnă şi ningea" (Ioana) - Vînt care bate iarna în sudul Asiei dinspre continent spre ocean. 3) Măsura lui Cuza - Din creaţia poetului Gheorghe Tomozei am ales titlul „... de zăpadă". 4) Cămăşi rustice - Îngheaţă! - Omăt. 5) Fular - Cuvînt care redă scîrţîitul zăpezii sub picioare (reg.). 6) Nicu Bălan - Compozitor român, autorul melodiei „Zboară săniuţă" (Vasile). 7) Din nou... apare iarna! - Anul care începe la 1 ianuarie - Gina Zăinescu. 8) Semnatarul stihurilor intitulate „Măreţia zăpezii" (Aurel) - Arbore melifer. 9) Cuprins de răceală... 10) Protagonişti ai întrecerilor pe gheaţă..

VERTICAL: 1) A se înzăpezi - Umple pipa! 2) A îngheţa - Semnatar al plachetei de versuri „Cabane albe" (Vlaicu). 3) „Şi, vezi, de tine nu mă mir deloc/C-ai stat o iarnă-ntreagă fără foc", versuri întîlnite în poezia „... sobei mele" de George Topîrceanu - Poliţă. 4) Ion Udrea - În scrierile poetei Otilia Cazimir întîlnim volumul „Baba iarnă intră-n..." - A vedea rău pe cineva. 5) Liric român contemporan, autorul volumului „Flacăra zăpezii" (Liviu) - Puţină îngheţată! 6) Maestru al penelului care ne-a lăsat „Peisaj de iarnă cu scene de patinaj" (Theodor) - Adună oameni îngheţaţi de tot... 7) Udrea Stoica - Transformat iarna, uneori, în patinoar - Căzut pe spate! 8) Sensibilă poetă română prezentă în acest context tematic cu stihurile „Paşi pe zăpadă" şi „Iarna" (Magda; (1916-1944) - Primele troiene! 9) Sînt în stoc! - Ene Manu - Şal oriental. 10) Astupaţi de troiene.

DICŢIONAR: ROMP, TRO, GEAR.

VASILE IFRIM (Moviliţa - Vrancea)

Soluţia careului **„NOU..."**

Orizontal: REVELIOANE - ELEVA - B - OM - N - DECISIV - AVEN - GERAR - SENIN - DATE - T - IMITA - OC - ERIE - ITIRE - RI - NF - AA - N - INITIA - RIT - AMERICANI.

Mozaic

◇ În 1908 Melita Benz din Germania a vrut să pregătească o cafea mai bună pentru familia sa. Făcînd o gaură în fundul unui recipient, a acoperit-o cu o hîrtie absorbantă, peste care a pus cafea şi a scufundat vasul în apă fierbînd. Astfel s-a născut filtrul de cafea Melita.

◇ Cunoscutul serial de televiziune „Pantera roz" provine din genericul unui lung-metraj în regia lui Blake Edward. Eroina, desenată de Friz Freleng, s-a bucurat de o simpatie mai mare chiar decît filmul, chiar dacă în distribuţia acestuia figurau actori de prestigiu ca David Niven, Peter Sellers, Claudia Cardinale.

◇ Un kilogram de diamante din minele Kimberley din America de Sud este obţinut prin fărămiţarea şi spălarea a 14 milioane kilograme de „pămînt albastru".

PAR (anormale) de ToPAN

- Tata, nu ştii, taurul e amantul vacii?

Umor

☺ *Bărbatul intră în camera soţiei urlînd furios:*
- Ştiu totul!
- Să nu exagerăm, iubitule! Cînd a avut loc bătălia de la Hastings?

☺ *Întorcîndu-se de la o petrecere soţia îi spune soţului:*
- Niciodată n-ai spus atîtea prostii! Mi-a fost de-a dreptul ruşine. Sper însă că n-a observat nimeni că nu erai beat!

☺ *- Deci recunoşti că în afară de bani ai mai furat de la familia X aparatură electronică şi bijuterii? întreabă judecătorul.*
- Bineînţeles, răspunde inculpatul! Doar am fost învăţat că banii nu aduc fericirea!

☺ *Tata şi cu mine ştim absolut totul!*
- Ei bine, spune-mi care e cel mai înalt vulcan din lume?
- Pe asta o ştie tata!

☺ *Un schelet se prezintă la un medic stomatolog care-i spune liniştit:*
- Dinţii dumneavoastră sînt sănătoşi tun dar n-aţi prea avut grijă de gingii!

☺ *Două prietene discută despre soţii lor:*
- Pentru vîrsta lui, bărbatul tău pare încă foarte viguros!
- Poate pentru vîrsta lui, dar nu pentru vîrsta mea.

☺ *Tatăl meu este ca un ceas cu arc!*
- Cum aşa?
- Cînd îl întorci, bate!

TEST PSI

Eşti un tip distrat?

Se întîmplă tuturor, în unele situaţii sau momente ale vieţii, să umbli, cum se zice „cu capul în nori" şi să ai aerul profesorului distrat care calcă în gropi, intră cu capul în zid sau încearcă să bea supa cu furculiţa. Există, însă, şi unii tipi care sînt distraţi tot timpul, un fel de „cronici" care încearcă mai tot timpul să repare greşelile provocate de momentele lor de neatenţie. Tu aparţii acestei categorii? Răspunde la acest test!

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) În timpul unei petreceri, te trezeşti visînd cu ochii deschişi? 1 2 3 4 5

2) Cînd mergi cu autobuzul sau cu trenul ţi se întîmplă să cobori pe uşa greşită? 1 2 3 4 5

3) Ţi s-a întîmplat să pui în ceaşca de cafea sare în loc de zahăr? 1 2 3 4 5

4) Dimineaţa ieşi din casă şi apoi te întorci pentru că ai uitat ceva? 1 2 3 4 5

5) Partenerul(a) tău(a) îţi reproşează că ai uitat şi anul ăsta data aniversării relaţiei voastre? 1 2 3 4 5

6) Ţi se întîmplă ca în casă fiind să intri într-o cameră fără să-ţi aminteşti ce voiai să faci? 1 2 3 4 5

7) Ţi s-a întîmplat să ieşi din casă în papuci? 1 2 3 4 5

8) Faci eforturi mari de memorie ca să-ţi aduci aminte nişte lucruri simple? 1 2 3 4 5

Confruntă-ţi punctajul

De la 8 la 18 puncte: **Nu eşti un tip distrat. Eşti ancorat în realitate şi eşti suficient de atent. Chiar un pic cam mult.**

De la 19 la 31 puncte: **Sînt momente de neatenţie în felul tău de a fi. Mai încurci uneori borcanele. Dar eşti primul care te distrezi pentru propriile tale clipe de neatenţie.**

De la 32 la 40 puncte: **Se spune că neatenţia distrată este uneori accesoriu al inteligenţei. Trebuie să încerci să observi dacă nu cumva eşti un geniu.**

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. Care este cel mai înalt munte măsurat de la baza sa submarină?
2. Unde se află cel mai lung pod din lume?
3. Cine este autorul comediei „Paharul cu apă"?
4. De unde este originară „gura leului", plantă ornamentală, cultivată în parcurile noastre şi în gospodăriile ţărăneşti?
5. Ce arhitecţi au realizat Hotelul Aro din Braşov?
6. Cum se numeşte Simfonia a VI-a op. 68, compusă de Beethoven în 1809?
7. Cine a descoperit în 1801 primul asteroid cunoscut?
8. Cine a fost creatorul şi organizatorul învăţămîntului geografic modern în România?
9. Cum se numea zeul vedic al bogăţiei, paznicul divin al tuturor comorilor?
10. Care este numele real al actorului american James Stewart?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Ciocănitoarea Woody a fost creată în 1940 de Walter Lanz, provenit din rîndul desenatorilor de benzi desenate. 2) Tragedia Boris Godunov a fost scrisă în 1825 de A.S. Puşkin (1799-1837). 3) Vîrful Aconcagua (6959 m) se află în Munţii Anzi. Este de fapt un vulcan stins, situat la graniţa dintre Argentina şi Chile. 4) Singurul animal din lume care poate trăi chiar la 6100 m altitudine este yakul. 5) Castravetele a început să fie cultivat în Europa, respectiv în Grecia şi Peninsula Italică în secolul al V-lea î.Ch. 6) Autorul operei „Motanul încălţat" este Cornel Trăilescu, opera fiind compusă pe un libret de Tudor Muşatescu şi Nina Stoicescu. 7) Spitalul Colţea din Bucureşti a fost construit între 1695-1709 de spătarul Mihail Cantacuzino şi renovat complet în 1837. 8) Noţiunea de turbopropulsor a fost introdusă de savantul român Henri Coandă (1886-1972). 9) Scrierea şi folosirea cifrelor arabe au fost introduse în Europa de matematicianul italian Leonardo din Pisa, pe numele său adevărat Leonardo Fibonacci (c. 1170-1240). 10) Autorul pînzei „Ţărani la tîrg" şi „Iarmă la Tîrgovişte" este Dumitru Ghiaţă (1888-1972). (IRINA STOICA)

Integramă de MARIAN MINCULESCU . „PLAC"

DAT DEOPARTE / ZGÎRCIT...		EXPUS / FĂPTAŞI		STRADĂ VECHE... / DIN SIBIU!		FAC VALURI / ALIAJ		SINGURĂ / RUTE		PORTIŢĂ / REA DE URECHI	
REPUŞI ÎN DREPTURI / MECIURI NULE											
									UNIT! / EXCLUS		
REFREN / ALIAJE				A DA ÎN GAJ / VOCALE							
					LEGATĂ LA PICIOR / BOLD						TALGER
DIN VAZĂ! / GUST...		ABIS! / FORTIFICAT				SAU / DIN CĂPIŢĂ!				E O VÎRSTĂ	
				TIP DE BERE / MOMEALĂ							
MUNTEAN / PUŞI DEOPARTE					ARE FIER / TOT AŞA...						
							ÎNCĂPĂŢINAT / DIN AVRIG!				
USCATĂ / TE SCOATE DIN MINŢI						TRAI					
								PIELEA FEŢEI			

Dezlegarea integramei **„NOROC!"**

M - B - RT - U - S - KOALA - PUDICA - LEAFA - RASOL - LA - MULTI - ANI - TIARA - AR - TN - LENTI - AS - MAI - CU - SANATATE - CIMPINA - UR - R - A - APTITUDINI - PIN - ANEMONE - AIA - AMARATA - ZZ - HOTAR - REN.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	4700 LEI	❑ 4 LUNI	18800 LEI
❑ 2 LUNI	9400 LEI	❑ 5 LUNI	23500 LEI
❑ 3 LUNI	14100 LEI	❑ 6 LUNI	28200 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:

Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

Nu numai leii trec prin foc...

...ci şi rudele lor mai îndepărtate şi mai casnice, pisicile. Simpaticul motan din imagine a auzit parcă zbuciumul sălbatic al neamului său zvîcnindu-i în vene şi s-a hotărît să fie... leu! Şi nu pentru o zi, ci în fiecare zi, mai precis în fiecare seară, la spectacol...

În cheamă Tiger şi are doi ani. Proprietarul său, un artist de circ din Arizona s-a gîndit că ar fi ceva extraordinar dacă ar reuşi să facă o mîţă să sară prin foc, ştiută fiind aversiunea şi groaza pe care pisicile, ca de altfel şi celelalte animale, o manifestă faţă de acest element. Strădaniile sale de luni de zile au fost însă încununate de succes. Oriunde compania lui se află în turneu, oamenii se îmbulzesc să vadă şi să aplaude, în delir, performanţele absolut uluitoare ale lui Tiger. Tiger care, în viaţa de toate zilele, are numai... referinţe proaste. Vecinii spun despre el că este un leneş şi un cotoi de cea mai josnică speţă, ce nu se dă în lături de la a le fura, ori de cîte ori are ocazia, puiul sau peştele de pe grătar! Dar, am spune noi, ce mai contează aceste hoţomănii, cînd seara, la primul gong, Tiger îşi intră în pielea de erou şi sare prin cercurile de foc cu un curaj nebunesc? Artiştilor geniali, nu-i aşa, li se poate permite orice...

În numărul viitor

- Fascinaţia ştiinţei: Cerul astronomic al anului 1998
- Scuturi termice pentru mileniul III
- Universul şi ierarhiile dimensionale
- Universuri paralele: Ecologie = Economie
- Idei noi, mercenari proaspeţi
- Medicina la zi: Ceaiul, băutură-remediu
- Medicul vă răspunde
- Glob: Un alt român pe urmele lui Emil Racoviţă: Teodor Negoiţă
- Femina Club
- Idoli
- Horoscop
- Sport
- Întîmplări adevărate

Ce le trece unora prin minte?!

Pentru unii, farfuriile reprezintă o atracţie specială. Englezul Dave Spathaky a reuşit să facă să se rotească în vîrful unor tulpini de trestie, simultan, nu mai puţin de 84 de astfel de suporturi culinare (deşi această probă e specific chinezească). La rîndul lor, italianul Enrico Rastelli şi americanul Robert Lucas au jonglat cu 8 farfurii deodată, fără nici un incident.

Un concurs trăznit, deci foarte gustat de public, se desfăşoară în Jeronimo City (Oklahoma): cine reuşeşte să parcurgă cea mai mare distanţă, păşind pe farfurii! Se folosesc două farfurii, una la fiecare pas. Tim Holburn a parcurs astfel 1856 de metri, după care s-a oprit din cauza durerilor de spate. Pentru mutarea farfuriilor pe direcţia de mers el se aplecase de 927 de ori!

Samuel Davidson a cîştigat un pariu împotriva lui Don Scheider - în legătură cu rezultatul unui meci de fotbal american. Conform înţelegerii, el trebuia să spargă în capul preopinentului cîte farfurii poate, într-un minut. Iar Davidson a făcut din asta o artă: în 60 de secunde a spulberat în creştetul amicului nu mai puţin de 108 obiecte nevinovate, buimăcindu-l temporar şi „obţinînd" aproape 35 de kilograme de cioburi...

Roy Garvey (New York) a spart accidental o farfurie de porţelan, amintire de familie a soţiei. În timpul discuţiei contondente care a urmat, femeia i-a aruncat în faţă un ibric cu cafea fierbinte. Roy a rămas fără un ochi... Farfuria valora 280 de dolari.

Habar n-aveţi ce plăcere trezeşte aruncatul farfuriei pieziş, pe luciul apei! Richard Smith a obţinut 12 sărituri consecutive, record neegalat.

Ocean în mijlocul oraşului

La 1300 kilometri sud-vest de Tokyo se află oraşul Miyazaki, care şi-a construit un ocean artificial, numit Ocean Dome. Plaja ce se întinde pe 2800 metri pătraţi, are un nisip foarte fin, iar „Oceanul" cu o suprafaţă de 8800 metri pătraţi şi un volum de 15860 metri cubi de apă, echivalent cu zece piscine olimpice, este cel mai sigur din lume căci lipsesc rechinii, ce populează coastele nipone. Aici, nici un detaliu nu a fost uitat pentru a-i încredinţa pe vizitatori că se află „cu adevărat" pe malul unui ocean. Decorul este asemănător cu cel din zona Caraibilor, valurile sînt realizate mecanic, iar stîncile sînt construite din material plastic. Temperatura apei şi a aerului ating 30°C. Intrarea în acest paradis artificial este de 30 de dolari pentru adulţi şi 15 dolari pentru copii.

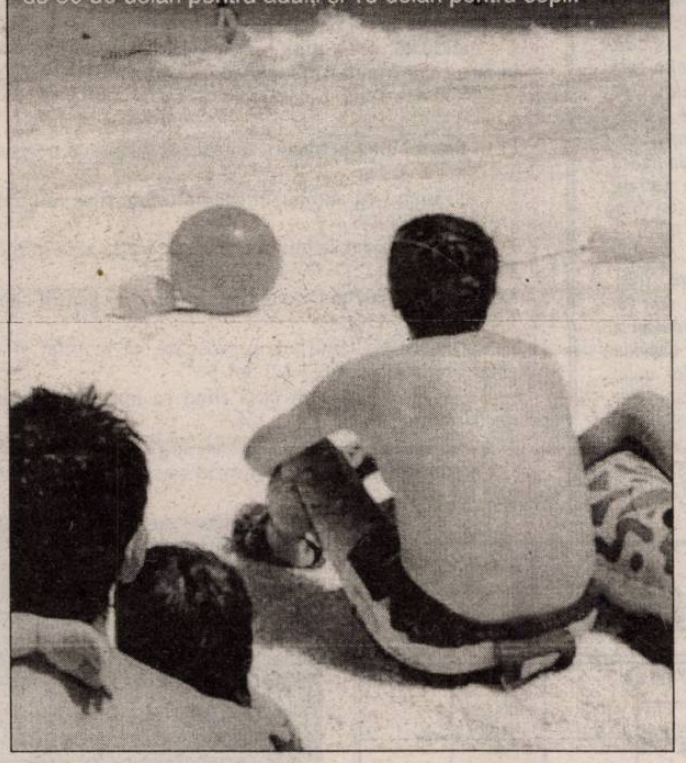

Potrivit unui studiu britanic

Numărul fenomenelor inexplicabile a crescut în 1997, faţă de toţi anii precedenţi!

Prestigioasa revistă britanică „Fortean Times", specializată în studiul fenomenelor stranii, relevă faptul că, în anul 1997, s-a înregistrat o spectaculoasă creştere a observaţiilor acestor fenomene. Revista a ajuns la această concluzie prin compararea numărului de fenomene misterioase recenzate, în presa mondială, în anul ce tocmai s-a încheiat, faţă de rapoartele din anii trecuţi. Astfel, misterele legate de animale au crescut cu 4,8%. Au fost semnalate apariţiile unor animale considerate de mult dispărute, în Asia Centrală şi Australia. La categoria „monştri" marini creşterea este semnificativă, la aceasta contribuind nu numai cele 6 rapoarte privind întîlnirile cu „monstrul din Loch Ness", ci şi numeroasele relatări privind existenţa unor „veri" de-ai acestuia în lacuri din centrul Africii, Japonia şi Suedia (aici, respectiva creatură fiind chiar filmată de un amator!!). În ceea ce priveşte „monştrii umani", este de notat performanţa „fiarei din Porto Rico", o fiinţă jumătate om, jumătate animal, întîlnită în pădurile din această insulă.

Un alt domeniu unde observaţiile au crescut a fost cel OZN. Un adevărat val de rapoarte vine din ţările fostei Uniuni Sovietice, din centrul şi sud-estul Europei şi chiar din conservatoarea Chină!

Analizînd rezultatele statisticilor, specialiştii au ajuns la concluzia că, deşi marea majoritate a observaţiilor sînt credibile, multe dintre ele par a fi doar rodul imaginaţiei oamenilor, imaginaţie asupra căreia seriale recente, precum „Dosarele X" sau „Millenium" şi-au pus serios amprenta.

Fotografia săptămînii

Raheed Khandaker din Larkfield, Marea Britanie, are numai doi ani însă posedă o memorie ieşită din comun. Raheed poate recunoaşte orice marcă de maşină pe lîngă care trece, inclusiv modelul. Mai mult, el îşi aminteşte întregul conţinut al cărţilor care îi sînt citite de părinţi.

V-a fugit căţelul ?...

...Nici o problemă! De-acum nu va mai trebui să vă îngrijoraţi pentru soarta animalului dumneavoastră preferat deoarece primăria oraşului Los Angeles îi va „planta" lui Azorel un microcip sub piele cu ajutorul căruia îl veţi găsi mai uşor. Experimentul se va extinde şi asupra pisicilor.

Consiliul primăriei a votat (13-1) adoptarea unui program pilot cu o durată de 2 ani prin care oricărui animal adoptat de la un adăpost de animale al oraşului i se va implanta între umeri acest dispozitiv de recunoaştere. În acest fel, dacă animalul se pierde sau fuge de-acasă şi este recuperat de hingheri, poate fi scanat precum cumpărăturile la supermarket şi apoi proprietarul va fi chemat să-şi ridice „odrasla". Primăria îşi va recupera investiţia ridicînd taxa de adopţie de la 74 de dolari la 89 pentru cîini şi de la 50 de dolari la 65 pentru pisici. „Sperăm să mărim numărul de animale înapoiate proprietarilor şi să micşorăm numărul de euthanasii efectuate. De asemenea, sperăm să micşorăm şi numărul de inimi frînte ale celor ce vin prea tîrziu şi află că animalele lor au fost adoptate de către altcineva sau au fost transformate în săpun" declară Sharon Morris, director la Los Angeles Animal Services.

SUPERTOMBOLA FIDELITĂŢII

Tragerile la sorţi pentru Tombola şi Supertombola Fidelităţii vor avea loc pe 30 ianuarie 1998, urmînd ca rezultatele concursului să fie comunicate în numărul 6 din 5 februarie 1998.

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie, PE TOT ANUL1998, vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că preţul abonamentului pe 12 luni este de numai 56.400 lei.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10^00 - 14^00

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

SERIE NOUĂ - 350 • ANUL XLI • 29 IANUARIE 1998 • 16 PAGINI • 1300 LEI Nr. 5 (2100)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

50 DE MAGAZINE într-unul singur!

Pe urmele lui Racoviţă

TEODOR NEGOIŢĂ SPRE POLUL SUD

pagina 8

Grafică de arh. DANIEL MUNTEANU

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR • PRO TV • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3
- Cerul astronomic al anului 1998
- Scuturi termice pentru mileniul III

Incursiune în paranormal 4
- Universul şi ierarhiile dimensionale

Universuri paralele 5
- Ecologie = economie
- Idei noi, mercenari proaspeţi

9 *Glob*
Chirurgie în preistorie

Terra X Dosarele planetei 10
Portretul-robot al strămoşilor noştri

IDOLII 12-13
LUC BESSON, un „element” compus din foc, aer, apă şi pămînt

femina club

POZITIV PE RASTER

INTERNETUL ŞI ROBINSON CRUSOE

GEORGE CUŞNARENCU

De cînd avem posibilitatea unei versiuni electronice a revistei „Magazin”, pe Internet, contactele noastre cu cititorii din întreaga lume s-au înmulţit, o situaţie la care, nu mai demult decît anul trecut, nici măcar nu ne gîndeam. Una din priorităţile ultimului an a fost şi aceea de a răspunde fiecărui cititor care ne scrie, după principiul de bun simţ „un cititor care îţi scrie este o comunitate care asteaptă răspuns de la tine.” Prezenţa revistei noastre pe Internet mă obligă să fac un gest şi faţă de acei cititori răspîndiţi pe întinderile Planetei care îsi găsesc timp pentru a comunica zilnic şi nestingherit cu noi. Iată, de pildă, un mesaj venit din Bronx, New York, de la cititorul şi colaboratorul nostru Remus Taslauanu, al cărui mesaj ţine să ne avertizeze: „ATENTIE! Dacă primiţi un mesaj e-mail intitulat „JOIN THE CREW” nu-l deschideţi! Este un virus extrem de periculos care şterge toate informaţiile de pe hard disc. Această informaţie a fost anunţată pe 20 ianuarie de către IBM.” Mă grăbesc, la rîndul meu, să răspîndesc această informaţie celor care folosesc în ţara noastră Internetul şi care sunt în mare pericol. „Pe vremea cînd locuiam în România citeam revista dv. cu mult interes. A fost o surpriză plăcută să vă regăsesc pe Internet. Promit să o citesc în continuare”, ne scrie Angela Morar din Canada. Şi eu mă întreb: este, oare, o mai mare bucurie decît aceea să ştii că măcar un singur om, dincolo de Ocean, citeşte ceea ce o echipă unită produce săptămînă de săptămînă? Mirel Palada din Kalamazoo, statul Michigan, SUA, crede că este „cît se poate de binevenit comentariul dv. referitor la Internet de săptămîna trecută. Nu de alta, dar fără Internet, nu aş putea să citesc revista Magazin... la mii şi mii de kilometri de casă”. Un adevăr mai simplu decît un răsărit de soare. „Vă puteţi închipui bucuria cu care am descoperit Magazinul în hiper-spaţiu, de aici, de la capătul celălalt al Pamîntului, unde m-au dus vînturile vremurilor” scrie Clement Ifrim, inginer design software din Iaşi, ajuns să lucreze la firma Microsoft din Redmond, Washington. Alexandru Comşa ajuns în Canada nu uită să ne mărturisească, vorbind serios, că revista „Magazin” i-a „format întrucîtva caracterul.” Un medic român, oncolog cu postspecializare în Franţa, pe nume Ban Theodor, îmi trimite un mesaj electronic din Kerkrade, Olanda, arătîndu-se interesat de a-şi prezenta o carte recent apărută în paginile revistei „Magazin”, în speranţa că, astfel, ar putea ajuta mulţi suferinzi. Sentimentul că poţi ajuta oamenii prin umila ta contribuţie ca ziarist te face de multe ori să crezi că această îndeletnicire hulită este ceva mai mult decît o afacere frivolă şi profitabilă. Uneori, mesajele electronice ne sosesc şi din ţară. Ramona Raduca este studentă la psihologie, în Cluj-Napoca. „Ceea ce scrieţi în articolul despre Odiseea lui Jimmy Cornell a declanşat în mine un resort interior care m-a făcut aproape imediat să vă scriu”, spune tînăra studentă a cărei pasiune pentru mare a fost declanşată de un simplu articol. Dar prin Internet îmi sosesc şi mesaje disperate: „Vă rog să ne sprijiniţi în găsirea unui tratament pentru calcinoza dermatoasă în cazul unei tinere de 17 ani. Tratamentele de pînă acum, cu specialişti din ţară, nu au dat rezultate... „Cum poţi ajuta nişte oameni aflaţi în suferinţă cu puţinele tale puteri decît lansînd apelul în hiper-spaţiu? Şi poate că aşa, cineva va oferi sprijinul dorit celui aflat în suferinţă. Eu unul sînt sigur că prieteni sunt pretutindeni, chiar dacă nu se văd. Ca nişte Robinson Crusoe pe propriile lor insule de pe Internet.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TIRGU-MUREŞ

Tolba cu SCRISORI

Marinela Ghica - Brăila: *Madonna* înregistrează la această oră noul ei album, în studiouri din Los Angeles, împreună cu inginerul de sunet al celor de la *R.E.M.* Gurile rele de peste Atlantic spun că *Pat McCarthy* (adică inginerul...) ar fi noua victimă a *Madonnei*...

Nicu Ispas - Bucureşti: Cel mai recent album al grupului britanic *Lightning Seeds* este *„Like You Do - The Best Of"*, lansat pe 10 noiembrie trecut. Alături de melodiile de succes din cariera de opt ani a grupului au fost incluse şi două noi compoziţii - *„Brain Drain"* şi *„What You Say"*, aceasta din urmă fiind extrasă şi pe primul single al noului CD. Liderul trupei - *Ian Broudie* a declarat şi a repetat în cîteva interviuri că această compilaţie nu înseamnă sfîrşitul pentru *Lightning Seeds*...

Bogdan Nistor - Giurgiu: Titlul corect este *„So Far - The Best Of Sinead O'Connor"*, compilaţia fiind editată pe 10 noiembrie de către casa *Chrysalis*. Acoperă nouă ani de muncă şi mai multe avataruri ale solistei, de la protestatara rasă în cap la icoana mamei...

Ramona Gruia - Ploieşti: Schimb de „amabilităţi" la sfîrşit de an între favoritul tău - *Elton John* şi *Keith Richards* (de la *The Rolling Stones*): *Richards* l-a făcut pe *Elton John*, potrivit ziarului *New York Daily News*, „o maimuţă care scrie cîntece pentru blonde moarte" iar *Elton John* l-a gratulat cu epitetul „cretin"! Ramona, reţine că *„Something About The Way You Look Tonight"* nu este un cover!

Lucian Moscu - Craiova: Discografia lui *Janet Jackson* conţine cinci albume - *„Control"* (1985, hituri - *„Nasty"*, *„What Have You Done For Me Lately"*), *„Rhythm Nation 1814"* (1989, hituri - *„Miss You Much"*, *„Escapade"*, *„Black Cat"*, *„Love Will Never Do Without You"*), *„Janet"* (1993 hit - *„That's The Way Love Goes"*), *„Design Of A Decade"* (1995 - compilaţie) şi *„The Velvet Rope"* (1997).

Albumul Saptamînii

The Best Of Wham!

O compilaţie mult aşteptată de fanii celui mai popular duet de la începutul anilor '80, tandemul alcătuit din *George Michael* şi *Andrew Ridgeley*. Pe nedrept ignorat de melomani dar şi de presa muzicală, trebuie să ştiţi că *Andrew Ridgeley* a fost mult mai mult decît omul din umbra viitorului solist de succes *George Michael*, dimpotrivă, şi tocmai în asta constă marele merit al colecţiei pe care vi-o prezint astăzi, *Andy* a contribuit decisiv la dobîndirea statutului de vedetă de către *George Michael!* Fac această precizare deoarece în ultimele luni, în special în decembrie, la mai toate posturile bucureştene de radio prezentatorii (că DJ nu-i pot considera, oricît aş vrea...) s-au întrecut în a trece în dreptul lui *George Michael* toate piesele semnate *Wham!* care le-au căzut în mînă!!! Reţineţi: *„I'm Your Man"*, *„Club Tropicana"*, *„Wake Me Up"*, *„Freedom"*, *„The Edge Of Heaven"*, *„Wham Rap!"*, *„Young Guns"*, *„Last Christmas"*, *„Where Did Your Heart Go?"*, *„Everything She Wants"* (toate prezente pe compilaţia de azi) aparţin duetului *Wham!* După reabilitarea lui *Ridgeley* trebuie să le spun celor care-l cunosc doar ca solist pe *George Michael* că vor avea acum plăcuta surpriză de a-l descoperi sub o formă mai puţin macho şi distantă decît în prezent, un *George Michael* mai exuberant (deh, tinereţea!) şi care se bucura din plin de muzică! Comparaţia cu trecutul nu este deloc întîmplătoare şi, din punctul meu de vedere, nu este favorabilă lui *George „Cold" Michael*...

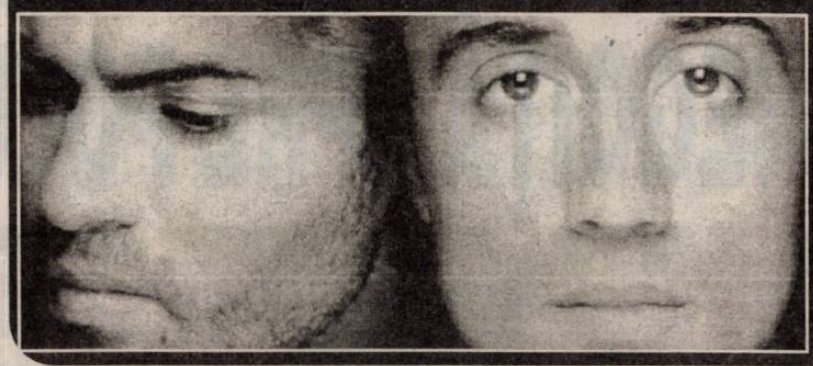

Top Albume

1. Urban Hymns - The Verve
2. Woman In Me - Louise
3. Postcards From Heaven - Lighthouse Family
4. The Big Picture - Elton John
5. Evolution - Boyz II Men
6. Spiceworld - Spice Girls
7. The Best Of Wham!
8. The Very Best Of Supertramp
9. Lot's Talk About Love - Celine Dion
10. Greatest Hits - Eternal

PROPUNERI: Higher Ground - Barbra Streisand, Reload - Metallica

Radiografii sonore

All The Hits Plus More - Middle Of The Road: O compilaţie a cunoscutului grup britanic care conţine toate melodiile de succes din cei opt ani de existenţă a grupului, printre acestea şi *„Chirpy Chirpy Cheep Cheep"*, *„Sacramento (A Wonderful Town)"* şi *„Bottoms Up"*. Un etalon de pop-rock britanic...

You And I - Teddy Pendergrass: Ţintuit din 1982 într-un fotoliu rulant (în urma unui accident de maşină) acest interpret a ţinut capul de afiş în soul music în anii '70, ani care l-au consacrat ca solist de soul. Recent apărutul *„You And I"* închide o pauză discografică de şase ani, propunînd melomanilor un soul care poate părea acum un pic desuet, dar care este mai încărcat emoţional decît corespondentul său tehnologizat al anilor '90! De ascultat *„One In A Million You"*, *„Let's Talk About It"* sau *„Don't Keep Wastin' My Time"* pentru a vă convinge că *Teddy* mai are multe de spus...

Feel - Roachford: Dacă *Teddy Pendergrass* aparţine vechii gărzi despre *Roachford* se poate spune, la sigur, că este vîrful de lance al noului soul britanic, *„Feel"* (al patrulea său album) are un sound mai dur iar textele sînt adevărate eseuri pe note. De ascultat!

Peace & Noise - Patti Smith: După opt ani de absenţă şi la 22 de ani de la debutul muzical, interpreta revine cu un disc ignorat, pe nedrept zic eu, de presa muzicală! Registrul sonor nu s-a modificat şi puteţi asculta acelaşi punk-rock de calitate...

Friday The Thirteenth - Live At The Albert Hall - The Stranglers: Concert aniversar înregistrat la începutul anului trecut, concert care marca cei 21 de ani de viaţă pentru *The Stranglers!* O colecţie de hituri verificate de timp şi care arată foarte bine influenţa exercitată de trupa lui *Ian McCulloch* punk-ului...

Pagină realizată de
MARIAN MINCULESCU

POP-ROCK, de la A la Z

CUTTING CREW

Cvartet anglo-canadian format din *Nick Van Eede* (14.6.1958, vocal/chitară), *Kevin Scott MacMichael* (7.11.1951, chitară), *Collin Farley* (24.2.1959, bass/vocal), *Martin Beadle* (18.9.1961, tobe). La sfîrşitul anului 1986 *Cutting Crew* ieşeau din anonimat cu primul lor single, şi ce single!, *„(I Just) Died In Your Arms"* care în primăvara lui 1987 avea să urce pînă pe locul 4 în Marea Britanie, în timp ce în Statele Unite cucerea primul loc! În septembrie 1987 balada *„I've Been In Love Before"* intra şi ea în primele zece melodii de pe ambele maluri ale Atlanticului, împreună cu albumul *„Broadcast"* (scos la *Virgin Records*). În 1992 *Van Eede* şi *MacMichael* părăsesc trupa şi vor continua doar ca muzicieni de studio, în timp ce *Cutting Crew* avea să mai înregistreze încă un album - *„Campus Mentus"* - înainte de desfiinţarea oficială din 1994...

CYRKLE

Colegi de şcoală în Lafayette/Pennsylvania, *Tom Dawes* (25.7.1944, vocal/chitară/banjo), *Don Danneman* (9.5.1944, pian/chitară), *Marty Fried* (1944, tobe), şi *Earl Pickens* (1945, chitară) erau descoperiţi în 1966 de către celebrul manager al *Beatles*-ilor - *Brian Epstein* - într-o discotecă din New York şi deveneau prima trupă americană care semna un contract cu acesta! La mijlocul lui 1966 se aflau pe locul 2 în topul american cu o compoziţie a lui *Paul Simon* - *„Red Rubber Ball"* iar finalul aceluiaşi an îi găsea în turneu cu marii *Beatles* sosiţi în State! Din păcate, *Cyrkle* nu a reuşit să supravieţuiască dispariţiei lui *Epstein* din 1967, doar *Danneman* şi *Dawes* au putut continua, ca producători, în anii '70.

BILLY RAY CYRUS

S-a născut pe 25.8.1961 şi va fi, la începutul anilor '90, împreună cu *Garth Brooks*, omul care va revitaliza country-ul muribund... Single-ul *„Achy Breaky Heart"* (din mai 1992) aducea schimbarea mult-aşteptată pentru country iar albumul *„Some Gave All"* (scos de *„Mercury"* primea, în februarie 1993, trei premii *Grammy!* Chiar dacă anii care au urmat nu au fost prea buni pentru *Billy*, trebuie să recunoaştem un lucru: cowboy-ul îşi făcuse datoria, apăruse noul country...

Calendar

30.01 - 5.02

30 - Jody Watley (1961), Phil Collins (1951), Steve Marriott (1947-20.04.1991); 31 - Larry Mullen (1961, U2), Phil Manzanera (1951, Roxy Music), Terry Kath (1946, Chicago), Johnny Rotten (1956, Sex Pistols); 1.2 - Rick James (1952), Don Everly (1937); 2 - Graham Nash (1942); 3 - Laurence Tolhurst (1959, The Cure), Dennis Edwards (1943, Temptation); 4 - Alice Cooper (1948), John Steel (1941, Animals); 5 - Duff McKagan (1965, GN'R), Bobby Brown (1969), Sven Johannson (1943, Tangerine Dream).

Fan Club

ID	Nume	Adresa
Oasis		Trinity Street Feepost, 3 Alveston Place, Leamington Spa, CV32 4BR, UK
Oasis		c/o Sony Music, Stephanstrasse 15, 60313 Frankfurt, Germany
Offspring		c/o Semaphore, Andernacherstrs. 23, 90411, Nurnberg, Germany
Oldfield	Mike	PO Box 2031, Poole Dorset BH17 7ZU, UK
Owen	Mark	FC PO Box 5405, London W7 12T, UK
Parsons Pro	Alan	65 Front Street West, Suite 0116, box 201, Toronto M5J 1E6 Canada
Pfeiffer	Michelle	c/o P/M/K, 955 S. Carillo Dr., Suite 200, Los Angeles, CA 90048, USA

Săptămînalul „Magazin"
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculat la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore (222.83.21); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Ilie Elena (1282); Irina Stoica, Paul Ioan, Şerban Filip, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Marian Grigore
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: **CROMOMAN,** Piaţa Presei Libere nr.1, Telefon: 223.15.20/1538